

DISRUPTING HARM DI MALAYSIA

Bukti mengenai eksplorasi dan
penderaan seksual kanak-kanak
dalam talian

Dibiayai
oleh

End Violence
Against Children

Dilaksanakan
oleh

Office of Research-Innocenti

Peringkatan:

Disrupting Harm mengetengahkan topik yang rumit dan sensitif berkenaan eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian. Kadangkala dalam laporan ini terdapat beberapa perkara yang sedih diceritakan termasuk dengan menggunakan kata-kata "survivor" sendiri. Sesetengah pembaca, terutamanya mereka yang mempunyai pengalaman keganasan seksual mungkin mendapati kandungan laporan ini sukar dibaca. Anda digalakkan untuk memantau maklumbalas anda dan melibatkan diri dengan laporan melalui cara yang anda selesa. Pohon untuk mendapatkan sokongan psikologi bagi tekanan akut.

Cadangan pemetikan:

ECPAT, INTERPOL dan UNICEF. (2022). *Disrupting Harm di Malaysia: Bukti mengenai eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian*. Global Partnership to End Violence Against Children.

Hak Cipta © ECPAT, End Violence Partnership, INTERPOL, UNICEF, 2022. Penggunaan penerbitan ini dibenarkan dengan syarat sumbernya diakui dan penerbitan itu tidak digunakan untuk tujuan komersial.

Pembentukan daripada the Global Partnership to End Violence Against Children melalui inisiatif Safe Online tidak membentuk pengiktirafan.

KANDUNGAN

Perutusan daripada Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) serta Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia (KKMM)	4
Kata Pengantar	5
Ringkasan Eksekutif	7
Kaedah <i>Disrupting Harm</i>	13
Mengenai Eksplotasi dan Penderaan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian	18
Mengenai Malaysia – Demografi dan Penggunaan Internet	20
Gambaran Keseluruhan mengenai Perundungan dan Dasar	24
1. Kanak-kanak Dalam Talian di Malaysia	27
1.1 Akses kepada Internet dan Halangan	28
1.2 Aktiviti Kanak-Kanak Dalam Talian	31
1.3 Persepsi-Persepsi dan Pengalaman Aktiviti Dalam Talian Yang Berisiko	33
2. Eksplotasi dan Penderaan Seksual Kanak-Kanak Dalam Talian di Malaysia	44
2.1 Data Penguatkuasaan Undang-undang	46
2.2 Pengalaman Kanak-Kanak Terhadap Eksplotasi dan Penderaan Seksual Dalam Talian di Malaysia	54
2.3 Pengalaman yang Lain bagi Kanak-kanak yang Mungkin Dikaitkan dengan Eksplotasi dan Penderaan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian	64
2.4 Halangan kepada Pendedahan dan Pelaporan mengenai Eksplotasi dan Penderaan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian di Malaysia	69
3. Maklum balas kepada Eksplotasi dan Penderaan Seksual Kanak-Kanak Dalam Talian di Malaysia	78
3.1 Mekanisme Pelaporan Yang Rasmi/Formal	79
3.2 Respon Penguatkuasaan Undang-undang	83
3.3 Mendapatkan Keadilan dan Akses kepada pembaikpulihan	90
3.4 Dasar dan respon Kerajaan terhadap Eksplotasi dan Penderaan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian	94
3.5 Penyelarasian dan Kerjasama dengan Badan Bukan Kerajaan	97
4. Kaedah Bagaimana <i>Disrupting Harm</i> di Malaysia	100
Enam Penemuan Utama Dan Cadangan-Cadangan Untuk Tindakan Penghargaan	101
	114

PERUTUSAN DARIPADA KEMENTERIAN PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT (KPWKM) SERTA KEMENTERIAN KOMUNIKASI DAN MULTIMEDIA MALAYSIA (KKMM)

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) dan Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia (KKMM) mengalukan penyempurnaan penyelidikan *Disrupting Harm* di Malaysia dan ingin mengucapkan tahniah kepada ECPAT, INTERPOL dan UNICEF atas usaha-usaha mereka untuk menyempurnakan penyelidikan ini.

Dalam masyarakat yang sangat terhubung seperti di Malaysia, mempunyai keterangan asas yang kukuh mengenai penggunaan internet oleh kanak-kanak dan bahaya yang mungkin mereka hadapi dalam talian, adalah sangat penting. Walaupun kanak-kanak mempunyai banyak manfaat daripada penggunaan internet, terdapat juga bahaya serius yang mungkin terdedah kepada kanak-kanak termasuk eksplorasi dan penderaan seksual dalam talian (OCSEA). Dalam hal ini, KPWKM bersama KKMM melalui Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) telah memperjuangkan dan menyokong projek penyelidikan *Disrupting Harm*. Laporan *Disrupting Harm* di Malaysia memberikan pendapat yang mendalam mengenai sifat dan skop eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian (OCSEA) di Malaysia serta telah menilai keupayaan sistem tindak balas negara untuk menangani bentuk keganasan seksual terhadap kanak-kanak ini.

Malaysia telah pun mengambil langkah-langkah yang konkrit untuk menangani jenayah terhadap kanak-kanak ini termasuk menerima pakai ASEAN Declaration on the Protection of Children from all Forms of Online Exploitation and Abuse tahun 2019, yang merupakan sebahagian daripada komitmen kami untuk mengukuhkan lagi standard dan dasar perlindungan kanak-kanak kami berhubung dengan OCSEA.

Jenayah terhadap kanak-kanak yang dilakukan dalam talian atau yang difasilitasi melalui teknologi digital memperkenalkan satu set cabaran baharu yang mesti dihadapi oleh penggubal dasar, badan kehakiman, pihak penguatkuasaan undang-undang, petugas barisan hadapan dan komuniti yang lebih luas. Dengan perubahan teknologi yang semakin pesat, begitu juga corak perubahan yang menyenggung perasaan, ini memerlukan sistem tindak balas kebangsaan untuk menjadi tangkas, boleh disesuaikan dan dimaklumkan melalui bukti. Laporan ini diakhiri dengan satu set cadangan yang telah dibincangkan semasa sesi konsultasi kebangsaan yang telah diadakan pada April 2022. Sebagai cadangan hala tuju penyelidikan ini, kami menyeru semua pihak berkepentingan yang berkaitan untuk bertindak bersama-sama meningkatkan keupayaan kita secara kolektif untuk melindungi kanak-kanak daripada bahaya. Usaha-usaha untuk menamatkan bentuk keganasan terhadap kanak-kanak ini adalah tanggungjawab bersama. Oleh itu adalah menjadi harapan Kementerian agar semua sektor yang berkaitan dapat bekerjasama untuk mengubah keterangan-keterangan menjadi tindakan.

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) serta Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia (KKMM) sekali lagi mengucapkan tahniah kepada ECPAT International, INTERPOL dan UNICEF Office of Research – Innocenti dan Global Partnership to End Violence Against Children atas penyempurnaan projek penyelidikan ini dan berharap mempercepatkan usaha kami untuk menangani jenayah terhadap kanak-kanak dan memastikan mereka selamat dalam talian.

**YBhg. Dato' Sri Haji
Mohammad Bin Mentek**
Ketua Setiausaha,
Kementerian Komunikasi
dan Multimedia Malaysia

**YBhg. Datuk
Dr. Maziah binti Che Yusoff**
Ketua Setiausaha,
Kementerian Pembangunan Wanita,
Keluarga dan Masyarakat

KATA PENGANTAR

Kehidupan kita dalam talian sentiasa berkembang maju. Internet dan alat komunikasi digital berkembang pesat dalam mendekatkan orang ramai di mana-mana. Kanak-kanak semakin mahir dan bergantung kepada teknologi sebegini serta pandemik COVID-19 telah mempercepatkan lagi peralihan dalam talian terutama dalam banyak aspek kehidupan kanak-kanak.

Internet ialah alat yang berkuasa bagi kanak-kanak untuk berhubung, meneroka, belajar dan melibatkan diri dalam cara yang kreatif dan memperkasakan. Kepentingan persekitaran digital dalam kehidupan kanak-kanak dan terhadap hak mereka telah ditekankan oleh Jawatankuasa Hak Kanak-kanak Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu melalui Ulasan Umum No. 25 yang diterima pakai pada tahun 2021. Komen Umum ini juga menekankan perkara bahawa penghabisan masa dalam talian sudah semestinya membawa risiko yang terlalu tinggi dan ancaman bahaya, sebahagian daripadanya turut dihadapi oleh kanak-kanak dalam tetapan lain dan sebahagian daripadanya adalah unik bagi konteks dalam talian.

Salah satu risikonya ialah penyalahgunaan internet dan teknologi digital untuk tujuan eksplotasi dan penderaan seksual kanak-kanak. Pengantunan kanak-kanak, perkongsian bahan yang mengandungi penderaan seksual kanak-kanak dan penderaan kanak-kanak melalui live-streaming adalah kesalahan-kesalahan seksual terhadap kanak-kanak yang memerlukan tindakan segera termasuk tindakan pelbagai sektor dan global. Jenayah ini biasanya direkodkan dalam bentuk imej atau video digital, yang sangat kerap diédarkan dan sentiasa dikongsi semula dalam talian, menganiaya kanak-kanak berulang kali. Memandangkan risiko bahaya terus berkembang dengan pesat, pencegahan dan perlindungan menjadi lebih sukar bagi kerajaan, pegawai awam dan pekerja perkhidmatan awam kepada kanak-kanak, tetapi termasuk juga ibu bapa dan penjaga yang cuba mengikuti penggunaan teknologi oleh anak-anak mereka.

Dengan pencapaian yang diperolehi ke arah bagi sambungan internet sejagat di seluruh dunia, semakin mendesak untuk melabur dalam aspek keselamatan dan perlindungan kanak-kanak dalam talian. Kerajaan di seluruh dunia semakin mengakui bahawa ancaman eksplotasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian dan beberapa negara telah mengambil langkah-langkah untuk memperkenalkan undang-undang yang diperlukan dan melaksanakan langkah-langkah pencegahan. Pada masa yang sama, tekanan semakin meningkat ke atas pemain-pemain industri teknologi untuk meletakkan aspek keselamatan kanak-kanak sebagai nadi utama dalam proses reka bentuk dan pembangunan berbanding tindakan pemikiran kemudian. Reka bentuk aspek keselamatan tersebut hendaklah mengikut keterangan mengenai kejadian eksplotasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian. *Disrupting Harm* memberi sumbangan penting kepada bukti itu.

The Global Partnership to End Violence Against Children, melalui inisiatif Safe Online telah melabur US\$7 juta bagi projek *Disrupting Harm*. *Disrupting Harm* telah menggunakan kaedah penyelidikan dan pendekatan holistik dan inovatif dalam menjalankan penilaian yang menyeluruh terhadap konteks, ancaman dan perspektif kanak-kanak mengenai eksplotasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian. Projek yang belum pernah berlaku sebelum ini telah menggunakan kepakaran penyelidikan daripada ECPAT, INTERPOL dan UNICEF Office of Research – Innocenti dan rangkaian mereka. Ketiga-tiga rakan kongsi global itu disokong oleh organisasi ahli ECPAT, Biro Pusat Nasional INTERPOL dan Pejabat Negara dan Wilayah UNICEF masing-masing. Ianya bertujuan agar kaedah penyelidikan yang telah dibangunkan dan diuji untuk digunakan di negara lain di seluruh dunia.

KATA PENGANTAR

Disrupting Harm merupakan projek penyelidikan yang paling komprehensif dan berskala besar pernah dijalankan mengenai eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian di peringkat kebangsaan dan telah menghasilkan 13 laporan negara dan satu siri penemuan data yang unik. Ia menyediakan keterangan yang komprehensif mengenai risiko yang dihadapi oleh kanak-kanak dalam talian, cara bagaimana risiko itu berkembang dan cara risiko itu bersaling kait dengan bentuk keganasan yang lain serta perkara yang boleh dilakukan untuk mencegahnya.

Penyelidikan di Malaysia ini tidak akan dapat dilaksanakan tanpa sokongan daripada Kerajaan Malaysia. Terima kasih kami ucapkan kepada Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) atas kepimpinan mereka dalam mempengerusikan Pasukan Petugas Kebangsaan *Disrupting Harm* di Malaysia, dipengerusikan oleh En Zulkarnain Mohd Yasin dan naib pengurus Cik Eneng Faridah Iskandar, untuk memudahkan penyelidikan dalam negara dan kepada Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) atas kepimpinan dan peranan mereka dalam keseluruhan kerja kebijakan dan perlindungan kanak-kanak.

Penemuan ini akan membantu kerajaan, industri, penggubal dasar dan komuniti untuk mengambil langkah-langkah yang tepat untuk memastikan internet adalah selamat bagi kanak-kanak. Ini termasuk pemakluman mengenai strategi-strategi dan tindakan pencegahan negara dalam memperluaskan jangkauan *Disrupting Harm* ke negara dan wilayah lain, dan membina data yang baharu dan perkongsian pengetahuan di sekelilingnya.

Disrupting harm kepada kanak-kanak adalah tanggungjawab semua.

Dr Howard Taylor
Pengarah Eksekutif
End Violence Partnership

RINGKASAN EKSEKUTIF

Dibiayai oleh Global Partnership to End Violence Against Children melalui inisiatif Safe Online, ECPAT International, INTERPOL dan UNICEF Office of Research – Innocenti telah bekerjasama dalam mereka bentuk dan melaksanakan *Disrupting Harm*. Perkongsian unik ini membawa pendekatan pelbagai disiplin kepada isu yang kompleks untuk mengemukakan pelbagai sudut pandangan mengenai isu OCSEA. Penyelidikan ini telah dijalankan di tujuh buah negara di Afrika Timur dan Selatan serta enam buah negara di Asia Tenggara, termasuk Malaysia. Data yang dikumpul telah diterjemah daripada sembilan aktiviti penyelidikan yang berbeza bagi menjana setiap laporan kebangsaan yang menceritakan kisah ancaman OCSEA dan mekanisme tindak balas nasional yang sedia ada dalam menangani bentuk keganasan ini terhadap kanak-kanak. Laporan penyelidikan ini diakhiri dengan satu set cadangan yang jelas untuk tindakan lanjut.

Akses Internet, aktiviti-aktiviti dan kemahiran

Sembilan puluh empat peratus daripada kanak-kanak berumur 12 – 17 tahun di Malaysia telah menggunakan internet dalam tempoh tiga bulan yang lalu. Selain itu, menurut tinjauan isi rumah oleh *Disrupting Harm* terhadap 995 kanak-kanak yang menggunakan internet dalam kumpulan umur ini, 96% menggunakan internet sekurang-kurangnya sekali sehari. Kanak-kanak terutamanya mengakses internet dari rumah mereka diikuti oleh sekolah dan pusat membeli-belah/kafe internet. Hampir kesemua kanak-kanak yang ditinjau telah menggunakan telefon pintar untuk mengakses internet, dan hanya 25% - terutamanya kanak-kanak kecil berumur 12-13 tahun berkongsi telefon pintar mereka dengan orang lain. Komputer telah digunakan untuk mengakses internet oleh 28% kanak-kanak.

Majoriti kanak-kanak yang telah ditinjau menggunakan media sosial (91%) dan aplikasi pemesejan segera (90%), menonton klip video (88%), dan menggunakan internet untuk kerja sekolah (86%) sekurang-kurangnya sekali seminggu. Kanak-kanak di Malaysia adalah pengguna internet berkerapan tinggi, dan ini dibuktikan melalui kemahiran digital mereka. Sebanyak 84% mendakwa bahawa mereka boleh menentukan imej mereka atau rakan mereka yang sesuai untuk dikongsi dalam talian, manakala 67% menyatakan mereka tahu cara menukar tetapan privasi mereka dan 66% tahu bagaimana untuk melaporkan kandungan berbahaya di media sosial. Kemahiran digital yang dilaporkan sendiri adalah paling rendah dalam kalangan kanak-kanak kecil berumur 12-13 tahun dan kanak-kanak yang tinggal di kawasan luar bandar.

Seorang penjaga¹ setiap kanak-kanak yang ditinjau juga telah ditemubual. Hampir kesemua penjaga yang ditinjau (98%) menyatakan bahawa mereka

telah menggunakan internet dalam tempoh tiga bulan yang lalu: satu penemuan luar biasa di negara-negara *Disrupting Harm* di mana kanak-kanak sering didapati berada dalam talian lebih banyak daripada penjaga mereka. Daripada penjaga yang menggunakan internet, 92% menggunakan internet setiap hari; Walau bagaimanapun, penjaga yang lebih tua (berumur 50+) kurang menggunakan internet berbanding dengan penjaga yang lebih muda.

Sebanyak 88% kanak-kanak yang ditinjau menyatakan penjaga mereka mencadangkan cara untuk mereka kekal selamat dalam talian dan 79% menyatakan penjaga mereka membantu mereka jika mereka diganggu oleh sesuatu di internet. Sebaliknya, para penjaga sendiri hanya yakin secara sederhana tentang kemahiran digital mereka: 55% mengatakan mereka lebih tahu tentang internet berbanding anak mereka dan 33% menyatakan mereka boleh membantu anak mereka menangani perkara yang mengganggu mereka dalam talian.

Aktiviti-aktiviti dalam talian yang berisiko

Sebilangan besar penjaga yang telah ditinjau menganggap ianya sangat berisiko untuk kanak-kanak berkongsi imej seksual atau video seksual dalam talian (87%), menghantar maklumat peribadi mereka kepada seseorang (84%), melihat imej seksual dalam talian (83%) atau bertemu dengan seseorang yang mereka kenal pertama kali melalui internet secara langsung (77%). Dua puluh enam peratus kanak-kanak menyatakan bahawa penjaga mereka mengehadkan penggunaan internet mereka, manakala 36% penjaga menyatakan mereka akan menyekat penggunaan internet kanak-kanak mereka jika kanak-kanak itu diganggu oleh sesuatu dalam talian.

1. Dalam tinjauan isi rumah, terma 'penjaga' ialah terma inklusif yang digunakan untuk merujuk kepada semua orang dewasa yang bertanggungjawab terhadap kanak-kanak seperti ibu bapa, ibu bapa tiri, datuk nenek atau penjaga sah yang lain.

RINGKASAN EKSEKUTIF

Kebanyakan kanak-kanak juga telah menyedari risiko yang dikaitkan dengan penggunaan internet. Malah, hanya sebilangan kecil kanak-kanak yang melaporkan bahawa mereka telah terlibat dalam aktiviti dalam talian yang berisiko pada tahun lalu. Sebagai contoh, 5% telah, dalam tahun lalu, bertemu dengan seseorang yang pertama kali mereka kenal dalam talian. Hanya 1% (enam kanak-kanak) mengatakan bahawa mereka telah berkongsi gambar atau video bogel diri mereka dalam talian pada tahun lalu.

Dua puluh empat peratus kanak-kanak telah menemui kandungan seksual secara tidak dijangka dalam talian melalui iklan, suapan media sosial, enjin carian dan aplikasi pemesesan, dan 17% melaporkan mereka secara aktif mencari bahan tersebut. Kanak-kanak berumur 16-17 tahun dan kanak-kanak lelaki adalah kumpulan yang paling berkemungkinan terdedah kepada imej dan video seksual dalam talian.

Pengalaman kanak-kanak terhadap eksplotasi dan penderaan seksual dalam talian

Kanak-kanak yang ditinjau juga disoal sama ada mereka telah mengalami pelbagai pengalaman yang boleh membentuk OCSEA dalam tempoh setahun yang lalu. Dalam laporan *Disrupting Harm*, OCSEA ditakrifkan sebagai situasi yang melibatkan penggunaan teknologi digital atau komunikasi pada satu ketika semasa tempoh eksplotasi atau penderaan seksual terhadap kanak-kanak. Menurut data *Disrupting Harm*, pada tahun lalu, 4% kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 tahun di Malaysia (38 kanak-kanak) melaporkan bahawa mereka telah mengalami bentuk eksplotasi dan penderaan seksual dalam talian yang jelas. Anggaran ini termasuk telah diperas ugut untuk terlibat dalam aktiviti seksual, imej seksual mereka dikongsi tanpa kebenaran, atau telah dipaksa untuk terlibat dalam aktiviti seksual melalui janji wang atau hadiah. Selain itu, 5% daripada kanak-kanak yang ditinjau (46 kanak-kanak) telah menerima permintaan yang tidak diingini untuk bercakap tentang seks dan 3% (26 kanak-kanak) telah menerima permintaan untuk imej yang menunjukkan alat sulit mereka, yang, bergantung pada keadaan, boleh membentuk pengantunan kanak-kanak. Berkemaan dengan tinjauan isi rumah, tahap pelaporan yang kurang tertentu dijangka disebabkan oleh faktor termasuk ketidakselesaan untuk membincangkan mengenai seks dan seksualiti dengan peninjau dan keimbangan terhadap tuduhan diri yang sah di sisi undang-undang kerana sesetengah amalan dijenayahkan.

“ ······

Menurut data *Disrupting Harm*, pada tahun lalu, 4% kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 tahun di Malaysia (38 kanak-kanak) melaporkan bahawa mereka telah mengalami bentuk eksplotasi dan penderaan seksual dalam talian yang jelas.

” ······

Daripada 38 kanak-kanak yang dilaporkan tertakluk kepada sekurang-kurangnya satu daripada empat bentuk OCSEA yang jelas, pesalah adalah individu yang tidak dikenali oleh kanak-kanak sebelum kejadian (10 kanak-kanak), rakan sebaya di bawah 18 (enam kanak-kanak), rakan dewasa atau orang kenalan (lima kanak-kanak) atau ahli keluarga (lima kanak-kanak). Lapan belas kanak-kanak tidak mengetahui siapa itu pesalah, manakala 11 lagi kanak-kanak lebih memilih untuk tidak mendedahkan siapa itu pesalah. Kanak-kanak yang telah mengalami eksplotasi dan penderaan seksual dalam talian atau mengalami interaksi bersifat seksual dalam talian lain yang tidak diingini memetik banyak media sosial dan tapak aplikasi pemesesan di mana mereka menjadi sasaran. Antaranya, WhatsApp adalah yang paling menonjol, di samping Facebook/Facebook Messenger. Platform lain yang bukan berasaskan daripada AS, terutamanya WeChat dan Telegram, dipetik dalam beberapa keadaan tertentu.

Tambahan pula, bilangan laporan (dikenali sebagai CyberTips) yang dibuat kepada AS National Center for Missing and Exploited Children (NCMEC) oleh syarikat teknologi yang berpangkalan di US mengenai eksplotasi seksual kanak-kanak yang disyaki di Malaysia meningkat sebanyak 90% antara tahun 2017 dan tahun 2019. Pelbagai platform media sosial, pengehosan imej dan penyedia perkongsian video membuat laporan mengenai kandungan berhubung Malaysia, tetapi jumlah terbesar datang dari Facebook. Hampir semua pemberitahuan adalah berkaitan dengan pemilikan, pembuatan dan pengedaran bahan penderaan seksual kanak-kanak (CSAM). Analisis lanjut untuk *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa terdapat keterangan bahawa, di Malaysia, CSAM dicari di web terbuka. Data telah dikenal pasti dan dikongsi dengan penguatkuasaan undang-undang Malaysia berhubung percubaan untuk memikat kanak-kanak dalam talian sebelum melancong, yang menunjukkan bahawa Malaysia adalah destinasi yang berpotensi untuk pesalah seks untuk mengembara.

Pendedahan dan pelaporan eksplorasi dan penderaan seksual dalam talian

Entiti penguatkuasaan undang-undang yang dipertanggungjawabkan untuk menyiasat semua bentuk eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian dan luar talian ialah Bahagian D11 Polis Diraja Malaysia (juga dikenali sebagai Bahagian Siasatan Seksual, Wanita dan Kanak-Kanak). Menurut Bahagian D11, sebanyak 35 kes OCSEA telah disiasat antara tahun 2017 dan tahun 2019. Ini adalah sub-bahagian semua kes penderaan kanak-kanak yang disiasat oleh unit yang ditandakan sebagai melibatkan teknologi. Bahagian D11 juga menyatakan bahawa beberapa kes di bawah mereka mungkin tidak direkodkan sebagai kes OCSEA tetapi mungkin masih mempunyai elemen dalam talian atau teknologi.

Kes-kes OCSEA biasanya dilaporkan kepada polis oleh atau dengan sokongan orang dewasa, iaitu, bukan secara langsung oleh kanak-kanak itu sendiri. Hanya satu kes dilaporkan melalui talian bantuan. Hasil dapatan daripada tinjauan isi rumah dengan kanak-kanak menunjukkan bahawa OCSEA kerap tidak didedahkan dan tidak dilaporkan secara rasmi. Separuh daripada bilangan kecil kanak-kanak yang ditinjau, mendedahkan bahawa mereka tertakluk kepada sekurang-kurangnya satu daripada empat kejadian OCSEA yang jelas atau pengalaman seksual lain yang tidak diingini di internet di mana tidak dimaklumkan kepada mana-mana orang (menunjukkan kemungkinan ketiadaan pelaporan, kerana disebutkan di atas, ini bermakna bilangan sebenar pelaporan yang sebenar mungkin lebih tinggi). Mereka yang mendedahkan kemungkinan besar menceritakan kepada rakan atau penjaga. Alasan yang diberikan oleh kanak-kanak untuk tidak mendedahkan OCSEA termasuk kurangnya kesedaran tentang tempat untuk melaporkan atau kepada siapa untuk memberitahu, perasaan malu dan segan, tidak menganggap kejadian itu cukup serius untuk dilaporkan, rasa telah melakukan sesuatu yang salah, keimbangan untuk menghadapi masalah, keimbangan bahawa pendedahan akan menyebabkan masalah kepada keluarga, keimbangan bahawa kejadian itu tidak akan dirahsiakan dan tidak percaya bahawa terdapat tindakan yang boleh dilakukan mengenai perkara tersebut. Perbualan dengan mangsa muda OCSEA semasa tinjauan *Disrupting Harm* dijalankan menunjukkan bahawa terdapat juga ancaman terhadap kanak-kanak. Kanak-kanak - terutamanya kanak-kanak lelaki - yang didera atau dieksplorasi oleh pesalah jantina yang sama mungkin mengalami kesukaran untuk mendedahkan OCSEA kerana stigma dan risiko mencederakan diri sendiri, kerana hubungan seksual antara kanak-kanak lelaki adalah haram di negara ini dan kanak-kanak lelaki boleh

didakwa di bawah qt undang-undang ini jika menjadi mangsa oleh pesalah lelaki.

Pengenalpastian dan penyiasatan kes-kes OCSEA

Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017 menjenayahkan perbuatan berkomunikasi secara seksual dengan kanak-kanak atau menggalakkan kanak-kanak berkomunikasi secara seksual dengan apa jua cara. Ia juga menjadikannya satu kesalahan bagi sesiapa sahaja untuk berkomunikasi dengan kanak-kanak dengan niat untuk melakukan atau memudahkan kesalahan yang berkaitan dengan CSAM atau penderaan seksual. Akta itu mengandungi definisi yang luas mengenai CSAM dan melarang banyak perbuatan yang berkaitan dengan pengeluaran, pengedaran dan penjualannya. Dengan mengetahui, mengakses dan memiliki CSAM juga merupakan satu kesalahan. Walaupun responden dalam temu bual untuk *Disrupting Harm* melaporkan bahawa peruntukan ini digunakan dalam kes penderaan seksual kanak-kanak melalui live-streaming, undang-undang juga boleh menjenayahkan perbuatan ini dengan lebih jelas. Ketidakseragaman peruntukan undang-undang wujud, sebagai contoh, di bawah Kanun Keseksaaan, rogl statutori- bagi persetubuhan dengan kemasukan – hanya terpakai kepada kanak-kanak perempuan di bawah umur 16 tahun. Umur persetujuan untuk persetubuhan yang bukan dengan kemasukan termasuk bagi kategori “acts of gross indecency” di bawah Kanun Keseksaaan, telah ditetapkan pada umur 14 tahun untuk semua kanak-kanak, manakala peruntukan Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017 terpakai kepada semua kanak-kanak di bawah umur 18 tahun. Dalam praktis, ketidakseragaman ini boleh membawa kepada tahap perlindungan yang berbeza dan bergantung pada jantina dan umur kanak-kanak yang terlibat dalam penderaan.

Dalam kajian kes yang dikumpul daripada entiti penguatkuasaan undang-undang untuk *Disrupting Harm*, pesalah lelaki yang melakukan jenayah berkaitan OCSEA terhadap mangsa kanak-kanak lelaki telah didakwa di bawah peruntukan yang melarang homoseksualiti termasuk dalam Kanun Keseksaaan berbanding jenayah berkaitan OCSEA khusus di bawah Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual terhadap Kanak-Kanak 2017. Kekurangan kefahaman dengan akta ini mungkin, sebahagiannya, menjelaskan kecenderungan ini, namun ini boleh menjelaskan perkhidmatan dan sokongan yang disediakan kepada mangsa kanak-kanak.

RINGKASAN ESEKUTIF

Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC) merupakan salah satu unit yang membentuk di bawah Bahagian D11. Ianya terdiri daripada empat pegawai terlatih yang berdedikasi untuk menangani OCSEA di ibu pejabat negara. Walaupun kepakaran, peralatan dan sejarah kukuh kerjasama antarabangsa dan kerjasama dengan institusi kewangan, unit ini masih dikekang oleh bilangan kakitangan yang rendah, pertukaran pegawai yang kerap dan penugasan semula tugas dan tanggungjawab, ketiadaan sambungan jalur lebar berkelajuan tinggi yang akan memudahkan penggunaan pangkalan data International Child Sexual Exploitation (ICSE) yang dimiliki oleh INTERPOL, kekurangan sokongan psikologi untuk pegawai dan kapasiti yang tidak mencukupi untuk siasatan rahsia, pengumpulan risikan sumber terbuka dan pengawasan proaktif.

Bantuan forensik digital tersedia untuk D11/MICAC daripada Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) dan Agensi Keselamatan Siber Nasional (CyberCSI). Di bawah Strategi Keselamatan Siber Malaysia untuk 2020-2024, Pelan Penguatkuasaan Jenayah Siber Kebangsaan akan diguna pakai, serta merangkumi usaha untuk meningkatkan pengetahuan dan kemahiran kedua-dua pegawai penguatkuasaan undang-undang dan anggota badan kehakiman dan profesion perundang dalam keadaan yang semakin kompleks dalam jenayah siber.

Pengalaman kanak-kanak dengan mekanisme penguatkuasaan undang-undang, proses keadilan dan perkhidmatan sosial

Pasukan penyelidikan *Disrupting Harm* tidak dapat mengenal pasti sampel kanak-kanak yang telah mendapatkan keadilan untuk OCSEA melalui mahkamah. Pengenalan sampel termasuk carian yang meluas melalui rangkaian organisasi sokongan, profesional undang-undang dan lain-lain. Oleh itu, kesimpulan yang dibuat dalam laporan itu adalah berdasarkan temu bual dengan pegawai kerajaan, profesional keadilan dan tinjauan penyedia perkhidmatan barisan hadapan. Kesukaran mengenal pasti kanak-kanak mungkin menunjukkan bahawa OCSEA masih tidak kelihatan dalam sistem keadilan di peringkat kebangsaan. Sebab-sebab yang mungkin bagi perkara ini, termasuk keterangan yang menunjukkan bahawa wujudnya stigma yang ketara mengenai pendedahan jenayah seksual di Malaysia, dibincangkan dalam laporan.

Pegawai-pegawai penguatkuasaan undang-undang semua menyatakan komitmen mereka terhadap pendekatan child-centred bagi penyiasatan dan pendakwaan. Bahagian D11 menyediakan perkhidmatan sokongan untuk kanak-kanak melalui pegawai penjagaan di Pusat Jagaan Mangsa

(Victim Care Centres) dan berhubung dengan Jabatan Kebajikan Masyarakat untuk mendapatkan perkhidmatan sokongan lain yang diperlukan untuk kanak-kanak yang telah mendedahkan eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak, termasuk OCSEA (contohnya tempat perlindungan). Terdapat Pusat Temu Bual Kanak-Kanak (Child Interview Centres) di setiap negeri dengan pegawai terlatih untuk mengikuti pendekatan siasatan yang mesra kanak-kanak. Walaupun begitu, dilaporkan polis tidak selalu menggunakan bilik khas pusat atau peralatan rakaman video ketika menemu bual kanak-kanak.

Dua mahkamah khas ditubuhkan untuk mengendalikan jenayah seksual terhadap kanak-kanak secara khusus, di bandar Putrajaya dan Kuching, tetapi inisiatif ini masih belum lagi diperluaskan ke lokasi geografi lain. Mahkamah khas mempunyai kemudahan yang mesra kanak-kanak, seperti pintu masuk dan keluar khas untuk mangsa kanak-kanak, bilik menunggu yang mesra kanak-kanak dan kemudahan pautan video. Hakim menggunakan bahasa yang mesra kanak-kanak dan prosiding kes berjalan dengan agak cepat. Di mahkamah lain, kes boleh ditarik balik dan layanan terhadap mangsa kanak-kanak berbeza-beza, bergantung kepada peruntukan kewangan untuk penyediaan kemudahan atau kesedaran/latihan profesional perundangan dan kehakiman.

Perkhidmatan pendamping guaman tersedia untuk mangsa melalui Jabatan Bantuan Guaman, tetapi orang yang ditemu bual menyatakan bahawa mereka tidak jelas dan jarang menggunakan perkhidmatan tersebut. Begitu juga, mangsa mempunyai hak untuk mendapatkan pampasan, tetapi pendakwa raya jarang mengemukakan permohonan, dan tiada panduan rasmi untuk mahkamah mengenai cara menentukan kuantum pampasan untuk diberikan. Di samping itu, pesalah mungkin tidak dapat membayar pampasan dan boleh memilih untuk menjalani hukuman penjara yang lebih lama sebaliknya, ini bermakna kanak-kanak itu mungkin tidak mendapat manfaat daripada tuntutan pampasan walaupun tindakan diambil.

Perkhidmatan sokongan sosial untuk mangsa kanak-kanak disediakan oleh Jabatan Kebajikan Masyarakat dan pelbagai institusi serta organisasi lain. Pusat Khidmat Krisis Sehenti (One-Stop Crisis Centres-OSCC) yang berpusat di hospital dan pasukan Suspected Child Abuse and Neglect (SCAN) menyediakan pemeriksaan perubatan awal dan intervensi bukan kecemasan untuk jenayah seksual termasuk apabila kanak-kanak terlibat dan mereka dikatakan sangat cekap dalam hal ini. Walau bagaimanapun, terdapat keperluan untuk laluan rujukan yang jelas dari klinik tempatan ke pusat-

pusat ini. Perkhidmatan sokongan sosial dikatakan boleh didapati kebanyakannya di bandar-bandar utama.

Inisiatif semasa untuk kanak-kanak

Malaysia telah menghasilkan beberapa dokumen strategik mengenai perlindungan kanak-kanak termasuk Pelan Tindakan Perlindungan Kanak-kanak Dalam Dunia Siber (2015-2020). Pada 2019, Malaysia menerima pakai ASEAN Declaration on the Protection of Children from all Forms of Online Exploitation and Abuse. Penerimaan ini memerlukannya untuk menambah baik piawaian dan dasar perlindungan kanak-kanak mengenai OCSEA, meningkatkan keupayaan profesional dalam unit khusus yang bertanggungjawab untuk menyiasat jenayah berkaitan OCSEA, mengukuhkan mekanisme pengumpulan data, meningkatkan kesedaran dan mengadakan sesi libat urus dengan sektor swasta.

Institusi utama yang diberi mandat untuk memerangi OCSEA termasuk Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM), Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM), Cybersecurity Malaysia, Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI) dan Kementerian Pendidikan (KPM). Institusi ini telah menjalankan inisiatif untuk meningkatkan kesedaran dan pendidikan untuk kedua-dua kanak-kanak dan penjaga mengenai penderaan kanak-kanak dan keselamatan dalam talian; bagaimanapun, tidak jelas daripada temu bual dengan wakil kerajaan sejauh mana tumpuan diberikan kepada OCSEA dalam program-program ini. SKMM juga membantu Polis Diraja Malaysia dengan menyekat akses kepada laman web yang mengandungi bahan penderaan kanak-kanak dan membantu dalam pengecaman suspek dan analisis digital forensik.

Walau bagaimanapun, wakil kerajaan dan pemberi maklumat lain mencadangkan bahawa kekurangan peruntukan kewangan yang khusus dan kakitangan terlatih telah menyukarkan untuk melaksanakan dasar dan rancangan secara konkret untuk mencegah dan bertindak balas terhadap OCSEA. Berkenaan dengan penyelaras, Pasukan Petugas Perlindungan Dalam Talian Kanak-kanak (Child Online Protection Taskforce), yang ditubuhkan oleh Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) pada 2013, bagi tujuan merangka Pelan Tindakan Perlindungan Dalam Talian Kanak-kanak – yang luput pada 2020- tidak lagi berfungsi. Keterangan mengenai keberkesanan inisiatif untuk meningkatkan kesedaran berkaitan OCSEA juga tidak ditemui. Usaha meningkatkan kesedaran telah terbantut oleh ketidakselesaan budaya Malaysia untuk membincangkan seks dan seksualiti, yang juga

berpanjangan kepada ketidakselesaan berhubung penderaan dan eksloitasi seksual. Ini terbukti dalam temu bual dalam kalangan profesional keadilan dan dalam tinjauan dengan pekerja barisan hadapan, 72% daripada mereka percaya pantang larang mengenai seks dan seksualiti adalah penghalang untuk melaporkan OCSEA.

Badan-badan bukan kerajaan (NGO) turut bekerjasama dengan kerajaan bagi inisiatif untuk meningkatkan kesedaran pendidikan. NGO seperti Protect and Save the Children, Women's Aid Organisation (WAO) dan Women's Centre for Change (WCC) turut menyokong mangsa semasa prosiding mahkamah. P.S. The Children dikatakan satu-satunya organisasi sosial yang memfokuskan kepada penderaan seksual terhadap kanak-kanak dengan pelbagai aktiviti daripada advokasi dasar kepada menyediakan perkhidmatan talian hotlines dan perkhidmatan kaunseling serta terapi. Monsters Among Us: Youth Advocates ialah organisasi pimpinan belia yang bertujuan untuk menyokong, memperkasa, mendidik dan menyokong mangsa penderaan kanak-kanak. Organisasi tersebut mempunyai portal pelaporan dalam talian untuk mangsa yang dikenali sebagai Lapor Predator.

Pemberi perkhidmatan rangkaian Internet dikatakan memberikan kerjasama yang baik dengan pihak penguatkuasaan undang-undang dalam siasatan kes OCSEA. Walau bagaimanapun, ianya tidak mandatori, dan sekiranya tiada sebarang undang-undang pengekalan/pemeliharaan data mandatori, mereka tidak boleh menyimpan dan mengekalkan data dengan mengambil kira perkara ini. Begitu juga, tiada kewajipan undang-undang khusus untuk pemberi perkhidmatan rangkaian Internet untuk melaporkan CSAM atau untuk singkir atau menyekat akses kepada laman web yang mengandungi bahan penderaan seksual kanak-kanak; walau bagaimanapun, Akta Komunikasi dan Multimedia 1988 menjadikan mereka bertanggungjawab secara jenayah jika mereka menyediakan kandungan pada rangkaian mereka yang sumbang, lucu atau atau jelik sifatnya dengan niat untuk menyakitkan hati, menganiayai, mengugut atau mengganggu. Menurut Kod Kandungan Komunikasi dan Multimedia Malaysia, "pornografi kanak-kanak" termasuk dalam kategori kandungan lucu yang dilarang.

RINGKASAN EKSEKUTIF

Penemuan-Penemuan utama

Laporan itu diakhiri dengan penekanan kepada enam penemuan utama daripada hasil penyelidikan:

1. Pada tahun lalu, sekurang-kurangnya 4% daripada kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 tahun di Malaysia mengalami ancaman eksplorasi dan penderaan seksual yang jelas dalam talian, termasuk diperas ugut untuk terlibat dalam aktiviti seksual, imej seksual mereka dikongsi tanpa kebenaran, atau dipaksa untuk melakukan aktiviti seksual melalui janji wang atau hadiah. Berdasarkan kepada populasi, kedudukan ini mewakili anggaran 100,000 kanak-kanak yang mungkin telah mengalami mana-mana kemudaratan ini dalam tempoh hanya satu tahun.
2. Menurut tinjauan isi rumah, pesalah OCSEA kebanyakannya merupakan orang yang tidak dikenali oleh kanak-kanak itu. Dalam peratusan kes, pesalah adalah individu yang telah dikenali oleh kanak-kanak – selalunya kenalan dewasa, rakan sebaya di bawah umur 18 tahun atau ahli keluarga.
3. Kanak-kanak mengalami OCSEA terutamanya melalui platform media sosial seperti aplikasi-aplikasi WhatsApp, Facebook/Facebook Messenger, WeChat atau Telegram.
4. Kanak-kanak yang mengalami OCSEA lebih cenderung untuk menceritakan kepada orang dalam dalam rangkaian kenalan mereka, terutamanya rakan, penjaga atau adik-beradik. Talian bantuan dan polis hampir tidak pernah digunakan untuk mendapatkan bantuan.
5. Pelbagai inisiatif yang baik oleh kerajaan, masyarakat sivil dan industri sedang dijalankan di Malaysia; bagaimanapun, penyelarasan dan kerjasama antara agensi masih lemah dan wujudnya sumber kewangan yang terhad.
6. Walaupun perundangan dasar dan piawaian sedia ada di Malaysia termasuk peruntukan yang berkaitan dengan OCSEA, termasuk peruntukan kukuh berkenaan penyiasatan dan pendakwaan mesra kanak-kanak, sokongan untuk melaksanakan piawaian tersebut di seluruh negara dan pembaharuan perundangan selanjutnya diperlukan untuk tindakan yang menyeluruh terhadap OCSEA.

Kanak-kanak yang mengalami OCSEA lebih cenderung untuk menceritakan kepada orang dalam dalam rangkaian kenalan mereka, terutamanya rakan, penjaga atau adik-beradik. Talian bantuan dan polis hampir tidak pernah digunakan untuk mendapatkan bantuan.

Laporan itu diakhiri dengan satu siri cadangan-cadangan yang terperinci mengenai tindakan yang wajar diambil oleh kerajaan, pihak penguatkuasaan undang-undang, sektor perkhidmatan perundangan dan kehakiman serta mana-mana orang yang bekerja dalam komuniti, guru, penjaga, platform-digital dan pemberi perkhidmatan. Kebanyakan cadangan itu sejajar dengan Regional Plan of Action for the Protection of Children from All Forms of Online Exploitation and Abuse in ASEAN (Pelan Tindakan Serantau ASEAN).² Ini terlalu terperinci untuk dimaklumkan dalam Ringkasan Eksekutif tetapi boleh didapati di [halaman 100](#) laporan ini.

2. ASEAN Secretariat. (2021). *Regional Plan of Action for the Protection of Children from All Forms of Online Exploitation and Abuse in ASEAN: Supplement to the ASEAN Regional Plan of Action on the Elimination of Violence Against Children*.

KAEDAH DISRUPTING HARM

Seperti semua tetapan di mana kanak-kanak hidup dan membesar, persekitaran dalam talian boleh mendedahkan mereka kepada risiko eksloitasi dan penderaan seksual. Walau bagaimanapun, kekurangan keterangan yang ada menyukarkan untuk memahami sifat bahaya yang ditimbulkan atau membuat cadangan yang membina mengenai dasar awam untuk pencegahan dan tindak balas. Dimaklumkan dalam penilaian ancaman pada tahun 2018 oleh WeProtect Global Alliance.³ The Global Partnership to End Violence Against Children melalui inisiatif Safe Online telah memutuskan untuk melabur dalam penyelidikan bagi mengukuhkan asas keterangan mengenai OCSEA, dengan tumpuan khusus pada 13 negara di seluruh Timur dan Selatan Afrika dan Asia Tenggara.

Negara yang menjadi tumpuan di rantau Asia Tenggara ialah Kemboja, Indonesia, Malaysia, Filipina, Thailand dan Vietnam. Negara-negara yang menjadi tumpuan di rantau Afrika Timur dan Selatan ialah Ethiopia, Kenya, Mozambique, Namibia, Afrika Selatan, Tanzania dan Uganda.

ECPAT International, INTERPOL dan UNICEF Office of Research - Innocenti telah berkerjasama dalam mereka bentuk dan melaksanakan *Disrupting Harm*. Secara keseluruhan, ketiga-tiga organisasi ini telah mengumpul data bagi sembilan aktiviti penyelidikan unik. Pengumpulan data yang meluas berlaku di Malaysia dari awal 2020 hingga November 2021. Ini diikuti dengan triangulasi yang intensif, yang menghasilkan 13 laporan negara. Analisis data untuk Malaysia telah dimuktamadkan pada April 2022. Menggunakan kaedah penyelidikan yang sama di semua negara yang mengambil bahagian. Perkara ini juga membolehkan perbandingan antara negara dibuat. Di samping itu, penemuan dan langkah-langkah yang dicadangkan dijangka relevan kepada global yang lebih luas.

Hasil yang diharapkan daripada laporan ini adalah untuk menyediakan garis dasar dan keterangan bagi penggubal dasar di Malaysia untuk menangani dan mencegah eksloitasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian (OCSEA) dan mengukuhkan sokongan kepada kanak-kanak. Tindakan yang dicadangkan dalam laporan sejajar dengan Model Respons Nasional⁴ dan menyumbang kepada Agenda 2030 untuk Pembangunan Mampan.⁵

Ringkasan kaedah-kaedah yang digunakan oleh ECPAT International di Malaysia

Temu bual dengan pegawai Kerajaan yang bertanggungjawab⁶

Antara Julai hingga September 2020, 11 temu bual separa berstruktur telah dijalankan dengan seramai 18 wakil kanan kerajaan negara⁷ yang mandatnya termasuk OCSEA. Akibat pandemik COVID-19, beberapa temu bual dijalankan secara fizikal dan yang lain dijalankan secara maya. Maklumat lanjut mengenai kaedah boleh didapati di [sini](#), manakala data laporan awal ini boleh didapati di [sini](#). Atribusi kepada data daripada responden ini mempunyai nombor ID bermula dengan RA1 sepanjang laporan.⁸

3. WeProtect Global Alliance (2018). *Global Threat Assessment 2018: Working together to end the sexual exploitation of children online*. London: WeProtect Global Alliance.

4. WeProtect Global Alliance (2016). *Preventing and Tackling Child Sexual Exploitation and Abuse: A model national maklum balase*. London: WeProtect Global Alliance.

5. United Nations. (n.d.) Sustainable Development Goals. See: Goals 5.2, 8.7 and 16.2.

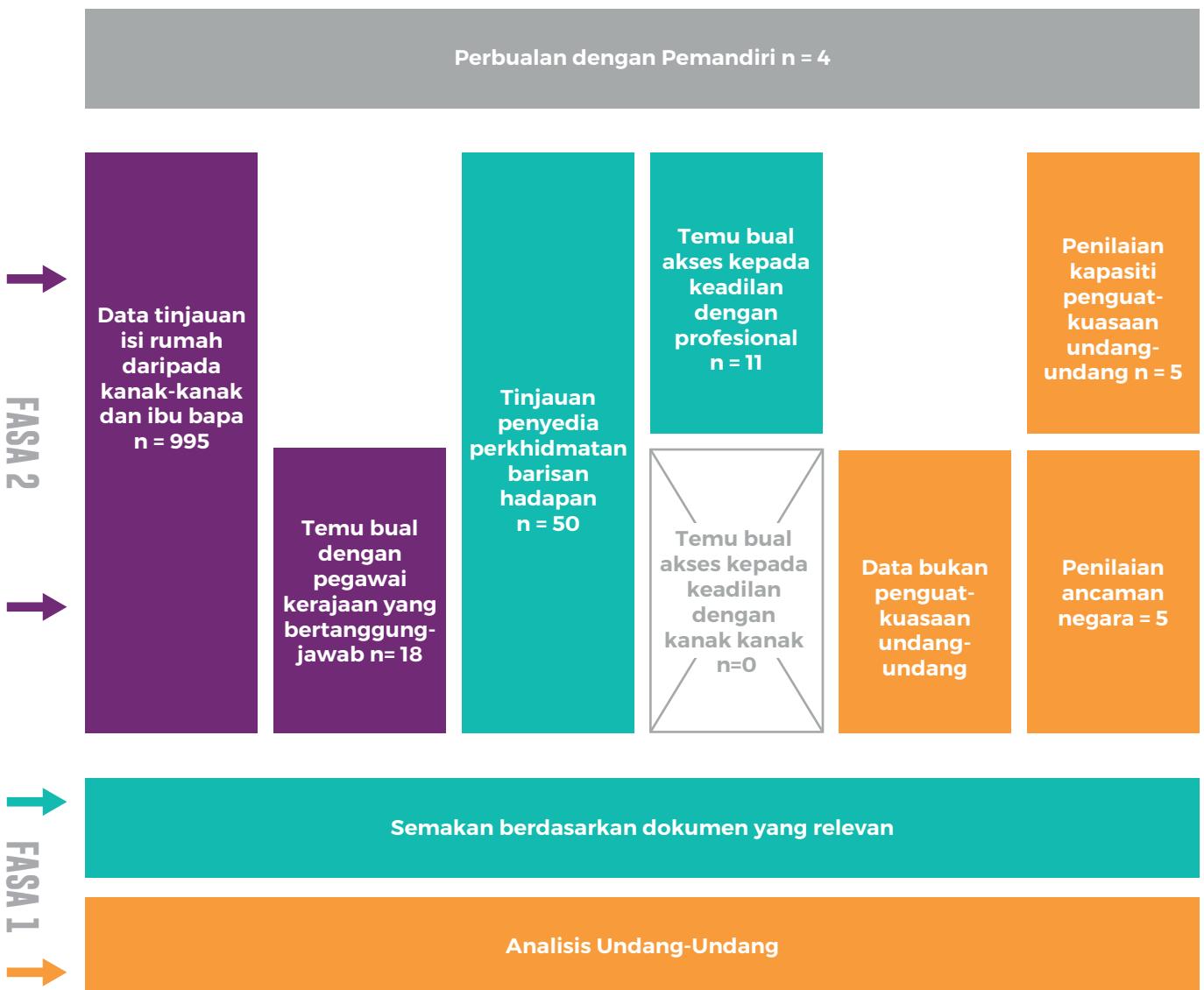
6. Dalam keadaan sebegini, pemegang tugas ditakrifkan sebagai mereka yang memegang tanggungjawab yang khusus untuk bertindak balas terhadap risiko OCSEA di peringkat kebangsaan.

7. Pegawai Kerajaan (Kanan) yang bertanggungjawab adalah daripada jabatan dan kementerian daripada Kerajaan seperti berikut: Jabatan PEGUAM NEGARA; Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia; Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat; Bahagian Hal Ehwal Undang-undang, Jabatan Perdana Menteri; Kementerian Kesihatan; Suruhanjaya Hak Asasi Manusia; Jabatan Kebajikan Masyarakat; Kementerian Pendidikan; Cybersecurity Malaysia; Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara, dan Polis Diraja Malaysia.

8. Format RA1-MY-01-A digunakan untuk ID. 'RA1' menunjukkan aktiviti penyelidikan, 'MY' menandakan Malaysia, '01' ialah nombor peserta dan 'A' menunjukkan peserta apabila temu bual melibatkan lebih daripada seorang.

KAEDAH *DISRUPTING HARM*

Rajah 1: Kaedah-Kaedah *Disrupting Harm* di Malaysia.

Analisis data dan konsultasi bersifat bukan penguatkuasaan undang-undang

Pelbagai entiti bukan penguatkuasaan undang-undang boleh memberikan data dan pandangan tentang sifat dan skala mengenai OCSEA. Data yang diperoleh daripada International Association of Internet Hotlines (INHOPE)⁹, Internet Watch Foundation¹⁰ dan Child Helpline International.¹¹ Penemuan berbentuk kualitatif telah disediakan oleh beberapa platform teknologi global. Ianya berkaitan, di mana maklumat ini menambah analisis yang disumbangkan oleh INTERPOL (lihat di bawah).

Tinjauan penyedia perkhidmatan sosial barisan hadapan

Sampel kemudahan bukan kebarangkalian daripada 50 pekerja barisan hadapan yang berhadapan pelanggan di Malaysia (diperoleh dengan menghubungi satu kumpulan NGO), termasuk pekerja belia khidmat bantuan, pekerja sosial, pengurus kes, ahli psikologi dan profesional kesihatan dan profesional undang-undang yang bekerja secara langsung dengan kes kanak-kanak, mengambil bahagian dalam tinjauan yang ditadbir dalam talian dari Ogos hingga November 2020. Aktiviti penyelidikan ini bertujuan untuk meneroka skop dan konteks OCSEA seperti yang diperhatikan oleh mereka yang bekerja di barisan hadapan sokongan sosial. Maklumat lanjut tentang kaedah boleh didapati di [sini](#), manakala laporan ringkasan awal data ini boleh didapati di [sini](#). Atribusi kepada data daripada responden ini mempunyai nombor ID bermula dengan RA3 sepanjang laporan.

Akses kepada temu bual keadilan dengan mangsa OCSEA¹² dan penjaga mereka

Aktiviti ini tidak dikendalikan di Malaysia. Pasukan penyelidikan telah mendekati 32 organisasi masyarakat sivil yang berkerja bagi isu Hak Kanak-kanak dan Perlindungan Kanak-Kanak dalam usaha untuk mengenal pasti mangsa OCSEA yang kesnya telah melalui sistem keadilan jenayah. Majoriti organisasi yang dihubungi melaporkan bahawa mereka tidak mengendalikan sebarang kes OCSEA. Sekurang-kurangnya dua organisasi menyatakan bahawa mereka telah mengendalikan kes OCSEA tetapi tidak mahu mendedahkan atau berkongsi butiran mangsa OCSEA.

Sebilangan kecil organisasi juga mengesahkan bahawa mereka telah mengendalikan kes OCSEA, tetapi mangsa enggan ditemui bual. Walaupun Polis Diraja Malaysia mengesahkan mereka mempunyai beberapa kes OCSEA dalam rekod daftar mereka, tetapi pengesahan mangsa bagi tujuan menyertai penyelidikan *Disrupting Harm* adalah satu cabaran. Selain itu, pihak pendakwaan bagi unit kesalahan kanak-kanak di pejabat Peguam Negara dan pendaftar serta hakim mahkamah khas untuk kanak-kanak tidak mempunyai rekod kes OCSEA yang telah didakwa. Pengarah Pendakwaan dan Jabatan Kebajikan Masyarakat tidak mempunyai rekod kes OCSEA sama ada yang dilaporkan atau didakwa. Oleh itu, perspektif mangsa OCSEA dan penjaga mereka, malangnya, tidak diwakili dalam laporan Malaysia. Maklumat lanjut mengenai kaedah yang digunakan dalam aktiviti penyelidikan ini (dijalankan di negara di mana sampel dikenal pasti) boleh didapati di [sini](#).

Akses kepada temu bual dengan profesional keadilan

Sepuluh temu bual separa berstruktur telah dikendalikan bersama-sama dengan sebelas profesional keadilan jenayah antara Julai sehingga September 2020. Sampel responden termasuk responden kerajaan dan bukan kerajaan yang mempunyai pengalaman dengan kes jenayah OCSEA.¹³ Maklumat lanjut tentang kaedah boleh didapati di [sini](#), manakala laporan ringkasan awal data boleh didapati di [sini](#). Atribusi kepada data daripada responden ini mempunyai nombor ID bermula dengan RA4 sepanjang laporan. Terma ‘keadilan’ juga disertakan dalam nombor ID untuk menunjukkan temu bual dengan profesional keadilan.

Sorotan Literatur dan Analisis Undang-Undang

Sorotan Literatur telah dijalankan untuk memaklumkan kepada pasukan penyelidikan sebelum pengumpulan data primer. Analisis komprehensif mengenai perundangan, dasar dan sistem yang menangani OCSEA di Malaysia telah dijalankan dan dimuktamadkan pada Jun 2020. Maklumat lanjut mengenai kaedah boleh didapati di [sini](#), manakala laporan penuh mengenai analisis undang-undang boleh didapati di [sini](#).

9. Rangkaian global 46 hotline ahli. INHOPE menyokong rangkaian dalam memerangi bahan penderaan seksual kanak-kanak. Untuk maklumat lanjut lihat: <https://www.inhope.org/EN>.

10. Organisasi yang berpangkalan di UK berusaha untuk menghapuskan kandungan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian yang dihoskan di mana-mana sahaja di dunia. Untuk maklumat lanjut lihat: <https://www.iwf.org.uk/>.

11. Talian Bantuan Kanak-kanak Antarabangsa mengumpul pengetahuan dan data daripada ahli talian bantuan kanak-kanak, rakan kongsi dan sumber luaran. Untuk maklumat lanjut lihat: <https://www.childhelplineinternational.org/about/>.

12. Terma ‘mangsa OCSEA’ merujuk kepada peranan mereka sebagai mangsa dalam proses keadilan jenayah.

13. Agensi negeri dan bukan negeri berikut telah diwakili dalam temu bual: Mahkamah Kanak-Kanak di Kuala Lumpur; Voices of the Children; Jabatan Peguam Negara; Women’s Aid Organisation; Protect and Save the Children; the Legal Aid Department; Jabatan Bantuan Guaman; Polis Diraja Malaysia dan Mahkamah Khas Jenayah Seksual Terhadap Kanak-Kanak.

Perbualan dengan Pemandiri OCSEA¹⁴

Temu bual secara bersemuka (one-on-one) yang tidak berstruktur telah diketuai oleh pengamal-pegamat pakar trauma, dimana aturan dibuat dengan 33 mangsa muda pemandiri OCSEA di lima buah negara *Disrupting Harm* (sembilan kanak-kanak perempuan di Kenya, lima kanak-kanak lelaki dan tujuh kanak-kanak perempuan di Kemboja, tujuh kanak-kanak perempuan di Namibia, empat kanak-kanak perempuan di Malaysia dan seorang kanak-kanak lelaki di Afrika Selatan). Para peserta berumur antara 16 hingga 24 tahun tetapi semuanya telah mengalami ancaman OCSEA sebagai kanak-kanak. Walaupun ia tidak boleh dilakukan di semua negara, perbualan ini bertujuan untuk menggariskan tema dan isu biasa di semua 13 negara *Disrupting Harm*. Atas sebab ini, perbualan dengan pemandiri dianalisis secara kolektif untuk semua negara. Laporan Malaysia membentangkan data daripada empat perbualan dengan pemandiri di Malaysia.

Maklumat lanjut mengenai kaedah boleh didapati di [sini](#). Laporan ini membentangkan analisis kesemua 33 perbualan dengan pemandiri yang akan dikeluarkan secara berasingan pada tahun 2022. Atribusi kepada data daripada responden ini mempunyai nombor ID bermula dengan RA5 sepanjang laporan.

Ringkasan kaedah-kaedah yang digunakan di Malaysia oleh INTERPOL

Analisis data kes kuantitatif

Data telah dicari tentang kes yang berkaitan dengan OCSEA daripada pihak penguatkuasaan undang-undang melalui INTERPOL National Central Bureau di setiap negara. Data juga diperoleh daripada laporan wajib daripada syarikat teknologi yang berpangkalan di AS kepada National Center for Missing and Exploited Children (NCMEC) dan daripada beberapa organisasi rakan kongsi lain dengan tujuan untuk mendalami pemahaman kesalahan-kesalaan berkaitan yang dilakukan di negara itu, penjenayah, tingkah laku mangsa, pemboleh jenayah dan kerentanan. Data jenayah dianalisis selama tiga tahun dari tahun 2017 hingga tahun 2019.

Penilaian kapasiti kualitatif

Selain mencari data tentang kes OCSEA, INTERPOL telah meminta data tentang kapasiti penguatkuasaan undang-undang negara untuk bertindak balas terhadap jenis jenayah ini dan menemui bual pegawai yang sedang berkhidmat. Penekanan khusus telah diberikan kepada sumber manusia, akses kepada peralatan dan latihan pakar, prosedur penyiasatan, penggunaan alat untuk kerjasama antarabangsa, pencapaian dan cabaran. Atribusi kepada data daripada aktiviti ini mempunyai nombor ID bermula dengan RA8 sepanjang laporan. Maklumat lanjut mengenai kaedah INTERPOL boleh didapati di [sini](#).

Ringkasan kaedah-kaedah yang digunakan di Malaysia oleh UNICEF Office of Research - Innocenti

Tinjauan isi rumah terhadap kanak-kanak yang menggunakan internet dan penjaga mereka

Untuk memahami penggunaan internet oleh kanak-kanak, risiko dan peluang yang mereka hadapi dalam talian dan pengalaman khusus mereka tentang OCSEA, tinjauan isi rumah yang mewakili negara telah dijalankan secara bersemuka dengan 995 kanak-kanak yang menggunakan internet sambil mematuhi sekatan dan prosedur berkaitan bagi COVID-19- yang berkuat kuasa di negara pada masa itu. Terma 'kaji selidik isi rumah' digunakan sepanjang laporan untuk menunjukkan penemuan yang didapati daripada aktiviti penyelidikan khusus ini. Populasi sasaran untuk tinjauan adalah kanak-kanak berumur 12-17 tahun di Malaysia yang telah menggunakan internet dalam tempoh tiga bulan sebelum temu duga. Sampel tinjauan adalah terdiri daripada 517 (52%) kanak-kanak lelaki dan 478 (48%) kanak-kanak perempuan. Daripada kanak-kanak ini, 306 kanak-kanak(31%) adalah berumur 12-13 tahun, 336 kanak-kanak(34%) berumur 14-15 tahun dan 353 kanak-kanak (35%) berumur 16-17 tahun.

Untuk mencapai sampel yang mewakili negara, tinjauan telah dikendalikan dengan menggunakan pensampelan kebarangkalian secara rawak dengan liputan nasional. Liputan ditakrifkan sebagai peratusan jumlah populasi yang mempunyai peluang untuk dimasukkan ke dalam sampel tinjauan – ini bermaksud bahawa kerja lapangan akan meliputi kawasan tempat tinggal mereka jika diambil sampel. Di Malaysia, liputan kerja lapangan adalah 94%, dan termasuk negeri-negeri Borneo. Kawasan luar bandar yang sangat terpencil/terpencil dikecualikan.

14. Terma mangsa OCSEA merujuk kepada kanak-kanak yang menjadi mangsa tetapi mungkin tidak lagi dikenali dengan terma mangsa kerana mereka sedang dalam laluan pemulihran.

Persampelan mengikuti tiga peringkat reka bentuk sampel berkelompok kemungkinan rawak. Pada peringkat pertama, 100 unit persampelan primer telah dipilih. Senarai unit persampelan primer telah disediakan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia. Pada peringkat kedua, penemuduga memilih alamat di lapangan dengan menggunakan prosedur berjalan secara rawak dan cuba menghubungi alamat yang dipilih untuk menyaring ahli populasi tinjauan menggunakan soalan saringan yang telah disediakan untuk tujuan ini. Pada peringkat ketiga, individu (kanak-kanak dan penjaga) dipilih dalam setiap isi rumah yang layak menggunakan kaedah rawak.

Dalam setiap isi rumah yang dilawati, percubaan telah dibuat untuk mengumpul data tentang bilangan kanak-kanak berumur 12-17 tahun dalam isi rumah, jantina mereka dan sama ada mereka telah menggunakan internet dalam tiga bulan sebelumnya. Ini membolehkan para penyelidik menganggarkan kadar penggunaan internet untuk semua kanak-kanak berumur 12-17 tahun di Malaysia.

kerja lapangan berlangsung antara April 2021 hingga November 2021. Pengumpulan data telah diselaraskan oleh Ipsos MORI dan dijalankan oleh Ipsos Malaysia bagi UNICEF Office of Research – Innocenti.

Untuk meningkatkan ketepatan anggaran, data tinjauan isi rumah yang digunakan sepanjang laporan ini dinilai mengikut pendekatan amalan terbaik untuk menimbang sampel kebarangkalian rawak itu. Pertimbangan termasuk peringkat berikut:

- Mereka bentuk pelarasian wajaran untuk mencerminkan kebarangkalian pemilihan (wajaran kebarangkalian songsang);
- Wajaran bukan tindak balas untuk mengurangkan bias tidak respons;
- Wajaran selepas stratifikasi untuk menyesuaikan perbezaan antara taburan sampel dan populasi.

Penjelasan yang lebih terperinci tentang pendekatan kaedah dan kaedah khusus yang digunakan untuk analisis data tinjauan isi rumah boleh didapati di [sini](#).

Kelulusan Etika

UNICEF Office of Research – Innocenti dan ECPAT kedua-duanya telah menerima kelulusan etika untuk komponen penyelidikan mereka daripada Medical Research and Ethics Committee. Protokol kedua-dua ECPAT dan UNICEF juga telah disemak dan diluluskan oleh Health Media Lab Institutional Review Board.

INTERPOL telah menilai kedua-dua ancaman OCSEA dan kapasiti penguatkuasaan undang-undang untuk menentang ancaman ini. Kedua-dua penilaian telah melibatkan temu bual dengan pegawai penguatkuasaan undang-undang di unit yang berkaitan di kawasan jenayah, dan unit polis yang berkaitan dan agensi kebangsaan yang menguruskan data polis. INTERPOL tidak mempunyai sebarang hubungan dengan kanak-kanak atau mangsa. Namun begitu, untuk memastikan kelakuan beretika dan piawaian penyelidikan yang betul, pasukan INTERPOL telah menyelesaikan kursus dalam talian mengenai Kelakuan Bertanggungjawab Penyelidikan daripada Inisiatif Latihan Institusi Kolaboratif. Tambahan pula, semua aktiviti penyelidikan telah dilaksanakan mengikut Kod Kelakuan dari INTERPOL.

Konsultasi Peringkat Kebangsaan

Dalam konsultasi peringkat kebangsaan yang berlangsung pada 25 April 2022, wakil daripada kerajaan, penguatkuasaan undang-undang, masyarakat sivil dan sektor lain telah dipohon untuk memberikan input mengenai penemuan *Disrupting Harm* dan mencadangkan tindakan untuk meningkatkan kerelevanannya dalam konteks negara.

MENGENAI EKSPLOITASI DAN PENDEREAAN SEKSUAL KANAK-KANAK DALAM TALIAN

Penderaan seksual kanak-kanak merujuk kepada pelbagai aktiviti seksual yang dilakukan terhadap kanak-kanak (orang bawah 18 tahun), tidak kira sama ada kanak-kanak itu sedar atau tidak sedar bahawa apa yang berlaku kepada mereka adalah tidak normal dan tidak boleh diterima. Ia boleh dilakukan oleh orang dewasa atau rakan sebaya dan biasanya melibatkan individu atau kumpulan mengambil kesempatan daripada ketidakseimbangan kuasa. Ia boleh dilakukan tanpa kekerasan yang jelas, dengan pesalah kerap menggunakan autoriti, kuasa, manipulasi atau penipuan.¹⁵

Eksplorasi seksual kanak-kanak melibatkan perbuatan penderaan yang sama. Walau bagaimanapun, elemen tambahan mengenai ancaman atau pertukaran untuk sesuatu perkara (cth., wang, tempat tinggal, barang material, perkara yang tidak material seperti perlindungan, perhubungan) atau apa-apa perjanjian bagi tujuan tersebut, juga mesti ada.¹⁶

Eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian (OCSEA) merujuk kepada situasi yang melibatkan teknologi digital, internet dan komunikasi pada satu ketika semasa tempoh eksplorasi atau penderaan seksual terhadap kanak-kanak. OCSEA boleh berlaku sepenuhnya dalam talian atau melalui gabungan interaksi dalam talian dan secara fizikal antara pesalah dan kanak-kanak.

Disrupting Harm memfokuskan pada cara bagaimana teknologi boleh disalahgunakan untuk memudahkan eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak. Penggunaan terma OCSEA tidak merujuk kepada penderaan atau eksplorasi yang berlaku secara eksklusif dalam talian, dan bukan juga berniat untuk *Disrupting Harm* bagi mewujudkan perbezaan buatan antara eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian dan luar talian. Kanak-kanak boleh didera atau dieksplorasi semasa mereka menghabiskan masa dalam persekitaran digital, tetapi begitu juga, pesalah boleh menggunakan teknologi digital untuk memudahkan tindakan mereka, cth., untuk mendokumenkan dan berkongsi imej penderaan dan eksplorasi secara fizikal atau untuk mengasuh kanak-kanak untuk bertemu dengan mereka secara fizikal.

Disrupting Harm juga memfokuskan pada cara bagaimana teknologi untuk memudahkan eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak dan menyumbang keterangan yang diperlukan untuk memahami peranan yang dimainkan oleh teknologi digital ini dalam keganasan seksual terhadap kanak-kanak.

Sebarang pencirian OCSEA perlu mengiktiraf sempadan antara tingkah laku dan tindakan dalam talian dan luar talian yang semakin kabur¹⁷ dan maklum balas itu perlu untuk mempertimbangkan keseluruhan spektrum aktiviti yang mana teknologi digital mungkin memainkan peranan. Pencirian ini amat penting untuk diingat kerana kanak-kanak semakin melihat dunia dalam talian dan luar talian mereka sebagai terjalin dan serentak.¹⁸

Untuk *Disrupting Harm*, OCSEA ditakrifkan secara khusus untuk memasukkan eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak yang melibatkan perkara berikut:

- Pengeluaran, pemilikan atau perkongsian **bahan penderaan seksual kanak-kanak (CSAM)**: Gambar, video, audio atau rakaman lain atau sebarang representasi lain mengenai penderaan seksual kanak-kanak sebenar atau yang dijana secara digital atau bahagian alat sulit kanak-kanak untuk tujuan seksual semata-mata.¹⁹
- **Penderaan seksual kanak-kanak melalui Live-streaming**: Penderaan seksual kanak-kanak yang dilakukan dan dilihat secara serentak dalam masa nyata melalui alat komunikasi, alat persidangan video dan/atau aplikasi sembang. Dalam kebanyakan kes, pesalah yang meminta penderaan sebagai pertukaran untuk bayaran atau faedah material lain secara fizikal berada di lokasi yang berbeza daripada kanak-kanak dan fasilitator penderaan.

15. Interagency Working Group on Sexual Exploitation of Children. (2016). [Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse](#). Bangkok: ECPAT International. 18.

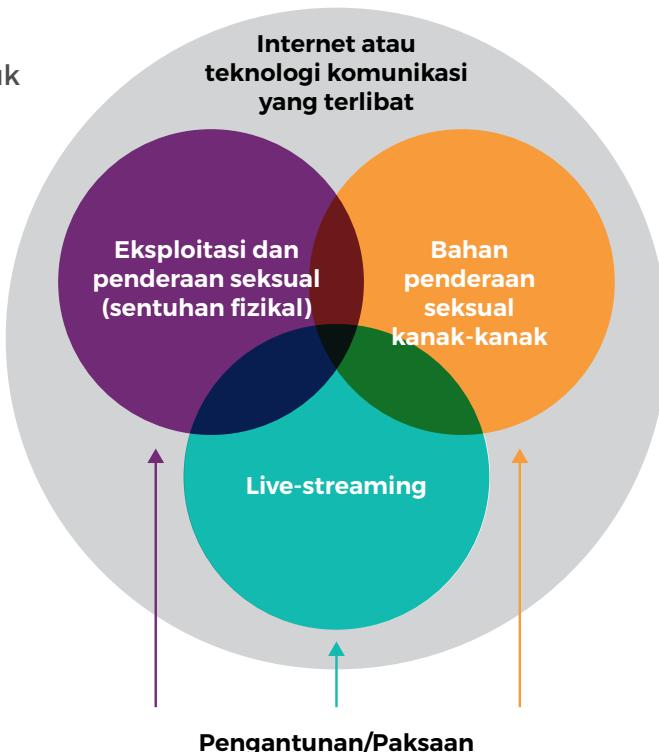
16. Interagency Working Group on Sexual Exploitation of Children. (2016). [Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse](#). Bangkok: ECPAT International. 18, 24.

17. May-Chahal, C., & Palmer, C. (2018). [Rapid Evidence Assessment: Characteristics and vulnerabilities of victims of online-facilitated child sexual abuse and exploitation](#). Independent Inquiry into Child Sexual Abuse. UK: Lancaster University.

18. Stolilova, M., Livingstone, S., Khazbak, R. (2021). [Investigating Risks and Opportunities for Children in a Digital World: A rapid review of the evidence on children's internet use and outcomes](#). Innocenti Discussion Papers no. 2021-01, Florence: UNICEF Office of Research - Innocenti.

19. Interagency Working Group on Sexual Exploitation of Children. (2016). [Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse](#). Bangkok: ECPAT International. 40.

Rajah 2: Rangkaan bentuk utama eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian yang diterokai oleh *Disrupting Harm*.

- Pengantunan kanak-kanak dalam talian untuk tujuan seksual:** Komunikasi dengan kanak-kanak melalui teknologi dengan niat untuk mendera atau mengeksplorasi kanak-kanak itu secara seksual. Walaupun instrumen undang-undang antarabangsa²⁰ yang menjenayahkan pengantunan kanak-kanak menunjukkan bahawa ini mesti berlaku dengan niat untuk berjumpa dengan kanak-kanak itu secara fizikal, ia telah menjadi semakin biasa bagi pesalah untuk mendera kanak-kanak secara seksual dengan, contohnya, memanipulasi mereka untuk menjana sendiri dan berkongsi CSAM melalui teknologi digital, tanpa semestinya mempunyai niat untuk berjumpa mereka dan mendera mereka secara fizikal.

Laporan *Disrupting Harm* juga menangani fenomena lain yang juga menyumbang kepada pemahaman konteks dan persekitaran sosiobudaya di mana OCSEA berlaku.

- Perkongsian kandungan seksual yang dijana sendiri yang melibatkan kanak-kanak**²¹ boleh membawa kepada atau menjadi sebahagian daripada OCSEA, walaupun kandungan ini pada mulanya dihasilkan dan dikongsi secara sukarela antara rakan sebaya, kerana ia boleh diteruskan tanpa kebenaran atau telah diperoleh melalui

penipuan atau paksaan.

- Peras ugut kanak-kanak bagi tujuan seksual**²² merujuk kepada perbuatan peras ugut atau ancaman untuk mengekstrak kandungan seksual atau faedah lain (cth wang) daripada kanak-kanak itu, selalunya menggunakan kandungan seksual kanak-kanak yang telah diperoleh sebelum ini sebagai keumpilan (leverage).
- Gangguan seksual terhadap kanak-kanak**²³ dan **pendedadhan kanak-kanak terhadap kandungan seksual yang tidak diingini**²⁴ adalah fenomena lain yang boleh membentuk atau membolehkan OCSEA dalam beberapa keadaan. Sebagai contoh, pesalah boleh dengan sengaja mendedahkan kanak-kanak kepada kandungan seksual sebagai sebahagian daripada proses pengantunan untuk menghilangkan kepekaan mereka terhadap perbuatan seksual. Walau bagaimanapun, untuk tujuan pembangunan dasar dan program berasaskan keterangan, adalah penting untuk mengakui bahawa terdapat perbezaan antara tontonan kandungan seksual secara sukarela oleh kanak-kanak dan tontonan yang dipaksa. Tontonan kandungan seksual secara sukarela tidak termasuk dalam definisi OCSEA yang digunakan dalam penyelidikan *Disrupting Harm*.

20. Hanya dua instrumen antarabangsa yang mengikat secara sah mengandungi kewajipan untuk menjenayahkan pengantunan kanak-kanak untuk tujuan seksual adalah seperti berikut: Council of Europe. (2007). [Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse, Council of Europe Treaty Series - No. 201](#). Perkara 23; dan European Parliament and Council. (2011). [Directive 2011/92/EU on combating the sexual abuse and sexual exploitation of children and child pornography, and replacing Council Framework Decision 2004/68/JHA](#). Perkara 6.

21. Cooper, K., Quayle, E., Jonsson, L. & Svedin, C.G. (2016). [Adolescents and self-taken sexual images: A review of the literature](#). Computers in Human Behavior, vol. 55, 706-716.

22. Interagency Working Group on Sexual Exploitation of Children. (2016). [Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse](#). Bangkok: ECPAT International. 52.

23. Interagency Working Group on Sexual Exploitation of Children. (2016). [Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse](#). Bangkok: ECPAT International. 21.

24. Interagency Working Group on Sexual Exploitation of Children. (2016). [Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse](#). Bangkok: ECPAT International. 44.

MENGENAI MALAYSIA – DEMOGRAFI DAN PENGGUNAAN INTERNET

Walaupun ketersambungan semakin meningkat di seluruh dunia, beberapa negara secara kerap mengemas kini statistik penggunaan internet rasmi mereka atau mengasingkannya untuk populasi kanak-kanak mereka. Ini memberikan cabaran untuk memahami bagaimana kehidupan golongan muda dipengaruhi oleh teknologi digital terutamanya di negara berpendapatan rendah dan sederhana. Infografik di bawah meringkaskan data terkini mengenai akses internet dan penggunaan media sosial di Malaysia; sebahagian daripada data ini dikumpul secara langsung melalui tinjauan isi rumah wakil kebangsaan *Disrupting Harm* terhadap kanak-kanak berumur 12-17 tahun yang menggunakan internet.

Data di bawah menunjukkan latar belakang yang penting bagi memahami pelbagai aspek penggunaan internet kanak-kanak. Walau bagaimanapun, batasan kaedah menjelaskan kualiti data untuk sumber sekunder tertentu perlu diambil perhatian. Pergantungan kepada teknik persampelan bertujuan atau bukan kebarangkalian lain bermakna data tidak boleh dianggap mewakili populasi yang dipersoalkan. Dalam kes lain, perubaan dalam kaedah pengumpulan data dan definisi penggunaan internet menimbulkan cabaran untuk perbandingan merentas negara.

JUMLAH PENDUDUK 2020

Data Negara:

32,447,385²⁵

Data PBB:

32,366,000²⁶

PENDUDUK PEREMPUAN 2020

Data Negara:

15,481,168²⁷

Data PBB:

15,735,000²⁸

PENDUDUK LELAKI 2020

Data Negara:

16,966,217²⁹

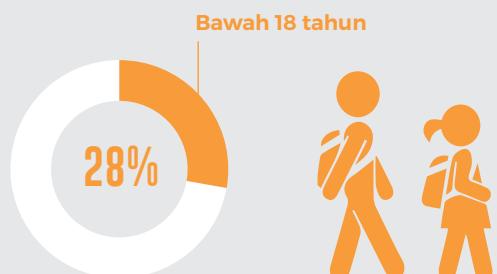
Data PBB:

16,631,000³⁰

PENDUDUK BAWAH KE 18 TAHUN 2020

Data PBB:

9,162,000³¹

UMUR MEDIAN 2020³⁴

30.3

Anggaran

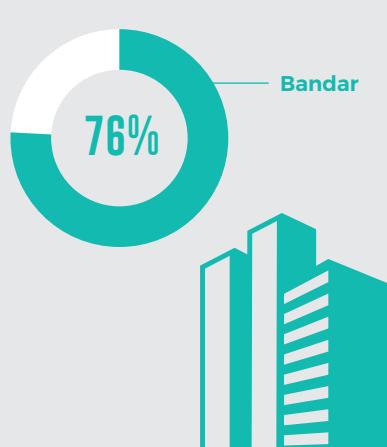
KDNK PER KAPITA 2020 (US\$)

\$10,412³⁵

PENDUDUK BANDAR 2018: 76%³²

2030 prospektif: 82%³³

25. Department of Statistics Malaysia (2020). [Key Findings Population and Housing Census of Malaysia 2020](#).

26. United Nations Population Division. (n.d.). [World Population Prospects 2019](#).

27. Department of Statistics Malaysia (2020). [Key Findings Population and Housing Census of Malaysia 2020](#).

28. United Nations Population Division. (n.d.). [World Population Prospects 2019](#).

29. Department of Statistics Malaysia (2020). [Key Findings Population and Housing Census of Malaysia 2020](#).

30. United Nations Population Division. (n.d.). [World Population Prospects 2019](#).

31. UNICEF. (2021). [The State of the World's Children 2021](#). UNICEF, New York.

32. United Nations Population Division. (n.d.). [World Urbanization Prospects: The 2018 Revision](#).

33. United Nations Population Division. (2019). [World Population Prospects 2019](#).

34. United Nations Population Division. (2019). [World Population Prospects 2019 File POP/5: Median age by region, subregion and country, 1950-2100 \(years\)](#).

35. World Bank. (2020). [GDP per capita \(current US\\$\) - Malaysia](#).

MENGENAI MALAYSIA – DEMOGRAFI DAN PENGGUNAAN INTERNET

KADAR KEMISKINAN
NISBAH JUMLAH PADA
GARIS KEMISKINAN
NEGARA³⁶
(% DARIPADA JUMLAH
PENDUDUK)

BAHASA

MELAYU

(BAHASA MELAYU)³⁷

LANGGANAN INTERNET/KADAR PENGGUNAAN
2020: 90%³⁸

Sumber: Data Disrupting Harm

2020 KADAR PENGGUNAAN INTERNET
DALAM KALANGAN KANAK-KANAK
BERUMUR 12–17 TAHUN

PENGGUNAAN INTERNET
DALAM KALANGAN
PENJAGA KANAK-KANAK
YANG MENGGUNAKAN
INTERNET

98%

PERANTI YANG PALING POPULAR UNTUK
MENAKSES INTERNET DALAM KALANGAN
KANAK-KANAK BERUMUR 12–17 TAHUN*

Tablet
10%

Komputer
28%

Telefon Mudah alih
97%

Sumber: Data Disrupting Harm

n = 995 kanak-kanak yang menggunakan internet.

*Soalan aneka pilihan

36. World Bank. (n.d.). *Poverty & Equity Data Portal*.

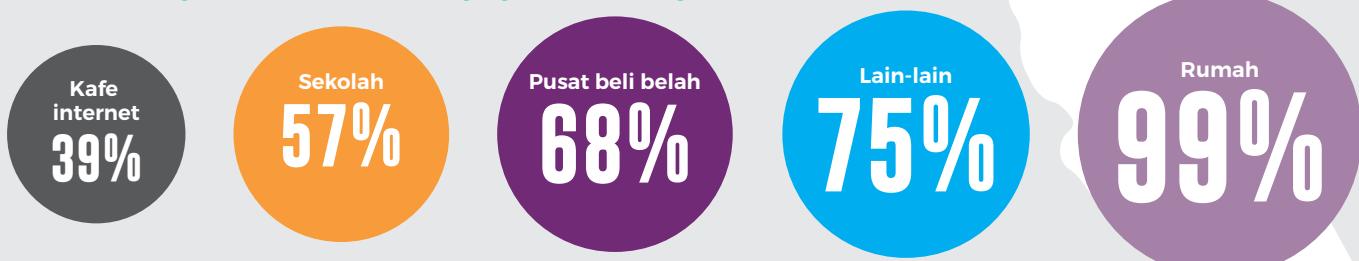
37. Government of Malaysia. (1957). *Federal Constitution of Malaysia* (Perlembagaan Persekutuan Malaysia), Section 152(1).

38. International Telecommunications Union. (2020). *Country ICT data: Percentage of Individuals Using the Internet*.

MENGENAI MALAYSIA – DEMOGRAFI DAN PENGGUNAAN INTERNET

TEMPAT YANG PALING POPULAR UNTUK MENGAKSES INTERNET DALAM KALANGAN KANAK-KANAK BERUMUR 12–17 TAHUN*

Sumber: Data Disrupting Harm

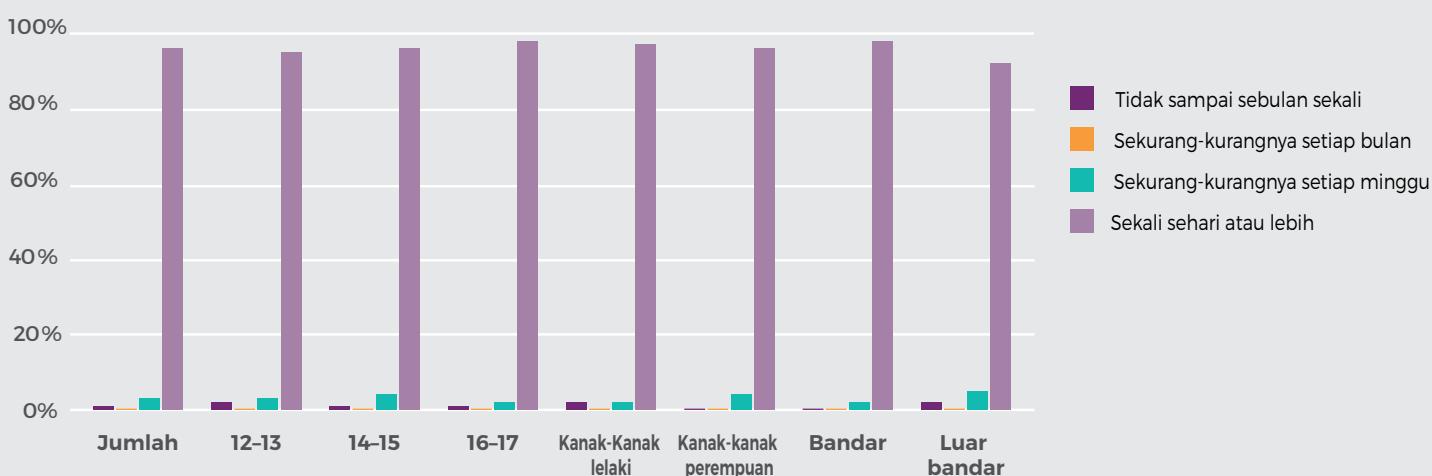

n = 995 kanak-kanak yang menggunakan internet.

*Soalan aneka pilihan

EKERAPAN PENGGUNAAN INTERNET DALAM KALANGAN PENGGUNA INTERNET BERUMUR 12–17 TAHUN

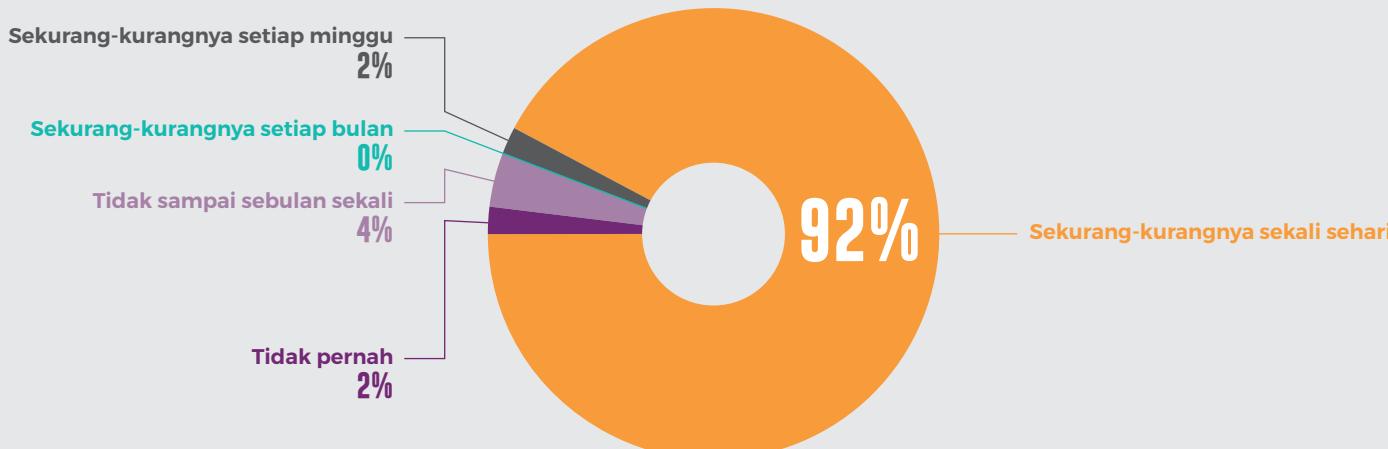
Sumber: Data Disrupting Harm

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12–17 tahun di Malaysia daripada kajian Disrupting Harm. n = 995.

KEKERAPAN PENGGUNAAN INTERNET DALAM KALANGAN PENJAGA KANAK-KANAK YANG MENGGUNAKAN INTERNET

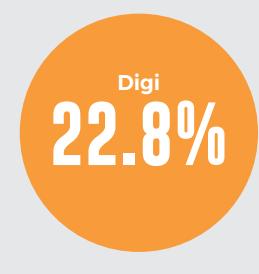
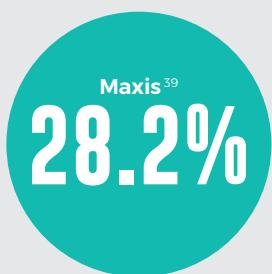
Sumber: Data Disrupting Harm

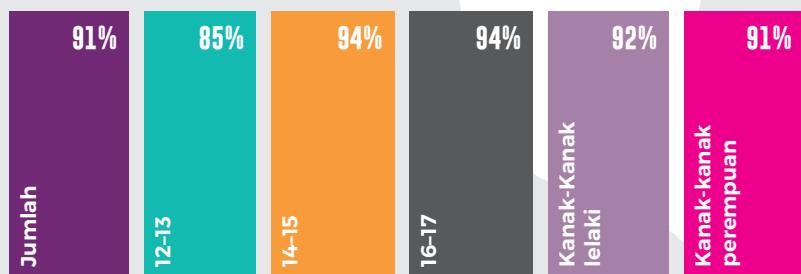
n = 995 penjaga kanak-kanak yang menggunakan internet

MENGENAI MALAYSIA – DEMOGRAFI DAN PENGGUNAAN INTERNET

BAHAGIAN PASARAN DALAM LANGGANAN DATA TELEFON MUDAH ALIH (2020)

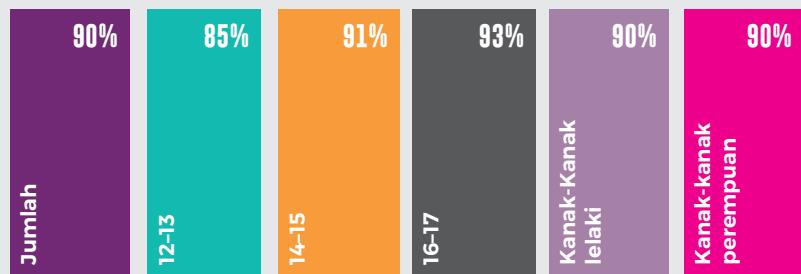

KANAK-KANAK YANG MENGGUNAKAN MEDIA SOSIAL SETIAP MINGGU

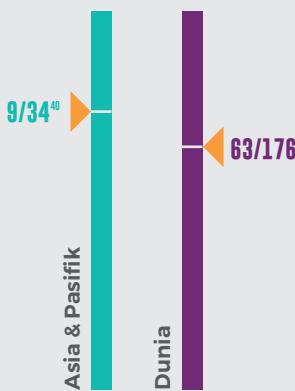
n = 995 Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun.

KANAK-KANAK YANG MENGGUNAKAN PEMESEJAN SEGERA SECARA MINGGU

n = 995 Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun.

KEDUDUKAN ICT DEVELOPMENT INDEX (ITU) 2017

KEDUDUKAN GLOBAL CYBERSECURITY INDEX 2018⁴¹

39. Malaysian Communications and Multimedia Commission (2020). [Industry Performance Report 2020](#).

40. International Telecommunication Union. (2017). [ICT Development Index 2017](#).

41. Global Cybersecurity Index mengukur komitmen negara terhadap keselamatan siber berdasarkan kepada pelaksanaan instrumen undang-undang dan tahap langkah teknikal dan organisasi yang diambil untuk mengukuhkan kerjasama antarabangsa dan keselamatan siber.

42. International Telecommunication Union. (2019). [Global Cybersecurity Index \(GCI\) 2018](#).

Sumber: Data Disrupting Harm

GAMBARAN KESELURUHAN PERUNDANGAN DAN DASAR

Pada 2017, Malaysia telah mengambil langkah progresif dalam melindungi kanak-kanak daripada eksplorasi dan penderaan seksual dalam talian dengan menggubal Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual terhadap Kanak-kanak.⁴³ Seorang wakil kerajaan berpendapat bahawa "[kes] Richard Huckle⁴⁴ mencetuskan penggubalan Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual terhadap Kanak-Kanak 2017." (RA1-MY-11-A)

Akta ini mentakrifkan bahan penderaan seksual kanak-kanak sebagai "apa gambaran yang keseluruhannya atau sebahagiannya, sama ada dalam bentuk visual, audio atau bertulis atau gabungan bentuk visual, audio atau bertulis, melalui apa-apa cara termasuk tetapi tidak terhad kepada cara elektronik, mekanikal, digital, optik atau magnetik, atau dihasilkan secara manual, atau gabungan apa-apa cara, adalah— (i) mengenai seseorang kanak-kanak yang melakukan suatu perlakuan seksual secara terang-terangan; (ii) mengenai seseorang yang kelihatan seperti kanak-kanak yang melakukan suatu perlakuan seksual secara terang-terangan; (iii) mengenai imej realistik atau grafik seseorang kanak-kanak yang melakukan suatu perlakuan seksual secara terang-terangan; atau (iv) mengenai imej realistik atau grafik seseorang yang kelihatan seperti kanak-kanak yang melakukan suatu perlakuan seksual secara terang-terangan"⁴⁵ Takrifan ini secara menyeluruh meliputi bahan visual, audio dan bertulis, dan bahan penderaan seksual kanak-kanak yang dijana secara digital dan bahan yang menggambarkan seseorang kelihatan seperti kanak-kanak bawah umur terlibat dalam perlakuan seksual secara terang-terangan. Takrifan selanjutnya termasuk bahan yang menunjukkan bahagian seksual kanak-kanak untuk tujuan seksual⁴⁶ terutamanya seperti yang dicadangkan dalam Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the sale of children, child prostitution and child pornography.⁴⁷

Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak telah melarang pelbagai jenis perbuatan yang berkaitan dengan CSAM, seperti menggunakan kanak-kanak atau menyebabkan kanak-kanak digunakan dalam pengeluaran bahan-bahan ini⁴⁸ dan membuat, menghasilkan dan mengarahkan pembuatan atau pengeluaran CSAM.⁴⁹ Tindakan persediaan untuk pengeluaran CSAM juga telah dijenayahkan.⁵⁰ Selain itu, perundangan juga telah menjenayahkan perbuatan mengedor, menggalakkan, mengimport, mengeksport, menjual,⁵¹ mengakses dan memiliki CSAM dengan diketahuinya.⁵²

Selain daripada peruntukan khusus CSAM ini, Kanun Keseksaan juga melarang penerbitan, penjualan, pemilikan dan pemaparan serta bertindak dalam bahan dan tunjukkan lucu. Walaupun tidak dinyatakan secara jelas, larangan ini akan merangkumi pornografi (termasuk bahan dan rancangan yang menggambarkan orang dewasa).⁵³

Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017 juga menjenayahkan perbuatan berkomunikasi secara seksual dengan kanak-kanak atau menggalakkan kanak-kanak untuk berkomunikasi secara seksual dengan apa-apa jua cara.⁵⁴ Perkataan luas peruntukan ini menunjukkan bahawa ia boleh digunakan untuk menangani pengantunan kanak-kanak dalam konteks dalam talian. Terma 'berkomunikasi secara seksual' difahami apabila "(a) komunikasi itu atau mana-mana bahagian komunikasi itu adalah berhubung dengan aktiviti yang bersifat seksual; atau (b) mana-mana orang yang munasabah akan berpandangan bahawa mana-mana bahagian komunikasi itu adalah seksual."⁵⁵

43. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#).

44. Richard Huckle adalah warganegara United Kingdom yang disabitkan pada 2016 kerana melakukan penderaan seksual terhadap 200 kanak-kanak Malaysia dalam tempoh lapan tahun semasa beliau menjadi sukarelawan di rumah anak yatim di negara ini. Persoalan mengenai mengapa mengambil masa yang lama untuk dia dihadapkan ke muka pengadilan dianggap telah mendorong usaha di Malaysia untuk menangani isu CSEA dan OCSEA secara lebih proaktif. [Paedophile Richard Huckle, Who Targeted Poor Malaysian Children, Faces Life In Prison | HuffPost UK News \(huffingtonpost.co.uk\)](#).

45. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#), Section 4.

46. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#), Section 4 (b) (v).

47. United Nations General Assembly. (2000). [Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the sale of children, child prostitution and child pornography](#). A/RES/54/263 of 25 May 2000 entered into force on 18 January 2002. Article 2(c).

48. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#), Section 7.

49. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#), Section 5.

50. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#), Section 6.

51. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#), Section 8-9.

52. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#), Section 8-9.

53. Government of Malaysia. (1936). [Laws of Malaysia - Act 574 - Penal Code](#), as amended in 2017, Section 292.

54. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#), Section. 11.

55. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#), Section 11 (2).

Selain itu, undang-undang menjadikannya satu kesalahan bagi sesiapa sahaja untuk berkomunikasi dengan kanak-kanak dengan niat untuk melakukan atau memudahkan kesalahan yang berkaitan dengan CSAM atau penderaan seksual.⁵⁶ Dalam keadaan ini, hukuman penjara dinaikkan daripada lima tahun (untuk berkomunikasi secara seksual dengan kanak-kanak itu) kepada 10 tahun.⁵⁷

Walaupun perundangan Malaysia tidak secara langsung menjenayahkan penderaan seksual kanak-kanak yang dilakukan melalui live-streaming, selain daripada larangan untuk merekrut kanak-kanak untuk persempahan lucah.⁵⁸ Temu bual yang dikendalikan bagi *Disrupting Harm* telah menunjukkan bahawa orang yang melakukan jenayah ini boleh didakwa di bawah peruntukan sedia ada berkennaan CSAM.

Majoriti orang yang ditemu bual berpendapat bahawa undang-undang sedia ada adalah mencukupi untuk melindungi kanak-kanak daripada OCSEA. Walaupun begitu, data penguatkuasaan undang-undang menunjukkan bahawa kes berdaftar OCSEA adalah luar biasa. Wakil Bahagian Hal Ehwal Undang-undang Jabatan Perdana Menteri menyatakan bahawa agensi kerajaan tidak mempunyai apa-apa perkembangan dari segi penilaian keberkesanan Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak kerana tidak ada sesi libat urus dengan agensi lain mengenai Akta itu sejak ianya diluluskan. (RAT-MY-04-A, B&C)

Ketidakteragaman wujud, sebagai contoh, di bawah Kanun Keseksuaan, rogl statutori – ditandakan sebagai persetubuhan dengan kemasukan- hanya terpakai kepada kanak-kanak perempuan di bawah umur 16 tahun.⁵⁹ Umur persetujuan untuk perbuatan seksual bukan dengan kemasukan termasuk bagi kategori “acts of gross indecency” di bawah Kanun Keseksuaan ditetapkan pada umur 14 tahun untuk semua kanak-kanak.⁶⁰ Manakala peruntukan di bawah Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak terpakai kepada semua kanak-kanak di bawah umur 18 tahun. Dalam praktis, ketidakteragaman ini boleh membawa kepada tahap perlindungan yang berbeza dan bergantung pada jantina dan umur kanak-kanak yang terlibat dalam penderaan. Kanak-kanak perempuan berumur antara 16 dan 18 dan kanak-kanak lelaki dari semua peringkat umur mungkin kurang dilindungi apabila orang dewasa menjadikan mereka sebagai mangsa. Umur minimum tanggungjawab jenayah di Malaysia ialah 10 tahun⁶¹ Ini bermakna bahawa kanak-kanak lelaki mungkin berisiko untuk dijenayah untuk hubungan seks suka sama suka dengan rakan sebaya perempuan yang sama umur. Satu lagi peruntukan yang, walaupun tidak khusus untuk OCSEA, boleh memberi kesan kepada pelaporan dan pendakwaan jenayah ini ialah larangan hubungan homoseksual lelaki, yang kini dijenayahkan sebagai perbuatan “against the order of nature” dalam Kanun Keseksuaan Malaysia.⁶²

Malaysia telah menerima pakai empat pelan tindakan negara berkaitan perlindungan kanak-kanak dan pembangunan kanak-kanak, iaitu, Dasar Perlindungan Kanak-Kanak Kebangsaan Tahun 2009,⁶³ Dasar Kanak-Kanak Kebangsaan Tahun 2009, Pelan Tindakan Kebangsaan Mengenai Pemerdagangan Orang (2016-2020) dan Pelan Tindakan Perlindungan Dalam Talian Kanak-kanak (2015-2020).

56. Government of Malaysia. (2017). *Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017*, Section 13.

57. Government of Malaysia. (2017). *Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017*, Sections 11 and 13.

58. Government of Malaysia. (2017). *Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017*, Section 7.

59. Government of Malaysia. (1936). *Laws of Malaysia - Act 574 - Penal Code*, as amended in 2017, Section 375.

60. Government of Malaysia. (1936). *Laws of Malaysia - Act 574 - Penal Code*, as amended in 2017, Section 377E.

61. Namun begitu, seseorang yang berumur lebih daripada 10 tahun tetapi kurang daripada 12 tahun yang belum cukup akal untuk menimbang keadaan dan akibat perbuatannya tidak bertanggungjawab atas sebarang kesalahan. Kerajaan Malaysia. (1936). *Undang-undang Malaysia - Akta 574 - Kanun Keseksuaan*, seperti yang dipinda pada 2017, Seksyen-seksyen 82 dan 83.

62. Government of Malaysia. (1936). *Laws of Malaysia - Act 574 - Penal Code*, as amended in 2017, Sections 377A and 377B.

63. Mohd, A. & Kadir, N. (2012). *Protection of Children in Malaysia through Foster Care Legislation and Policy*. *Australian Journal of Basic and Applied Sciences*. 6. 113-118.

GAMBARAN KESELURUHAN PERUNDANGAN DAN DASAR

Pelan Tindakan Perlindungan Dalam Talian Kanak-kanak (2015–2020) telah diluluskan pada Februari 2015 dan merangkumi 20 strategi berkenaan advokasi, peningkatan kesedaran, pencegahan, intervensi dan perkhidmatan sokongan. Beberapa agensi kerajaan terlibat dalam pelaksanaan pelan ini dengan kerjasama badan bukan kerajaan.^{64,65} Kajian peringkat tinggi mengenai Pelan Tindakan Perlindungan Dalam Talian Kanak-kanak (2015–2020) sedang dijalankan sebagai sebahagian daripada pembangunan Dasar Kanak-Kanak Kebangsaan baharu oleh Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, disokong oleh UNICEF dengan kerjasama kumpulan kerja teknikal yang merangkumi Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia, Pejabat Pesuruhjaya Kanak-Kanak (SUHAKAM) dan pihak berkepentingan lain. Seorang wakil kerajaan yang ditemu bual oleh *Disrupting Harm* mengulas bahawa walaupun terdapat pembangunan dasar, Pelan Tindakan tidak dilaksanakan dengan berkesan dan mempunyai sedikit kesan dalam menangani OCSEA. (RA1-MY-03-A &B)

Wakil kerajaan menyatakan bahawa cabaran utama yang dihadapi oleh agensi kerajaan dalam pelaksanaan dasar tersebut adalah berkaitan dengan sumber kewangan yang terhad dan kekurangan kakitangan terlatih untuk melaksanakan dasar dan rancangan dengan berkesan. Secara amnya telah menunjukkan bahawa pelbagai dasar yang berkaitan dengan perlindungan kanak-kanak dan pembangunan kanak-kanak tidak dimasukkan secukupnya ke dalam keputusan Kerajaan.

Di peringkat serantau, Malaysia, sebagai ahli kepada Association of Southeast Asian Nations (ASEAN), komited kepada Plan of Action on the Elimination of Violence against Children 2016–2025. Semasa Sidang Kemuncak ASEAN ke-35 pada November 2019, Malaysia telah memberikan komitmen terhadap Declaration on the Protection of Children from all Forms of Online Exploitation and Abuse in ASEAN.

“ Wakil kerajaan menyatakan bahawa cabaran utama yang dihadapi oleh agensi kerajaan dalam pelaksanaan dasar tersebut adalah berkaitan dengan sumber kewangan yang terhad dan kekurangan kakitangan terlatih ”

64. Internet Society (2017). [Mapping Online Child Safety in Asia Pacific](#).

65. Malaysian Communications and Multimedia Commission (2016). [Implementing Child Online Protection \(COP\) Plan Presentation](#).

1. KANAK-KANAK DALAM TALIAN DI MALAYSIA

Fokus utama laporan *Disrupting Harm* adalah untuk membentangkan perspektif golongan muda, wakil kerajaan, pemberi perkhidmatan dan lain-lain yang berperanan dalam memerangi eksplorasi seksual dan penderaan kanak-kanak yang difasilitasi atau dilakukan melalui teknologi digital. Walau bagaimanapun, adalah penting untuk meletakkan kesalahan-kesalahan ini dalam konteks penggunaan internet kanak-kanak yang lebih luas di Malaysia. Ini Bab Pertama, ia membentangkan gambaran ringkas mengenai akses internet kepada kanak-kanak dan aktiviti-aktiviti yang digemari oleh majoriti kanak-kanak dalam talian sebelum menerangkan kejadian aktiviti-aktiviti dalam talian yang lebih berisiko dan cara bagaimana ini dilihat oleh kanak-kanak yang menggunakan internet dan mereka. penjaga.⁶⁶

66. Dalam tinjauan isi rumah, istilah “penjaga” ialah terma inklusif yang digunakan untuk merujuk kepada semua orang dewasa yang bertanggungjawab terhadap kanak-kanak seperti ibu bapa, ibu bapa tiri, datuk nenek atau penjaga sah yang lain.

1.1 AKSES INTERNET DAN HALANGAN

Akses kanak-kanak: Data pensampelan daripada tinjauan isi rumah *Disrupting Harm* mencadangkan bahawa 94% daripada kanak-kanak berumur 12-17 tahun di Malaysia adalah pengguna internet iaitu, mereka telah menggunakan internet dalam tempoh tiga bulan yang lalu. Kanak-kanak berumur 16-17 agak lebih berkemungkinan menjadi pengguna internet (98%) berbanding kanak-kanak berumur 12-13 (91%). Kanak-kanak Lelaki dan kanak-kanak perempuan termasuk kanak-kanak luar bandar dan bandar berkemungkinan sama menjadi pengguna internet.^{67,68}

Sembilan puluh enam peratus kanak-kanak tanpa perubahan mengikut umur, jantina atau lokasi mereka di kawasan luar bandar atau bandar, berada dalam talian sekurang-kurangnya sekali sehari (lihat [Rajah 3](#)). Malah, Malaysia mempunyai antara kadar penggunaan internet tertinggi di Asia Tenggara, kedua selepas Singapura.⁶⁹

Akses penjaga: Seorang penjaga bagi setiap kanak-kanak yang ditemui bual turut mengambil bahagian dalam tinjauan. Kebanyakan penjaga adalah sekurang-kurangnya pengguna internet harian. Data pensampelan menunjukkan bahawa penjaga kanak-kanak yang menggunakan internet lebih sedikit (98%) berada dalam talian berbanding kanak-kanak (94%) - penemuan yang luar biasa di negara *Disrupting Harm* di mana kanak-kanak yang lebih kerap dalam talian. Hanya 2% daripada penjaga tidak pernah berada dalam talian, walaupun ini lebih ketara dalam kalangan penjaga berumur 50 tahun ke atas (7%). Peratusan penjaga yang menggunakan internet setiap hari adalah lebih rendah sedikit di kawasan luar bandar berbanding di kawasan bandar (luar bandar: 88%; bandar: 94%) (lihat [Rajah 4](#)).

Peranti yang digunakan: Seperti di kebanyakan negara lain, telefon pintar setakat ini merupakan peranti yang paling biasa digunakan oleh pengguna internet berusia 12-17 tahun untuk berada dalam talian, mungkin disebabkan kos dan mudah alihnya yang agak rendah.⁷⁰ Sembilan puluh tujuh peratus daripada kanak-kanak yang diselidik menggunakan telefon pintar manakala 28% menggunakan komputer dan 10% menggunakan tablet. Penggunaan komputer (luar bandar: 9%; bandar: 36%) dan tablet (luar bandar: 6%; bandar: 12%) adalah lebih tinggi dalam kalangan kanak-kanak yang tinggal di kawasan bandar berbanding kanak-kanak yang tinggal di kawasan luar bandar. Kadar penggunaan komputer yang lebih tinggi dalam kalangan kanak-kanak bandar mungkin berkaitan dengan status sosio-

ekonomi di mana isi rumah bandar tertentu memiliki kedu-dua telefon dan komputer.

Ia juga mungkin berkaitan dengan aktiviti-aktiviti yang dilakukan oleh kanak-kanak dalam talian. Contohnya, kanak-kanak bandar mungkin lebih cenderung untuk menggunakan internet untuk membuat kerja sekolah dan bermain permainan dalam talian berbanding rakan mereka di luar bandar (lihat [bab 1.2](#)). Tiada perbezaan yang ketara mengikut umur atau jantina dari segi peranti yang digunakan.

Daripada kanak-kanak yang menggunakan telefon pintar, hanya 25% berkongsinya dengan orang lain: Peratusan yang lebih rendah berbanding di banyak negara *Disrupting Harm* yang lain. Peratusan kanak-kanak yang menggunakan internet berkongsi melalui telefon pintar mereka dengan orang lain adalah antara 13% dalam kalangan kanak-kanak berumur 16-17 dan hingga 44% dalam kalangan 12-13 tahun. Kanak-kanak terutamanya berkongsi telefon mudah alih atau telefon pintar mereka dengan penjaga (16%) atau adik-beradik (13%). Perkongsian peranti mungkin mempunyai implikasi dari segi keupayaan kanak-kanak untuk mengawal keselamatan profil mereka atau akses internet lain.

Tempat akses: Hampir semua pengguna internet berumur 12-17 tahun yang mengambil bahagian dalam tinjauan isi rumah (99%) mengakses internet di rumah, dan 57% mengakses internet di sekolah. Walau bagaimanapun, hanya 19% kanak-kanak mengakses internet di sekolah setiap hari, mungkin disebabkan penutupan sekolah berkaitan COVID-19. Kanak-kanak yang lebih muda, berumur 12-13 tahun, berkemungkinan kecil untuk mengakses internet di sekolah setiap hari berbanding 16-17 tahun (19% berbanding 24%). Kanak-kanak yang tinggal di kawasan bandar lebih cenderung untuk mengakses internet di sekolah berbanding kanak-kanak yang tinggal di kawasan luar bandar (luar bandar: 42%; bandar: 63%).

Sesetengah kanak-kanak yang diselidik juga mengakses internet melalui rangkaian awam di pusat membeli-belah (68%) dan kafe internet (39%), tetapi beberapa kanak-kanak menyatakan mereka melakukannya setiap hari (masing-masing 6% dan 4%). Tujuh puluh lima peratus kanak-kanak menyatakan mereka mengakses internet dari tempat yang tidak dirakam dalam tinjauan, yang mungkin bermaksud semasa berada di tepi jalan, rumah rakan atau taman.

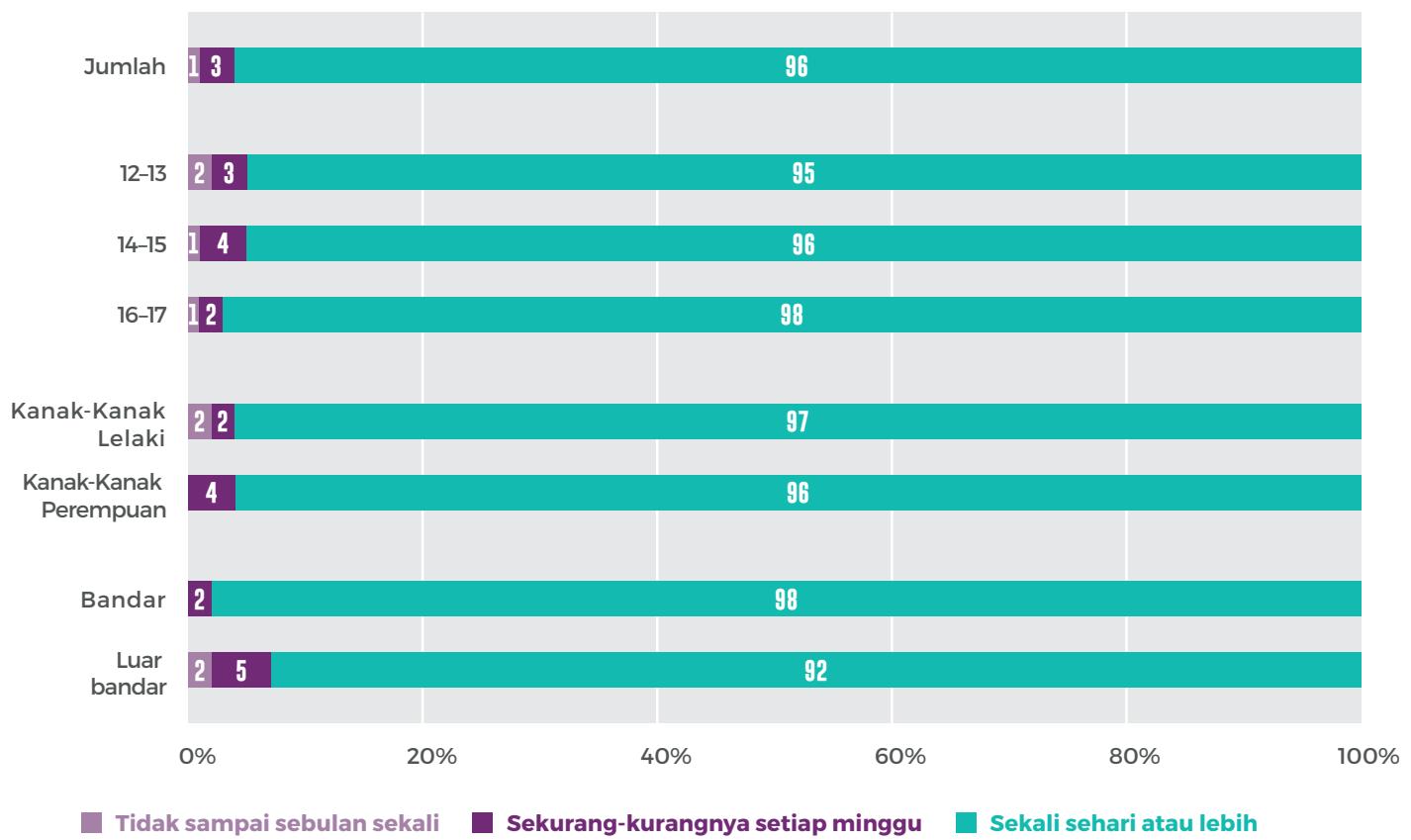
67. Semasa berjalan secara rawak untuk mengenal pasti kanak-kanak yang layak untuk mengambil bahagian dalam tinjauan utama, data juga dikumpul daripada setiap isi rumah yang dilawati tentang bilangan kanak-kanak berumur 12-17 tahun yang tinggal di sana, jantina mereka, umur dan sama ada mereka telah menggunakan internet dalam tempoh tiga bulan yang lalu. Ini membolehkan untuk menganggarkan kadar penggunaan internet untuk semua kanak-kanak berumur 12-17 tahun di Malaysia. n = [x] isi rumah.

68. Soalan yang digunakan untuk menentukan sama ada kanak-kanak berumur 12-17 tahun adalah pengguna internet adalah seperti berikut: Adakah [ORANG] menggunakan internet dalam tempoh tiga bulan yang lalu? Ini melalui termasuk menggunakan telefon mudah alih, tablet atau komputer untuk menghantar atau menerima mesej, menggunakan aplikasi seperti Facebook, WhatsApp atau Instagram, menghantar e-mel, melayar laman web, berbual dengan rakan dan keluarga, memuat naik atau memuat turun fail atau apa-apa sahaja yang biasa anda lakukan di internet.

69. World Bank Group and Ministry of Finance (2018). *Malaysia's Digital Economy. A New driver of Development*.

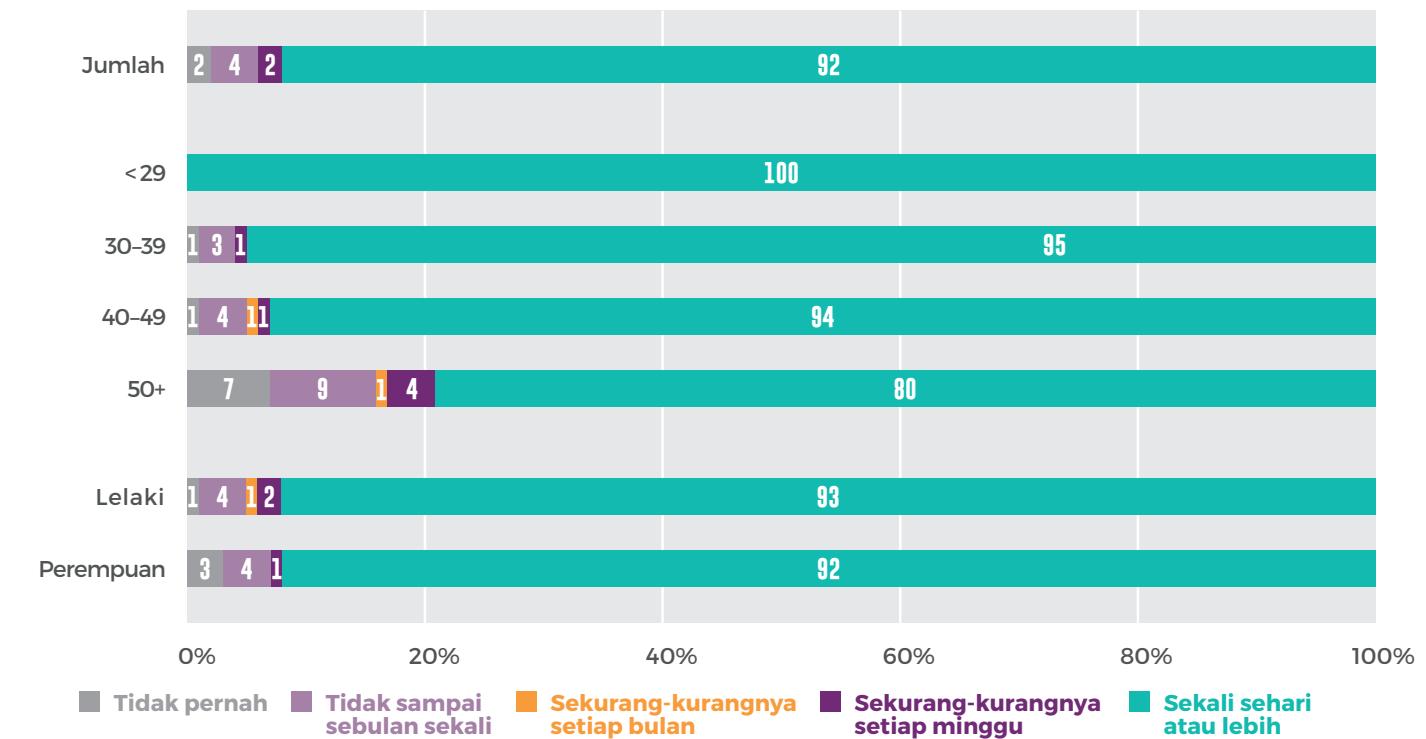
70. Kardefelt Winther, D., Livingstone, S., & Saeed, M. (2019). *Growing up in a connected world*. Innocenti Research Report. Florence: UNICEF Office of Research - Innocenti.

Rajah 3: Kekerapan penggunaan internet oleh kanak-kanak.

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun di Malaysia. n = 995.

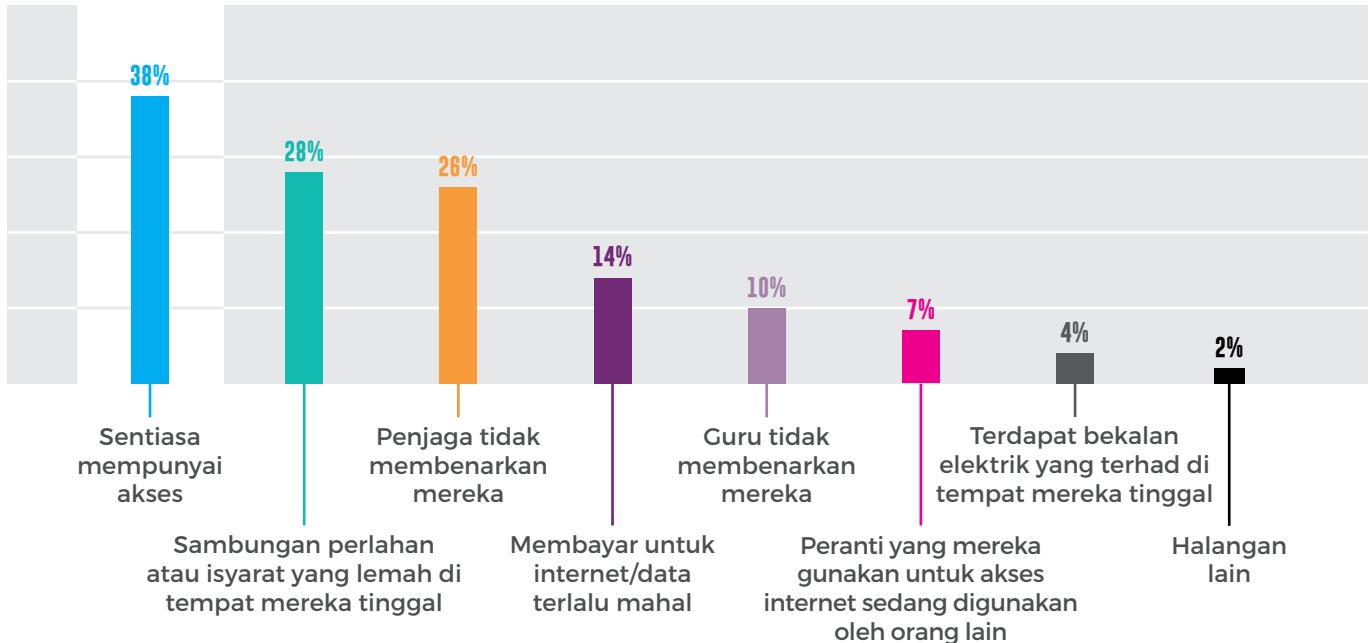
Rajah 4: Kekerapan penggunaan internet penjaga.

Asas: Penjaga kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 tahun di Malaysia. n = 995.

1.1 AKSES INTERNET DAN HALANGAN

Rajah 5: Halangan akses untuk kanak-kanak yang menggunakan internet.

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun di Malaysia. n = 995.

Halangan untuk mengakses: Sebilangan besar (62%) kanak-kanak berumur 12-17 tahun yang menggunakan internet di Malaysia menghadapi halangan dari segi mengakses internet apabila mereka mahu atau memerlukannya (lihat Rajah 5). Kanak-kanak di kawasan bandar lebih berkemungkinan melaporkan bahawa mereka sentiasa mempunyai akses kepada internet berbanding kanak-kanak di luar bandar (42% berbanding 28%). Isu sambungan yang perlahan atau isyarat yang lemah adalah sebab yang paling biasa disebut untuk akses terhad, yang menjelaskan 28% kanak-kanak.

Walaupun pendekatan yang mengehadkan mungkin mengurangkan pendedahan kanak-kanak kepada risiko dalam talian dalam jangka pendek, ia juga mengurangkan kebiasaan mereka dengan persekitaran dalam talian dalam jangka panjang.

Kanak-kanak di kawasan luar bandar lebih dua kali lebih berkemungkinan berbanding kanak-kanak di kawasan bandar untuk menyebut isyarat yang lemah sebagai penghalang untuk mengakses (45% berbanding 21%). Kanak-kanak yang lebih tua berumur 16-17 juga menyebut halangan ini lebih kerap daripada kanak-kanak yang lebih muda (12-13: 24%; 16-17: 32%). Ini mungkin berkaitan dengan sifat dan pelbagai aktiviti yang dilakukan oleh kanak-kanak yang lebih besar dalam talian (lihat bab 1.2).

Kanak-kanak juga melaporkan berkenaan sekatan akses internet yang dikenakan oleh penjaga mereka. Peratusan lebih tinggi kanak-kanak yang lebih muda menyebut sekatan ibu bapa sebagai penghalang untuk mengakses (12-13: 38%; 14-15: 25%; 16-17: 16%).

Walaupun pendekatan yang mengehadkan mungkin mengurangkan pendedahan kanak-kanak kepada risiko dalam talian dalam jangka pendek, ia juga mengurangkan kebiasaan mereka dengan persekitaran dalam talian dalam jangka panjang. Selain itu, kanak-kanak mungkin melihat sekatan sebagai satu bentuk hukuman dan dihalang daripada menyuarakan keimbangan mereka tentang pengalaman yang tidak diingini dalam talian. Beberapa peringkat sekatan ibu bapa mungkin melindungi jika penglibatan penjaga secara keseluruhan dengan kanak-kanak tertumpu pada bimbingan dan sokongan sekiranya mereka menghadapi bahaya dalam talian (lihat halaman 36 untuk mendapatkan lebih lanjut tentang sokongan ibu bapa).

1.2 AKTIVITI KANAK-KANAK DALAM TALIAN

Sembilan daripada 10 kanak-kanak yang diselidik melaporkan bahawa mereka biasanya menggunakan media sosial (91%), mengambil bahagian dalam pemesejan segera (90%) dan menonton klip video (88%) setiap minggu (lihat Rajah 6). Sebahagian besar juga menggunakan internet untuk kerja sekolah (86%). Aktiviti popular yang lain termasuk bercakap dengan keluarga atau rakan yang tinggal jauh (73%), menonton livestream (72%) dan bermain permainan video (72%).

Kanak-kanak yang lebih besar berkemungkinan tinggi terlibat dalam kebanyakan aktiviti, termasuk penggunaan media sosial dan pemesejan segera, setiap minggu. Tiada perbezaan jantina yang ketara diperhatikan dalam aktiviti kanak-kanak dalam talian kecuali untuk permainan yang lebih biasa dalam kalangan kanak-kanak lelaki (84% bermain permainan sekurang-kurangnya seminggu sekali) berbanding kanak-kanak perempuan (59%) – trend yang turut diperhatikan di negara-negara *Disrupting*

Harm yang lain. Penyelidikan tentang perbezaan jantina dalam penggunaan permainan dalam talian menunjukkan bahawa permainan terus dikuasai oleh pemain kanak-kanak lelaki yang lebih bermotivasi untuk bermain, mula bermain permainan talian ini lebih awal dalam kehidupan, bermain lebih kerap dan menghabiskan lebih banyak masa. Keterangan menunjukkan bahawa lelaki dan wanita lebih suka jenis permainan yang berbeza dan terlibat dalam pelbagai jenis aktiviti semasa bermain permainan.^{71,72}

Rajah 6: Aktiviti yang melibatkan kanak-kanak dalam talian sekurang-kurangnya sekali seminggu.

Kanak-Kanak aktiviti dalam talian	Total	12-13	14-15	16-17	Boy	Girl	Urban	Rural
Media sosial terpakai	91%	85%	94%	94%	92%	91%	93%	88%
Pemesejan segera yang digunakan	90%	85%	91%	93%	90%	90%	91%	88%
Video yang ditonton	88%	85%	89%	90%	87%	89%	91%	82%
Kerja sekolah	86%	87%	86%	86%	87%	86%	88%	83%
Bercakap dengan keluarga atau rakan yang tinggal lebih jauh	73%	73%	74%	71%	72%	73%	74%	70%
Bermain permainan dalam talian	72%	74%	71%	71%	84%	59%	76%	63%
Menonton livestream	72%	69%	69%	76%	73%	70%	75%	64%
Mencari maklumat baru	60%	55%	58%	68%	60%	60%	65%	48%
Mencari maklumat tentang peluang kerja atau belajar	53%	54%	52%	53%	49%	57%	58%	42%
Mengambil bahagian dalam tapak internet di mana orang berkongsi minat/hobi mereka	40%	38%	37%	46%	43%	38%	44%	32%
Mengikuti selebriti atau tokoh masyarakat di media sosial	41%	38%	38%	45%	40%	42%	45%	32%
Mencari berita	37%	33%	32%	45%	39%	35%	42%	24%
Mencari maklumat kesihatan	30%	31%	28%	31%	28%	32%	36%	17%
Mencari sokongan emosi	28%	29%	27%	28%	26%	30%	32%	19%
Mencipta video atau muzik mereka sendiri	20%	22%	19%	21%	20%	21%	22%	17%
Mencari maklumat atau acara di kawasan kejiranannya tempatan	21%	22%	21%	22%	21%	22%	25%	14%
Masalah politik atau sosial yang dibincangkan	15%	15%	14%	16%	15%	15%	17%	10%
Membuat blog atau laman web	14%	15%	12%	15%	14%	14%	16%	11%

Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun di Malaysia. n = 995.

71. Veltri et al. (2014). *Gender Differences in Online Gaming: A Literature Review*.

72. Leonhardt, M.; Overå, S. (2021). *Are There Differences in Video Gaming and Use of Social Media among Boys and Girls?—A Mixed Methods Approach*. Int. J. Environ. Res. Public Health, 18, 6085.

1.2 AKTIVITI KANAK-KANAK DALAM TALIAN

Data tinjauan juga menunjukkan bahawa kanak-kanak yang tinggal di kawasan luar bandar terlibat dalam semua aktiviti pada tahap yang lebih rendah daripada kanak-kanak yang tinggal di kawasan bandar. Walaupun sedikit perbezaan diperhatikan untuk aktiviti yang berkaitan dengan komunikasi (contohnya penggunaan media sosial atau mesej segera), kanak-kanak di kawasan luar bandar kurang berkemungkinan menggunakan internet sekurang-kurangnya sekali seminggu untuk aktiviti hiburan dan mencari maklumat bdaripada kanak-kanak di bandar. Sebagai contoh, hanya 48% kanak-kanak luar bandar menggunakan internet sekurang-kurangnya sekali seminggu untuk mencari maklumat baharu (berbanding 65% kanak-kanak bandar) dan hanya 17% untuk mencari maklumat kesihatan dalam talian (berbanding dengan 36% bandar. kanak-kanak).

Kategori yang digunakan dalam tinjauan tidak saling eksklusif. Sebagai contoh, seorang kanak-kanak boleh menggunakan internet untuk menonton video sebagai sebahagian daripada kerja sekolah mereka. Namun begitu, Rajah 6 memberikan pemahaman yang lebih mendalam tentang cara kanak-kanak berumur 12-17 tahun di Malaysia menggunakan internet dan aktiviti yang mereka gemari.

Sembilan daripada 10 kanak-kanak yang diselidik melaporkan bahawa mereka biasanya menggunakan media sosial (91%), mengambil bahagian dalam pemesesan segera (90%) dan menonton klip video (88%) setiap minggu. Sebahagian besar juga menggunakan internet untuk kerja sekolah (86%).

1.3 PERSEPSI-PERSEPSI DAN PENGALAMAN AKTIVITI DALAM TALIAN BERISIKO

Perbincangan mengenai risiko dalam talian selalunya bergantung pada persepsi tertumpu kepada orang dewasa. Bagi membantu kami memahami persepsi kanak-kanak, kanak-kanak dan penjaga mereka disoal tentang penglibatan mereka dalam dan persepsi terhadap pelbagai aktiviti dalam talian yang berisiko.

1.3.1 Hubungan dengan orang yang tidak dikenali dalam talian dan secara fizikal

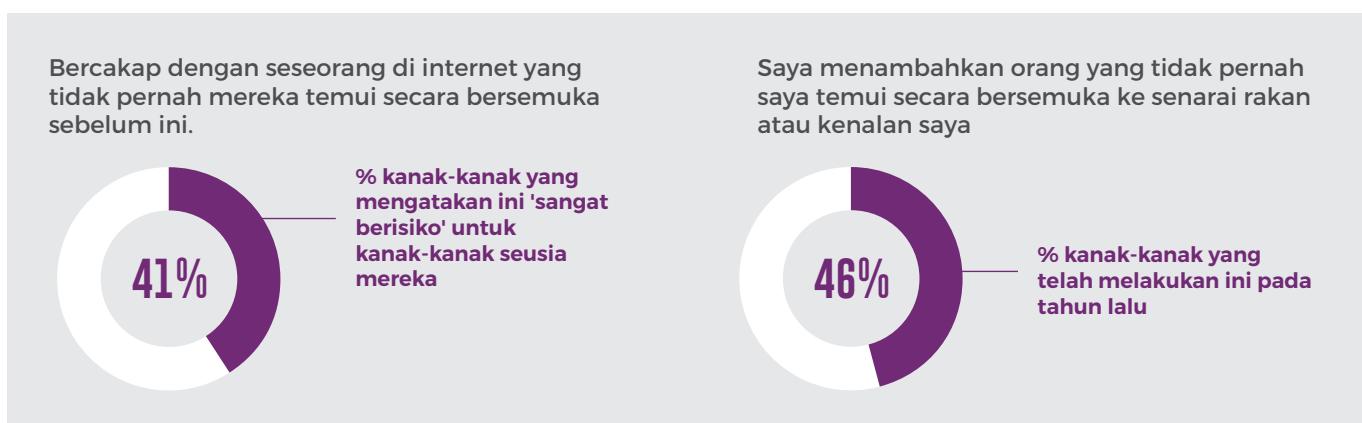
Berkomunikasi dengan orang yang tidak dikenali dalam talian

Kebimbangan umum mengenai penggunaan internet oleh kanak-kanak ialah pendedahan mereka kepada 'bahaya yang tidak dikenali'. Dalam tinjauan isi rumah, 62% daripada penjaga menilai "bercakap dengan seseorang di internet yang mereka tidak pernah bertemu secara bersemuka sebelum ini" sebagai 'sangat berisiko' untuk kanak-kanak. Namun, hanya 41% kanak-kanak menilai aktiviti ini sebagai 'sangat berisiko' untuk kanak-kanak seusia mereka. Kanak-kanak berumur 12-15 tahun, dan kanak-kanak perempuan berkemungkinan besar menggambarkan bercakap dalam talian dengan orang yang tidak mereka kenali sebagai 'sangat berisiko'. Begitu juga, 84% daripada penjaga yang ditinjau berpendapat adalah 'sangat berisiko' untuk kanak-kanak menghantar maklumat peribadi mereka kepada seseorang yang tidak pernah mereka temui secara bersemuka berbanding 71% kanak-kanak (sekali lagi, terutamanya kanak-kanak perempuan). Dalam kalangan penjaga, persepsi risiko ini meningkat dengan usia.

Walaupun kebanyakan kanak-kanak yang menggunakan internet menyedari bahawa berinteraksi dalam talian dengan orang yang tidak dikenali akan membawa beberapa tahap risiko, 14% merasakan bahawa tiada risiko sama sekali.

Walaupun secara amnya interaksi sedemikian tidak mendatangkan kemudarat dan hanyalah satu cara untuk golongan muda mendapat kawan baru, maklum balas ini menandakan kurangnya kesedaran dalam kalangan sesetengah kanak-kanak tentang cara bercakap dengan orang yang tidak dikenali dalam talian boleh membawa kepada hasil yang berbahaya. Seorang pemandiri OCSEA di Malaysia menjelaskan bagaimana dia mula berkomunikasi dengan orang yang tidak dikenali dalam talian: *"Apabila ibu bekerja, saya akan memegang telefon dan ketika itulah saya akan melihat dan membaca mesej ibu dengan lelaki itu di WhatsApp dan WeChatnya. Jadi saya rasa OK ketika itu, jika ibu boleh melakukannya, saya juga boleh.... Walaupun dengan Omegle ini,⁷³ saya melakukannya di belakangnya, tanpa pengetahuannya begitu juga dengan mereka, ya, salah saya kerana saya tetap melakukannya walaupun saya tahu ia salah. Dia berkata dia tidak tahu cara lain untuk membimbing saya"* (RA5-MY-02)

Rajah 7: Tahap risiko yang dikaitkan oleh kanak-kanak untuk bercakap dengan seseorang yang tidak dikenali dalam talian.

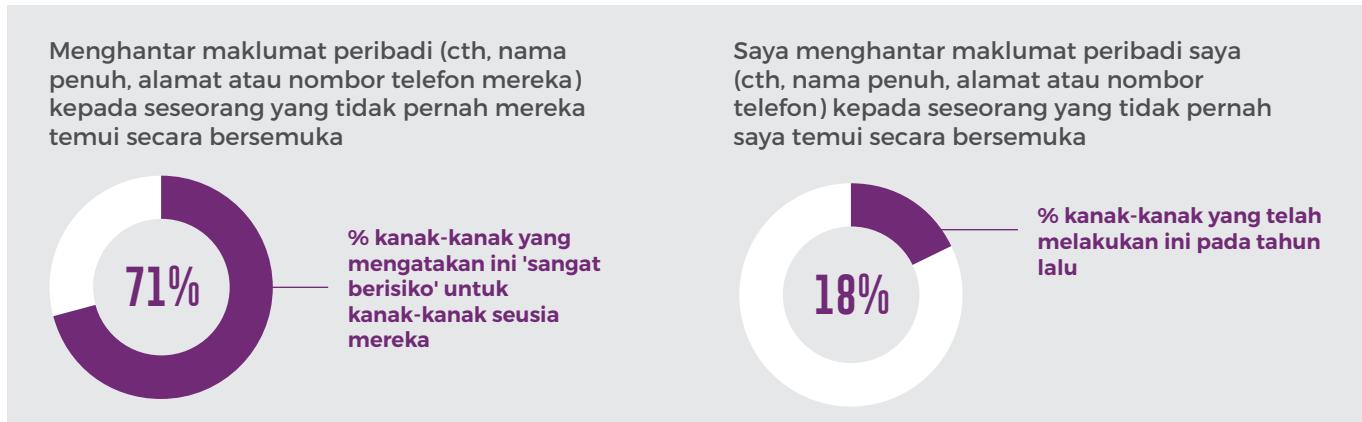

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun di Malaysia. n = 995.

73. Omegle ialah laman web sembang dalam talian yang percuma membolehkan pengguna bersosial dengan orang lain tanpa perlu mendaftar. Perkhidmatan ini menggandingkan pengguna secara rawak dalam sesi sembang satu dengan satu di mana mereka bersempang tanpa nama.

1.3 PERSEPSI DAN PENGALAMAN AKTIVITI DALAM TALIAN BERISIKO

Rajah 8: Tahap risiko yang dikaitkan oleh kanak-kanak untuk berkongsi maklumat peribadi dengan orang yang tidak dikenali dalam talian.

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun di Malaysia. n = 995.

Dalam praktis, sebahagian besar kanak-kanak terlibat dengan 'orang yang tidak dikenali dalam talian'. Sebagai contoh, 46% kanak-kanak menyatakan mereka telah menambah orang yang tidak pernah mereka temui secara bersemuka ke senarai kenalan mereka pada tahun lalu. Peratusan ini adalah antara 33% untuk kanak-kanak berumur 12-13 tahun hingga 51% untuk kanak-kanak berumur 16-17 tahun. Tiada perbezaan ketara mengikut jantina.

Bertemu seseorang secara fizikal selepas interaksi dalam talian

Dalam tinjauan isi rumah, 63% daripada kanak-kanak dan 77% daripada penjaga mereka – terutamanya penjaga wanita dan penjaga di kawasan bandar – menilai ‘akan bertemu seseorang secara bersemuka yang mereka mula-mula kenali dalam talian’ sebagai ‘sangat berisiko’ untuk kanak-kanak. Lebih ramai kanak-kanak perempuan berbanding kanak-kanak lelaki menganggap ini sebagai tingkah laku berisiko tinggi (70% berbanding 56%). Walau bagaimanapun, 7% kanak-kanak melihat tingkah laku ini sebagai ‘tidak berisiko langsung’.

Jelas terdapat ketidaksesuaian antara persepsi kanak-kanak dan penjaga mereka. Bertemu dengan seseorang yang anda tidak kenali secara bersemuka buat kali pertama boleh menjadi sangat berisiko. Laporan ini merujuk kepada pelbagai kes yang mempunyai kesan yang teruk. Seorang remaja yang ditemui bual di Malaysia berumur 13 tahun apabila dia bertemu dengan seseorang yang pertama kali ditemuinya dalam talian melalui Facebook Messenger. Dia menerangkan bagaimana mereka berjumpa dalam talian dan bagaimana dia meminta gambar seksualnya: *“Ya, kamu tahu suka tunjukkan badan kamu dan perkara-perkara seperti itu. Yeah.”*

“Dan kemudian dia meminta saya menghantarnya gambar bogel. Pada masa itu, saya tidak pasti sama ada ini betul, tetapi saya menghantar dan selepas itu, apabila dia bertanya, saya seperti, ‘Oh, tidak, tidak’ dan kemudian dia memaksa saya untuk menghantar. Dia kata dia akan putus hubungan dengan saya. Dan kemudian saya berasa tidak baik, saya berasa sedih kerana saya suka bersamanya”.

Dia bersetuju untuk bertemu dengannya. Pada mula, dia bersikap baik dengannya dan memberitahunya betapa cantiknya dia; namun, keadaan ini berubah dengan cepat, dan dia diserang secara seksual.

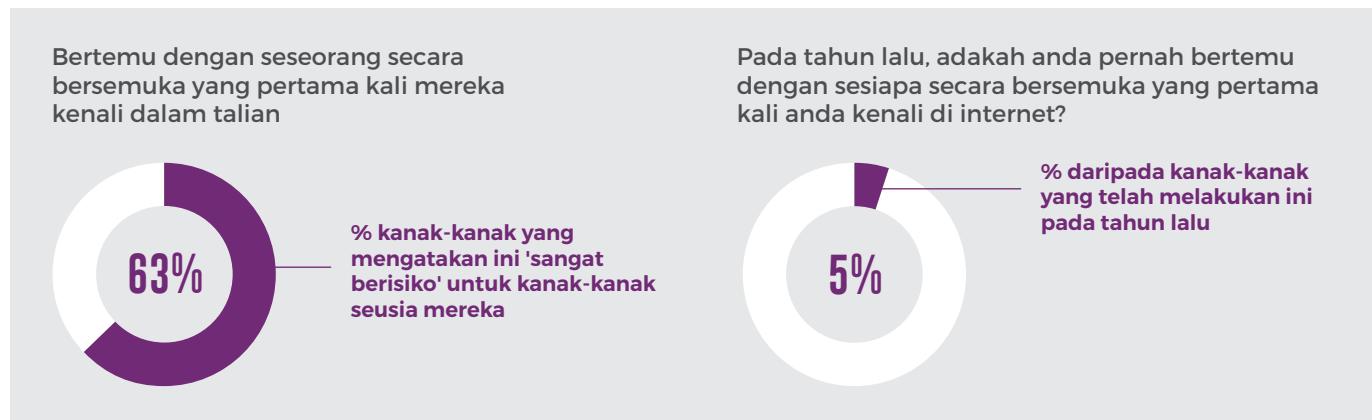
Senario terburuk seperti itu mungkin menjelaskan mengapa penjaga sangat bimbang tentang interaksi dalam talian yang diadakan oleh kanak-kanak. Walau bagaimanapun, hasil pertemuan bersemuka antara kanak-kanak dan orang yang mereka kenali dalam talian bergantung pada konteks dan tujuan. Contohnya, berhubung dengan kanak-kanak baru dari sekolah atau komuniti terlebih dahulu dalam talian dan kemudian secara bersemuka atau hadir secara fizikal ke program kumpulan dengan penjaga adalah berbeza daripada hadir bersendirian untuk bertemu seseorang yang sama sekali tidak dikenali.

Di Malaysia, 5% daripada kanak-kanak yang diselidik telah bertemu dengan seseorang yang pertama kali mereka temui dalam talian pada tahun sebelumnya. Dalam kalangan kanak-kanak yang bertembung secara fizikal dengan orang yang pertama kali mereka temui dalam talian, majoriti besar melaporkan bahawa mereka gembira atau teruja dengan pengalaman itu (lihat Rajah 10). Penyelidikan dari lebih 30 negara di seluruh dunia telah menghasilkan penemuan yang serupa.^{74,75}

74. Smahel, D., Machackova, H., et al. (2020). EU Kids Online 2020: Survey results from 19 countries. Florence: UNICEF Office of Research – Innocenti.

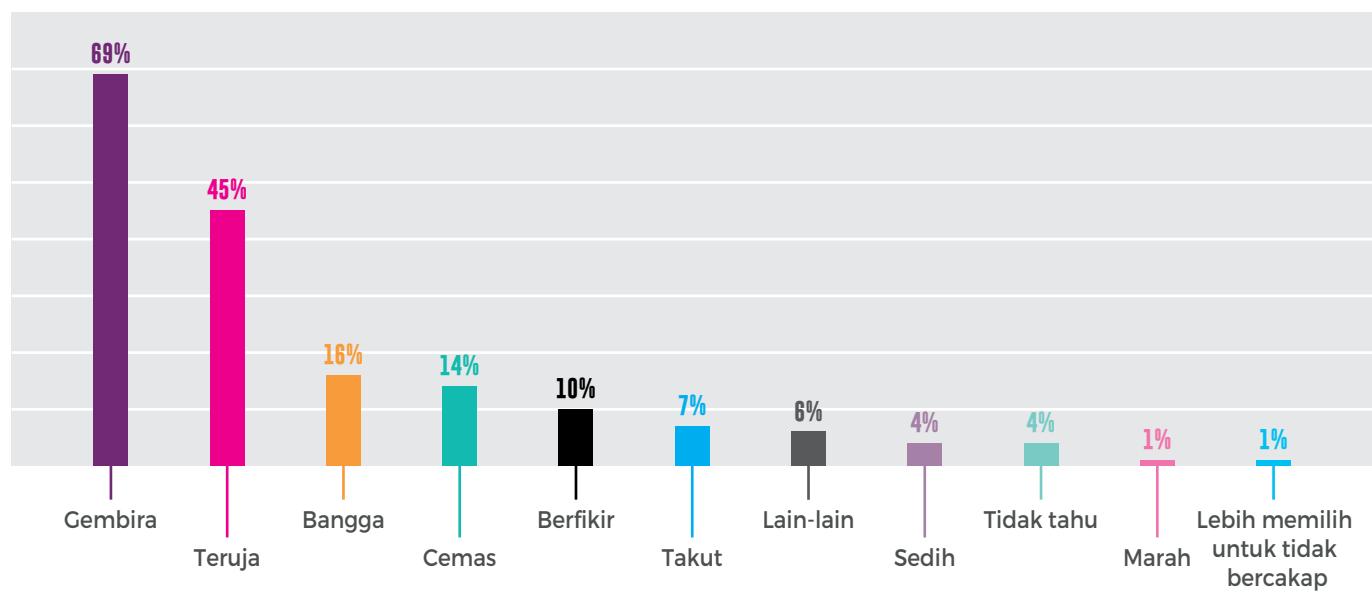
75. Livingstone, S., Kardefelt Winther, D., & Saeed, M. (2019). Global Kids Online Comparative Report. Innocenti Research Report. Florence: UNICEF Office of Research – Innocenti.

Rajah 9: Tahap risiko yang dikaitkan oleh kanak-kanak untuk bertemu seseorang secara fizikal yang pertama kali mereka temui dalam talian.

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun di Malaysia. n = 995.

Rajah 10: Perasaan kanak-kanak kali terakhir mereka bertemu dengan seseorang secara bersemuka yang pertama kali mereka kenali di internet.

Asas: Kanak-kanak yang, dalam setahun yang lalu, telah bertemu dengan seseorang secara bersemuka yang pertama kali mereka kenali di internet. n = 995.

1.3 PERSEPSI DAN PENGALAMAN AKTIVITI DALAM TALIAN BERISIKO

Memperkasakan Penjaga untuk Membimbing Penggunaan Internet Anak-anak Mereka

Penjaga-penjaga boleh menjadi barisan pertahanan pertama dalam melindungi kanak-kanak daripada bahaya dalam talian - terutamanya jika mereka memahami kemahiran dan aktiviti digital asas, menyedari risiko dalam talian, mengelakkan sebarang sekatan atau tindak balas menghukum dan memberi tumpuan kepada membantu dan menyokong anak-anak mereka untuk kekal selamat dalam talian.

Di Malaysia, penjaga-penjaga menggunakan internet pada kadar yang lebih tinggi daripada anak-anak mereka - satu penemuan yang luar biasa dalam kalangan negara-negara *Disrupting Harm* di Asia Tenggara, yang menunjukkan bahawa Malaysia sangat maju berkaitan dengan penyebaran digital. Walau bagaimanapun, masih terdapat perbezaan antara umur dari segi penggunaan internet dan kemahiran digital, dengan penjaga-penjaga yang lebih tua berada pada kedudukan yang kurang baik jika dibandingkan dengan rakan sebaya mereka yang lebih muda. Tujuh peratus daripada penjaga yang berumur 50 tahun atau ke atas termasuk dalam tinjauan isi rumah tidak pernah menggunakan internet dan hanya 80% menggunakan setiap hari. Penjaga ini juga mempunyai kemahiran digital yang paling lemah. Sebagai contoh, hanya 44% mengatakan mereka tahu cara pelaporan kandungan berbahaya di media sosial, berbanding 87% penjaga berumur 29 tahun ke bawah.

'Family and Communication Technology' merupakan domain kesejahteraan keluarga yang memperoleh markah kedua terendah (6.38 daripada 10) dalam Malaysia Family Wellbeing Index pada tahun 2016. Ini menunjukkan keperluan untuk menyemai kesedaran tentang isu perlindungan dalam talian kanak-kanak dalam kalangan ibu bapa di Malaysia dan melengkapkan mereka dengan pengetahuan ibu bapa digital yang berguna.⁷⁶

"Seperti semua negara, perkara boleh ditambahbaik lagi. Orang dewasa (bukan hanya ibu bapa dan penjaga) perlu dilengkapi dengan keibubapaan digital [digital parenting], kemahiran literasi dan daya tahan." (RA3-MY-16-A)

Apabila berhadapan dengan laporan berterusan bahawa akses yang lebih besar kepada teknologi dan internet boleh meningkatkan kerentanan kanak-kanak kepada OCSEA - pandangan yang dikongsi oleh 47 daripada 50 pemberi perkhidmatan yang ditinjau untuk *Disrupting Harm* - penjaga mungkin bertindak balas secara naluri dengan mengehadkan penggunaan internet anak-anak mereka dalam usaha untuk melindungi mereka. Dalam tinjauan isi rumah, 36% daripada penjaga menyatakan mereka akan menyekat akses internet anak mereka jika anak mereka digangu oleh sesuatu dalam talian. Menariknya, penjaga muda, yang berumur 29 tahun atau lebih mudah berkemungkinan besar memberikan maklum balas ini (43%, berbanding 35% penjaga yang berumur lebih daripada 50 tahun).

Walaupun pendekatan yang terhad mungkin mengurangkan pendedahan kanak-kanak kepada risiko dalam talian dalam jangka pendek, ia juga berisiko mengurangkan kemahiran digital dan kebiasaan mereka dengan persekitaran dalam talian dalam jangka panjang. Tambahan pula, adalah munasabah, memandangkan sekatan ini memutuskan hubungan kanak-kanak daripada kehidupan dalam talian mereka sepenuhnya, tindak balas sedemikian akan dilihat sebagai satu bentuk hukuman. Ini boleh menyebabkan kanak-kanak kurang berkemungkinan untuk menyuarakan keimbangan tentang bahaya atau pengalaman lain yang tidak diingini yang mereka hadapi dalam talian.

Perbincangan kumpulan fokus yang dijalankan oleh DiGi Telecommunications dan Kantar TNS dalam kalangan pelajar yang berumur 13-16 tahun di Malaysia pada 2017 menunjukkan bahawa ramai kanak-kanak tidak mendapatkan bantuan selepas mengalami ancaman buli siber dan mereka juga seolah-olah menyembunyikan kejadian tersebut daripada ibu bapa mereka kerana bimbang akan pengawasan dan kawalan yang lebih rapi kerana bimbang mereka tidak akan didengari serta bimbang kehilangan kebanggaan. Ini adalah benar terutamanya kepada kanak-kanak lelaki.⁷⁷

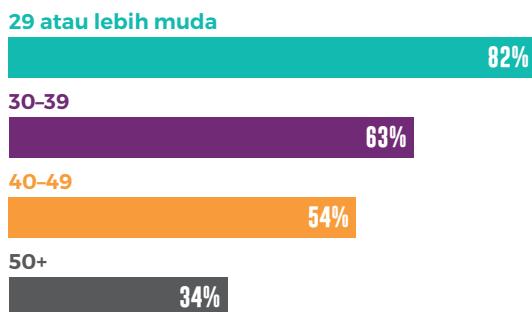
76. National Population and Family Development Board (LPPKN) (2016). *Malaysia Family Wellbeing Index 2016*.

77. Kantar TNS (2017). *Project Safeguard*. CyberSAFE.

Sebaliknya, penglibatan sokongan oleh orang dewasa telah dikaitkan dengan pembangunan kemahiran digital yang positif untuk kanak-kanak di negara lain.⁷⁸ Ini termasuk melibatkan diri dalam aktiviti bersama-sama, bercakap dengan kanak-kanak tentang penggunaan internet mereka dan mendidik mereka tentang risiko yang wujud dalam talian dan cara terbaik untuk mengurangkannya. Melibatkan diri dengan kanak-kanak dengan cara ini membolehkan mereka mendapat manfaat daripada banyak aktiviti dan kemahiran berguna yang ditawarkan oleh internet sambil memberikan bimbingan dan sokongan ibu bapa sekiranya mereka menghadapi sebarang jenis bahaya dalam talian.

Oleh itu, adalah menggalakkan bahawa majoriti kanak-kanak di Malaysia mengatakan bahawa penjaga mereka menyokong penggunaan internet mereka. Sebagai contoh, 88% kanak-kanak yang ditinjau menyatakan penjaga mereka mencadangkan cara untuk mereka kekal selamat dalam talian dan 79% menyatakan penjaga mereka membantu mereka jika mereka diganggu oleh sesuatu di internet.

Rajah 11: Penjaga yang mengatakan mereka lebih tahu tentang internet berbanding anak mereka, mengikut umur.

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun di Malaysia. n = 995.

Menurut data *Disrupting Harm*, secara purata, hanya 55% penjaga di Malaysia mengatakan mereka lebih tahu tentang internet berbanding dengan anak mereka, dengan perbezaan yang ketara antara kumpulan umur (Rajah 11). Walaupun 33% penjaga merasakan mereka boleh membantu anak-anak mereka dalam menghadapi perkara yang mengganggu mereka dalam talian 'jumlah yang adil', satu daripada lima percaya bahawa mereka tidak dapat membantu, jika ada. Ada kemungkinan penjaga di Malaysia memandang rendah terhadap kapasiti mereka yang boleh membantu dan menyokong kanak-kanak.

Penjaga-penjaga yang bukan pengguna internet atau yang kurang kerap menggunakan internet berbanding anak-anak mereka mungkin bimbang bahawa mereka tidak mempunyai pengetahuan yang mencukupi untuk membimbing mereka. Walau bagaimanapun, mereka masih boleh bercakap dengan anak-anak mereka tentang perkara yang mereka lakukan dalam talian dan menyediakan persekitaran rumah yang terbuka dan menyokong di mana kanak-kanak berasa selesa bercakap tentang hobi dan minat dalam talian mereka atau mendedahkan pengalaman negatif. Antara penjaga yang ditinjau, 63% menyatakan mereka akan bercakap dengan anak mereka jika sesuatu mengganggu mereka dalam talian. Adalah penting untuk menyediakan penjaga ini khususnya dengan pengetahuan dan sokongan yang mereka perlukan untuk melakukan ini. Sekolah dan program pendidikan ibu bapa boleh memainkan peranan penting dalam bidang ini. Talian bantuan juga mungkin memainkan peranan sebagai sumber maklumat kepada penjaga.

Memandangkan 64% kanak-kanak dalam tinjauan isi rumah menganggap ibu bapa mereka sebagai orang yang paling bertanggungjawab terhadap keselamatan dalam talian mereka (selepas diri mereka sendiri), terdapat keperluan untuk melengkapkan penjaga dengan kemahiran dan pengetahuan yang mereka perlukan untuk membantu anak-anak mereka semasa berhadapan dengan risiko dalam talian dan untuk bertindak balas terhadap bahaya dalam talian yang mungkin mereka hadapi.

78. Livingstone, S., Kardefelt Winther, D., & Saeed, M. (2019). *Global Kids Online Comparative Report*. Innocenti Research Report. Florence: UNICEF Office of Research - Innocenti.

1.3 PERSEPSI DAN PENGALAMAN AKTIVITI DALAM TALIAN BERISIKO

1.3.2. Melihat imej seksual dalam talian

Melihat kandungan seksual ialah kebimbangan paling penting yang dimiliki oleh penjaga tentang risiko berkaitan internet untuk anak-anak mereka.

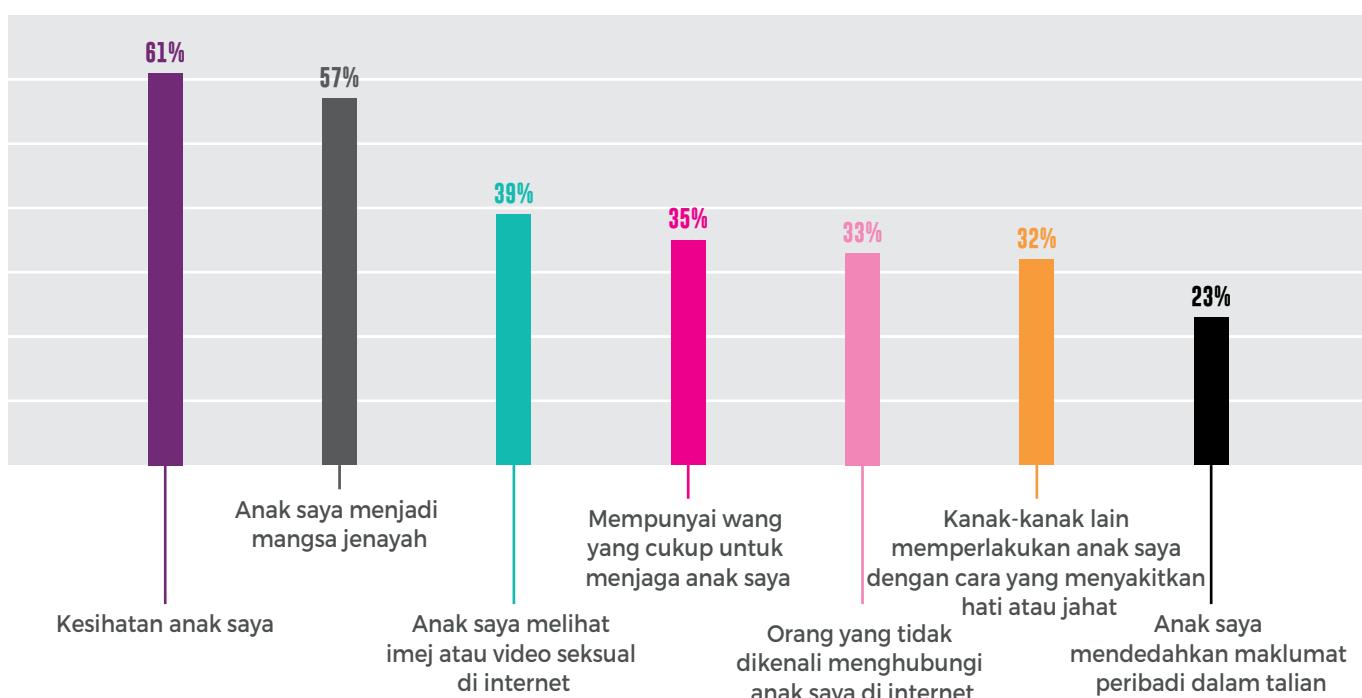
Lapan puluh dua peratus daripada penjaga, serta 66% kanak-kanak yang ditinjau, menganggap bahawa kanak-kanak melihat imej atau video seksual dalam talian adalah 'sangat berisiko' untuk kanak-kanak - peratusan yang lebih tinggi daripada mereka yang menganggapnya 'sangat berisiko' untuk bertemu perkenalan dalam talian secara bersama-sama. Tidak seperti di banyak negara *Disrupting Harm* yang lain, peratusan ini adalah lebih rendah daripada peratusan penjaga dan kanak-kanak yang mendapati 'sangat berisiko' untuk berkongsi maklumat peribadi dengan orang yang tidak dikenali dalam talian atau bercakap tentang seks dengan seseorang dalam talian. Secara mutlak, kecenderungan untuk mempertimbangkan untuk melihat imej atau video seksual dalam talian 'sangat berisiko' adalah lebih kuat di Malaysia berbanding di beberapa negara lain, memandangkan kanak-kanak dan penjaga di Malaysia menganggap semua aktiviti yang disebut 'sangat berisiko' dalam peratusan yang lebih besar daripada bilangan negara lain yang terlibat dalam penyelidikan *Disrupting Harm*.

Kebimbangan mengenai kanak-kanak yang melihat imej atau video seksual dan bercakap tentang

seks dengan seseorang dalam talian, mungkin mencerminkan ketidaksesuaian yang lazim mengenai perbincangan terbuka tentang seks dan seksualiti di Malaysia (lihat bab 2.4). Sembilan puluh enam peratus daripada pekerja barisan hadapan yang ditinjau dalam penyelidikan *Disrupting Harm* menganggap 'akses dan pendedahan kepada pornografi' sebagai satu faktor yang meningkatkan kerentanan kanak-kanak terhadap OCSEA, mendahului isu seperti migrasi, pengalaman keganasan keluarga dan komuniti atau kehidupan di tepi jalan (lihat Rajah 13).

Cara berbeza kanak-kanak melihat kandungan seksual dalam talian boleh memberi implikasi yang berbeza. Akses kandungan seksual yang tidak disengajakan atau disengajakan adalah satu perkara terdedah kepada imej seksual sebagai sebahagian daripada proses pengantunan kanak-kanak yang bertujuan untuk menghilangkan kepekaan kanak-kanak dan membuka jalan untuk mendapatkan imej atau perbuatan seksual yang seterusnya (lihat bab 2). Walaupun melihat kandungan seksual yang ganas atau merendahkan maruah boleh berfungsi untuk menormalkan norma jantina dan tingkah laku seksual yang berbahaya, melihat pornografi dalam talian nampaknya menjadi pengalaman yang semakin biasa bagi golongan muda. Kedua-dua fenomena ini perlu ditangani.⁷⁹

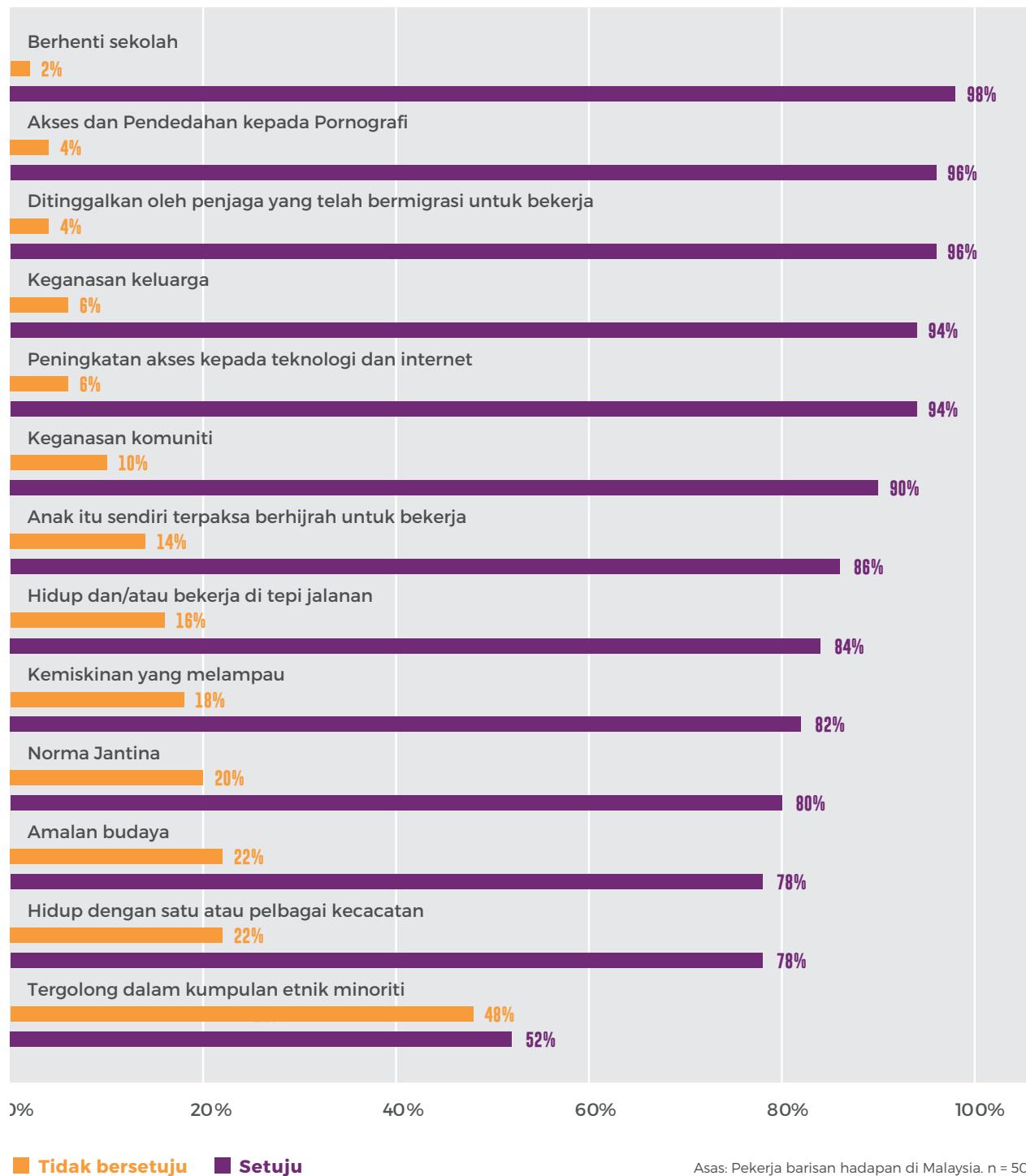
Rajah 12: Kebimbangan utama penjaga mengenai anak-anak mereka.

Asas: Penjaga kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 tahun di Malaysia. n = 995.

79. See for example: Crabbe, M. & Flood, M. (2021). *School based Education to Address Pornography's Influence in Young People: A Proposed practice framework*. *American Journal of Sexuality Education* 16(1).

Rajah 13. Persepsi pekerja barisan hadapan terhadap faktor yang berkaitan dengan kanak-kanak yang memberi kesan kepada kerentanan kanak-kanak terhadap OCSEA.

1.3 PERSEPSI DAN PENGALAMAN AKTIVITI DALAM TALIAN BERISIKO

Pengalaman kanak-kanak: Dua puluh tujuh peratus daripada kanak-kanak yang menggunakan internet melaporkan bahawa mereka telah melihat imej atau video seksual dalam talian sekurang-kurangnya sekali pada tahun lalu. Tujuh belas peratus melaporkan secara aktif mencari bahan sedemikian dalam talian dan 24% telah terdedah kepada imej atau video seksual apabila mereka tidak menjangkakannya. Angka-angka ini adalah lebih rendah daripada di negara-negara yang lain dalam penyelidikan *Disrupting Harm* dan mungkin menunjukkan tahap pelaporan yang rendah, mungkin kerana ketidakselesaan umum yang berkaitan untuk membincangkan topik sensitif ini atau kerana perbuatan memiliki dan mengedarkan pornografi adalah jenayah di Malaysia.⁸⁰

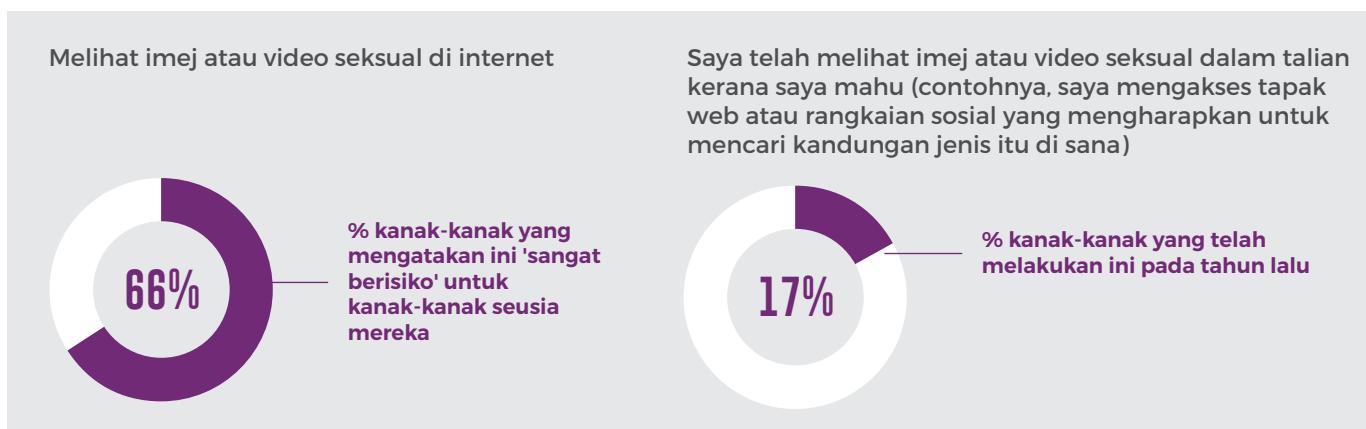
Semasa perbualan dengan empat pemandiri OCSEA dari Malaysia yang dikendalikan untuk *Disrupting Harm*, tiga pemandiri menunjukkan bahawa pendedahan kepada pornografi adalah sebahagian daripada pengalaman mereka. Seorang anak muda menggambarkan bagaimana dia mula mengakses pornografi di telefon mudah alihnya: *"Selepas ibu saya meninggal dunia, saya tinggal bersama ibu saudara dan bapa saudara saya. Semasa saya mula-mula tinggal bersama mereka, mereka membenarkan saya menggunakan telefon. Saya menjadi ketagih... Pada mula-mula hanya melayari YouTube, k-pop dan ada satu peringkat semasa saya melayari YouTube. Ada iklan boleh klik yang terus keluar jadi sejak itu, saya menjadi ketagih menonton lucu. Saya mula menonton terus-menerus sehingga muncul suatu masa di mana keluarga*

saya mengetahui dan merampas telefon itu, jadi saya ditinggalkan tanpa telefon selama kira-kira tiga tahun." (RA5-MY-02)

Kanak-kanak yang lebih tua berumur 16-17 tahun dan kanak-kanak lelaki lebih cenderung untuk melihat kandungan seksual dalam talian, secara sengaja dan tidak sengaja. Sebagai contoh, 27% kanak-kanak lelaki mengatakan bahawa mereka telah menemui kandungan seksual dalam talian secara tidak sengaja, 70% mengatakan mereka tidak pernah dan 3% mengatakan mereka tidak tahu atau memilih untuk tidak menjawab soalan. Dalam kalangan kanak-kanak perempuan, peratusan ini masing-masing adalah sebanyak 19%, 78% dan 4%.

Lima puluh tujuh peratus daripada kanak-kanak yang telah melihat imej atau video seksual dalam talian secara tidak sengaja mengatakan mereka telah melihatnya dalam iklan (cth, pop-ups). Tiga puluh empat peratus telah menemui kandungan seksual melalui suapan media sosial dan 29% semasa menggunakan enjin carian atau melalui aplikasi pemesejan langsung. Dalam kalangan kanak-kanak lelaki yang telah melihat kandungan seksual secara tidak sengaja, 62% telah menemuinya dalam iklan, berbanding 51% daripada kanak-kanak perempuan, manakala 35% daripada kanak-kanak perempuan telah menghantar imej melalui pemesejan langsung berbanding dengan 25% daripada kanak-kanak lelaki. Peratusan kanak-kanak yang terdedah kepada kandungan sedemikian yang telah menerima melalui mesej langsung adalah lebih tinggi dalam kalangan kanak-kanak yang lebih muda (12-13: 40%; 16-17: 19%).

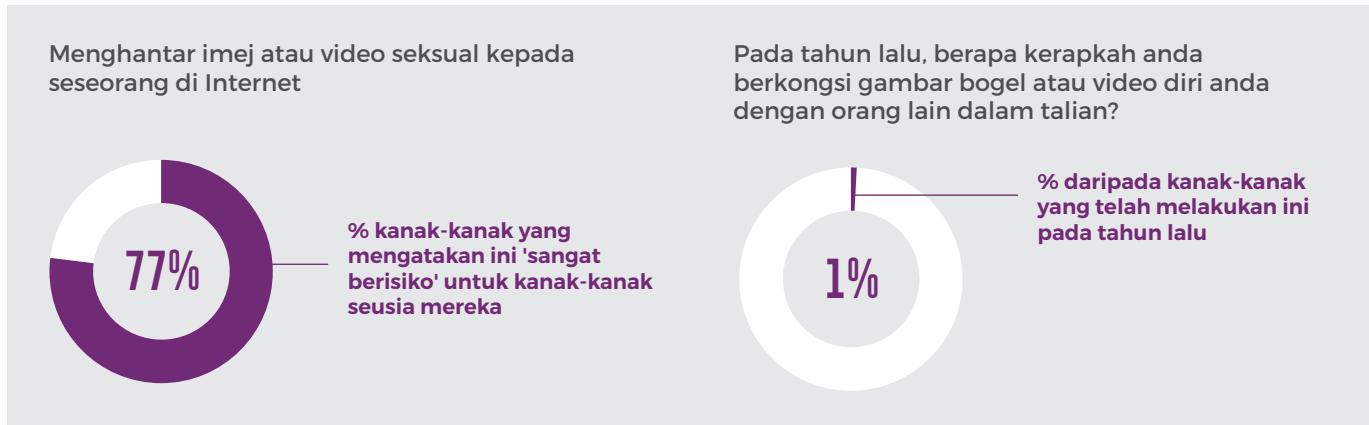
Rajah 14: Tahap risiko yang dikaitkan oleh kanak-kanak untuk melihat imej atau video seksual dalam talian.

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun di Malaysia . n = 995.

80. Government of Malaysia. (1936). Laws of Malaysia - Act 574 - Penal Code, as amended in 2017, Section 292.

Rajah 15: Tahap risiko yang dikaitkan oleh kanak-kanak untuk berkongsi kandungan seksual dalam talian.

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun di Malaysia. n = 995.

1.3.3 Membuat dan berkongsi kandungan seksual yang dijana sendiri

Tujuh puluh empat peratus daripada kanak-kanak dan 81% daripada penjaga yang ditinjau telah bersetuju dengan kenyataan berikut: "Adalah salah untuk seseorang mengambil imej atau video bogel diri mereka sendiri".

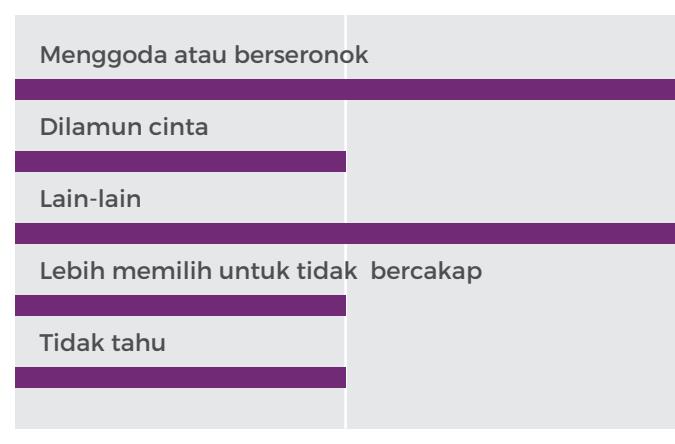
Berkongsi imej atau video seksual ialah aktiviti dalam talian yang paling biasa dianggap sebagai 'sangat berisiko' oleh kedua-dua kanak-kanak dan penjaga yang ditinjau. Menghantar imej atau video seksual kepada seseorang dalam talian dianggap 'sangat berisiko' oleh sebanyak 77% kanak-kanak dan 87% penjaga. Dalam amalan, hanya 1% daripada kanak-kanak dalam tinjauan isi rumah (enam kanak-kanak) yang mengatakan mereka telah berkongsi gambar atau video bogel diri mereka dalam talian pada tahun lalu. Sekali lagi, angka-angka ini mungkin kurang dilaporkan kerana ketidaksesuaian biasa di sekeliling membincangkan seks secara terbuka atau kerana takut kemungkinan jenayah jenayah.

Sementara itu, 1% kanak-kanak menyatakan mereka telah membenarkan orang lain mengambil gambar atau video bogel mereka.

Apabila diminta memilih satu atau lebih sebab mengapa mereka berkongsi imej atau video bogel diri mereka sendiri, dua daripada enam kanak-kanak itu menyatakan bahawa mereka sedang bercumbuan atau berseronok dan satu lagi bercinta. Ini juga merupakan antara sebab paling biasa yang dipetik oleh kanak-kanak di negara *Disrupting Harm* yang berkongsi imej atau video bogel adalah lebih biasa.

Daripada enam kanak-kanak itu, seorang kanak-kanak telah berkongsi imej atau video dengan pasangan romantik dan dua orang kanak-kanak dengan seseorang yang pertama kali mereka temui dalam talian yang merupakan kenalan rakan atau ahli keluarga. Tiga kanak-kanak mengatakan bahawa mereka tidak tahu dengan siapa mereka telah berkongsi kandungan itu atau lebih memilih untuk tidak bercakap berkenaan perkara itu - mungkin kerana mereka berasa tidak selesa membincangkan topik itu.

Rajah 16: Alasan yang diberikan oleh kanak-kanak untuk berkongsi imej atau video bogel mereka sendiri.

Asas: Kanak-kanak yang telah berkongsi imej atau video bogel diri mereka pada tahun lalu. n = 6.

1.3 PERSEPSI DAN PENGALAMAN AKTIVITI DALAM TALIAN BERISIKO

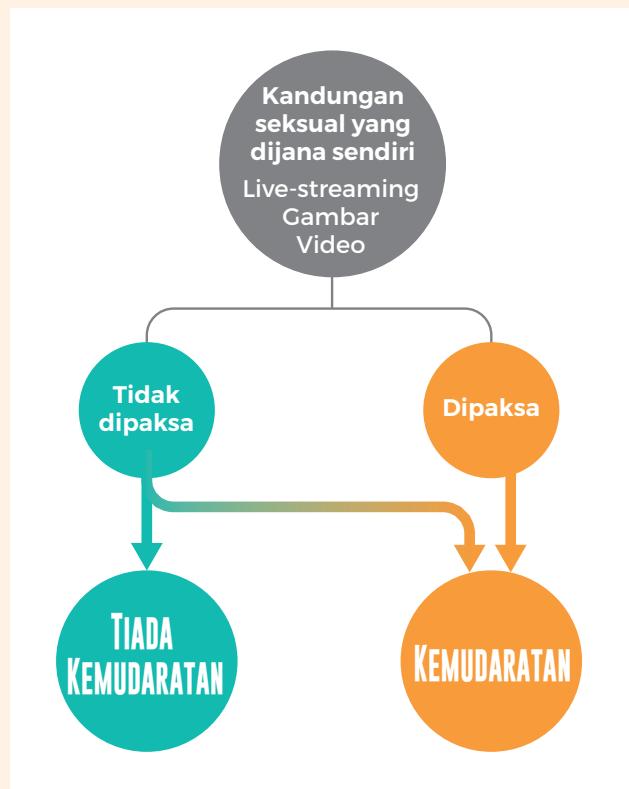
Peningkatan Kandungan Seksual Yang Dijana Sendiri Melibatkan Kanak-Kanak

Penggunaan teknologi yang semakin meningkat membawa kepada peralihan tanggapan mengenai privasi dan seksualiti dalam kalangan kanak-kanak di beberapa negara tertentu di dunia, terutamanya remaja.⁸¹ Bentuk tingkah laku yang semakin normal kepada golongan muda boleh mencetuskan kebimbangan bagi orang dewasa yang membesar dalam masa yang berbeza. Sebagai contoh, video melalui live-streaming adalah perkara biasa, sama ada dalam kalangan kumpulan kecil rakan peribadi atau khalayak ramai. Walaupun kebanyakan live-streaming tidak berbahaya, terdapat peningkatan dalam penghasilan dan perkongsian kandungan seksual yang dijana sendiri, yang boleh membawa risiko yang ketara.⁸²

Perkongsian kandungan seksual yang dijana sendiri oleh kanak-kanak adalah rumit dan merangkumi pelbagai pengalaman, risiko dan bahaya yang berbeza. Seperti yang ditunjukkan oleh data *Disrupting Harm*, beberapa kandungan seksual yang dijana sendiri telah dikongsi dengan orang lain kerana kanak-kanak itu berada dalam pecintaan atau berseronok; Pertukaran kandungan seksual semakin menjadi sebahagian daripada pengalaman seksual golongan muda. Walau bagaimanapun, data juga menunjukkan bahawa penciptaan dan perkongsian kandungan seksual yang dijana sendiri boleh dipaksa melalui ancaman atau tekanan rakan sebaya (lihat [bab 2.2](#)).

Walaupun paksaan jelas boleh dilihat sebagai jenayah dan membawa kepada kemudaratian, mungkin terdapat akibat negatif untuk kanak-kanak berkongsi sebarang kandungan seksual termasuk kes di mana perkongsian itu tidak dipaksa. Bahan yang dikongsi secara sukarela mungkin tidak menyebabkan kemudaratian pada mulanya, tetapi masih terdapat risiko bahawa ia kemudiannya akan dikongsi di luar kawalan orang yang menciptanya. Apabila ia wujud, kandungan tersebut juga boleh diperoleh secara menipu atau melalui paksaan dan terus diedarkan oleh pesalah.^{83,84}

Rajah 17: Memetakan akibat perkongsian bahan seksual yang dijana sendiri melibatkan golongan muda.

Di Malaysia, sebahagian besar kanak-kanak berumur 12-17 tahun (77%) nampaknya sedar bahawa penghasilan dan perkongsian kandungan seksual boleh membawa risiko kepada kanak-kanak. Di samping itu, agak sedikit kanak-kanak kelihatan terlibat dalam tingkah laku seperti ini. Kemungkinan risiko yang ditanggung oleh perkongsian kandungan seksual dalam talian harus menjadi perkara utama kepada semua perbincangan dengan kanak-kanak tentang penggunaan internet mereka – di rumah, di sekolah dan dalam komuniti.

81. Livingstone, S. & Mason, J. (2015). *Sexual Rights and Sexual Risks among Youth Online: A review of existing knowledge regarding children and young people's developing sexuality in relation to new media environments*. London: European NGO Alliance for Child Safety Online.

82. Thorn & Benson Strategy Group. (2020). *Self-Generated Child Sexual Abuse Material: Attitudes and Experiences*.

83. Bracket Foundation. (2019). *Artificial Intelligence: Combating Online Sexual Abuse of Children*.

84. EUROPOL. (2019). *Internet Organised Crime Threat Assessment 2019*. Netherlands: EUROPOL.

Ianya jadi sukar bagi kanak-kanak untuk mendapatkan bantuan jika kandungan seksual yang melibatkan mereka dikongsi dengan orang lain tanpa kebenaran, sebahagiannya disebabkan oleh ketakutan menyalahkan mangsa. Di Malaysia, tinjauan isi rumah menunjukkan bahawa majoriti besar kanak-kanak (78%) dan penjaga (83%) percaya bahawa, sekiranya imej atau video yang dijana sendiri dikongsi lebih lanjut, ia adalah kesalahan mangsa. Apabila kandungan yang dijana sendiri dikongsi tanpa kebenaran, keengganan atau ketidakupayaan untuk mendapatkan bantuan boleh mengakibatkan kemudarat selanjutnya kepada kanak-kanak.

Akhir sekali, mangsa yang dipaksa atau dimanipulasi untuk berkongsi kandungan seksual mungkin enggan melaporkan kerana mereka boleh mendedahkan diri mereka kepada tindakan undang-undang di bawah larangan umum terhadap pornografi atau di bawah peruntukan berkongsi CSAM, kerana tiada pengecualian daripada liabiliti jenayah untuk kanak-kanak termasuk dalam Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017. Ini amat relevan kerana umur minimum tanggungjawab jenayah ditetapkan pada umur 10 tahun di Malaysia.⁸⁵

1.3.4 Pengetahuan dan kemahiran untuk keselamatan dalam talian

Walaupun 61% kanak-kanak yang ditinjau di Malaysia merasakan mereka lebih tahu tentang internet berbanding penjaga mereka, terdapat perubahan dalam kalangan kumpulan umur (12-13: 48%; 16-17: 74%) dan antara kanak-kanak yang tinggal di kawasan bandar (64%) dan mereka yang tinggal di kawasan luar bandar (55%).

Tiga puluh tujuh peratus daripada kanak-kanak yang menggunakan internet yang telah mengambil bahagian dalam tinjauan isi rumah di Malaysia (41% kanak-kanak perempuan dan 34% kanak-kanak lelaki) menyatakan mereka telah menerima maklumat tentang cara untuk kekal selamat dalam talian. Walau bagaimanapun, 44% mengatakan bahawa mereka tidak pernah menerima maklumat sedemikian. Selebihnya menyatakan mereka tidak tahu atau tidak menjawab soalan - mungkin mencadangkan bahawa mereka tidak tahu bagaimana rupa maklumat tersebut.

Apabila disoal mengenai kemahiran mereka bagi kekal selamat dalam talian, kanak-kanak yang ditinjau kelihatan lebih yakin dengan keupayaan mereka untuk menilai situasi berbanding kemahiran operasi mereka. Majoriti kanak-kanak menyatakan keyakinan terhadap keupayaan mereka untuk menilai imej diri mereka sendiri atau rakan mereka yang hendak dikongsi dalam talian (84%) dan masa untuk mengalih keluar orang daripada senarai kenalan mereka (80%). Walau bagaimanapun, peratusan kanak-kanak yang mengatakan mereka tahu cara menukar tetapan privasi (67%), melaporkan kandungan berbahaya di media sosial (66%) dan menyemak sama ada tapak web boleh dipercayai (57%) adalah lebih rendah. Tanpa kemahiran digital ini, kanak-kanak tidak dilengkapi sebaik mungkin untuk kekal selamat dalam talian.

YKanak-kanak yang lebih muda berumur 12-13 kurang berkemungkinan mengetahui cara menggunakan ciri-ciri keselamatan berbanding kanak-kanak yang lebih tua berumur 16-17, dan kanak-kanak di kawasan luar bandar nampaknya kurang mahir digital berbanding mereka yang tinggal di kawasan bandar. Sebagai contoh, hanya 43% kanak-kanak di kawasan luar bandar tahu cara menyemak sama ada laman web boleh dipercayai berbanding dengan 63% kanak-kanak di kawasan bandar. Begitu juga, lebih sedikit kanak-kanak di kawasan luar bandar akan tahu cara melaporkan kandungan berbahaya di media sosial (luar bandar: 58%; bandar: 70%). Tiada perbezaan diperhatikan mengikut jantina.

85. Namun begitu, seseorang yang berumur lebih daripada 10 tahun tetapi kurang daripada 12 tahun yang belum cukup akal untuk menimbang keadaan dan akibat perbuatannya tidak bertanggungjawab atas sebarang kesalahan. Kerajaan Malaysia. (1936). Undang-undang Malaysia - Akta 574 - Kanun Kesejahteraan, seperti yang dipinda pada 2017, Seksyen-seksyen 82 dan 83.

2. EKSPLOITASI DAN PENDERAAAN SEKSUAL KANAK-KANAK DALAM TALIAN DI MALAYSIA

Susulan daripada persepsi kanak-kanak, dan penyertaan dalam, pelbagai amalan dalam talian yang berisiko, bab ini beralih kepada ancaman eksplotasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian (OCSEA) di Malaysia. Bab ini menggunakan pelbagai sumber - termasuk data penguatkuasaan undang-undang, laporan mandatori daripada syarikat teknologi yang berpangkalan di AS kepada National Center for Missing and Exploited Children (NCMEC) yang berkaitan dengan Malaysia, tinjauan dengan pekerja barisan hadapan dan perbualan dengan kanak-kanak sendiri serta tinjauan isi rumah - untuk mencipta suatu pembentangan yang lengkap tentang sifat jenayah terhadap kanak-kanak ini. Bab 2.1 terutamanya berkaitan dengan data penguatkuasaan undang-undang dan bab-bab 2.2 dan 2.3 sebahagian besarnya adalah berdasarkan pengalaman kanak-kanak yang dilaporkan oleh mereka sendiri.

2. EKSPLOITASI DAN PENDERAAAN SEKSUAL KANAK-KANAK DALAM TALIAN DI MALAYSIA

Pelbagai petunjuk yang berkaitan dengan ancaman OCSEA yang terkandung dalam bab ini tidak bertujuan untuk memberikan gambaran konklusif tentang kelazimannya. Terdapat beberapa sebab untuk ini. Pertama, data pentadbiran sedia ada yang diakses, seperti mana yang disimpan oleh pihak penguatkuasaan undang-undang, jarang menggambarkan atau mengklasifikasikan elemen OCSEA. Kedua, berkenaan dengan tinjauan isi rumah, seseorang akan menjangkakan tahap pelaporan yang kurang disebabkan oleh kebimbangan privasi, teragak-agak untuk membincangkan seks dan seksualiti, ketakutan terhadap stigma dan kemungkinan ketakutan terhadap liabiliti jenayah (sebahagiannya berkaitan dengan umur persetujuan, umur liabiliti jenayah, penjenayah homoseksualiti lelaki dan pengharaman pornografi). Tambahan pula, dalam isi rumah di mana penderaan seksual berlaku, kemungkinan kecil bahawa kebenaran akan diberikan untuk kanak-kanak ditemui bual untuk tinjauan sedemikian.

Tinjauan itu hanya melibatkan pengguna internet dan kanak-kanak yang tinggal di rumah dan oleh itu mungkin tidak mewakili populasi yang terdedah seperti kanak-kanak yang terlibat atau terjejas oleh migrasi, kanak-kanak yang berada di tepi jalanan atau kanak-kanak yang tinggal di institusi. Akhir sekali, banyak anggaran adalah berdasarkan analisis sub-sampel data tinjauan, yang kecil kerana OCSEA masih merupakan fenomena yang jarang dilaporkan, mengakibatkan margin ralat yang lebih besar.

Walaupun *Disrupting Harm* mempunyai keyakinan penuh terhadap data dan kualiti sampel yang diperoleh, cabaran wujud dalam menyelidik fenomena khusus dan sensitif membawa kepada kehilangan beberapa ketepatan dalam anggaran akhir. Atas sebab-sebab ini, adalah dicadangkan pembaca mentafsirkan hasil dapatan dalam bab ini sebagai anggaran yang baik tentang kejadian jenayah tertentu terhadap kanak-kanak yang berkaitan dengan OCSEA di Malaysia dan sejauh mana kanak-kanak yang menggunakan internet di Malaysia tertakluk kepada OCSEA.

2.1 DATA PENGUATKUASAAN UNDANG-UNDANG

Analisis dalam bab ini menggunakan data kualitatif dan kuantitatif daripada pihak penguatkuasaan undang-undang dan beberapa organisasi rakan kongsi yang bertujuan untuk memahami kesalahan yang berkaitan, kelakuan pesalah dan mangsa, boleh jenayah dan kerentanan.

2.1.1 Kesalahan CSEA dan OCSEA yang dilaporkan

Bilangan kesalahan

Bahagian D11 (Siasatan Seksual, Wanita dan Kanak-Kanak) Polis Diraja Malaysia ialah suatu unit khusus yang bertanggungjawab untuk memerangi jenayah dalam talian dan keganasan rumah tangga, termasuk sebarang jenayah berkaitan teknologi. Bahagian ini memberikan maklumat berikut mengenai kes eksplorasi dan penderaan seksual terhadap kanak-kanak yang direkodkan pada 2017-2019. Ini adalah bilangan kes yang direkodkan oleh unit khusus dan sama sekali tidak memberikan gambaran lengkap tentang kelaziman OCSEA di Malaysia.

Bahagian D11 mengenal pasti dan mengasingkan data jenayah untuk jenayah berkaitan OCSEA, yang tidak berlaku di semua negara sasaran. Seperti yang ditunjukkan oleh angka tersebut, terdapat lebih banyak kes yang direkodkan sebagai CSEA berbanding OCSEA. Walau bagaimanapun, berkemungkinan beberapa kesalahan yang dikelaskan sebagai CSEA termasuk kesalahan yang berkaitan dengan penjualan imej terlarang, mungkin juga mengandungi unsur dalam talian atau teknologi tetapi tidak direkodkan sebagai jenayah berkaitan OCSEA.

Jenis-jenis kesalahan

Menurut pegawai penguatkuasaan undang-undang, kes OCSEA yang telah disiasat termasuk pengantunan kanak-kanak, penderaan secara fizikal dan perkongsian imej di media sosial. Platform media sosial telah digunakan untuk berkomunikasi, berkongsi imej dan juga untuk menjual kanak-kanak

Rajah 18: Kes CSEA dan OCSEA yang direkodkan, 2017-2019.

		2017	2018	2019
CSEA	Rogol	1257	1028	1191
	Kesalahan-kesalahan seksual terhadap kanak-kanak (akta kesalahan-kesalahan seksual terhadap kanak-kanak, seksyen 14 dan 15)	271	631	752
	Sumbang mahram	253	227	258
	Persetubuhan luar tabii	234	117	135
	Jualan, dll, imej terlarang kanak-kanak (kanun keseksaan, seksyen 292)	6	2	0
OCSEA	Pengantunan (akta kesalahan-kesalahan seksual terhadap kanak-kanak 2017, seksyen 11-13)	4	3	9
	Kesalahan yang berkaitan dengan pengantunan kanak-kanak (akta kesalahan-kesalahan seksual terhadap kanak-kanak, seksyen 5-10)	6	7	6

Asas: D11, Bahagian Polis Diraja Malaysia.

yang baru lahir. Kebanyakan kesalahan dilakukan di luar talian dengan menggunakan telefon pintar atau peranti mudah alih untuk merakam. Kanak-kanak itu diminta terus oleh pesalah kecuali di dalam satu kes di mana seorang fasilitator telah dikenal pasti. Bilangan pertuduhan bagi kesalahan memiliki bahan penderaan seksual kanak-kanak (CSAM) adalah agak tinggi, manakala bilangan pertuduhan untuk pengeluaran CSAM adalah lebih rendah.

Dalam kebanyakan kes, kepuasan seksual dikenal pasti sebagai motivasi utama bagi pesalah. Keuntungan kewangan adalah faktor pendorong dalam satu kes sahaja. Dalam kes itu, ibu kepada mangsa kanak-kanak itu dan teman lelakinya telah memaksanya untuk melakukan hubungan seksual dengan dua orang lelaki lain sebagai pertukaran wang tunai, yang disimpan oleh ibunya.

Menurut seorang yang ditemu bual kerajaan: *“Bahan penderaan seksual kanak-kanak, pengantunan kanak-kanak dan peras ugut bagi seksual adalah antara kesalahan yang paling biasa di bawah kategori OCSEA di Malaysia”*. Orang yang ditemu bual itu juga menekankan bahawa pada masa ini tiada kes berdaftar berkaitan dengan penderaan seksual kanak-kanak melalui live-streaming di Malaysia. (RA1-MY-11-A)

Pesalah

Menurut temu bual penguatkuasaan undang-undang, semua pesalah dalam kes OCSEA yang dikendalikan oleh bahagian D11 adalah orang yang berdekatan dengan mangsa kanak-kanak. Terdapat hanya dalam satu kes yang berhubungan dengan industri pelancongan.

Data kes ini menunjukkan bahawa pesalah kebanyakannya adalah lelaki. Pada tahun 2017, tujuh kes direkodkan terhadap pesalah lelaki dan satu kes terhadap pesalah wanita. Pada 2018, sebanyak lapan kes direkodkan terhadap pesalah lelaki, manakala pada 2019, sebanyak dua belas kes direkodkan terhadap pesalah lelaki dan satu kes terhadap pesalah wanita.⁸⁶

Rajah 19: Kumpulan umur pesalah.

Pesalah dalam kurungan umur	2017	2018	2019
Bawah 18 tahun	3	1	0
18-29	1	2	5
30-39	3	3	1

Asas: D11, Bahagian Polis Diraja Malaysia.

86. Allnock D, Atkinson R. 'Snitches get stitches': School-specific barriers to victim disclosure and peer reporting of sexual harm committed by young people in school contexts. Child Abuse Negl. 2019 Mar;89:7-17. doi: 10.1016/j.chab.2018.12.025. Epub 2019 Jan 3. PMID: 30612073.

Mangsa-mangsa

Dalam kes yang telah disiasat oleh Bahagian D11, mangsa-mangsa kebanyakannya adalah kanak-kanak perempuan berumur 13 hingga 15 tahun.

Rajah 20: Kumpulan umur mangsa.

Kurungan Umur Mangsa	2017	2018	2019
4-6	0	1	0
7-9	0	3	1
10-12	0	0	2
13-15	4	4	6
Dari 16 tetapi di bawah 18 tahun	2	0	5

Asas: D11, Bahagian Polis Diraja Malaysia.

Rajah 21: Jantina mangsa.

Jantina	2017	2018	2019
Kanak-Kanak Lelaki	1	1	2
Kanak-Kanak Perempuan	5	7	12

Asas: D11, Bahagian Polis Diraja Malaysia.

Dalam semua kes yang telah disiasat oleh bahagian D11, mangsa adalah warganegara Malaysia dan tinggal di rumah bersama ahli keluarga. Dalam tinjauan *Disrupting Harm* terhadap pekerja barisan hadapan di Malaysia, 84% telah bersetuju bahawa “tinggal atau bekerja di tepi jalanan” merupakan faktor yang menyumbang kepada kerentenan kanak-kanak kepada OCSEA. Sebanyak 96% bersetuju bahawa ibu bapa telah bermigrasi untuk bekerja dan meninggalkan anak-anak telah menyumbang kepada kerentenan kanak-kanak. Namun data ini menunjukkan bahawa OCSEA boleh menjelaskan semua kanak-kanak, walaupun mereka yang tidak mempunyai kerentenan yang jelas. Selain itu, ini juga mungkin menunjukkan bahawa kes yang melibatkan kanak-kanak yang tidak tinggal bersama ahli keluarga kerap tidak dilaporkan.

Data penguatkuasaan undang-undang untuk Malaysia mendedahkan bahawa selalunya, apabila kes OCSEA melibatkan berbilang mangsa, kanak-kanak itu sering menjadi kawan atau kanak-kanak sebaya yang mempunyai hubungan melalui sekolah, komuniti atau kejiraninan.

2.1 DATA PENGUATKUASAAN UNDANG-UNDANG

Rajah 22. CyberTips berhubungan eksplotasi seksual kanak-kanak yang disyaki di Malaysia.

	2017	2018	2019	% Tukar 2017 hingga 2019	% Tukar 2018 hingga 2019
Malaysia	96,627	219,459	183,407	90%	-16%
Jumlah global	10,214,753	18,462,424	16,987,361	66%	-8%
Malaysia % daripada jumlah Global	0.95%	1.19%	1.08%		

Asas: Data CyberTips disediakan oleh NCMEC.

Pemboleh

Menurut pegawai penguatkuasaan undang-undang yang ditemui bual untuk *Disrupting Harm*, kanak-kanak dalam kes-kes yang disiasat oleh polis Malaysia telah didekati dan digantun oleh pesalah di luar talian. Semua mangsa dalam kes-kes ini telah didera sama ada oleh ibu bapa atau penjaga dewasa. Jarak fizikal antara pesalah dengan mangsa kanak-kanak dan kedudukan kuasa mereka memburukkan lagi keadaan. Paksaan, ugutan dan pujukan digunakan dengan cara yang berbeza dalam kes itu, kadangkala dengan pertukaran barang dan wang. Wang dilaporkan telah ditukar dalam beberapa kes yang melibatkan kanak-kanak perempuan. Dalam kes lain di mana pesalah adalah seorang guru, dilaporkan bahawa pesalah membeli pakaian, kasut dan telefon mudah alit untuk mangsa (dalam kes ini kanak-kanak lelaki) sebagai pertukaran untuk penderaan. Selepas penderaan berlaku, imej dan video biasanya dikongsi. Polis menunjukkan bahawa tiada kaedah canggih digunakan. Platform media sosial dalam talian digunakan untuk berkongsi imej.

Pihak penguatkuasaan undang-undang menganggap peningkatan dalam kadar jenayah berkaitan OCSEA sebahagian besarnya disebabkan oleh penggunaan meluas peranti mudah alih, sambungan internet yang murah dan berkelajuan tinggi, kekurangan ruang selamat untuk dialog mengenai kesalahan seksual dan bilangan sabitan yang rendah. Dalam temu bual kualitatif berkenaan kapasiti negara, pihak penguatkuasaan undang-undang mengiktiraf kesan setiap faktor ini secara bebas dan kolektif, dan menunjukkan kemauhan dan kesediaan untuk meningkatkan kemahiran diri, memperuntukkan sumber dan melibatkan diri dengan industri teknologi untuk meningkatkan penyelaras dan kerjasama.

2.1.2 Pengesahan dan rujukan OCSEA oleh antarabangsa

Trend dalam CyberTips

Bagi pihak penguatkuasaan undang-undang Malaysia, data telah diminta untuk *Disrupting Harm* daripada AS National Center for Missing and Exploited Children (NCMEC) yang berkaitan CyberTips berhubungan eksplotasi seksual kanak-kanak yang disyaki di Malaysia bagi tahun 2017 hingga 2019.

Undang-undang persekutuan Amerika Syarikat memerlukan 'pemberi perkhidmatan elektronik' (iaitu, syarikat teknologi) yang berpangkalan di Amerika Syarikat untuk melaporkan kejadian eksplotasi kanak-kanak yang disyaki melalui platform mereka kepada CyberTipline NCMEC. NCMEC meneliti laporan ini dan menyerahkan CyberTips kepada unit penguatkuasaan undang-undang negara yang berkaitan untuk tindakan. Walau bagaimanapun, bagi pemberi yang tidak berpangkalan di Amerika Syarikat, pelaporan ini adalah secara sukarela. Memandangkan bukan semua platform memberikan notifikasi berkenaan eksplotasi kanak-kanak yang disyaki kepada NCMEC, data di bawah tidak merangkumi beberapa platform yang popular di negara tumpuan *Disrupting Harm*.

Selepas peningkatan tahun ke tahun sebanyak 127% pada 2018, laporan untuk Malaysia menurun sebanyak 16% pada 2019. Ini mewakili peningkatan keseluruhan sebanyak 90% dari 2017 hingga 2019 di Malaysia.

Jenis-jenis kesalahan OCSEA

Pemilikan, pembuatan dan pengedaran CSAM (dirujuk dalam perundangan AS sebagai 'pornografi kanak-kanak') menyumbang hampir kesemua CyberTips NCMEC untuk Malaysia antara 2017 dan 2019.

Rajah 23: CyberTips berhubungan eksplotasi seksual kanak-kanak yang disyaki di Malaysia, mengikut jenis kejadian.

Jenis Insiden	2017	2018	2019
CSAM, termasuk pemilikan, pembuatan dan pengedaran (klasifikasi NCMEC: pornografi kanak-kanak) ^{87,88}	96,594	219,433	183,383
Kesalahan seks kanak-kanak semasa pelancongan/dalam perjalanan (Klasifikasi NCMEC: pelancongan bagi tujuan seks kanak-kanak) ⁸⁹	1		
Pemerdagangan seks kanak-kanak	2	1	1
Pencabulan seksual kanak-kanak		1	5
Nama domain yang mengelirukan	1		
Kata-kata yang mengelirukan atau imej digital di internet		5	2
Pemikatan kanak-kanak dalam talian untuk perbuatan seksual	28	17	14
Bahan lucah yang tidak diminta dihantar kepada kanak-kanak	1	2	2
Malaysia Jumlah	96,627	219,459	183,407

Asas: Data CyberTips disediakan oleh NCMEC.

Laporan berkaitan CSAM meningkat sebanyak 90% antara 2017 dan 2019. Walaupun bilangan jenis insiden lain secara perbandingan adalah kecil dan tidak meningkat sehingga tahap sedemikian, pelbagai laporan mengenai eksplotasi kanak-kanak luar talian disyaki mungkin mencerminkan status Malaysia sebagai destinasi pelancongan yang menarik kepada pesalah seks semasa melancang dalam perjalanan. Malah, klasifikasi dalam tambahan NCMEC (Jenis Insiden 2⁹⁰) memberikan 21 amaran daripada laporan untuk 2017-2019 bagi memikat kanak-kanak dalam talian sebelum perjalanan/mulakan pelancongan. Sebanyak 17 laporan lagi telah ditanda sebagai laporan yang berkaitan dengan godaan dalam talian menggunakan elemen peras-ugut. Tidak jelas daripada data sama ada laporan ini melibatkan suspek di Malaysia atau mangsa di Malaysia, atau kedua-duanya. Pada 2017-2019, dua laporan telah dikelaskan sebagai Keutamaan 1, menunjukkan seorang kanak-kanak berada dalam bahaya pasti.

Hampir 100% CyberTips NCMEC untuk Malaysia dalam tempoh 2017 hingga 2019 hasil daripada pemberi perkhidmatan elektronik. Sebanyak 61 pemberi perkhidmatan elektronik menyerahkan sekurang-kurangnya satu laporan mengenai eksplotasi seksual kanak-kanak yang disyaki untuk Malaysia dalam tempoh pelaporan. Ini akan menunjukkan beberapa kepelbagaiannya dalam platform yang digunakan oleh penduduk umum, dan oleh pesalah OCSEA. Data untuk 20 platform yang menyerahkan jumlah laporan terbesar pada tahun 2019 digambarkan dalam [Rajah 24](#).

Facebook menyerahkan 95% CyberTips NCMEC untuk Malaysia. Terdapat peningkatan 87% dalam jumlah kes yang telah dilaporkan oleh Facebook di Malaysia antara 2017 dan 2019. Terdapat juga peningkatan ketara dalam jumlah kes yang dilaporkan oleh Google (86%), Instagram (395%) dan WhatsApp (368%) antara 2017 dan 2019. Jumlah kes yang telah dilaporkan oleh Twitter menurun sedikit.

87. Terma yang digunakan dalam lajur ini menggambarkan klasifikasi oleh National Center for Missing and Exploited Children selaras dengan perundangan AS. *Disrupting Harm* menyokong penggunaan terma 'bahan penderaan seksual kanak-kanak', selaras dengan [Garis Panduan Luxembourg](#).

88. CyberTips di bawah kategori ini boleh merujuk lebih daripada satu fail CSAM. Contohnya, sesetengah pemberi perkhidmatan elektronik semasa pelaporan menyertakan lebih banyak fail bagi setiap laporan, berbanding satu imej bagi setiap laporan dan berbilang laporan bagi setiap suspek.

89. Terma yang digunakan dalam lajur ini menggambarkan klasifikasi oleh National Center for Missing and Exploited Children selaras dengan perundangan AS. Penyokong *Disrupting Harm* penggunaan terma 'kesalahan seks kanak-kanak dalam pelancongan/perjalanan', selaras dengan [Garis Panduan Luxembourg](#).

90. Jenis Insiden 2 (IT2) ialah klasifikasi tambahan oleh NCMEC, termasuk data diagregatkan tambahan. Klasifikasi IT2 mungkin termasuk fail antarabangsa yang dirujuk secara automatik, tidak disahkan (fail tidak disemak oleh NCMEC), pemerasan dalam talian, imej kanak-kanak (berpakaian), maklumat tidak mencukupi (rekod tiruan), lukisan animasi atau maya, imej yang kelihatan dewasa. IT2 tidak menunjukkan ancaman yang akan berlaku dan tidak semestinya dikaitkan dengan tahap Keutamaan.

2.1 DATA PENGUATKUASAAN UNDANG-UNDANG

Rajah 24. CyberTips berhubungan eksloitasi seksual kanak-kanak yang disyaki di Malaysia, dengan melaporkan pemberi perkhidmatan elektronik.

Pelaporan oleh Pemberi Perkhidmatan Elektronik	2017	2018	2019
Facebook	92,138	211,739	172,294
Instagram Inc.	1,341	4,077	6,637
Google	1,636	2,469	3,045
Twitter Inc./Vine. co	376	324	335
WhatsApp Inc	50	160	234
Tumblr	204	268	227
MeWe			109
Imgur LLC	14	4	92
Tagged.com	38	42	83
Pinterest Inc	63	76	68
Microsoft - Online Operations	24	34	38
Snapchat	3	19	38
Discord Inc.	1		36
Dropbox Inc.	21	9	23
MeetMe.com (fkamyYearbook.com)	41	17	16
Yahoo!Inc	57	37	15
SmugMug-Flickr		13	13
Stelivo LLC			9
Omegle.com LLC	9	8	7
Younow.com	7	1	7

Asas: Data CyberTips disediakan oleh NCMEC, diselaraskan mengikut kiraan 2019, keputusan batal telah dikeluarkan.

“

Kes OCSEA yang telah disiasat oleh unit khusus termasuk pengantunan kanak-kanak, penderaan secara fizikal dan perkongsian imej di media sosial.

”

Rajah 25: CyberTips berhubungan eksplotasi seksual kanak-kanak yang disyaki di Malaysia – bilangan alamat IP yang unik dimuat naik mengikut tahun.⁹¹

	2017	2018	2019	% Perubahan 2017-2019	% Perubahan 2018-2019
Malaysia Alamat IP Unik Yang Muat Naik	56,896	95,367	102,861	81%	8%
Jumlah Laporan Malaysia	96,627	219,459	183,407	90%	-16%
Laporan setiap Alamat IP Unik	1.70	2.30	1.78	5%	-23%

Asas: Data CyberTips disediakan oleh NCMEC. NB: Alamat IP yang sama boleh dikira dalam lebih daripada satu tahun.

Pelbagai platform sosial dan pemberi pengehosan imej dan perkongsian video yang sangat luas, termasuk syarikat sembang video rawak telah melaporkan kes untuk Malaysia. Platform media sosial MeWe yang memfokuskan kepada privasi telah membuat 109 laporan pada 2019 berkaitan Malaysia. Kehadiran dalam data “hos fail bebas moral” Motherless.com, bulletin board 4chan berasaskan imej tanpa nama, aplikasi media sosial Whisper tanpa nama, hos pelayan peribadi maya Stelivo, syarikat penyelidikan forensik digital Hacker Factor dan dark web serta firma pemantauan rakan sebaya Tiversa (346 laporan pada 2017) juga mungkin menunjukkan kewujudan pesalah OCSEA di Malaysia dengan tahap kecanggihan teknikal dan kepentingan yang khusus. Laporan daripada platform Discord (36 laporan pada 2019) dan Twitch, yang sering digunakan untuk memudahkan sembang dan penstriman permainan, mungkin mencerminkan penggunaan alat dan aplikasi Malaysia yang memerlukan lebar jalur yang lebih besar.

Kepelbagaiannya platform dalam kalangan Pemberi Perkhidmatan Elektronik yang melaporkan juga boleh memberikan maklumat mengenai sifat yang disyaki berhubung dengan kesalahan OCSEA. Pelbagai laporan daripada Tagged.com (163 kesemuanya) dan Skout.com (38 kesemuanya), dan kemunculan Match, Tinder, OkCupid dan Initech/Growlr, menunjukkan penyalahgunaan laman web mencari jodoh-lebih 18 tahun untuk pengedaran CSAM. Selain itu, kemunculan Chaturbate, platform yang khusus dalam penyediaan aktiviti seksual kepada dewasa melalui live-streaming. Platform ini sering dibayar dalam bentuk token dan pembayaran PayPal, mungkin menunjukkan penggunaan OCSEA untuk tujuan komersial.

Bilangan alamat IP yang dilaporkan

NCMEC CyberTips juga membenarkan analisis statistik bagi alamat protokol internet (IP) yang unik itu diguna untuk dilibat dalam eksplotasi kanak-kanak yang disyaki (lihat Rajah 25).

Alamat IP yang diberikan kepada setiap peranti individu pada rangkaian tertentu dan masa tertentu. Bilangan IP unik yang dihalakan melalui Malaysia meningkat pada setiap tahun dalam tempoh pelaporan, walaupun terdapat penurunan dalam CyberTips NCMEC pada 2019, manakala purata bilangan laporan bagi setiap alamat IP unik tertinggi pada tahun 2018. Peratusan laporan yang lebih tinggi bagi setiap alamat IP unik menunjukkan kecenderungan pesalah (atau sekurang-kurangnya peranti mereka) untuk memuat naik pelbagai item CSAM dalam sesi yang dikesan, dengan itu menjana pelbagai laporan dengan alamat IP muat naik yang sama.

Tambahan pula, laporan mungkin mengandungi lebih daripada satu alamat IP muat naik. Ini mungkin akan mencerminkan lebih daripada satu contoh eksplotasi seksual kanak-kanak yang disyaki, seperti yang akan berlaku untuk laporan manual yang mengumpulkan pelbagai peristiwa untuk seorang suspek. Ia juga mungkin mencerminkan penetapan alamat IP yang dinamik oleh pemberi telekomunikasi suspek. Sebagai contoh, jika sambungan internet suspek dimuat semula semasa memuat naik CSAM ke platform tertentu, ada kemungkinan lebih daripada satu alamat IP diberikan kepada peranti tersebut oleh pemberi telekomunikasi dan, oleh itu, direkod oleh platform yang melaporkan kepada NCMEC.

91. Nota: Alamat IP yang sama mungkin dikira dalam lebih daripada satu tahun dan laporan boleh mengandungi lebih daripada satu alamat IP unik. Langkah teknikal oleh ISP termasuk penetapan alamat IP yang dinamik dan perkongsian alamat IP versi 4 merentas sebilangan besar peranti juga boleh memberi kesan kepada bilangan alamat IP unik yang dilog.

2.1 DATA PENGUATKUASAAN UNDANG-UNDANG

Peralihan yang berterusan daripada versi 4 sistem alamat Protokol Internet (IPv4), yang dalam beberapa tahun kebelakangan ini telah berkongsi alamat IP 32-bit di antara sejumlah besar peranti melalui Terjemahan Alamat Rangkaian gred pembawa, kepada versi 6, yang memberikan 128 unik-alamat bit untuk peranti, mungkin juga mempunyai kaitan di sini. Penelitian terhadap kandungan NCMEC CyberTips yang diterima oleh Malaysia diperlukan untuk menguji hipotesis ini.

2.1.3 Keterangan CSAM daripada sumber lain

Pengedaran CSAM pada rangkaian peer-to-peer

Walaupun CSAM biasanya dikongsi melalui media sosial dan perkongsian tradisional peer-to-peer yang berterusan. Data daripada Child Rescue Coalition, yang mengesahkan pengedaran CSAM pada rangkaian perkongsian fail peer-to-peer, dan ambil perhatian pengedaran peer-to-peer CSAM antara 9 Jun 2019 dan 8 Jun 2020 yang diberikan dalam Rajah 26. Memandangkan sistem tidak memantau semua rangkaian perkongsian fail, angka ini harus diteliti dengan berhati-hati. Bilangan Globally Unique Identifier⁹² yang tinggi berbanding dengan alamat IP di Malaysia mungkin menunjukkan bahawa pesalah memadam perisian dengan kerap dan memasangnya semula apabila mereka ingin berkongsi bahan.

Rajah 26. Pengedaran dan muat turun CSAM CSAM pada rangkaian perkongsian fail di negara fokus dalam *Disrupting Harm* di Asia Tenggara.

	Alamat-Alamat IP	Globally Unique Identifiers GUID
Kemboja	1319	95
Indonesia	1124	202
Malaysia	2754	558
Filipina	1971	1446
Thailand	3049	609
Vietnam	925	141

Asas: Data yang dibekalkan oleh Child Rescue Coalition untuk tempoh dari 9 Jun 2019 hingga 8 Jun 2020.

Dalam tempoh pelaporan, pesalah di Malaysia menunjukkan kecenderungan untuk memadam perisian mereka selepas setiap penggunaan atau dari semasa ke semasa, dan memasang semula apabila mereka mahu berkongsi dan memuat turun semula. Dalam erti kata lain, percanggahan yang tinggi antara bilangan alamat dan bilangan Globally Unique Identifiers mungkin menunjukkan penggunaan IP dinamik oleh pesalah untuk menukar CSAM.

Pengedaran pada rangkaian peer-to-peer bukanlah aktiviti ‘peringkat kemasukan’ berbanding pengedaran pada platform media sosial arus perdana, kerana pengguna dikehendaki memuat turun perisian pakar dan memuat naik dan mencari CSAM secara aktif, yang sering dilakukan oleh nama fail yang dikongsi dalam rangkaian pesalah. Perekodan pelbagai alamat IP bagi setiap pemasangan perisian perkongsian fail (diwakili oleh bilangan Globally Unique Identifiers dalam rajah di atas) menunjukkan bahawa purata pesalah Malaysia terlibat dalam pelbagai sesi pengedaran CSAM dalam tempoh yang ditinjau.

Pengedaran CSAM melalui Twitter

Twitter telah menganalisis kira-kira tiga juta URL yang dikongsi oleh akaun yang digantung kerana melanggar dasar CSEA platform. Analisis ini dijalankan oleh Twitter bagi pihak *Disrupting Harm* dan mengesahkan bahawa pada 2017-2019, beberapa pengguna di Malaysia telah digantung kerana disyaki aktiviti berkaitan CSEA. Alamat e-mel yang dipautkan ke akaun ini kebanyakannya adalah akaun yang berasaskan web generik seperti Gmail, Hotmail/Outlook dan Yahoo Mail. Dari segi tingkah laku profil yang digantung ini, terdapat keinginan untuk beralih ke saluran yang lebih peribadi seperti pemesejan langsung atau lebih banyak platform peribadi. Aktiviti pada saluran peribadi yang berkaitan dengan live-streaming menunjukkan Skype sebagai platform yang dominan.

Carian Web untuk CSAM

Penyelidikan yang telah dijalankan ke atas Google Trends untuk mengetahui kekerapan carian dilakukan oleh pengguna Google di Malaysia menggunakan terma carian yang mungkin digunakan untuk mencapai CSAM di internet. Dalam contoh pertama, sampel 20 terma yang dipilih oleh INTERPOL berfungsi sebagai kata kunci dan frasa untuk minat pakar dalam CSAM. Pertanyaan untuk tempoh masa 1 Januari 2017 hingga 31 Disember 2019 mengenai carian di Malaysia mengembalikan hasil ‘data tidak mencukupi’ untuk setiap 20 terma ini.

92. Globally Unique Identifier (GUID) ialah nombor 128-bit yang dicipta oleh sistem pengendalian Windows atau aplikasi Windows lain untuk mengenal pasti komponen tertentu, perkakasan, perisian, fail, akaun pengguna, entri pangkalan data dan item lain secara unik.

Walaupun individu di Malaysia yang mencari CSAM boleh mencari dalam Bahasa lain selain bahasa Inggeris, tiada maklumat mengenai penggunaan terma carian dalam bahasa tempatan atau slanga. Pihak penguatkuasaan undang-undang boleh mengisi jurang ini dengan menyemak penyiasatan OCSEA di Malaysia dengan tujuan untuk mengenal pasti terma tambahan dan rentetan carian yang digunakan oleh pesalah. Keputusan yang dinyatakan di atas, bagaimanapun, nampaknya menunjukkan bahawa terdapat keinginan untuk CSAM di Malaysia dan web terbuka digunakan untuk menemuinya.

Pengehosan CSAM

Malaysia telah dikenal pasti sebagai negara hos untuk imej dan video yang dinilai sebagai menyalahi undang-undang oleh talian hotlines milik ahli INHOPE yang menyumbang kepada platform ICCAM⁹³ seperti berikut:

Rajah 27: Pengehosan CSAM di Malaysia, seperti yang dikenal pasti oleh talian hotlines ahli INHOPE menggunakan ICCAM.

Tahun	Barang Yang Tidak Sah	Peratusan Jumlah Global
2017	12	0.01%
2018	16	0.01%
2019	608	0.19%

Asas: Data disediakan oleh INHOPE.

Walaupun peratusan pengehosan global kekal kecil, bilangan item yang tidak sah dikenal pasti sebagai dihoskan di Malaysia meningkat pada 2019. Sedikit sebanyak, ini boleh dijelaskan dengan pertimbangan operasi, termasuk peningkatan pengenalan CSAM di seluruh dunia berikutan penggunaan Project Arachnid web crawler pada tahun 2018.⁹⁴ Sementara itu, Internet Watch Foundation telah bertindak terhadap laporan berikut mengenai pengehosan CSAM yang disahkan di Malaysia:

Rajah 28: Pengehosan CSAM di Malaysia, seperti yang dikenal pasti oleh Internet Watch Foundation.

Tahun	Barang Yang Tidak Sah	Peratusan Jumlah Global
2017	7	0.01%
2018	12	0.01%
2019	55	0.04%

Asas: Data disediakan oleh Internet Watch Foundation.

2.1.4 Hubungkait kepada perjalanan dan pelancongan

Angel Watch Center of U.S. Homeland Security Investigations telah menyediakan rujukan kepada pegawai di negara destinasi mengenai pesalah seks kanak-kanak AS yang telah disabitkan dan mengesahkan perjalanan berjadual mereka. Pada 2017, lima rujukan telah dibuat ke Malaysia dan tiga telah dinafikan kemasukan ke negara itu. Tahun berikutnya melihat lapan rujukan, dan tiada sesiapa yang ditolak untuk masuk negara. Pada 2019, terdapat lapan rujukan dan tiga ditolak kemasukan. Penolakan kemasukan yang disahkan menunjukkan penyelaras yang positif antara Biro Imigresen dan Pemerdagangan Manusia (D3) Malaysia, Unit Siasatan Jenayah Terancang (D14) dan Unit Bahagian Siasatan Seksual, Wanita dan Kanak-kanak (D11) Polis Diraja Malaysia.

Pegawai agensi penguatkuasaan undang-undang dari negara selain Amerika Syarikat juga memaklumkan *Disrupting Harm*, dengan syarat tidak mahu namanya disiarkan, bahawa mereka mengetahui pesalah seks melancong ke Malaysia. Satu agensi mengesahkan bahawa seorang pesalah seks kanak-kanak yang dikenali telah pergi ke Kuala Lumpur pada 2019. Daftar pesalah seks kanak-kanak kebangsaan di negara lain menunjukkan bahawa 18 pesalah seks kanak-kanak disyaki telah melakukan perjalanan ke Malaysia antara Januari 2015 dan Mei 2020. Agensi penguatkuasaan daripada perundangan asing yang bertindak sebagai pihak ketiga telah melaporkan bahawa mereka mempunyai data 20 kes yang disyaki eksplotasi seksual kanak-kanak dalam talian pada 2017, 29 pada 2018 dan 87 pada 2019.

93. INHOPE. (n.d). [What is ICCAM & Why is it important?](#)

94. Dikendalikan Canadian Centre, Project Arachnid ialah alat inovatif yang direka untuk merangkak pautan pada laman web yang dilaporkan sebelum ini kepada Cybertip.ca yang mengandungi CSAM dan mengesan tempat imej/video ini disediakan untuk umum. Sebaik sahaja bahan penderaan seksual kanak-kanak dikesan, notis dihantar kepada pemberi yang mengehos kandungan yang meminta kandungan tersebut dialih keluar.

2.2 PENGALAMAN KANAK-KANAK TERHADAP EKSPLOITASI DAN PENDERAAAN SEKSUAL DALAM TALIAN DI MALAYSIA

Di bawah projek *Disrupting Harm*, OCSEA ditakrifkan secara khusus untuk termasuk pengantunan kanak-kanak dalam talian untuk tujuan seksual, pengeluaran, pemilikan atau perkongsian CSAM dan penderaan seksual kanak-kanak melalui live-streaming. Konsep-konsep ini digunakan dalam bab ini untuk menyusun dan membentangkan hasil penyelidikan *Disrupting Harm*. Lebih-lebih lagi, kami menyedari bahawa cara kanak-kanak tertakluk kepada OCSEA adalah jauh lebih kompleks dan bernuansa. Pengalaman atau kesalahan yang dipersoalkan selalunya berlaku secara gabungan atau berurutan. Tambahan pula, seperti yang diterokai dalam kotak pada *Kesinambungan Eksplorasi dan Penderaan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian dan Luar Talian* pada halaman 68, OCSEA hanya kadangkala berlaku secara eksklusif dalam persekitaran digital, tetapi selalunya teknologi digital digunakan sebagai alat untuk memudahkan atau merekodkan secara fizikal aktiviti seksual eksplorasi dan penderaan.

Sebilangan kecil kanak-kanak yang menyatakan mereka mengalami ancaman OCSEA, potensi pengantunan dan pengalaman lain yang tidak diingini dalam talian. Oleh itu, banyak soalan susulan melibatkan sub-sampel kecil. Dalam kes sedemikian, apabila sampel lebih kecil daripada 50, nombor mutlak dipersembahkan dan bukannya peratusan untuk mengelakkan salah perwakilan data.

Menyedari bahawa eksplorasi seksual dan penderaan kanak-kanak boleh berlaku dalam pelbagai cara dan tempat yang berbeza, kebanyakan soalan tinjauan yang dirujuk di bawah dibenarkan untuk pelbagai respons, jadi peratusan dan angka yang dibentangkan mungkin tidak ditambah kepada 100%. Akhir sekali, perbezaan antara kumpulan umur, kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan, atau kawasan bandar dan luar bandar hanya dilaporkan apabila mereka mencapai lima mata peratusan atau lebih.

Gambaran Keseluruhan Mengenai Data Tinjauan tentang Kejadian OCSEA

Dalam tinjauan isi rumah *Disrupting Harm*, kanak-kanak disoal sama ada mereka pernah mengalami potensi atau bentuk sebenar eksplorasi dan penderaan seksual dalam talian yang berbeza. Untuk analisis ini, kami hanya menyertakan contoh jelas yang berikut tentang eksplorasi dan penderaan seksual dalam talian.

Kanak-kanak disoal sama ada **pada tahun lalu**, mereka pernah mengalami mana-mana perkara berikut:

1. Seseorang menawarkan wang atau hadiah kepada anda sebagai balasan untuk imej atau video seksual.
2. Seseorang menawarkan anda wang atau hadiah dalam talian untuk bertemu mereka secara fizikal untuk melakukan sesuatu yang seksual.
3. Seseorang berkongsi imej seksual anda tanpa kebenaran anda.

4. Seseorang memeras ugut anda dalam talian untuk terlibat dalam aktiviti seksual.

Apabila diambil bersama, data mendedahkan bahawa, pada tahun sebelumnya sahaja, dianggarkan 4% daripada kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 tahun di Malaysia (38 kanak-kanak) telah mengalami kepada contoh jelas eksplorasi dan penderaan seksual dalam talian: angka yang agak rendah berbanding dengan negara Asia Tenggara yang lain di mana *Disrupting Harm* dijalankan.⁹⁵

Namun begitu, apabila diskalakan kepada populasi kanak-kanak yang menggunakan internet dalam kumpulan umur ini, penemuan menunjukkan bahawa dianggarkan 100,000 kanak-kanak di Malaysia mungkin telah mengalami sekurang-kurangnya satu daripada kemudaratannya dalam satu tahun. Lebih-lebih lagi, OCSEA mungkin kurang dilaporkan dalam tinjauan isi rumah atas sebab-sebab yang dijelaskan pada permulaan bab ini (cth. rasa malu atau tidak selesa bercakap tentang seks, takut akan stigma atau takut bahawa tindakan sendiri adalah satu perbuatan jenayah) (lihat halaman 44).

95. The Philippines (20%); Cambodia (11%); Thailand (9%); Indonesia (2%); Vietnam (1%).

Kanak-kanak menawarkan wang atau hadiah untuk imej atau video seksual

Tawaran wang atau hadiah kepada kanak-kanak sebagai balasan untuk imej atau video seksual merupakan keterangan pengantunan dengan tujuan mendapatkan CSAM. Antara kanak-kanak yang menggunakan internet yang ditinjau, 2% (17 kanak-kanak) mengatakan bahawa seseorang telah menawarkan wang atau hadiah kepada mereka sebagai balasan untuk imej atau video seksual dalam tempoh setahun yang lalu.

Apakah Pengantunan Dalam Talian?

Disrupting Harm mentakrifkan pengantunan dalam talian sebagai melibatkan kanak-kanak melalui teknologi dengan niat untuk mendera atau mengeksplorasi kanak-kanak itu secara seksual. Ini mungkin berlaku sama ada dalam talian sepenuhnya atau melalui gabungan hubungan dalam talian dan perjumpaan secara fizikal.

Pengantunan dalam talian adalah satu proses yang kompleks yang selalunya tidak jelas dan sukar untuk dikesan terutamanya di mana ia melibatkan pembentukan kepercayaan yang perlahan antara pesalah dan kanak-kanak dalam tempoh masa yang panjang. Kanak-kanak itu sering ‘bersedia’ untuk penderaan seksual dan dibuat untuk terlibat dalam perbuatan seksual dalam talian atau secara fizikal dengan cara menipu, paksaan atau ugutan. Walau bagaimanapun, pengantunan dalam talian juga boleh atau kelihatan secara mengejut, dengan pesalah tiba-tiba meminta atau memberikan tekanan kepada kanak-kanak untuk berkongsi kandungan seksual mereka sendiri atau terlibat dalam perbuatan seksual, termasuk melalui pemerasan.

Di Malaysia, Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017 menjenayahkan perbuatan berkomunikasi secara seksual dengan kanak-kanak atau menggalakkan kanak-kanak berkomunikasi secara seksual dengan apa-apa juga cara.⁹⁶ Perundangan ini boleh digunakan untuk menangani pengantunan dalam konteks dalam talian (lihat Gambaran Keseluruhan Perundangan dan Dasar).

SAYA TELAH DITAWARKAN
WANG ATAU HADIAH
SEBAGAI BALASAN UNTUK
IMEJ ATAU VIDEO SEKSUAL

2%

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun di Malaysia daripada kajian Disrupting Harm. n = 995.

Kanak-kanak ditawarkan wang atau hadiah untuk perbuatan seksual

Adalah jelas daripada perbualan dengan pemandiri OCSEA yang dijalankan sebagai sebahagian daripada penyelidikan untuk *Disrupting Harm* bahawa pengantunan kanak-kanak dalam talian untuk tujuan bertemu secara fizikal untuk terlibat dalam aktiviti seksual adalah ancaman sebenar. CyberTips NCMEC berhubungan eksplorasi seksual kanak-kanak yang disyaki di Malaysia telah dibentangkan dalam [bab 2.1.2](#) menunjukkan bahawa terdapat 59 laporan berkaitan pemikatan dalam talian terhadap kanak-kanak untuk perbuatan seksual pada 2017-2019.

Dalam tinjauan isi rumah di Malaysia, 1% daripada yang kanak-kanak yang ditinjau menyatakan bahawa dalam tempoh setahun lalu, seseorang telah menawarkan wang atau hadiah kepada mereka untuk bertemu secara fizikal untuk melakukan sesuatu yang seksual (13 kanak-kanak). Sama seperti penemuan lain, angka ini mungkin kurang dilaporkan kerana kanak-kanak mungkin tidak berasa selesa atau cukup selamat untuk mendedahkan pengalaman penderaan dan eksplorasi mereka.

SAYA TELAH DITAWARKAN
WANG ATAU HADIAH UNTUK
BERTEMU MEREKA SECARA
FIZIKAL UNTUK MELAKUKAN
SESUATU YANG SEKSUAL

1%

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun di Malaysia daripada kajian Disrupting Harm. n = 995.

96. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#), Section. 11.

2.2 PENGALAMAN KANAK-KANAK TERHADAP EKSPLORASI DAN PENDERJAAN SEKSUAL DALAM TALIAN DI MALAYSIA

Peras ugut seksual

Peras ugut seksual kadangkala digunakan dalam proses pengantunan. Pesalah mungkin telah memperoleh imej atau video seksual kanak-kanak melalui penipuan atau paksaan dan boleh mengugut untuk menjadikan imej tersebut tersedia secara terbuka atau berkongsi dengan rakan kanak-kanak itu atau ahli keluarga mereka sebagai cara memberikan tekanan kepada kanak-kanak supaya berkongsi lebih banyak imej atau terlibat dalam aktiviti seksual. Ugutan sedemikian juga boleh digunakan untuk memeras ugut bagi mendapatkan wang. Perundungan Malaysia menghukum mereka yang mengancam untuk menggunakan apa-apa gambaran seksual kanak-kanak atau kanak-kanak yang terlibat dalam aktiviti seksual.⁹⁷ Walau bagaimanapun, peruntukan ini tidak khusus untuk tindakan menggunakan bahan tersebut untuk mengekstrak kandungan seksual atau faedah lain daripada kanak-kanak itu.

Dalam tinjauan isi rumah, kanak-kanak yang menggunakan internet di Malaysia disoal sama ada sesiapa telah “mengancam atau memeras ugut anda untuk terlibat dalam aktiviti seksual” dalam setahun lalu. Satu peratus (12 kanak-kanak) menyatakan ‘Ya’, 3% lagi kanak-kanak tidak jawab soalan, yang mungkin menunjukkan tiada pelaporan kerana sensitiviti. Kanak-kanak tidak disoal jenis ancaman yang digunakan, jadi tidak jelas, sebagai contoh, sama ada imej seksual yang diperoleh sebelum ini digunakan untuk memeras ugut wang atau memberikan tekanan kepada kanak-kanak untuk terlibat dalam aktiviti seksual selanjutnya. Walau bagaimanapun, perbualan dengan orang muda yang terselamat daripada OCSEA menggambarkan bagaimana ancaman digunakan untuk memeras ugut bagi aktiviti seksual selanjutnya: *“Mereka menyatakan, ‘Jangan beritahu keluarga. Jika anda berbuat demikian, saya akan mengejar anda,’ maka saya seperti, ‘Baiklah, saya tidak akan memberitahu seseorang.’”* (RA5-MY-03)

**SESEORANG MENGUGUT
ATAU MEMERAS UGUT
SAYA UNTUK MELAKUKAN
AKTIVITI SEKSUAL**

1%

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun di Malaysia daripada kajian Disrupting Harm. n = 995.

Pengalaman kanak-kanak tentang perkongsian imej seksual tanpa persetujuan

CyberTips NCMEC yang dibentangkan dalam [bab 2.1.2](#) menunjukkan bahawa pemilikan, pembuatan dan pengedaran CSAM menyumbang sebahagian besar CyberTips NCMEC Malaysia pada 2017-2019.

Daripada kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 tahun di Malaysia yang mengambil bahagian dalam tinjauan isi rumah *Disrupting Harm* 3% (25 kanak-kanak) menyatakan bahawa seseorang telah berkongsi imej seksual mereka tanpa kebenaran mereka.

**SESEORANG BERKONGSI
IMEJ SEKSUAL SAYA TANPA
KEBENARAN SAYA**

3%

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun di Malaysia daripada kajian Disrupting Harm. n = 995.

Imej seksual kanak-kanak terutamanya yang dikongsi dalam talian diedarkan secara meluas dan dilihat berulang kali di seluruh dunia, mengakibatkan rasa malu dan ketakutan yang berterusan untuk dikenali sebagai mangsa. Apabila imej atau video ini merakam kejadian penderaan seksual yang teruk, trauma yang dikaitkan dengan pengalaman secara fizikal itu juga boleh berulang kali diaktifkan semula dengan perkongsian kandungan tersebut.

Dalam tinjauan isi rumah, 79% kanak-kanak dan 84% penjaga menyatakan bahawa berkongsi imej seksual atau video orang lain adalah dilarang.

97. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#). 15(b).

Bagaimana Perkembangan Teknologi Telah Mempengaruhi OCSEA

Ketersediaan luas bagi akses internet yang lebih pantas dan murah telah membawa kepada peningkatan penggunaan alat video dalam komunikasi. Alat sembang video dan live-streaming telah mendapat populariti dengan pantas dan mengubah cara kita berinteraksi antara satu sama lain terutamanya untuk golongan muda. Live-streaming semakin digunakan dalam kalangan kumpulan persendirian kecil dan untuk 'siaran' kepada khalayak yang besar, awam, dan orang tidak dikenali. Di Malaysia, 72% pengguna internet berumur 12-17 menonton live-streaming sekurang-kurangnya setiap minggu.

Walaupun menonton live-streaming selalunya tidak berbahaya dan boleh mendatangkan banyak faedah, penyalahgunaan fasiliti tersebut mewujudkan cara baharu untuk melakukan OCSEA termasuk yang berikut:

Pesalah yang menyenjatakan penderaan seksual kanak-kanak: Platform live-streaming boleh digunakan untuk menghantar penderaan seksual kanak-kanak secara serta-merta kepada seorang atau lebih penonton, supaya mereka boleh menontonnya semasa ia sedang berlangsung. Penonton jauh mungkin boleh meminta dan mengarahkan penyalahgunaan dan transaksi kewangan boleh berlaku bersamanya, walaupun dalam platform yang sama.

Platform live-streaming tidak mengekalkan kandungan yang dikongsi, hanya metadata berkenaan akses kepada perkhidmatan mereka. Ini bermakna apabila live-streaming berhenti, CSAM lenyap, melainkan pesalah sengaja merakamnya. Ini mewujudkan cabaran khusus bagi penyiasat, pendakwa raya dan mahkamah, terutamanya kerana definisi undang-undang sedia ada CSAM dan kaedah penyiasatan dan pendakwaan tidak sentiasa dikemaskini.

Kandungan seksual yang dijana sendiri yang melibatkan kanak-kanak: Seperti yang dinyatakan dalam [bab 1.3.3](#), peningkatan kandungan seksual yang dijana sendiri, baik yang dipaksa dan tidak dipaksa, disiarkan secara langsung atau dirakam, menimbulkan cabaran yang kompleks. Walaupun pengeluarannya tidak dipaksa, kandungan ini masih boleh mengedar melalui perkongsian tanpa kebenaran atau tindakan berniat jahat seperti penggodaman. Kerajaan dan perkhidmatan sokongan di mana-mana bergelut dengan cara untuk menangani isu ini.

Analisis untuk bahagian berikut termasuk kanak-kanak yang mengalami mana-mana daripada empat bentuk jelas OCSEA yang diterangkan dalam kotak Gambaran Keseluruhan Data Tinjauan.

Kerana kanak-kanak boleh diperas ugut, diancam atau ditawarkan wang atau hadiah untuk terlibat dalam aktiviti seksual sepenuhnya secara fizikal (tanpa penglibatan teknologi), dalam analisis yang seterusnya, hanya kanak-kanak yang mengatakan bahawa ini berlaku dalam talian, iaitu melalui media sosial atau permainan dalam talian, telah disertakan kerana ia mewakili kes OCSEA.

Di mana dan bagaimana OCSEA berlaku

Dalam talian atau secara fizikal? Daripada 38 kanak-kanak yang mengalami sekurang-kurangnya satu daripada empat bentuk jelas OCSEA pada tahun sebelumnya, 21 kanak-kanak menyatakan media sosial terlibat dan tujuh kanak-kanak melaporkan bahawa permainan dalam talian terlibat. Lima kanak-kanak melaporkan bahawa penderaan secara fizikal berlaku sebagai sebahagian daripada OCSEA yang mereka hadapi (contohnya, sesetengah kanak-kanak telah ditawarkan wang atau hadiah secara fizikal untuk berkongsi imej seksual). Tujuh kanak-kanak lebih memilih untuk tidak bercakap, dan 12 kanak-kanak lagi menyatakan mereka tidak tahu bagaimana ia berlaku - difahami, kanak-kanak mungkin tidak mahu mendedahkan perkara mengenai pengalaman ini.

Platform media sosial yang mana? Dalam tinjauan isi rumah, antara 21 kanak-kanak yang mengalami OCSEA di media sosial, WhatsApp, Facebook dan Facebook Messenger adalah antara platform yang paling kerap ancaman OCSEA berlaku. Platform lain yang diketahui (cth, Instagram, TikTok, Snapchat, Twitter) dan platform yang kurang dikenali (cth, Line, Periscope, Discord atau live.me) dipetik oleh segelintir kanak-kanak. Kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak muda yang berumur 12-13 lebih berkemungkinan disasarkan melalui rangkaian platform yang lebih luas berbanding kanak-kanak yang lebih tua berumur 16-17 tahun dan kanak-kanak perempuan.

Beberapa kanak-kanak yang ditinjau di Malaysia juga dilaporkan menjadi sasaran WeChat (tiga kanak-kanak) dan Telegram (dua kanak-kanak). Oleh kerana platform ini tidak diwajibkan secara sah untuk melaporkan dan tidak membuat laporan secara sukarela kepada NCMEC. Ini mewujudkan kesukaran untuk menilai skala dan skop kesalahan terhadap kanak-kanak yang berlaku pada platform ini.

2.2 PENGALAMAN KANAK-KANAK TERHADAP EKSPLORASI DAN PENDERJAAN SEKSUAL DALAM TALIAN DI MALAYSIA

Rajah 29: Platform media sosial di mana kanak-kanak mengalami ancaman OCSEA pada tahun sebelumnya.

Platform media sosial	Bilangan Kanak-Kanak
WhatsApp	12
Facebook/Facebook Messenger	12
TikTok	4
Snapchat	4
Instagram	3
WeChat	3
Line	2
Twitter	2
Telegram	2
Periscope	1
Discord	1
Live.me	1
Tumblr	1
YouTube	1

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun yang mengalami ancaman OCSEA pada tahun sebelumnya di Malaysia daripada kajian *Disrupting Harm*. n = 21.

Penemuan *Disrupting Harm* berkaitan dengan platform yang paling biasa digunakan dalam kes OCSEA adalah konsisten dengan data tinjauan yang diterbitkan oleh Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia mengenai populariti umum platform dalam talian. Laporan ini menunjukkan bahawa WhatsApp ialah aplikasi komunikasi paling popular (98.1% daripada 27.8 juta pengguna aplikasi komunikasi mempunyai akaun), diikuti oleh Facebook Messenger (55.6%), WeChat (36.8%) dan Telegram (25%).⁹⁸

Seperti ruang lain yang dipakai oleh kanak-kanak, platform media sosial boleh disalahgunakan untuk menyasarkan kanak-kanak. Seperti yang dibentangkan dalam [bab 2.1](#), majoriti besar CyberTips NCMEC yang berkaitan dengan Malaysia adalah daripada platform Facebook. Dalam tinjauan isi rumah, sebahagian besar kanak-kanak yang pernah mengalami ancaman OCSEA atau interaksi lain

yang mencurigakan dan/atau tidak diingini dalam talian, juga melaporkan bahawa kali terakhir perkara ini berlaku, ia berlaku di Facebook atau Facebook Messenger. Dua belas kanak-kanak yang ditinjau juga menunjukkan bahawa mereka paling baru disasarkan melalui WhatsApp - penemuan yang luar biasa dalam *Disrupting Harm*. Ini mungkin menunjukkan bahawa pesalah menggunakan Facebook sebagai pintu masuk dan kemudian memindahkan mangsa ke platform lain seperti WhatsApp, yang menggunakan penyulitan hujung ke hujung, perlindungan privasi yang memastikan imej, video, teks bertulis dan komunikasi langsung hanya kelihatan kepada pengirim dan penerima. Dalam usaha untuk menangani cabaran ini, INTERPOL baru-baru ini telah menerima pakai resolusi yang menyeru negara anggota untuk menggesa pemberi perkhidmatan supaya mengambil tanggungjawab untuk mereka bentuk produk dan perkhidmatan yang sememangnya selamat untuk kanak-kanak dan memastikan mereka dapat bertindak balas terhadap permintaan undang-undang untuk menyediakan penguatkuasaan undang-undang dengan maklumat yang berkaitan.⁹⁹

Kajian Kes 1 Penderaan Berlaku pada Platform Media Sosial

Seorang pesalah berusia 25 tahun menghubungi seorang kanak-kanak lelaki berusia 7 tahun melalui Instagram. Selepas perhubungan awal, suspek bertukar mesej dengan kanak-kanak itu melalui WhatsApp untuk tempoh 2-3 bulan. Pengantunan oleh suspek menyebabkan kanak-kanak itu mengambil imej alat sulitnya dan berkongsi dengan suspek. Mangsa tinggal di rumah bersama keluarganya. Suspek turut menggunakan panggilan video WhatsApp untuk berhubung dengan mangsa. Apabila ibu mangsa memeriksa telefon kanak-kanak itu, dia menyedari mesej antara anaknya dan suspek. Keluarga kanak-kanak itu kemudiannya membuat aduan kepada pihak penguatkuasaan undang-undang dan memberikan butiran akaun di media sosial dan nombor telefon. Siasatan sedang dijalankan pada masa penulisan dan melibatkan kerjasama dengan syarikat telekomunikasi untuk mengenal pasti pesalah yang disyaki.

98. Malaysian Communications and Multimedia Commission (2018). [Internet Users Survey 2018. Statistical Brief Number Twenty-Three](#).

99. INTERPOL (2021). [INTERPOL General Assembly resolution calls for increased safeguards against online child sexual exploitation](#).

Siapakah pesalahnya?

Antara 38 kanak-kanak yang pernah mengalami sekurang-kurangnya satu daripada bentuk OCSEA yang diterangkan di atas pada tahun sebelumnya, 10 kanak-kanak mengatakan bahawa mereka tidak mengenali orang itu sebelum kejadian itu, manakala 18 kanak-kanak pula menyatakan mereka tidak tahu siapa orang itu.¹⁰⁰

Tambahan pula, perkara penting bagi pesalah dalam kes OCSEA yang dialami oleh kanak-kanak dalam tinjauan isi rumah adalah orang yang dikenali oleh kanak-kanak itu, terutamanya rakan sebaya di bawah 18 (enam kanak-kanak), rakan atau kenalan dewasa (lima kanak-kanak) dan ahli keluarga (lima kanak-kanak).

Corak profil pesalah yang serupa muncul daripada tinjauan *Disrupting Harm* terhadap 50 pekerja barisan hadapan. Apabila disoal tentang hubungan yang lazim antara pesalah dengan kanak-kanak dalam kes OCSEA yang telah mereka kendalikan dalam tempoh 12 bulan yang lalu, pekerja barisan hadapan paling kerap menyatakan 'orang asing (warganegara)', diikuti dengan 'ibu bapa/ibu bapa tiri' dan 'ahli komuniti bawah 18'. Responden menunjukkan bahawa fasilitator¹⁰¹ tidak kerap terlibat.

Diambil perhatian bahawa 11 daripada 38 kanak-kanak yang telah mengalami kepada contoh jelas OCSEA ini memilih untuk tidak menyatakan siapa pesalahnya. Keengganan untuk mendedahkan ini boleh menunjukkan bahawa orang itu dikenali oleh mereka. Mungkin lebih sukar bagi kanak-kanak untuk mendedahkan apabila pesalah adalah individu yang mereka bergantung dari segi ekonomi dan/atau emosi.

Dalam kes yang telah direkodkan oleh pihak penguatkuasaan undang-undang negara (lihat [bab 2.1](#)), semua pesalah mempunyai hubungan rapat dengan kanak-kanak. Ibu bapa, penjaga, guru, pengajar pendidikan jasmani dan jurulatih sukan telah menggunakan kedudukan kuasa mereka untuk memujuk kanak-kanak menghasilkan CSAM atau menggunakan kuasa mereka untuk mendera mereka. Dalam tinjauan pekerja barisan

hadapan, pelbagai responden juga menunjukkan bahawa pesalah termasuk orang yang berada pada kedudukan autoriti atau mempunyai kuasa.

Hakikat bahawa semua kes-kes yang direkodkan oleh pihak penguatkuasaan undang-undang melibatkan orang yang diketahui kepada kanak-kanak itu, sudah tentu, mungkin disebabkan oleh kesukaran yang terlibat dalam mengenal pasti pengguna internet tanpa nama. Namun begitu, di sebalik keterangan yang terhad, terdapat tanda-tanda bahawa ini adalah profil biasa pesalah di Malaysia. Malah, penyelidikan mengenai penderaan dan eksplorasi seksual secara amnya menunjukkan bahawa pesalah selalunya daripada kalangan orang yang mempunyai kepercayaan kanak-kanak.^{102,103} Oleh itu, pendidikan dan usaha meningkatkan kesedaran tidak seharusnya memberi tumpuan yang tidak seimbang kepada 'bahaya yang tidak dikenali'.

Kajian Kes 2

Pesalah Menyalahgunakan Kedudukan Kuasa

Pada 2019, seorang warden sekolah lelaki berusia 28 tahun telah dikenal pasti oleh polis. Dia telah mengantuni lima kanak-kanak berumur antara 9 dan 15 yang menghadiri sekolah itu dengan menunjukkan video lucu. Kanak-kanak telah diserang di persekitaran sekolah. Kes itu telah dilaporkan kepada polis oleh salah seorang mangsa dan pesalah disiasat dan didakwa mengikut Seksyen-seksyen 377B dan 377C Kanun Keseksaan¹⁰⁴ (menggunakan peruntukan yang berkaitan dengan persetubuhan yang bertentangan dengan aturan tabii atau homoseksualiti), Seksyen 15 (e) dan 16 (1) Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017¹⁰⁵ dan Seksyen 5 (1) (a) Akta Penapisan Filem 2002.¹⁰⁶ Suspek dijatuhi hukuman penjara 133 tahun dan 42 sebatan rotan.

100. Maklum balas tinjauan termasuk "Seseorang yang saya tidak kenali sebelum kejadian" (iaitu, identiti pesalah kini diketahui oleh kanak-kanak, namun individu itu tidak diketahui oleh kanak-kanak itu sehingga kejadian itu berlaku) dan "Saya tidak tahu siapa pesalah adalah" (iaitu, seseorang yang identitinya masih tidak mereka ketahui selepas kejadian itu berlaku. Namun begitu, pesalah itu mungkin seseorang yang sebenarnya dikenali oleh kanak-kanak itu atau seseorang yang tidak diketahui).

101. 'Fasilitator' ditakrifkan secara terang untuk peserta tinjauan yang menjawab soalan ini sebagai: "individu atau entiti yang mana kelakuannya (tingkah laku) memudahkan atau membantu dan bersubahat melakukan kesalahan seksual terhadap kanak-kanak itu (kadangkala dirujuk sebagai 'perantara')."

102. Finkelhor, D. (2012). *Characteristics of crimes against juveniles*. Durham, NH: Crimes against Children Research Center.

103. Whealin, J. (2007). ["Child Sexual Abuse"](#). National Center for Post-Traumatic Stress Disorder: U.S. Department of Veterans Affairs.

104. Government of Malaysia. (1936). *Laws of Malaysia - Act 574 - Penal Code*, as amended in 2017, Section 292.

105. Government of Malaysia. (2017). *Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017*.

106. Government of Malaysia (2002). *Film Censorship Act*.

2.2 PENGALAMAN KANAK-KANAK TERHADAP EKSPLORASI DAN PENDEREAAN SEKSUAL DALAM TALIAN DI MALAYSIA

Mendedahkan OCSEA

Sepuluh daripada 38 kanak-kanak yang pernah mengalami satu atau lebih daripada bentuk OCSEA di atas pada tahun sebelumnya tidak memberitahu kepada sesiapanya apa yang telah berlaku (sebagai pengecualian, semua kanak-kanak yang telah ditawarkan wang atau hadiah sebagai pertukaran untuk perbuatan seksual pernah beritahu kepada seseorang kali terakhir perkara itu berlaku). Kanak-kanak yang telah didedahkan berkemungkinan besar menceritakan perkara tersebut kepada rakan (18 kanak-kanak) atau adik beradik (11 kanak-kanak). Sebilangan kanak-kanak memberitahu kepada penjaga lelaki (tujuh kanak-kanak) atau penjaga perempuan (empat kanak-kanak) – terutamanya dalam kes kanak-kanak dan kanak-kanak perempuan yang lebih muda. Dalam bilangan kes yang lebih kecil, kanak-kanak itu memberitahu kepada seorang guru (empat kanak-kanak) atau orang dewasa lain yang mereka percayai (seorang kanak-kanak).

Tiada seorang pun daripada kanak-kanak yang pernah mengalami bentuk jelas OCSEA melaporkan kepada polis atau kepada pekerja sosial. Hanya seorang gadis, yang ditawarkan wang atau hadiah untuk imej seksual, telah menggunakan talian bantuan. Ini selaras dengan dapatan kajian terdahulu bahawa menunjukkan bahawa kanak-kanak mungkin tidak akan menghubungi talian hotline atau talian bantuan untuk mendapatkan bantuan sokongan: hanya 3% daripada 13,945 kanak-kanak sekolah Malaysia berumur antara 7 dan 19 tahun yang mengambil bahagian dalam tinjauan kebangsaan tentang keselamatan siber pada tahun 2014 menyatakan mereka akan mendapatkan sokongan melalui talian hotline awam untuk isu berkaitan internet.¹⁰⁷ Lapan kanak-kanak lebih memilih untuk tidak bercakap kepada siapa mereka mendedahkannya manakala dua lagi tidak tahu kepada siapa mereka telah mendedahkan.

Tinjauan isi rumah juga telah menyiasat sebab mengapa kanak-kanak tidak memberitahu kepada seseapa tentang pengalaman mereka terhadap OCSEA. Ini akan dibincangkan di bawah halangan kepada pendedahan dan pelaporan dalam bab 2.4.

Menerima Wang atau Hadiah sebagai Pertukaran untuk Imej atau Video Seksual

Apabila kanak-kanak mencipta kandungan seksual sebagai pertukaran untuk sesuatu, ini merupakan eksplorasi seksual kanak-kanak, tidak kira sama ada mereka dipaksa, ditipu atau terlibat secara aktif dalam aktiviti ini.¹⁰⁸ Perenggan berikut mempertimbangkan penerimaan wang atau hadiah oleh kanak-kanak sebagai balasan untuk kandungan seksual, tanpa mengira cara bagaimana proses itu dimulakan.

Sedangkan amalan menerima wang atau hadiah sebagai pertukaran untuk aktiviti seksual bukanlah perkara baru,^{109,110,111} penggunaan teknologi digital - termasuk oleh kanak-kanak dan orang muda - untuk menghasilkan sendiri dan menghantar imej atau video diri sendiri sebagai balasan untuk wang atau insentif material lain adalah trend yang sedang berkembang. Seorang pekerja barisan hadapan menyatakan bahawa golongan muda mempengaruhi satu sama lain: *“Kebanyakan kes kami telah dipengaruhi oleh rakan dan rakan sebaya mereka. Pada masa ini mangsa menjadi lebih teruja kerana mereka boleh mendapatkan wang untuk diri mereka sendiri.”* (RA3-MY-01-A) Amalan ini boleh meningkatkan risiko bagi orang lain yang berkongsi imej seksual kepada seseorang tanpa kebenaran, contohnya, 90% daripada imej dan video seksual ‘hasil belia’ yang dinilai dalam kajian oleh Internet Watch Foundation dan Microsoft telah ‘dipetik’ dari lokasi muat naik asal dan diedarkan semula di laman web pihak ketiga.¹¹²

Sesetengah kanak-kanak dan remaja juga mungkin tertipu untuk menghasilkan kandungan seksual. Satu platform global yang ditemui bual untuk *Disrupting Harm* telah memerhatikan trend di Malaysia kanak-kanak dan orang muda yang ditipu untuk berkongsi CSAM yang dijana sendiri melalui model penipuan perekutan.¹¹³

107. CyberSAFE in Schools (2015) *Safety Net: Capacity Building Among Malaysian Schoolchildren On Staying Safe Online. A National Survey Report 2014*.

108. ECPAT International (2020). *Summary Paper on Sexual Exploitation of Children in Prostitution*. Bangkok: ECPAT International.

109. Hasan, H. (2005). *Malay Women and Prostitution in Kota Bharu, Kelantan, 1950s-1970s*. Journal of the Malaysian Branch of the Royal Asiatic Society, 78(1 (288)), 97-120.

110. Leong, Yee Fong, 'Prostitution in Colonial Malaysia with Special Reference to Penang: Some Preliminary Thoughts', Paper presented at the Penang Story Conference, Penang, 2002 (<http://penangstory.net.my/chines-content-paperLeongYeeFong.html>).

111. Lim, Lin Lean. (1998). *The Sex Sector : the Economic and Social Bases of Prostitution in Southeast Asia*. Geneva: International Labour Office.

112. Internet Watch Foundation and Microsoft. (2015). *Emerging Patterns and Trends Report #1 Online-Produced Sexual Content*.

Disebabkan oleh sensitiviti topik ini, hanya responden berumur 15-17 tahun dalam tinjauan isi rumah disoal sama ada mereka telah menerima wang atau hadiah sebagai pertukaran untuk imej atau video seksual diri mereka sendiri. Di antara 524 responden dalam kumpulan umur ini, 2% mengesahkan bahawa mereka telah berbuat demikian pada tahun sebelumnya. Sesetengah kanak-kanak mungkin teragak-agak untuk mendedahkan penglibatan mereka dalam aktiviti sedemikian - walaupun dalam tinjauan tanpa nama - jadi angka sebenar mungkin lebih tinggi.

Penyelidikan lanjut diperlukan untuk memahami konteks sosio-ekonomi kehidupan kanak-kanak bagi menjelaskan transaksi ini. Selain kemiskinan, faktor lain yang boleh meningkatkan kerentanan kanak-kanak terhadap bentuk OCSEA ini ialah ketersediaan yang luas melalui sistem pembayaran digital, termasuk pembayaran melalui telefon mudah alih.

Jurang kekal wujud mengenai bentuk OCSEA ini. Memahami selok-belok sekitar motivasi kanak-kanak untuk melibatkan diri dalam amalan ini, pemahaman mereka tentang risiko yang terlibat dan cara mereka mul-mula diperkenalkan dengan amalan ini adalah soalan-soalan penting yang memerlukan penyelidikan lanjut.

seks atau perbuatan seksual dengan seseorang apabila mereka tidak mahu, 5% (46 kanak-kanak) menyatakan mereka telah menerima permintaan yang tidak diingini itu - tanpa perubahan mengikut umur, jantina atau lokasi mereka di kawasan luar bandar atau bandar. 3% lagi kanak-kanak lebih memilih untuk tidak bercakap. Di Malaysia, 71% kanak-kanak - terutamanya kanak-kanak perempuan dan kanak-kanak kecil berumur 12-13 tahun - dan 86% penjaga menganggap bercakap tentang seks dengan seseorang dalam talian 'sangat berisiko', yang mungkin membantu menjelaskan mengapa sesetengah kanak-kanak enggan mendedahkan pengalaman ini.

Bergantung pada konteks, pengalaman ini boleh menggambarkan mengenai tahap bahaya yang berbeza-beza untuk kanak-kanak. Sebagai contoh, seorang kanak-kanak yang diminta bercakap tentang seks oleh teman lelaki atau teman wanita tetapi tidak mahu terlibat pada masa itu mungkin tidak menghadapi bahaya serius daripada interaksi ini. Sebaliknya, pengalaman ini juga boleh menggambarkan contoh keadaan yang berniat jahat bagi percubaan pengantunan; oleh itu, angka yang diterangkan di atas dalam laporan ini sebagai contoh pengantunan yang berpotensi (*berbanding pengantunan sebenar atau jelas*).

Dalam talian atau luar talian? 46 kanak-kanak yang menerima permintaan yang tidak diingini untuk bercakap tentang seks pada tahun lalu disoal sama ada ini berlaku secara fizikal, di media sosial, dalam permainan dalam talian atau dengan cara lain. Kanak-kanak berkemungkinan besar mengatakan ini berlaku di media sosial (23 kanak-kanak), diikuti secara fizikal (sembilan kanak-kanak) dan melalui permainan dalam talian (tujuh kanak-kanak). Sembilan kanak-kanak - kebanyakannya kanak-kanak berumur 12-14 tahun - menyatakan ia berlaku dengan cara lain. Kanak-kanak lelaki adalah tiga kali lebih berkemungkinan daripada kanak-kanak perempuan menerima permintaan itu secara fizikal dan hampir dua kali lebih berkemungkinan menerima permintaan itu dalam permainan dalam talian. Peratusan yang lebih tinggi daripada kanak-kanak yang tinggal di kawasan luar bandar menerima permintaan itu sendiri daripada kanak-kanak yang tinggal di kawasan bandar.

23 kanak-kanak yang mengatakan bahawa mereka baru-baru ini menerima permintaan yang tidak diingini untuk bercakap tentang seks melalui media sosial terutamanya menyebut WhatsApp (16 kanak-kanak) dan Facebook atau Facebook Messenger (sembilan kanak-kanak) sebagai platform di mana perkara ini berlaku. Ini diikuti dengan WeChat (enam kanak-kanak), TikTok (lima kanak-kanak), Twitter (empat kanak-kanak), Instagram (empat kanak-kanak), Telegram (empat kanak-kanak), Snapchat (3 kanak-kanak) dan Flickr (2 kanak-kanak).

2.2.1 Potensi pengantunan

Potensi pengantunan - kanak-kanak diminta bercakap tentang seks

Sebagai tambahan kepada contoh-contoh di atas, yang mewakili OCSEA yang jelas, kanak-kanak juga disoal dalam tinjauan jika mereka telah mengalami pengalaman tertentu pada tahun sebelumnya yang boleh menjadi petunjuk pengantunan. Kanak-kanak yang telah mengalami kemungkinan contoh pengantunan kemudiannya disoal soalan susulan tentang kali terakhir perkara ini berlaku kepada mereka, termasuk perasaan mereka, sama ada ia berlaku dalam talian atau luar talian (atau kedua-duanya), siapa yang melakukannya kepada mereka dan sama ada mereka memberitahu sesiapa mengenainya. Menyedari bahawa eksloitasi seksual dan penderaan kanak-kanak boleh berlaku dalam pelbagai cara dan tempat yang berbeza, kebanyakan perkara yang disentuh dalam data di bawah membenarkan pelbagai maklum balas dan mungkin berjumlah lebih 100%.

Apabila 995 kanak-kanak yang menggunakan internet di Malaysia yang mengambil bahagian dalam tinjauan isi rumah disoal sama ada, pada tahun lalu, mereka telah diminta bercakap tentang

2.2 PENGALAMAN KANAK-KANAK TERHADAP EKSPLORASI DAN PENDERJAAN SEKSUAL DALAM TALIAN DI MALAYSIA

Platform yang kurang dikenali seperti Line, Live.me, Twitch dan Periscope masing-masing dipetik oleh dua kanak-kanak (semuanya berumur 12-13; kebanyakannya kanak-kanak lelaki). Seperti yang diperhatikan di negara lain, kanak-kanak lelaki menerima permintaan sebegini melalui rangkaian platform yang lebih luas daripada kanak-kanak perempuan. Begitu juga, kanak-kanak di kawasan bandar lebih berkemungkinan menerima permintaan melalui platform yang lebih luas berbanding kanak-kanak yang tinggal di kawasan luar bandar, yang kebanyakannya menerima permintaan melalui Facebook, Twitter dan WhatsApp. Ini sebahagiannya mungkin dijelaskan oleh jenis aktiviti dalam talian yang dilakukan oleh kanak-kanak dari kawasan bandar dan luar bandar.

Maklum balas yang didapati oleh soalan tinjauan ini mungkin termasuk insiden yang berlaku sepenuhnya di luar talian. Begitu juga, kanak-kanak yang mematuhi permintaan itu boleh berbuat demikian tanpa menggunakan sebarang teknologi digital. Dalam analisis berikut, hanya maklum balas kanak-kanak yang mengatakan bahawa mereka paling baru telah disasarkan melalui media sosial dan/atau permainan dalam talian (24 kanak-kanak) telah disertakan. Dengan cara ini, tumpuan telah diletakkan pada insiden dengan unsur digital iaitu insiden yang mungkin membentuk pengantunan dalam talian dan mungkin, oleh itu, ianya termasuk dalam takrifan OCSEA.

Bagaimana kanak-kanak merasakan dan bertindak balas: Lapan daripada 24 kanak-kanak yang telah menerima permintaan yang tidak diingini untuk bercakap tentang seks dalam talian (iaitu melalui media sosial atau permainan dalam talian) berasa malu dengan permintaan itu. Sebilangan kecil kanak-kanak berasa takut, bersalah atau jengkel (tiga kanak-kanak). Seorang kanak-kanak melaporkan berasa tertekan. Empat kanak-kanak menyatakan bahawa menerima permintaan yang tidak diingini untuk bercakap tentang seks tetapi tidak menjelaskan mereka sama sekali.

Dua daripada 24 kanak-kanak yang ditinjau untuk *Disrupting Harm* telah menerima permintaan yang tidak diingini untuk bercakap tentang seks dan telah mematuhi permintaan itu, manakala 12 menolak secara langsung. Taktik lain yang digunakan oleh kanak-kanak termasuk menukar tetapan privasi mereka (enam kanak-kanak), mengabaikan orang itu dan berharap ianya akan hilang atau menyekat orang itu (lima kanak-kanak), memadam mesej daripada orang berkenaan (empat kanak-kanak), meminta orang itu meninggalkan mereka secara bersendirian (tiga kanak-kanak) atau tidak menggunakan internet buat seketika (dua kanak-kanak).

SAYA TELAH DIMINTA UNTUK
BERCAKAP TENTANG SEKS
ATAU PERBUATAN SEKSUAL
DENGAN SESEORANG
APABILA SAYA TIDAK MAHU

5%

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun di Malaysia daripada kajian Disrupting Harm. n = 995.

Potensi pengantunan - kanak-kanak telah diminta berkongsi imej atau video seksual

Sesetengah pesalah mempunyai niat untuk memanipulasi kanak-kanak untuk menjana sendiri dan berkongsi imej atau video seksual melalui teknologi digital, sama ada mereka juga berhasrat untuk bertemu kanak-kanak itu secara fizikal atau tidak. Pada tahun 2015, semasa kebimbangan mengenai isu ini, Jawatankuasa Lanzarote yang bertanggungjawab untuk menyelia pelaksanaan Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Abuse telah mengeluarkan pendapat yang mengesyorkan agar menyatakan hendaklah memanjangkan kesalahan pengantunan kanak-kanak untuk tujuan seksual untuk memasukkan "kes apabila penderaan seksual bukan hasil daripada pertemuan secara fizikal tetapi dilakukan dalam talian."¹¹³

Kanak-kanak yang telah mengambil bahagian dalam tinjauan isi rumah disoal sama ada, pada tahun lalu, mereka telah menerima permintaan "untuk gambar atau video yang menunjukkan alat sulit mereka apabila mereka tidak mahu." Walaupun data ini boleh merekodkan permintaan daripada rakan kongsi atau rakan sebaya, data ini juga boleh menunjukkan percubaan untuk memanipulasi kanak-kanak untuk menjana sendiri dan berkongsi imej atau video seksual melalui teknologi digital. Dalam tahun sebelumnya, 3% daripada kanak-kanak yang menggunakan internet yang ditinjau di Malaysia (26 kanak-kanak) telah menerima permintaan yang tidak diingini bagi gambar atau video yang menunjukkan alat sulit mereka – tanpa perubahan mengikut umur, jantina atau lokasi luar bandar atau bandar.

Dalam talian atau luar talian? Kanak-kanak yang telah menerima permintaan yang tidak diingini untuk berkongsi kandungan seksual berkemungkinan besar mengatakan ianya berlaku dalam talian – melalui media sosial (13 kanak-kanak) atau dalam permainan dalam talian (enam kanak-kanak). Hanya dua kanak-kanak lelaki berumur 12-13 tahun yang mengatakan bahawa mereka menerima permintaan itu secara fizikal. Lima kanak-kanak (semuanya berumur bawah 15 tahun) menyatakan bahawa ini berlaku dengan

¹¹³. Council of Europe's Lanzarote Committee. (2015). *Opinion on Article 23 of the Lanzarote Convention and its explanatory note*. Para 20.

cara lain, manakala enam kanak-kanak telah memilih untuk tidak bercakap berkenannya.

13 kanak-kanak yang menerima permintaan itu di media sosial memetik WhatsApp (sembilan kanak-kanak), Facebook atau Facebook Messenger (lima kanak-kanak), Instagram (empat kanak-kanak), Telegram (empat kanak-kanak), WeChat (empat kanak-kanak) TikTok (tiga kanak-kanak), YouTube (dua kanak-kanak), Twitter (dua kanak-kanak), Snapchat (dua kanak-kanak) dan Tumblr (dua kanak-kanak). Platform yang kurang dikenali Line, Live.me, Periscope, Twitch dan Discord masing-masing turut disebut oleh dua kanak-kanak. Walaupun kanak-kanak yang lebih tua berumur 16-17 kebanyakannya menerima permintaan melalui WhatsApp, Facebook dan WeChat, kanak-kanak bongsu berumur 12-13 tahun, kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak yang tinggal di kawasan bandar memetik pelbagai jenis platform.

Perasaan dan tindak balas kanak-kanak: Daripada 26 kanak-kanak, 13 menolak secara terang-terangan. Taktik lain juga digunakan termasuk mengabaikan orang yang berkenaan (empat kanak-kanak), cuba membuat orang itu meninggalkan dengan sendiri (enam kanak-kanak), tidak menggunakan internet untuk seketika (tiga kanak-kanak), menukar tetapan privasi (tujuh kanak-kanak) atau menyekat orang itu. (tiga kanak-kanak). Lima kanak-kanak - tiga kanak-kanak lelaki dan dua kanak-kanak perempuan, semuanya berumur bawah 15 tahun - mematuhi permintaan itu.

Walaupun tiga kanak-kanak menyatakan mereka tidak terjejas langsung dengan permintaan itu, majoriti melaporkan perasaan negatif terhadap kejadian itu, mengatakan bahawa mereka berasa takut (lima kanak-kanak), malu (empat kanak-kanak), marah (empat kanak-kanak) dan/atau bersalah (dua kanak-kanak).

**SAYA TELAH DIMINTA UNTUK
FOTO ATAU VIDEO YANG
MENUNJUKKAN ALAT SULIT
SAYA APABILA SAYA
TIDAK MAHU**

3%

Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun di Malaysia daripada kajian Disrupting Harm. n = 995.

Siapa yang membuat permintaan? Antara kanak-kanak dalam tinjauan isi rumah yang telah menerima permintaan yang tidak diingini untuk bercakap tentang seks dalam talian dan/atau untuk berkongsi kandungan seksual yang dijana sendiri dalam tahun lepas - menunjukkan bahawa mereka mungkin telah mengalami kepada pengantunan dalam talian - ramai orang yang menyatakan bahawa permintaan

itu diterima daripada individu yang tidak dikenali oleh mereka. Sebagai contoh, lebih separuh daripada kanak-kanak yang telah menerima permintaan untuk bercakap tentang seks dalam talian sama ada tidak tahu siapa yang menghantarnya atau menyatakan bahawa permintaan itu diterima daripada seseorang yang mereka tidak kenali sebelum kejadian itu.

Namun begitu, sebahagian besar kanak-kanak telah melaporkan bahawa permintaan itu diterima daripada seseorang yang mereka sudah kenali – selalunya rakan atau kenalan dewasa, rakan sebaya yang berumur di bawah 18 tahun atau ahli keluarga. Sebagai contoh, enam daripada 24 kanak-kanak yang menerima permintaan untuk bercakap tentang seks dalam talian mengatakan bahawa permintaan ini diterima daripada rakan atau kenalan yang berumur 18 tahun ke atas. Antara 26 kanak-kanak yang telah menerima permintaan untuk berkongsi kandungan seksual, dua menyatakan pesalah adalah rakan dewasa manakala empat menyatakan ianya adalah rakan atau kenalan yang berumur di bawah 18 tahun.

Di samping itu, beberapa kanak-kanak memilih untuk tidak menyatakan siapa yang membuat permintaan itu. Khususnya, 10 daripada 26 kanak-kanak yang telah menerima permintaan yang tidak diingini untuk berkongsi imej atau video seksual memilih untuk tidak bercakap mengenai siapa pesalah itu, mungkin menunjukkan bahawa orang itu dikenali oleh mereka.

Pendedahan pengantunan dalam talian yang disyaki
Sebilangan kanak-kanak yang telah menerima permintaan yang tidak diingini untuk bercakap tentang seks dalam talian atau berkongsi imej seksual tidak memberitahu kepada sesiapa kali terakhir ia berlaku. Ini adalah kes bagi 12 daripada 24 kanak-kanak yang telah menerima permintaan yang tidak diingini untuk bercakap tentang seks dalam talian dan bagi sembilan daripada 26 kanak-kanak yang telah menerima permintaan yang tidak diingini untuk imej seksual. Kanak-kanak lelaki, kanak-kanak yang lebih tua berumur 16-17 dan kanak-kanak yang tinggal di kawasan luar bandar berkemungkinan besar tidak memberitahu kepada sesiapa berbanding kanak-kanak perempuan, kanak-kanak yang lebih muda berumur 12-15 dan kanak-kanak bandar.

Kanak-kanak yang memberitahu seseorang tentang kejadian itu berkemungkinan besar menceritakan kepada rakan, penjaga atau adik beradik. Beberapa kanak-kanak telah memberitahu kepada guru atau orang dewasa lain yang mereka percayai (doktor, jurulatih, jiran dll.).

Beberapa kanak-kanak telah membuat laporan rasmi tentang kejadian ini. Hanya seorang kanak-kanak (seorang kanak-kanak lelaki berumur 12-13 tahun yang telah menerima permintaan yang tidak diingini untuk berkongsi kandungan seksual) memberitahu polis. Halangan kepada pelaporan dan alasan untuk tidak mendedahkan akan diterokai lebih lanjut dalam bab 2.4.

2.3 PENGALAMAN LAIN KANAK-KANAK YANG MUNGKIN DIHUBUNGKAITKAN DENGAN EKSPLOITASI DAN PENDERERAN SEKSUAL KANAK-KANAK DALAM TALIAN

Sebagai tambahan kepada contoh OCSEA dan potensi pengantunan yang telah dibentangkan, kanak-kanak mungkin dihubungkaitkan kepada pengalaman lain dalam talian yang boleh membahayakan seperti gangguan seksual atau pendedahan yang tidak diingini kepada kandungan seksual. Selain itu, pengalaman ini boleh dalam beberapa keadaan menyumbang kepada desensitisasi kanak-kanak supaya mereka menjadi lebih cenderung untuk terlibat dalam perbualan seksual atau perbuatan seksual - contohnya, semasa proses pengantunan.

Gangguan seksual

Sembilan peratus daripada kanak-kanak yang menggunakan internet termasuk dalam tinjauan isi rumah di Malaysia (91 kanak-kanak) telah, dalam tempoh setahun yang lalu terdedah kepada komen seksual tentang mereka yang menyebabkan mereka berasa tidak selesa seperti jenaka, cerita atau komen tentang tubuh mereka, penampilan atau aktiviti seksual. Kanak-kanak berumur 14-15 adalah yang paling mungkin terdedah kepada komen sedemikian. Tiada perubahan mengikut jantina. Walaupun 22% daripada kanak-kanak yang telah menerima komen yang tidak selesa menyatakan ini tidak menjaskannya sama sekali, majoriti melaporkan perasaan yang negatif iaitu berasa malu (26%), marah (16%), jengkel (10%) atau takut. (6%).

Dalam talian atau luar talian? Kanak-kanak lebih cenderung terdedah kepada komen seksual yang tidak selesa dalam talian - sama ada melalui media sosial (40%) atau melalui permainan dalam talian (21%) - berbanding secara fizikal (29%). Peratusan yang lebih tinggi daripada kanak-kanak kecil berumur 12-13 dan kanak-kanak lelaki telah menerima komen ini secara fizikal atau melalui permainan dalam talian berbanding rakan sebaya mereka yang lebih tua berumur 16-17 dan kanak-kanak perempuan, yang kebanyakannya disasarkan di media sosial.

WhatsApp (56%), Facebook atau Facebook Messenger (38%) dan WeChat (23%) adalah platform yang paling kerap disebut oleh kanak-kanak yang telah terdedah kepada komen seksual di media sosial. Instagram, TikTok dan Telegram juga masing-masing dipetik oleh kira-kira satu daripada lima kanak-kanak itu.

Siapa yang mengganggu kanak-kanak? Majoriti daripada 91 kanak-kanak itu telah mengalami gangguan seksual oleh seseorang yang mereka kenali. Dua puluh tiga peratus daripada kanak-kanak itu - terutamanya kanak-kanak yang lebih muda berumur 12-13 tahun - menyebut pesalah itu sebagai rakan sebaya di bawah umur 18 tahun. Rakan dewasa dan ahli keluarga masing-masing disebut oleh 13% kanak-kanak. Kanak-kanak yang

lebih muda berumur 12-13 lebih berkemungkinan menjadi sasaran ahli keluarga berbanding kanak-kanak yang lebih tua (12-13: 14%; 16-17: 3%). Lebih satu pertiga daripada kanak-kanak itu telah diganggu oleh individu yang tidak dikenali mereka - sama ada seseorang yang tidak mereka kenali sebelum kejadian (14%) atau orang yang tidak dapat mereka kenal pasti (21%). Kanak-kanak perempuan enam kali lebih berkemungkinan untuk mengatakan bahawa komen itu dibuat oleh seseorang yang mereka tidak kenali sebelum ia berlaku (kanak-kanak perempuan: 24%; kanak-kanak lelaki: 4%).

Siapa yang diberitahu oleh kanak-kanak - jika seseapa: Daripada 91 kanak-kanak yang telah diganggu secara seksual pada tahun sebelumnya, 42% tidak memberitahu kepada seseapa kali terakhir ia berlaku. Kanak-kanak berumur 16-17 kurang berkemungkinan untuk mendedahkan berbanding kanak-kanak kecil berumur 12-13 (12-13: 24%; 16-17: 44%). Kanak-kanak yang mendedahkannya berkemungkinan besar menceritakan kepada rakan (23%), diikuti oleh penjaga lelaki (12%), adik beradik (12%) atau penjaga wanita (11%). Kanak-kanak bongsu lebih cenderung untuk bercakap dengan ahli keluarga atau guru berbanding kanak-kanak berumur 16-17 tahun. Sebagai contoh, 38% kanak-kanak berumur 12-13 memberitahu kepada penjaga lelaki berbanding hanya 3% kanak-kanak berumur 16-17. Kanak-kanak perempuan dua kali lebih berkemungkinan untuk bercakap dengan penjaga wanita berbanding lelaki (kanak-kanak perempuan: 15%; kanak-kanak lelaki: 7%). Tiada seorang pun daripada kanak-kanak itu melaporkan kepada talian bantuan atau polis.

Antara 38 kanak-kanak yang tidak memberitahu kepada seseapa pada kali terakhir bahawa mereka menerima komen yang tidak selesa, 14 menyatakan mereka tidak fikir ianya cukup serius untuk melaporkan, sembilan - kebanyakannya kanak-kanak perempuan - bahawa mereka tidak tahu ke mana hendak lapor atau kepada siapa pelaporan itu dibuat dan lapan kanak-kanak daripad itu berasa malu atau bahawa ia akan menjadi terlalu sukar dari segi emosi. Sebilangan kecil kanak-kanak menyatakan perasaan bahawa mereka telah melakukan sesuatu

PADA TAHUN LALU

SESEORANG TELAH MEMBUAT KOMEN SEKSUAL TENTANG SAYA YANG MEMBUATKAN SAYA BERASA TIDAK SELESA

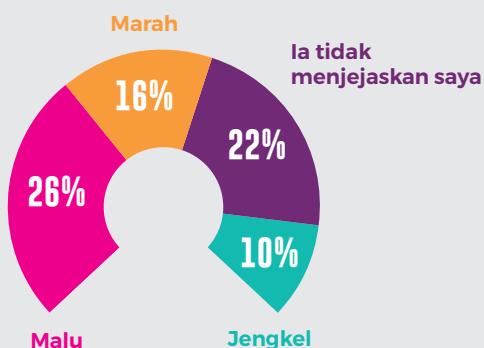
Asas: Kanak-kanak yang menggunakan Internet berumur 12-17 tahun
n = 995 kanak-kanak

YA 9%

KALI TERAKHIRINI BERLAKU...

Bagaimana perasaan anda?*

Siapa yang buat?**†

Rakan atau orang lain dikenali (ke bawah 18)

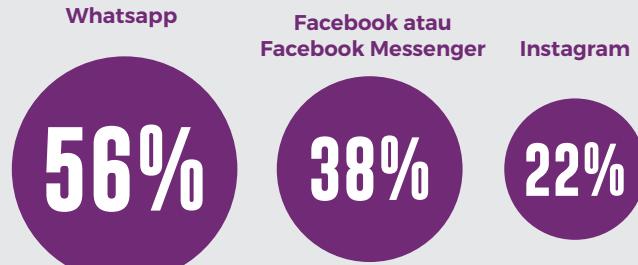
n = 91 kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 yang telah mengalami gangguan seksual secara lisan pada tahun lalu.

Dimana ia berlaku?*†

n = 91 kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 yang telah mengalami gangguan seksual secara lisan pada tahun lalu.

Pada platform manakah ia berlaku?*†

n = 36 kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 yang paling baru-baru ini mengalami gangguan seksual secara lisan melalui media sosial.

Siapa yang anda beritahu?***†

Kenapa anda tidak memberitahu kepada seseapa?*†

n = 38 kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 yang tidak memberitahu kepada seseapa kali terakhir mereka mengalami gangguan seksual secara lisan.

*Angka-angka ini menggambarkan maklum yang paling biasa dipilih oleh kanak-kanak.

**Angka-angka menggambarkan maklumbalas yang paling banyak dan paling kurang dipilih oleh kanak-kanak.

†Soalan aneka pilihan

2.3 OTHER EXPERIENCES OF CHILDREN THAT MAY BE LINKED TO ONLINE CHILD SEXUAL EXPLOITATION AND ABUSE

yang salah (empat kanak-kanak), takut terjerumus dalam masalah (enam kanak-kanak) atau takut menyusahkan keluarga mereka (empat kanak-kanak) sebagai alasan untuk tidak memberitahu.

Menerima imej seksual yang tidak diingini

Antara kanak-kanak yang telah ditinjau untuk *Disrupting Harm*, 9% (85 kanak-kanak) telah mengatakan bahawa seseorang telah menghantar imej atau video seksual kepada mereka yang mereka tidak mahu dalam tempoh setahun yang lalu. Kanak-kanak yang lebih tua berumur 16-17 agak lebih berkemungkinan (12%) menerima kandungan yang tidak diingini itu berbanding dengan kanak-kanak yang lebih muda (12-13: 7%; 14-15: 7%). Kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan berkemungkinan sama menerima kandungan seksual yang tidak diingini. Kebanyakan kanak-kanak yang telah menerima kandungan ini telah melaporkan perasaan negatif tentang kali terakhir ini berlaku, berasa marah (19%), malu (14%) atau jengkel (12%). Sembilan peratus - kebanyakannya berumur 16-17 - berasa bersalah kerana menerima imej seksual yang tidak diingini. Tujuh peratus berasa takut. Kanak-kanak berumur 12-13 dua kali lebih mungkin berasa takut berbanding kanak-kanak berumur 16-17.

Penerimaan imej seksual yang tidak diingini juga dipaparkan dalam perbualan pemandiri dengan orang muda yang pernah mengalami OCSEA di Malaysia: "Jadi di sinilah saya mula mengenali orang yang tidak dikenali. Saya tidak pernah menggunakan laman web ini, jadi saya tidak tahu bagaimana untuk mengendalikan laman web itu dan saya tidak pernah menggunakan panggilan video untuk berbual. Jadi, saya mula berbual dengan orang yang sebaya dengan saya - perbualan biasa seperti, 'Apa yang awak buat'. Kemudian, lelaki ini tiba-tiba menunjukkan alat sulitnya kepada saya. Pada masa itu, saya seperti, 'Eh apa ni? Saya akan tukar ke sembang lain!'. Kemudian dia menyatakan. 'Tunggu sebentar....'" (RA5-MY-02)

Dalam talian atau luar talian? Sebilangan besar kanak-kanak yang telah menerima imej seksual yang tidak diingini menerima mereka melalui media sosial (64%). Yang lain menyatakan ia berlaku melalui permainan dalam talian (23%) atau secara fizikal (15%). Kanak-kanak perempuan dan kanak-kanak berumur 14 tahun ke atas banyak memetik media sosial.

Kanak-kanak yang telah menerima kandungan seksual yang tidak diingini melalui media sosial biasanya melaporkan bahawa ini berlaku di WhatsApp (63%), Facebook/Facebook Messenger (38%) atau Telegram (19%). WeChat, YouTube dan Instagram turut dinyatakan.

Siapa yang menghantar kandungan seksual yang tidak diingini? Separuh daripada kanak-kanak menerima imej seksual yang tidak diingini daripada

individu yang tidak dikenali oleh mereka: 31% masih tidak tahu siapa pengirimnya dan 19% mengatakan bahawa ia adalah seseorang yang tidak mereka kenali sebelum kejadian. Kanak-kanak berumur 16-17 dua kali lebih berkemungkinan tidak mengetahui identiti pengirim berbanding kanak-kanak berumur 12-13 (12-13: 19%; 16-17: 41%). Kanak-kanak perempuan lebih berkemungkinan daripada kanak-kanak lelaki melaporkan bahawa ia adalah seseorang yang tidak mereka kenali sebelum kejadian (kanak-kanak perempuan: 26%; kanak-kanak lelaki: 9%). Ciri tanpa nama yang boleh disalahgunakan melalui internet mungkin membantu menjelaskan mengapa imej seksual yang tidak diingini biasanya dihantar melalui media sosial dan mengapa pesalah selalunya adalah seseorang yang tidak diketahui oleh kanak-kanak itu.

Kanak-kanak lain yang telah menerima imej seksual yang tidak diingini daripada orang yang telah mereka kenali, termasuk rakan sebaya di bawah 18 tahun (dipetik oleh 20% kanak-kanak: 26% kanak-kanak lelaki dan 12% kanak-kanak perempuan), rakan atau kenalan dewasa (9%) dan pasangan romantik (5%). Tiga belas peratus lebih memilih untuk tidak bercakap. Ini kebanyakannya kanak-kanak yang lebih muda (12-13: 35%; 16-17: 2%).

Siapa yang diberitahu oleh kanak-kanak - jika sesiapa

sesiapa: Tiga puluh empat peratus daripada kanak-kanak yang telah menerima kandungan seksual yang tidak diingini pada tahun sebelumnya tidak memberitahu kepada sesiapa mengenainya. Kanak-kanak berumur 16-17 dua kali lebih berkemungkinan tidak memberitahu kepada sesiapa berbanding kanak-kanak berumur 12-13 (12-13: 24%; 16-17: 44%). Antara kanak-kanak yang mendedahkan, kawan adalah orang kepercayaan yang paling biasa (30%). Sebilangan kecil kanak-kanak memberitahu kepada adik-beradik (16%), penjaga perempuan (15%) atau penjaga lelaki (13%). Tiada seorang pun daripada kanak-kanak berumur 16-17 memberitahu kepada penjaga. Hanya seorang daripada 85 kanak-kanak itu memilih untuk memberitahu seorang guru, seorang memberitahu kepada pekerja sosial dan seorang lagi menghubungi talian bantuan, manakala tiga kanak-kanak telah melaporkan kepada polis.

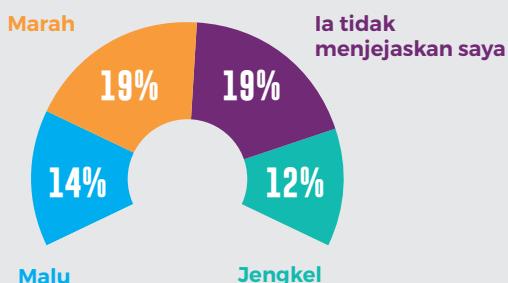
Daripada 29 kanak-kanak yang tidak memberitahu kepada sesiapa bahawa mereka telah menerima imej seksual yang tidak diingini, ramai yang percaya ia tidak cukup serius untuk melaporkan (sembilan kanak-kanak). Yang lain menyatakan tiada apa-apa yang akan dicapai dengan melaporkannya, mereka tidak tahu ke mana untuk membuat laporan atau kepada siapa hendak membuat laporan atau bahawa mereka terlalu malu untuk memberitahu kepada sesiapa. Kanak-kanak muda, berumur 12-13, dan kanak-kanak perempuan lebih cenderung untuk mengatakan bahawa mereka tidak tahu ke mana hendak membuat laporan atau kepada siapa hendak membuat laporan berbanding dengan kanak-kanak

PADA TAHUN LALU

SESEORANG TELAH MENGHANTAR SAYA IMEJ SEKSUAL YANG SAYA TIDAK MAHU

KALI TERAKHIR INI BERLAKU...

Bagaimana perasaan anda?*

n = 85 kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 yang menerima imej seksual yang tidak diingini pada tahun lalu.

Siapa yang buat?*†

Saya tidak tahu siapa orang itu

Rakan atau orang lain dikenali (ke bawah 18)

20%

Lebih baik tidak perlu cakap

13%

Rakan atau orang lain dikenali (ke atas 18)

9%

Pasangan romantik (atau bekas)

5%

Orang lain

5%

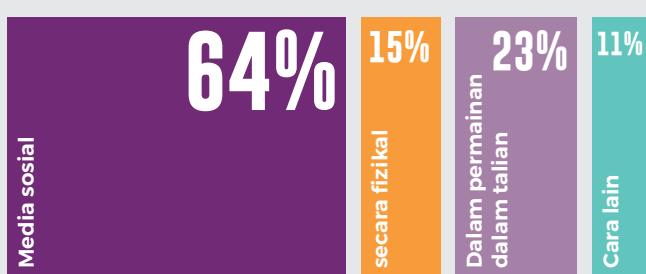
Ahli keluarga

4%

Seseorang yang saya tidak kenal

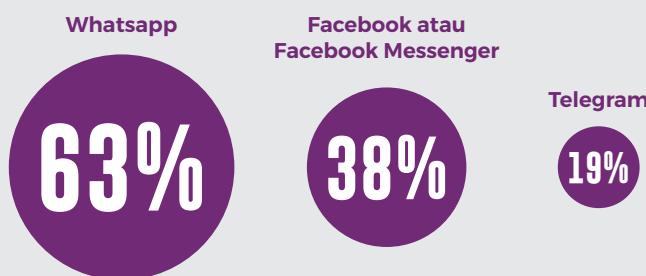
18%

Dimana ia berlaku?*†

n = 85 kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 yang menerima imej seksual yang tidak diingini pada tahun lalu.

Pada platform manakah ia berlaku?*†

n = 54 kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 yang baru-baru ini menerima imej seksual yang tidak diingini melalui media sosial.

Siapa yang anda beritahu?***

3 TERBAWAH

3 TERATAS

n = 85 kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 yang menerima imej seksual yang tidak diingini pada tahun lalu.

Kenapa anda tidak memberitahu kepada seseapa?**

n = 29 kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 yang tidak memberitahu seseapa kali terakhir mereka menerima imej seksual yang tidak diingini.

*Angka-angka ini menggambarkan maklum yang paling biasa dipilih oleh kanak-kanak.

**Angka-angka menggambarkan maklumbalas yang paling banyak dan paling kurang dipilih oleh kanak-kanak.

†Soalan aneka pilihan

berumur 16-17 dan kanak-kanak lelaki (12-13: 50%; 16-17: 12%; kanak-kanak perempuan: 29%; lelaki: 13%).

Kesinambungan Eksplorasi dan Penderaan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian dan Luar Talian

Temu bual dan data tinjauan yang dikumpul daripada pelbagai pihak berkepentingan merangkumi kerajaan, sistem perundangan dan pekerja perkhidmatan sosial barisan hadapan mencadangkan bahawa OCSEA kadangkala dianggap sebagai jenis penderaan baharu yang memerlukan maklum balas baharu sepenuhnya. Walau bagaimanapun, dengan secara tegas mengkategorikan eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak sebagai dalam talian atau luar talian tidak menggambarkan dengan tepat realiti keganasan seksual yang sedang dialami oleh kanak-kanak. Penelitian daripada pihak penguatkuasaan undang-undang yang ditemu bual untuk *Disrupting Harm*, seperti kes guru mendera pelajar secara seksual untuk kemudian berkongsi imej dan video penderaan di media sosial ([lihat bab 2.1.1](#)), menunjukkan bagaimana persekitaran dalam talian dan luar talian kadangkala berhubungkait dalam kesinambungan penderaan.

Disrupting Harm menggunakan terma OCSEA untuk merujuk kepada semua kejadian eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak yang mempunyai dimensi dalam talian. Ini termasuk:

1. Eksplorasi dan penderaan seksual yang berlaku secara eksklusif dalam persekitaran dalam talian. Sebagai contoh, pesalah boleh menggunakan persekitaran dalam talian untuk berhubung dengan, meyakinkan dan/atau memaksa kanak-kanak berkongsi kandungan seksual yang dijana sendiri, yang kemudiannya boleh dikongsi dengan lebih meluas.
2. Eksplorasi dan penderaan seksual yang berlaku di luar talian tetapi difasilitasi oleh teknologi digital dalam talian. Sebagai contoh, pesalah boleh menggunakan persekitaran dalam talian untuk mengantuni kanak-kanak dengan niat untuk bertemu secara bersemuka kemudian untuk terlibat dalam penderaan atau eksplorasi seksual.
3. Eksplorasi dan penderaan seksual yang telah dilakukan di luar talian dan kemudian bergerak ke dalam talian. Sebagai contoh, kanak-kanak mungkin dihubungi dan didera secara fizikal, tetapi alatan dalam talian boleh digunakan untuk berkomunikasi dengan dan untuk memaksa kanak-kanak itu, untuk menangkap imej atau video seksual eksplisit dan berpotensi berkongsi kandungan seksual dengan orang lain.

Ini hanyalah beberapa contoh sifat dinamik OCSEA dan ciri kesinambungan antara penderaan dan eksplorasi seksual dalam talian dan luar talian.

Di samping itu, apabila pekerja barisan hadapan di Malaysia diminta untuk mengenal pasti faktor-faktor yang berkaitan dengan kanak-kanak dan masyarakat yang mempengaruhi kerentenan kanak-kanak terhadap eksplorasi seksual umum dan menjelaskan kerentenan kanak-kanak terhadap OCSEA secara

khusus, mereka biasanya memilih beberapa faktor yang sama termasuk tercincir dari sekolah, keganasan keluarga, peningkatan akses kepada teknologi dan internet, akses dan pendedahan kepada pornografi, stigma daripada masyarakat serta pantang larang mengenai seks dan seksualiti.

Salah seorang pekerja barisan hadapan yang ditinjau mengulas bahawa: "Terdapat lebih banyak persamaan dengan kerentenan kanak-kanak sebahagian besarnya kerana ketidakupayaan mereka untuk berhadapan dengan pihak-pihak berkuasa dalam kehidupan mereka dan secara fizikal, mereka berada dalam keadaan yang kurang berfaedah." ([RA3-MY-39-A](#))

Ia berikutan bahawa maklum balas kepada OCSEA mesti dibenamkan dalam sistem perlindungan kanak-kanak yang lebih luas dan tidak dikendalikan secara berasingan. Ini bermakna satu siri langkah-langkah pencegahan diperlukan yang merangkumi semua jenis penderaan dan eksplorasi seksual kanak-kanak. Mangsa OCSEA juga perlu mendapat manfaat daripada perkhidmatan yang sama wujud untuk mangsa keganasan kanak-kanak lain. Sebagai contoh, seorang profesional keadilan jenayah yang ditemubual oleh *Disrupting Harm* menyatakan bahawa, di Malaysia, Pusat Krisis Sehenti menawarkan perkhidmatan perubatan yang boleh diakses oleh kanak-kanak yang mengalami kepada sebarang bentuk penderaan seksual kanak-kanak. ([RA4-MY-05-A-keadilan](#))

Walau bagaimanapun, maklum balas terhadap penderaan kanak-kanak mungkin perlu disesuaikan untuk mengambil kira cara teknologi dalam talian digunakan untuk memudahkan penderaan dan membentuk penderaan yang baharu. Ini mungkin bermakna bagi memastikan undang-undang jelas merangkumi semua bentuk dan aspek OCSEA, menyediakan pihak penguatkuasaan undang-undang dengan kakitangan dan peralatan yang diperlukan untuk menyiasat aspek kesalahan dalam talian, meningkatkan kesedaran awam tentang dimensi dalam talian mengenai penderaan kanak-kanak, meningkatkan kemahiran digital kanak-kanak dan penjaga serta melibatkan diri dengan industri komunikasi digital.

Di Malaysia, didapati daripada temu bual dengan wakil kerajaan bahawa terdapat jurang dalam cara agensi kerajaan yang diberi mandat untuk berkongsi data mengenai OCSEA semasa proses penyiasatan. Terdapat juga keperluan untuk mengukuhkan penyiasatan penguatkuasaan undang-undang yang melibatkan penggunaan forensik digital, yang hanya boleh dicapai jika penekanan dan keutamaan yang lebih besar diberikan kepada kesalahan ini supaya lebih ramai kakitangan boleh ditugaskan ke unit khusus yang berkaitan. Temu bual dengan pihak penguatkuasaan mendedahkan bahawa, disebabkan bilangan kakitangan yang kurang di Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC), unit ini tidak dapat melibatkan dalam penyiasatan yang proaktif dan rahsia.

2.4 HALANGAN KEPADA PENDEDAHAN DAN PELAPORAN EKSPLOITASI DAN PENDERAAAN SEKSUAL KANAK-KANAK DALAM TALIAN DI MALAYSIA

Kanak-kanak yang mengambil bahagian dalam tinjauan isi rumah *Disrupting Harm di Malaysia* secara amnya merasakan bahawa mereka boleh bergantung pada rangkaian interpersonal mereka untuk mendapatkan bantuan jika diperlukan. Sebanyak 92% kanak-kanak ‘bersetuju’ atau ‘sangat bersetuju’ bahawa ahli keluarga mereka akan membantu mereka jika mereka menghadapi masalah, dan 68% mengatakan bahawa mereka boleh bercakap dengan rakan mereka tentang masalah mereka. Namun, dalam amalan, seperti yang ditunjukkan dalam bab-bab 2.2 dan 2.3, sehingga 50% kanak-kanak yang mengalami pelbagai ancaman OCSEA atau pengalaman lain yang tidak diingini di internet tidak mendedahkan kepada sesiapa pun. Berdasarkan kepada data daripada tinjauan isi rumah, akses kepada temu bual keadilan dengan kanak-kanak, tinjauan pekerja barisan hadapan dan temu bual dengan wakil kerajaan, bab ini meneroka alasan segera mengapa kanak-kanak mungkin tidak mendedahkan, tetapi juga mengapa orang dewasa mungkin enggan membuat laporan rasmi. Beberapa sebab ini bertindih dan berkait rapat dengan konteks sosial, menjelaskan jurang dalam pengetahuan dan sikap yang bukan sahaja menghalang pendedahan dan pelaporan tetapi sebenarnya meningkatkan kerentanan kanak-kanak terhadap OCSEA.

2.4.1 Rasa malu dan stigma

Berasa Malu

Dalam tinjauan isi rumah, beberapa kanak-kanak yang pernah mengalami OCSEA atau insiden tidak diingini lain dalam talian tetapi tidak memberitahu kepada sesiapa tentang perkara itu menyatakan bahawa mereka berdiam diri kerana berasa malu atau perasaan bahawa ianya akan menjadi terlalu sukar dari segi emosi. Sebagai contoh, perasaan malu adalah alasan yang paling sering disebut untuk tidak mendedahkan dalam kalangan kanak-kanak yang tidak memberitahu kepada sesiapa tentang menerima permintaan yang tidak diingini untuk berkongsi imej seksual (tiga daripada sembilan kanak-kanak) dan menjadi mangsa kepada peras ugut bagi seksual (dua daripada empat kanak-kanak).

Dua wakil kerajaan yang ditemu bual untuk *Disrupting Harm in Malaysia* berhujah bahawa seks adalah topik yang sensitif di Malaysia. (RA1-MY-08-A, RA1-MY-10-A) Konteks ini boleh membantu menjelaskan mengenai ketidakselesaan yang kanak-kanak dan orang dewasa rasai tentang pendedahan dan pelaporan OCSEA atau pengalaman lain yang berkaitan dengan seks yang tidak diingini, sama ada dalam talian atau luar talian. Menurut seorang wakil kerajaan: “Terdapat pelbagai jenis ibu bapa; subjek penderaan seksual kanak-kanak masih pantang larang dengan sesetengah ibu bapa... Kesedaran telah meningkat tetapi pantang larang masih ada.” (RA1-MY-08-A)

Stigma dan menyalahkan mangsa

Antara kanak-kanak dalam tinjauan isi rumah yang tidak memberitahu kepada sesiapa tentang pengalaman terbaru mereka tentang OCSEA atau pengalaman lain berkaitan seks yang tidak diingini dalam talian, sebab biasa yang disebut untuk tidak mendedahkan termasuk perasaan bahawa mereka telah melakukan sesuatu yang salah, takut menghadapi masalah dan takut menyusahkan keluarga. Sebagai contoh, antara empat kanak-kanak yang tidak memberitahu kepada sesiapa tentang peras ugut yang mereka hadapi, dua orang bimbang untuk menghadapi masalah. Begitu juga, dua kanak-kanak yang mengalami perkongsian imej seksual tanpa persetujuan, menyimpan kejadian itu untuk diri mereka sendiri kerana takut berhadapan dengan masalah atau takut menimbulkan masalah kepada keluarga mereka. Tanggapan ini menunjukkan bahawa kanak-kanak yang pernah mengalami penderaan seksual mungkin berisiko untuk mendapat stigma.

Kanak-kanak yang pernah mengalami ancaman OCSEA mungkin merasakan bahawa mereka sendiri bertanggungjawab. Dalam tinjauan isi rumah, 41% kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 tahun percaya bahawa mereka yang paling bertanggungjawab terhadap keselamatan dalam talian mereka. Sikap ibu bapa mungkin menguatkan sebab-sebab ketidakdedahan ini. Data daripada tinjauan isi rumah menunjukkan bahawa 78% kanak-kanak dan 83% penjaga percaya bahawa ia adalah kesalahan mangsa apabila imej atau video

2.4 HALANGAN KEPADA PENDEDAHAN DAN PELAPORAN EKSPLOITASI DAN PENDERNAAN SEKSUAL KANAK-KANAK DALAM TALIAN DI MALAYSIA

yang dijana sendiri dikongsi luas. Ramai kanak-kanak mungkin tidak mahu mendedahkan kejadian OCSEA kerana takut akan hukuman daripada penjaga mereka termasuk sekatan penggunaan internet mereka. Malah, daripada penjaga yang ditinjau, 36% menyatakan bahawa, jika ada yang mengganggu anak-anak mereka dalam talian, mereka akan menyekat penggunaan internet mereka.

Rasa malu dan stigma juga boleh menjelaskan pelaporan penderaan kanak-kanak oleh penjaga sendiri. Apabila disoal apakah tindakan yang mereka fikir akan diambil jika anak-anak mereka mengalami gangguan seksual, penderaan atau eksplorasi, 60% penjaga menyatakan mereka akan memberitahu kepada pasangan dan 34% kepada ahli keluarga yang lain. Sebaliknya, hanya 13% melaporkan bahawa mereka akan memberitahu kepada pekerja sosial, manakala 19% akan menghubungi talian bantuan. Lima puluh lima peratus penjaga yang tidak akan melaporkan jika anak-anak mereka mengalami penderaan, eksplorasi atau gangguan kerana takut akan kesannya, manakala 18% tidak akan melaporkan untuk mengelak daripada mewujudkan masalah.

Dalam perbualan dengan pemandiri muda daripada penyelidikan OCSEA untuk *Disrupting Harm*, terbukti bahawa mereka telah mengalami rasa malu, tetapi juga merasakan bahawa mereka dipersalahkan atas apa yang telah berlaku: "Saya tidak tahu bagaimana untuk mengendalikannya, seperti saya Ayah menangis dan sedih serta kecewa dengan saya kerana saya melakukan perkara dengan seorang lelaki, seperti dia sedih itu, saya tidak tahu mengapa dia sedih, tetapi saya fikir dia sedih tentang perkara yang salah. Saya rasa dia bertanya kepada saya seperti, 'Mengapa awak berbuat demikian?', sedangkan soalan itu sepatutnya seperti, 'Mengapa dia berbuat demikian kepada awak?' (RA5-MY-01)

Stigma dan perbuatan yang menyalahkan mangsa mungkin wujud dari keluarga atau masyarakat. Seorang profesional keadilan dari mahkamah khas yang mengendalikan Jenayah Seksual Terhadap Kanak-kanak memberitahu *Disrupting Harm* bahawa kanak-kanak boleh mengalami gangguan dan tekanan yang berterusan daripada ahli keluarga untuk menarik balik aduan dan menyelesaikan kes di luar sistem mahkamah (lihat juga [bab 3.2.7](#)).

Seorang profesional keadilan Jenayah menyatakan mereka "*menyedari kes di mana mangsa kanak-kanak perlu menghadapi soalan yang tidak wajar di balai polis, kadang-kadang persoalan yang dibuat oleh pegawai polis atau pegawai penyiasat yang tidak beretika menyindir bahawa perbuatan dan kesalahan itu terletak pada mangsa kanak-kanak sebagai alasan untuk kes-kes yang telah berlaku.*" (RA4-J-MY-05-A) Walaupun ini mungkin bukan perkara biasa, sikap seperti itu di pihak penguatkuasaan undang-undang boleh menyumbang kepada budaya yang menghalang kanak-kanak untuk tampil ke hadapan. Adalah amat penting untuk mendidik orang ramai bahawa mengalami penderaan bukanlah kesalahan kanak-kanak itu dan mereka tidak sepatutnya dihukum di atas sebab itu.

Stigma apabila Pesalah adalah Sesama Jantina

Kurang pengesanan dan kurang pelaporan eksplorasi dan penderaan seksual terhadap kanak-kanak lelaki adalah masalah global, akibat daripada pelbagai faktor sosial dan undang-undang.¹¹⁴ Seperti yang ditunjukkan oleh keterangan global, kanak-kanak didera oleh pesalah daripada jantina yang sama mungkin mengalami kesukaran untuk melaporkan kesalahan kerana stigma yang dikaitkan dengan homoseksualiti.^{115,116} Halangan pelaporan ini wujud untuk kanak-kanak heteroseksual yang mengalami penderaan oleh pesalah yang sama jantina dan untuk golongan muda yang mempunyai orientasi seksual atau identiti jantina yang lain. Kanak-kanak lelaki yang didera oleh pesalah jantina yang sama mungkin berdepan kesukaran untuk melaporkan insiden di Malaysia kerana perbuatan homoseksual lelaki merupakan satu kesalahan dalam undang-undang semasa.¹¹⁷ Kanak-kanak lelaki mungkin takut akibat undang-undang jika mereka melaporkan. Dalam amalan, ketidakkonsistenan mengenai umur persetujuan seksual, seperti yang diterangkan dalam Gambaran Keseluruhan Perundangan dan Dasar, boleh membawa kepada tahap perlindungan yang berbeza bergantung pada jantina dan umur kanak-kanak yang terlibat dalam penderaan.

114. Josenhans, V., Kavenagh, M., Smith, S., & Wekerle, C. (2019). *Gender, rights and responsibilities: The need for a global analysis of the sexual Child Abuse & Neglect*, 110 (Part 1), 4.

115. Josenhans, V., Kavenagh, M., Smith, S., & Wekerle, C. (2019). *Gender, rights and responsibilities: The need for a global analysis of the sexual Child Abuse & Neglect*, 110 (Part 1), 4.

116. United Nations Children's Fund, *Research on the Sexual Exploitation of Boys: Findings, ethical considerations and methodological challenges*, UNICEF, New York, 2020.

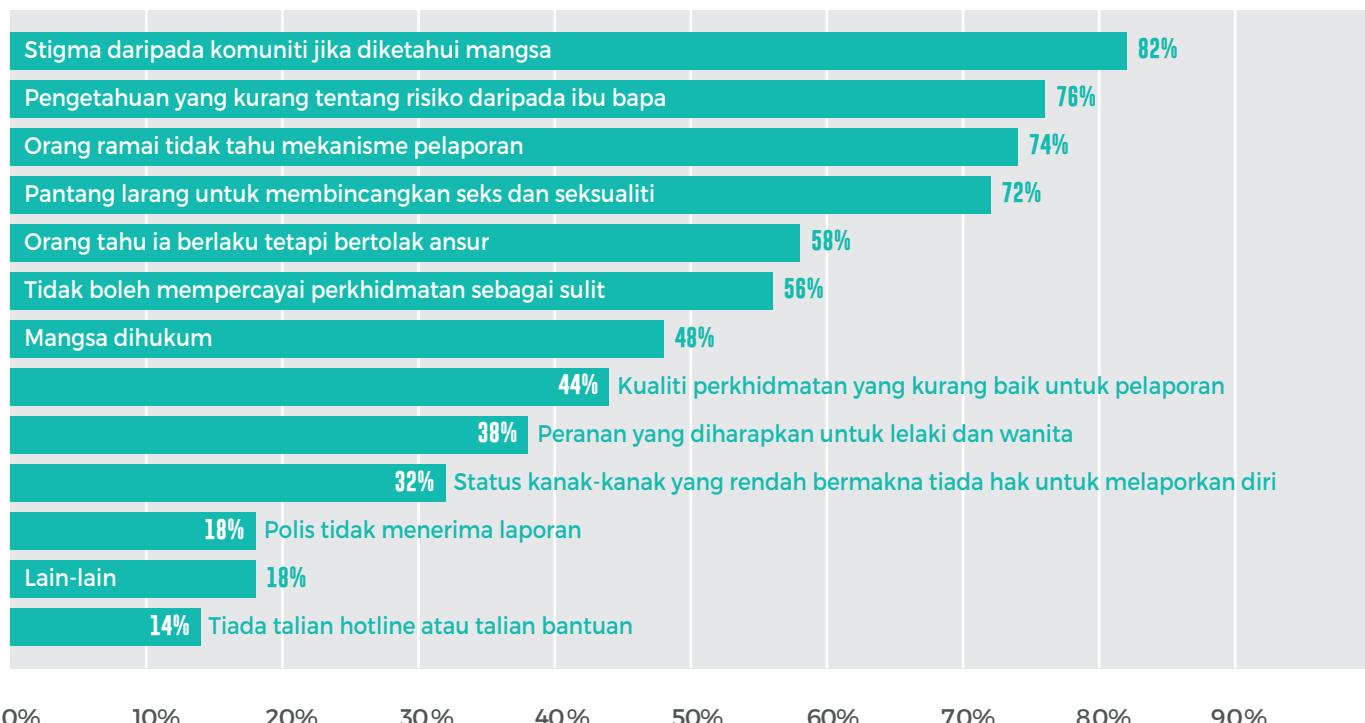
117. Government of Malaysia (1936). *Laws of Malaysia - Act 574* - Penal Code, as amended in 2017. Sections 377A, 377B and 377D on Unnatural Offences.

Pandangan pekerja barisan hadapan tentang stigma dan ketidakselesaan semasa membincangkan seks

Hakikat bahawa ramai kanak-kanak yang mengalami ancaman OCSEA tidak memberitahu kepada sesiapa, terutamanya orang dewasa, sebahagianya boleh dikaitkan dengan perkara biasa yang berkaitan dengan ketidakselesaan membincangkan seks dan stigma yang dialami oleh beberapa mangsa jenayah seksual. Sebanyak 82% daripada pekerja barisan hadapan yang ditinjau percaya bahawa stigma daripada komuniti mempengaruhi pelaporan OCSEA di Malaysia – menjadikannya halangan yang paling biasa dilihat untuk pelaporan. Pantang larang mengenai seks dan seksualiti disebut sebagai penghalang untuk pelaporan oleh 72% pekerja barisan hadapan (lihat Rajah 30).

Ketidakselesaan yang biasa berkaitan dengan perbincangan secara terbuka mengenai seks dan seksualiti serta stigma berhubung pengalaman seksual bukan sahaja menghalang pendedahan tetapi meningkatkan kerentanan kanak-kanak terhadap penderaan dan eksploitasi. Apabila pekerja barisan hadapan disoal mengenai faktor masyarakat yang manakah telah meningkatkan kerentanan kanak-kanak kepada OCSEA, 49 daripada 50 pekerja barisan hadapan telah melaporkan persepsi stigma daripada masyarakat dan pantang larang membincangkan tentang seks dan seksualiti sebagai dua faktor teratas (Rajah 31).

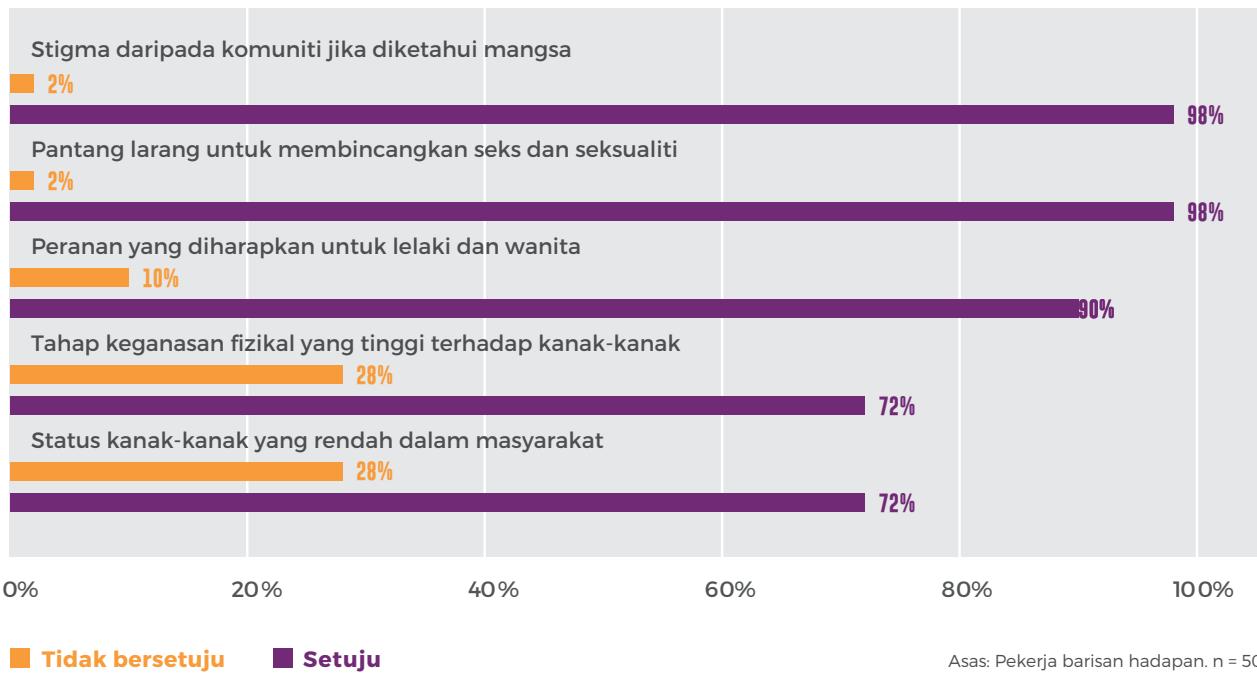
Rajah 30: Persepsi pekerja barisan hadapan tentang halangan untuk melaporkan OCSEA.

Asas: Pekerja barisan hadapan. n = 50.

2.4 HALANGAN KEPADA PENDEDAHAN DAN PELAPORAN EKSPLOITASI DAN PENDERAAAN SEKSUAL KANAK-KANAK DALAM TALIAN DI MALAYSIA

Rajah 31. Persepsi pekerja barisan hadapan terhadap faktor masyarakat yang mempengaruhi kerentanan kanak-kanak terhadap OCSEA.

Asas: Pekerja barisan hadapan. n = 50.

Seorang pekerja barisan hadapan telah menekankan bagaimana ketiada pendedahan OCSEA kerana berasa malu tentang seks dan stigma yang menyelubungi pengalaman seksual kanak-kanak sebenarnya memudahkan penderaan dan eksplorasi: *“pantang larang dan stigma boleh meningkatkan kemungkinan penindasan untuk membincangkan topik itu secara terbuka dalam masyarakat, meningkatkan peluang untuk kanak-kanak meneroka atau terdedah kepadaanya secara senyap dalam talian, yang mungkin menjadikan mereka kurang dilindungi daripada eksplorasi.”* (RA3-MY-24-A)

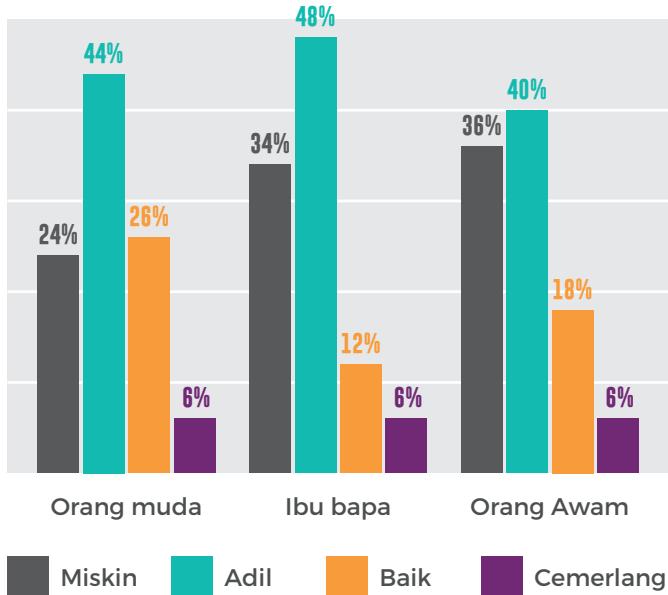
2.4.2 Kurang kesedaran tentang OCSEA

Beberapa kanak-kanak yang ditinjau yang memilih untuk tidak memberitahu kepada sesiapa apa yang telah berlaku kepada mereka mengaitkan ini dengan ketakutan bahawa tiada sesiapa akan mempercayai mereka atau memahami keadaan mereka dan/ atau tidak menyangka kejadian itu cukup serius untuk dilaporkan. Sebagai contoh, menganggap kejadian itu tidak cukup serius untuk dilaporkan adalah alasan paling biasa yang diberikan oleh kanak-kanak yang tidak mendedahkan pengalaman

gangguan seksual (14 daripada 38 kanak-kanak) atau menerima kandungan seksual yang tidak diingini (sembilan daripada 30 kanak-kanak). Sebilangan kanak-kanak yang tidak melaporkan mengenai tawaran wang atau hadiah sebagai pertukaran untuk imej seksual (satu daripada empat kanak-kanak) atau pengalaman perkongsian kandungan seksual tanpa persetujuan (seorang daripada tujuh kanak-kanak) mengatakan bahawa mereka bimbang tiada siapa yang akan percaya mereka. Sesetengah kanak-kanak (dua daripada sembilan kanak-kanak) juga tidak menyedari bahawa mereka boleh melaporkan pengalaman pengantunan dalam talian di mana mereka diminta untuk berkongsi kandungan seksual. Ini mungkin menunjukkan kekurangan pengetahuan tentang apa yang membentuk OCSEA dan betapa seriusnya perkara tersebut, dalam kalangan kanak-kanak dan orang di sekeliling mereka.

Apabila pekerja barisan hadapan yang ditinjau untuk *Disrupting Harm* telah diminta menilai kesedaran golongan muda, penjaga dan orang awam tentang OCSEA, majoriti menilai kesedaran OCSEA dalam kalangan kumpulan berbeza ini sama ada ‘miskin’ atau ‘adil’, seperti yang ditunjukkan dalam Rajah 32.

Rajah 32: Persepsi pekerja barisan hadapan terhadap kesedaran OCSEA dalam kalangan kanak-kanak, penjaga dan orang awam.

Asas: Pekerja kebijakan barisan hadapan. n = 50.

Jurang dalam kesedaran tentang eksplorasi dan penderaan seksual termasuk OCSEA, di Malaysia sebagiannya mencerminkan ketidakselesaan mengenai perbincangan tentang seks dan seksualiti. Kepakaan tentang perbincangan seks juga meliputi perbincangan mengenai penderaan dan eksplorasi seksual terhadap kanak-kanak. Dalam kata-kata profesional barisan hadapan: *"Saya tidak pasti sama ada penduduk umum mengetahui atau memahami konsep OCSEA, kerana kami tidak bercakap tentang APA-APA yang berkaitan dengan seks, lebih-lebih lagi mengenai kanak-kanak."* (RA3-MY-13-A)

Pemahaman yang kukuh tentang risiko-risiko berkaitan OCSEA dan kesedaran bahawa OCSEA merupakan satu kesalahan adalah penting kerana ia menyediakan asas untuk memulakan tindakan undang-undang. Kanak-kanak, penjaga mereka dan orang awam perlu memahami tindakan dalam talian dan kandungan dalam talian yang membentuk OCSEA. Tanpa pemahaman ini, OCSEA tidak mungkin dilaporkan. Selain daripada menghalang pendedahan dan pelaporan, kekurangan kesedaran atau persepsi bahawa OCSEA tidak serius atau tidak berbahaya kepada kanak-kanak juga boleh menyumbang kepada sikap berbahaya terhadap penderaan seperti menyalahkan mangsa (lihat bab 2.4.1).

Kesedaran kanak-kanak terhadap OCSEA

Tinjauan isi rumah menunjukkan bahawa sekurang-kurangnya 60% kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 tahun tidak menerima pendidikan seks. Angka ini adalah 70% dalam kalangan kanak-kanak berumur 12-13 tahun dan 46% dalam kalangan kanak-kanak berumur 16-17 tahun. Hanya 29% kanak-kanak menunjukkan bahawa mereka telah menerima pendidikan seks (12-13: 16%; 16-17: 42%). Peratusan ini ialah 26% di kawasan luar bandar berbanding 31% di kawasan bandar. Sebelas peratus daripada kanak-kanak itu tidak tahu sama ada mereka telah menerima pendidikan seks atau lebih memilih untuk tidak bercakap berkenaan perkara itu.

Akses kepada pendidikan seksualiti yang komprehensif:

Pendidikan yang sesuai dengan umur tentang kesihatan seksual dan reproduktif boleh meningkatkan kesedaran mengenai OCSEA. Tindakan mengajar kanak-kanak tentang seksualiti, integriti badan (bodily integrity) dan persetujuan boleh membantu mereka mengenali situasi berisiko dan tingkah laku yang tidak sesuai di luar talian dan dalam talian.

Dalam kalangan kanak-kanak yang telah menerima pendidikan seks, 83% menyatakan bahawa kebanyakan maklumat yang diberikan adalah berkaitan dengan moral. Dengan menggalakkan, 71% juga melaporkan bahawa pendidikan seks yang mereka terima telah membincangkan tentang ketegasan dan cara mengatakan 'tidak'.

Walaupun kebanyakan kanak-kanak mengatakan bahawa mereka tidak menerima pendidikan seks, seorang pegawai kerajaan menyatakan bahawa kanak-kanak di sekolah Malaysia pada peringkat rendah dan menengah belajar *"tentang risiko eksplorasi seksual dan penderaan seksual dan cara untuk melindungi diri mereka. melalui sukan pelajaran Pendidikan Jasmani dan Pendidikan Kesihatan, Pendidikan Sains, Pendidikan Islam, dan Pendidikan Moral."* (RA1-MY-08-A) Perspektif yang berbeza ini mungkin menunjukkan bahawa terdapat pemutusan antara dasar mengenai OCSEA dan tahap yang dianggap berguna oleh kanak-kanak.

Mengulas mengenai perbezaan tahap kesedaran OCSEA dalam kalangan kanak-kanak, seorang profesional barisan hadapan percaya bahawa ini *"berbalik kepada dasar pendidikan; kerajaan perlu lebih aktif dan memahami kesan serius terhadap komuniti dan masyarakat. Orang muda mencari di semua tempat yang salah untuk mendapatkan maklumat dan sokongan."* (RA3-MY-39-A)

2.4 HALANGAN KEPADA PENDEDAHAN DAN PELAPORAN EKSPLOITASI DAN PENDERAAAN SEKSUAL KANAK-KANAK DALAM TALIAN DI MALAYSIA

Sumber maklumat tentang seks dan seksualiti:

Berkenaan dengan sumber maklumat tentang seks dan seksualiti, 90% kanak-kanak telah melaporkan bahawa guru sekolah merupakan sumber maklumat yang utama bagi mereka, diikuti oleh rakan (32%) dan ibu (31%). Penonjolan penjaga sebagai sumber maklumat kelihatan merosot dengan usia kanak-kanak: kanak-kanak yang lebih tua berumur 16-17 cenderung untuk beralih kepada rakan, buku, majalah, laman web dan media sosial dalam peratusan yang lebih tinggi daripada rakan sebaya mereka yang lebih muda. Begitu juga, kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak di kawasan luar bandar kurang berkemungkinan untuk mendapatkan maklumat daripada penjaga mereka dan melaporkan mencari maklumat di laman web dan media sosial, mungkin disebabkan oleh norma keluarga yang lebih konservatif di kawasan luar bandar.

Salah seorang pekerja barisan hadapan yang ditinjau bimbang sumber maklumat yang tidak boleh dipercayai boleh meningkatkan lagi kerentanan kanak-kanak kepada OCSEA: *"Adalah sukar bagi orang di Malaysia untuk bercakap tentang kesihatan seksual dan reproduktif secara terbuka, terutamanya bagi individu di bawah umur. Mereka [kanak-kanak] cenderung untuk mendapatkan pendidikan kesihatan seksual dan reproduktif mereka dalam talian, kadang-kadang daripada orang yang tidak dikenali secara rawak. Ini meletakkan kanak-kanak berisiko dieksplotasi."* (RA3-MY-38-A)

Sementara itu, seorang pegawai kerajaan menyatakan: *"Seks adalah pantang larang kepada masyarakat; oleh itu para pendidik, ibu bapa dan pemimpin masyarakat memerlukan seminar kesedaran atau pendedahan kepada maklumat tepat yang terkandung dalam modul pendidikan seksual."* (RA1-MY-10-A)

Apabila disoal daripada siapa mereka lebih memilih untuk menerima maklumat tentang seks dan seksualiti, 48% daripada kanak-kanak yang ditinjau menyatakan kepada guru sekolah.

Sebanyak 22% kanak-kanak mengatakan bahawa mereka tidak mahu menerima pendidikan seks. Ketidakupayaan dan/atau keengganan untuk belajar tentang seksualiti termasuk persetujuan dan integriti badan boleh meningkatkan kerentanan kanak-kanak kepada OCSEA.

Kesedaran orang dewasa terhadap OCSEA

Beberapa pekerja barisan hadapan mencadangkan bahawa peningkatan kesedaran amat diperlukan dalam komuniti dan ramai orang masih belum melihat kesalahan dalam talian sebagai satu isu. Khususnya, seorang wakil kerajaan mencadangkan supaya *"penyampaian kepada kumpulan terpinggir dan mereka yang berada di kawasan luar bandar masih menjadi satu masalah."* (RA1-MY-10-A)

Seperti yang dilihat dalam Rajah 30, 58% daripada pemberi perkhidmatan sosial barisan hadapan yang ditinjau percaya bahawa penderaan sedang "Bertolak ansur oleh masyarakat" menjadi penghalang kepada pelaporan. Penyelidikan terkini mengenai keganasan terhadap wanita di Malaysia menunjukkan beberapa sikap biasa yang mewajarkan, meminimumkan atau menyalahkan pemandiri atas bentuk keganasan yang dilakukan terhadap mereka. Kepercayaan bahawa keganasan rumah tangga dan keganasan fizikal adalah hasil biasa daripada tekanan, kekecewaan, cemburu atau kemarahan mungkin, sebagai contoh, menyumbang kepada mengalihkan kesalahan daripada pesalah kepada mangsa. Pentingnya, kepercayaan sedemikian ini mungkin menyusup ke dalam struktur sokongan untuk pemandiri.¹¹⁸ Data daripada pekerja barisan hadapan untuk Disrupting Harm menunjukkan bahawa sikap yang sama - bahawa penderaan boleh bertolak ansur secara sosial - mungkin mempengaruhi pendedahan dan mendapatkan bantuan secara negatif oleh penjaga OCSEA dan bahawa orang dewasa yang dipercayai memegang peranan yang penting dalam menerima pendedahan awal daripada kanak-kanak dan menyokong pelaporan formal/rasmi. Tinjauan isi rumah menunjukkan bahawa kanak-kanak yang mengalami OCSEA dan pengalaman dalam talian yang tidak diingini berkemungkinan besar untuk menceritakan kepada seseorang yang dikenali mereka (termasuk penjaga mereka). Malah, temu bual dengan profesional keadilan dan penilaian ancaman agensi penguasaan undang-undang selanjutnya menunjukkan bahawa laporan paling kerap dibuat oleh orang dewasa atau oleh kanak-kanak sendiri dengan sokongan orang dewasa. Data penilaian ancaman menunjukkan bahawa mangsa melaporkan jenayah sedemikian apabila disokong oleh rakan sebaya atau orang dewasa daripada kalangan kepercayaan mereka.

¹¹⁸ Women's Aid Organisation. (2021). *A Study on Malaysian Public Attitudes and Perceptions towards Violence Against Women: A Summary of Initial Findings and Recommendations*.

Pengetahuan Penjaga-Penjaga Mengenai Eksplorasi dan Penderaan Seksual Kanak-kanak Dalam Talian

Pengetahuan yang terhad mengenai risiko-risiko yang berkaitan di pihak ibu bapa dianggap sebagai penghalang kepada pelaporan OCSEA oleh 76% pekerja barisan hadapan yang ditinjau (lihat Rajah 30). Ini menjadikan ianya sebagai penghalang kedua terpenting dalam pelaporan selepas ketakutan terhadap stigma.

Walau bagaimanapun, menurut tinjauan isi rumah terhadap kanak-kanak yang menggunakan internet dan penjaga mereka, 94% daripada penjaga telah menerima maklumat tentang keselamatan dalam talian anak-anak mereka.

Apabila disoal tentang saluran yang melalui mereka menerima bimbingan tentang cara menyokong penggunaan internet anak-anak mereka dan memastikan mereka selamat, 63% daripada penjaga dalam tinjauan isi rumah menyebut keluarga atau rakan-rakan (lihat Rajah 33). Yang lain memetik media sosial (47%), televisyen (36%) atau sekolah anak mereka (35%) sebagai sumber maklumat. Daripada makluman, sesetengah responden mengenal pasti aplikasi keibubapaan (parenting apps) dalam talian sebagai sumber maklumat. Ini juga merupakan saluran di mana penjaga mengatakan mereka lebih memilih untuk menerima bimbingan. Lebih ramai penjaga wanita daripada penjaga lelaki lebih memilih untuk menerima maklumat daripada keluarga dan rakan-rakan, manakala yang kedua menyatakan bahawa mereka lebih memilih untuk bergantung pada sekolah anak mereka atau pada kursus keselamatan dalam talian dalam peratusan yang lebih tinggi daripada rakan sejawat wanita mereka. Oleh itu, saluran ini boleh dimanfaatkan untuk menyebarkan mesej kesedaran atau program pendidikan tentang cara penjaga boleh memperkasakan kanak-kanak untuk menggunakan internet dengan selamat dan berkesan.

Penjaga yang tinggal di kawasan luar bandar kurang berkemungkinan bergantung pada media sosial atau kursus keselamatan dalam talian untuk mendapatkan maklumat. Sesetengah penjaga terutamanya penjaga yang lebih tua, menamakan pemimpin agama sebagai sumber maklumat.

Rajah 33: Sumber maklumat sebenar dan pilihan penjaga mengenai cara menyokong penggunaan internet anak-anak mereka dan memastikan mereka selamat dalam talian.

Sumber maklumat	Sebenar	Pilihan Utama
Keluarga atau kawan	63%	62%
Media sosial	47%	48%
Televisyen	36%	37%
Sekolah anak	35%	41%
Pimpinan agama	19%	12%
Kursus keselamatan dalam talian	15%	24%
Radio	14%	15%
Surat khabar atau risalah	12%	18%
Tidak mendapatkan sebarang maklumat tentang ini	6%	N/A
Sumber lain	2%	2%
Tidak tahu	3%	3%

Asas: Penjaga kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12-17 tahun di Malaysia. n = 995.

2.4 HALANGAN KEPADA PENDEDAHAN DAN PELAPORAN EKSPLOITASI DAN PENDERNAAN SEKSUAL KANAK-KANAK DALAM TALIAN DI MALAYSIA

Kesedaran tentang OCSEA mungkin terhad dalam kalangan profesional yang bekerja dengan kanak-kanak, dalam kalangan penjaga dan dalam komuniti. Seorang profesional keadilan berhujah bahawa “sesetengah sekolah tidak mengetahui kewujudan Akta ini [Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017] dan oleh itu pendedahan [peningkatan kesedaran] Akta ini mesti dilakukan di kawasan luar bandar. Di samping itu, ini akan mendidik kanak-kanak ini tentang OCSEA.” (RA4-J-MY-05-A)

Seorang wakil kerajaan yang ditemu bual mencadangkan bahawa pekerja di klinik daerah atau komuniti mungkin tidak dimaklumkan seperti pekerja di hospital utama - mungkin disebabkan kekurangan sumber untuk latihan dan tiada prosedur operasi standard yang jelas disediakan. (RA1-MY-05-A) Seorang profesional barisan hadapan kelihatan bersetuju: “Saya sendiri kurang pengetahuan dan kesedaran mengenai OCSEA. Saya rasa kesedaran amat diperlukan, terutamanya bagi mereka yang bekerja secara langsung dengan kanak-kanak, penjaga dan guru sekolah.” (RA3-MY-18-A)

2.4.3 Pengetahuan yang tidak mencukupi tentang mekanisme pelaporan dan keyakinan yang rendah dalam proses keadilan

Tujuh puluh empat peratus daripada pekerja barisan hadapan yang ditinjau bersetuju bahawa kekurangan pengetahuan tentang mekanisme pelaporan merupakan penghalang kepada pelaporan OCSEA di Malaysia (lihat [Rajah 30](#)).

Dalam tinjauan isi rumah, adalah perkara biasa bagi mangsa OCSEA, atau kanak-kanak yang mengalami insiden yang mungkin menjadi penunjuk OCSEA, yang tidak memberitahu kepada sesiapa untuk mengatakan bahawa mereka tidak tahu ke mana untuk membuat laporan atau kepada siapa untuk membuat laporan. Ini disebut oleh tiga daripada empat kanak-kanak yang tidak memberitahu tentang penawaran wang atau hadiah sebagai pertukaran untuk imej seksual, dua daripada empat kanak-kanak yang tidak memberitahu kepada sesiapa mengenai peras-ugut bagi seksual dan tujuh daripada 12 kanak-kanak yang telah berdiam diri selepas diminta bercakap tentang seks.

“Tidak mengetahui ke mana membuat laporan atau kepada siapa untuk membuat laporan” menunjukkan bahawa kanak-kanak teragak-agak untuk menceritakan kepada orang di sekeliling mereka, tetapi, pada masa yang sama, tidak cukup mengenali mekanisme pelaporan rasmi seperti talian bantuan, polis dan platform media sosial yang mereka gunakan. Malah, 56% daripada semua kanak-kanak yang ditinjau menyatakan bahawa mereka tidak mengetahui di mana untuk mendapatkan bantuan jika mereka atau rakan mengalami gangguan atau penderaan seksual. Berkenaan dengan pelaporan dalam talian, 34% daripada kanak-kanak yang ditinjau tidak mengetahui cara melaporkan kandungan berbahaya di media sosial. Tambahan pula, dalam semua kes OCSEA, potensi OCSEA atau insiden tidak diingini lain yang diliputi oleh tinjauan isi rumah, hanya sebahagian kecil kanak-kanak yang benar-benar menggunakan mekanisme pelaporan rasmi ini.

Data *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa kanak-kanak yang menjalani OCSEA lebih cenderung untuk memberitahu kepada penjaga mereka daripada menggunakan mekanisme pelaporan yang rasmi. Penjaga sendiri mungkin juga tidak mengetahui mekanisme pelaporan tersebut. Apabila disoal apakah tindakan yang akan mereka ambil, jika anak mereka diganggu oleh sesuatu dalam talian, hanya 22% daripada penjaga yang termasuk dalam tinjauan isi rumah menyatakan bahawa mereka akan melaporkannya melalui talian bantuan, ramai yang menunjukkan sebaliknya bahawa mereka akan mendapatkan bantuan atau nasihat daripada rakan dan keluarga (48%).

Seorang wakil pihak penguatkuasaan undang-undang mencadangkan bahawa mungkin adalah bijak untuk meningkatkan kesedaran orang ramai tentang perundangan pelaporan mandatori (lihat di bawah) dan mengenai OCSEA sendiri: “Saya tidak fikir orang awam sepenuhnya menyedari bahawa terdapat kewajiban mandatori untuk membuat laporan bagi kes eksplotasi seksual kanak-kanak. Saya rasa kita perlu meningkatkan kesedaran mengenai bahagian ini, agar orang ramai memahami sepenuhnya Akta tersebut.” (RA4-J-MY-09-A)

Walaupun mekanisme pelaporan boleh dilihat dan boleh diakses, pendedahan dan pelaporan OCSEA mungkin terhalang oleh keyakinan rendah dalam proses pelaporan atau sistem keadilan. Dalam tinjauan isi rumah, enam daripada 29 kanak-kanak yang tidak mendedahkan bahawa mereka telah menerima kandungan seksual yang tidak diingini menyatakan bahawa mereka tidak percaya bahawa apa-apa akan dilakukan mengenainya. Tiga daripada tiga puluh lapan kanak-kanak yang pernah mengalami gangguan seksual dan tidak memberitahu kepada sesiapa menyatakan bahawa kebimbangan kejadian itu tidak dapat dirahsiakan. Pertimbangan yang sama juga boleh menjelaskan kemungkinan penjaga untuk membuat laporan rasmi mengenai penderaan.

Alasan-alasan yang diberikan oleh 11 penjaga dalam tinjauan yang mengatakan bahawa mereka tidak akan melaporkan gangguan seksual, eksplorasi atau penderaan terhadap anak-anak mereka termasuk takut tidak dilayan dengan betul (seorang penjaga), takut akibat negatif (satu penjaga), jangkaan bahawa ia akan mengambil masa dan wang (seorang penjaga) dan kepercayaan bahawa pelaporan tidak akan mengubah apa-apa (satu penjaga). Enam daripada penjaga takut akan kesannya dan dua menyatakan bahawa mereka tidak akan melaporkan untuk mengelakkkan masalah. Akibatnya, tidak melaporkan OCSEA oleh orang dewasa tidak selalu disebabkan oleh kekurangan pengetahuan tentang OCSEA atau saluran untuk melaporkannya; ia juga berkaitan dengan isu stigma dan/atau keyakinan terhadap pihak berkuasa/autoriti.

Seorang profesional keadilan yang ditemu bual untuk *Disrupting Harm* mengenal pasti kerumitan proses pelaporan sebagai penghalang kepada pelaporan. Seorang wakil NGO yang mengambil bahagian dalam temu bual akses kepada keadilan menghuraikan seperti berikut: “*Proses pelaporan adalah sangat panjang. Kami pergi sehingga tujuh jam setengah. Paling singkat ialah kira-kira satu jam. Jadi, ia berbeza-beza dan boleh bergantung kepada balai polis yang berbeza juga.*” (RA4-J-MY-07-A)

“
Walaupun mekanisme pelaporan boleh dilihat dan boleh diakses, pendedahan dan pelaporan OCSEA mungkin terhalang oleh keyakinan rendah dalam proses pelaporan atau sistem keadilan [...] Pertimbangan yang sama juga boleh menjelaskan kemungkinan penjaga untuk membuat laporan rasmi mengenai penderaan.

”
.....

3. MAKLUM BALAS KEPADA EKSPLOITASI DAN PENDERAAAN SEKSUAL KANAK-KANAK DALAM TALIAN DI MALAYSIA

Bab ini membentangkan keterangan mengenai mekanisme maklum balas semasa kepada OCSEA di Malaysia, termasuk pilihan pelaporan yang rasmi dan maklum balas pihak penguatkuasaan undang-undang dan sistem mahkamah. Sumbangan kerajaan, masyarakat sivil dan industri perkhidmatan internet dan teknologi untuk memerangi OCSEA di Malaysia juga dinilai. Bab ini mengambil keterangan individu yang bekerja dalam sistem perundangan jenayah (pegawai penguatkuasaan undang-undang dan pendakwa raya), pertubuhan bantuan guaman, NGO, pekerja barisan hadapan dan pengamal swasta berkenaan akses kepada keadilan dan remedi undang-undang di Malaysia (orang yang ditemu bual dirujuk sebagai RA4-MY-XX-A-keadilan). Kebanyakan keterangan yang dibentangkan dalam bab ini diambil daripada temu bual kualitatif dan maklum balas mungkin tidak menggambarkan keseluruhan pengalaman mereka yang mengakses kepada mekanisme tindak balas kepada OCSEA di Malaysia.

3.1 MEKANISME PELAPORAN YANG RASMI/FORMAL

3.1.1 Melapor dan merujuk kepada agensi penguatkuasaan undang-undang

Siapa yang melaporkan?

Seperti yang dilihat dalam bab 2, kanak-kanak yang mengalami OCSEA atau pengalaman lain yang tidak diingini dalam talian lebih berkemungkinan untuk menceritakan kepada seseorang yang dikenali oleh mereka (termasuk penjaga mereka) daripada melaporkan terus kepada polis atau melalui talian bantuan. Tiada seorang kanak-kanak dalam tinjauan isi rumah telah melaporkan kepada pekerja sosial. Temu bual dengan profesional keadilan dan penilaian ancaman yang dijalankan dengan pihak penguatkuasaan undang-undang juga menunjukkan bahawa kes-kes biasanya dilaporkan kepada pihak berkuasa oleh orang dewasa atau oleh kanak-kanak sendiri dengan sokongan orang dewasa dari kalangan kepercayaan mereka.

Seperti yang dinyatakan oleh seorang responden dari mahkamah khas yang mengendalikan Jenayah Seksual terhadap Kanak-kanak: "*Biasanya [aduan dibuat] oleh ibu bapa sendiri, tetapi kami juga mempunyai guru, kaunselor dari sekolah atau guru besar dan pegawai perubatan.*" (RA4-J-MY-10-A) Begitu juga, profesional keadilan jenayah menyatakan bahawa aduan biasanya dibuat kepada unit penguatkuasaan undang-undang bagi pihak kanak-kanak oleh penjaga, ahli keluarga lain dan profesional perubatan, pendidikan serta kebijikan sosial.

Menariknya, kes OCSEA yang disiasat oleh bahagian D11 Polis Diraja Malaysia antara 2017 dan 2019 telah dilaporkan oleh orang awam.

Rajah 34: Bagaimana kes dilaporkan.

	2017	2018	2019
Keluarga atau kawan	10	9	15
Media sosial	0	1	0

Asas: D11, Bahagian Polis Diraja Malaysia.

Walaupun kerentanan mereka, kanak-kanak - dengan bantuan orang dewasa - dapat melaporkan kesalahan itu kepada pihak penguatkuasaan undang-undang. Walaupun pesalah telah mengira strategi untuk menormalkan penderaan, yang melibatkan, misalnya, pengantunan mangsa dan/ atau menunjukkan imej lucu dan kandungan video, mangsa masih menyedari bahawa mereka didera dan tampil ke hadapan untuk melaporkan kes tersebut.

Beberapa profesional keadilan yang ditemu bual menyatakan bahawa aduan juga boleh dibuat bagi pihak kanak-kanak oleh pelbagai organisasi awam dan swasta, contohnya, pejabat Peguam Negara dan Pesuruhjaya Hak Asasi Manusia. Seorang profesional keadilan menyatakan bahawa NGO memainkan peranan penting dalam melaporkan dengan menyokong dan mendidik kanak-kanak dan orang ramai tentang tugas mandatori untuk membuat laporan. (RA4-J-MY-06-A) Aktiviti penyelidikan INTERPOL mendedahkan bahawa Pejabat Pesuruhjaya Kanak-kanak, yang mempunyai empat kakitangan yang berdedikasi untuk hak kanak-kanak, mendaftarkan aduan dan meminta maklumat mengenai prosedur daripada jabatan penguatkuasaan undang-undang untuk membantu kanak-kanak mengakses sistem keadilan.

Biasanya [aduan dibuat] oleh ibu bapa sendiri, tetapi kami juga mempunyai guru, kaunselor dari sekolah atau guru besar dan pegawai perubatan.

3.1 MEKANISME PELAPORAN YANG RASMI/FORMAL

Perundangan Pelaporan Yang Mandatori

Akta Kanak-Kanak 2001 mengenakan kewajipan mandatori ke atas profesional yang bekerja dengan kanak-kanak untuk melaporkan insiden di mana penderaan seksual kanak-kanak, termasuk OCSEA, dianggap berlaku.¹¹⁹ Golongan profesional diwajibkan untuk kejadian ini kepada pegawai kebajikan sosial, yang kemudiannya bertindak untuk memastikan kanak-kanak menerima rawatan perubatan yang sewajarnya dan terlibat dengan mekanisme pelaporan yang betul.¹²⁰ Pelanggaran peruntukan ini dihukum denda tidak melebihi RM5,000 (lebih kurang AS\$1,135 pada Jun 2022), penjara selama tempoh tidak melebihi dua tahun, atau kedua-duanya sekali.¹²¹

Sebagai tambahan kepada Akta Kanak-Kanak 2001, Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual terhadap Kanak-Kanak 2017 telah mengenakan kewajipan pelaporan mandatori yang lebih umum yang memerlukan orang awam untuk melaporkan sebarang kesalahan yang digariskan dalam akta tersebut (termasuk OCSEA).¹²² Kesan tidak melaporkan boleh dihukum denda sehingga RM5,000.¹²³

Seorang wakil kerajaan dan profesional keadilan menunjukkan bahawa kedua-dua perundangan pelaporan mandatori telah diketahui, terutamanya dalam kalangan profesional yang bekerja dengan kanak-kanak. (RA1-MY-07-A&B) Walau bagaimanapun, seorang wakil pihak penguatkuasaan undang-undang mencadangkan, berkenaan dengan Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017, bahawa “orang awam masih tidak sedar sepenuhnya bahawa terdapat kewajipan mandatori untuk melaporkan kes penderaan seksual kanak-kanak.” (RA4-J -MY-09-A) Wakil itu seterusnya menyarankan agar lebih banyak kesedaran harus dibangkitkan dalam kalangan masyarakat umum mengenai tanggungjawab mereka di bawah perundangan itu dan kesan ketidakpatuhan peruntukan tersebut.

Perbincangan mengenai pelaporan mandatori dan pemberi perkhidmatan Internet boleh didapati dalam [bab 3.5.2](#). Tiada kewajipan pelaporan mandatori untuk pemberi perkhidmatan Internet dalam Akta Suruhanjaya Multimedia dan Komunikasi 1998.

Peranan pegawai kebajikan masyarakat

Seperti yang dicadangkan oleh kewajipan pelaporan mandatori untuk profesional,¹²⁴ pegawai kebajikan sosial memainkan peranan penting dalam proses pelaporan rasmi. Profesional keadilan yang ditemubual untuk *Disrupting Harm* menjelaskan bahawa, sebaik sahaja laporan dibuat kepada pegawai kebajikan sosial, pegawai itu harus membawa mangsa ke hospital untuk rawatan perubatan dan merujuk kes itu kepada polis untuk tindakan selanjutnya. Dua wakil kerajaan dan beberapa profesional keadilan yang ditemubual untuk *Disrupting Harm* menyatakan kepercayaan mereka terhadap peranan utama yang dimainkan oleh pegawai ini.

3.1.2 Talian Hotlines dan talian bantuan

Talian Bantuan Kanak-kanak dan Talian CSAM: Apakah Perbezaannya?

Saluran di mana kanak-kanak dan orang dewasa boleh melaporkan kes OCSEA termasuk talian hotlines CSAM dan talian bantuan kanak-kanak. Talian hotlines CSAM menumpukan pada bekerjasama dengan industri dan agensi penguatkuasaan undang-undang untuk menghapuskan kandungan, dan mereka kini lebih kerap boleh diakses melalui laman web berbanding melalui telefon. Talian bantuan kanak-kanak menyediakan sokongan krisis yang segera, rujukan dan perkhidmatan kaunseling dan pengurusan kes yang berterusan; mereka secara amnya cenderung untuk memberikan maklum balas kepada pelbagai perkara berkaitan dengan perlindungan kanak-kanak yang lebih luas, walaupun sesetengahnya memberi tumpuan khusus kepada OCSEA.

Talian hotlines dan talian bantuan adalah satu lagi cara individu boleh membuat laporan secara rasmi berkenaan OCSEA. Lazimnya, talian hotlines menumpukan perhatian pada kerjasama dengan industri dan agensi penguatkuasaan undang-undang untuk menghapuskan kandungan, dan pada masa kini, mereka biasanya menggunakan format laman web sahaja dan bukannya nombor telefon. Sebaliknya, talian bantuan cenderung untuk memberikan maklum balas terhadap pelbagai perkara yang berkaitan dengan perlindungan kanak-kanak yang lebih luas, walaupun sesetengah mungkin memberi tumpuan khusus pada eksloitasi

119. Government of Malaysia. (2001). [Laws of Malaysia - Act 611 - Child Act 2001](#), as amended in 2017, Sections 27, 28 and 29.

120. Government of Malaysia. (2001). [Laws of Malaysia - Act 611 - Child Act 2001](#), as amended in 2017, Section 27 (1).

121. Government of Malaysia. (2001). [Laws of Malaysia - Act 611 - Child Act 2001](#), as amended in 2017, Section, Section 27 (2).

122. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#), Section 20.

123. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#), Section 20.

124. Government of Malaysia. (2001). [Laws of Malaysia - Act 611 - Child Act 2001](#), as amended in 2017, Section 27 (1).

dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian. Talian bantuan boleh menyediakan sokongan krisis segera, rujukan dan/atau perkhidmatan kaunseling dan pengurusan kes yang berterusan.

Soroton literatur di Malaysia mendedahkan bahawa entiti kerajaan dan NGO menawarkan perkhidmatan talian hotlines dan talian bantuan (lihat Rajah 35).

Rajah 35: Talian Hotlines, Talian Bantuan dan Portal Yang Berkaitan dengan Mangsa OCSEA di Malaysia.

Diuruskan oleh kerajaan	Talian bantuan, talian hotlines dan portal yang dikendalikan oleh masyarakat sivil
Talian Kasih 15999 (asalnya Talian Nur) (Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat)	Internet Watch Foundation (IWF) - Malaysia
Cyber999 (Kementerian Komunikasi dan Multimedia)	The Protect and Save the Children Hotline
Forum Kandungan (Kementerian Komunikasi dan Multimedia)	Portal Pelaboran “Lapor Predator”

Talian bantuan

Talian Kasih 15999 (asalnya Talian Nur): Sejak 2004, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat telah menjadi entiti kerajaan yang utama dalam menerajui bidang perlindungan kanak-kanak dan dasar pembangunan kanak-kanak di Malaysia. Agensi ini mengendalikan talian bantuan yang dikenali sebagai Talian Kasih yang mencipta ‘NUR Alerts’ – makluman yang menyelaraskan maklumat mengenai kehilangan kanak-kanak atau mangsa penderaan dan eksploitasi terus kepada agensi penguatkuasaan undang-undang untuk tindakan selanjutnya.¹²⁵ Talian bantuan ini bukan khusus untuk kanak-kanak tetapi juga menerima panggilan daripada orang/dewasa lain yang terdedah.¹²⁶

Talian Kasih 15999 ialah talian hotlines 24 jam yang tersedia untuk kanak-kanak dan orang dewasa untuk melaporkan penderaan, buli dan pengabaian kanak-kanak. Talian ini bertujuan untuk mengalihkan

kanak-kanak secara automatik untuk mendapatkan sokongan kepada pekerja sosial/pelindung kanak-kanak kerajaan tempatan.¹²⁷ Penggunaan perkhidmatan syarikat telekomunikasi¹²⁸ DiGi adalah percuma.

Dalam ucapan di Dewan Negara Parlimen Malaysia, Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat menyatakan bahawa Talian Kasih menerima sejumlah 85,948 panggilan antara Mei 2015 hingga November 2019. Jumlah tertinggi panggilan berkaitan penderaan kanak-kanak (4,900 kes), diikuti keganasan rumah tangga (3,169 kes).¹²⁹ Tiada maklumat khusus ditemui tentang bilangan panggilan yang berkaitan dengan OCSEA.

Protect and Save the Children Hotlines:

Protect and Save the Children ialah NGO yang dikatakan satu-satunya organisasi sosial di Malaysia yang menumpukan semata-mata kepada isu penderaan seksual kanak-kanak.¹³⁰ Pada masa pengumpulan data, organisasi itu terlibat dalam pendidikan untuk profesional, organisasi komuniti dan kanak-kanak. Selain itu, ianya menyediakan rawatan - termasuk perkhidmatan kaunseling dan terapi untuk individu dan kumpulan - dan advokasi untuk perubahan dasar dan perundangan. Dalam tempoh ini, Protect and Save the Children mengekalkan talian hotlines Isnin-Jumaat dan menyediakan nombor telefon perkhidmatan SMS/ WhatsApp 24 jam di laman webnya.¹³¹

Portal Pelaboran “Lapor Predator”: Menurut laman webnya, Monsters Among Us: Youth Advocates ialah sebuah organisasi kebangsaan yang terkenal dan diterajui oleh belia di Malaysia dengan kerjanya untuk memerangi penderaan seksual kanak-kanak.¹³² Ia beroperasi dalam pelbagai cara untuk menyokong, memperkasa, mendidik dan menyokong mangsa penderaan kanak-kanak. Ia mempunyai portal pelaporan dalam talian untuk mangsa yang dipanggil Lapor Predator.¹³³ Lapor Predator melancarkan fungsi Chatbot supaya mangsa OCSEA boleh melaporkan pengalaman mereka dengan lebih mudah dan menerima sokongan sepanjang proses pelaporan, sekali gus membantu menyelaraskan urusan perjalanan daripada bahaaya kepada akses kepada keadilan. Melalui laman web Lapor Predator, organisasi itu menyokong kerjasama pelbagai pihak yang lebih besar untuk menambah baik proses pelaporan yang ‘tidak jelas’ untuk kanak-kanak di Malaysia.

125. ITU. (n.d) Child Online Protection: Malaysia.

126. UNICEF (December 2020) [Avoiding a Child Welfare Crisis: Mitigating the Impact of COVID-19 through Social Service Workforce Strengthening](#).

127. ITU. (n.d) Child Online Protection: Malaysia.

128. UNICEF. (n.d). Report Abuse.

129. Government of Malaysia. (2019). [Penyata Rasmi Parlimen Dewan Negara](#).

130. Protect and Save the Children. (n.d) [About Us](#).

131. Protect and Save the Children. (n.d) [About Us](#).

132. Monsters Among Us: Youth Advocates. (n.d). [Who we are](#).

133. Monsters Among Us: Youth Advocates. (n.d). [About Lapor Predator](#).

3.1 MEKANISME PELAPORAN YANG RASMI/FORMAL

Talian hotlines CSAM

Pusat Bantuan dan Forum Kandungan Cyber999:

Kementerian Komunikasi dan Multimedia mengawal selia sektor komunikasi dan multimedia. Kementerian membantu Polis Diraja Malaysia dengan menyekat akses kepada laman web yang mengandungi bahan penderaan seksual kanak-kanak dan membantu dengan mengenalpasti suspek dan analisis forensik digital. Terletak di dalam Kementerian Komunikasi dan Multimedia, CyberSecurity Malaysia (yang termasuk MyCERT)¹³⁴ dan Forum Kandungan Komunikasi dan Multimedia,¹³⁵ yang terletak di bawah bidang kuasa Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia, kedua-duanya berfungsi untuk menyediakan saluran yang boleh diakses untuk membantu orang ramai berhubung hal-ehwal keselamatan siber dan melaporkan kandungan yang tidak sesuai.

MyCERT menyediakan bantuan menerusi Pusat Bantuan Cyber999, sumber yang boleh didapati melalui borang dalam talian, e-mel, SMS, panggilan telefon (dari 8:30 pagi hingga 5:30 petang), faks, aplikasi mudah alih dan secara walk-in, untuk membantu menangani sebarang perkara mengenai keselamatan komputer dan serangan siber.¹³⁶

Analisis landskap ancaman yang dikendalikan oleh MyCERT pada 2019 telah mendedahkan bahawa 365 insiden gangguan siber telah dilaporkan kepada MyCERT pada 2018.¹³⁷ Laporan analisis lain daripada MyCERT menunjukkan bahawa kurang daripada 442 insiden telah dilaporkan pada 2015 dan 529 insiden pada 2016.¹³⁸ Tiada maklumat khusus ditemui mengenai bilangan insiden yang dilaporkan berkaitan dengan OCSEA.

Portal Pelaporan oleh International Watch

Foundation di Malaysia:¹³⁹ Portal pelaporan yang disediakan oleh International Watch Foundation untuk CSAM telah dilancarkan di Malaysia pada tahun 2020. Tiada maklumat boleh ditemui tentang bilangan imej yang telah dilaporkan kepada portal itu sejak dilancarkan.

Persepsi terhadap talian hotlines dan talian bantuan

Walaupun terdapat beberapa talian hotlines dan talian bantuan di Malaysia untuk kanak-kanak yang ingin melaporkan OCSEA, orang ramai termasuk kanak-kanak mungkin tidak mengetahui mengenai saluran ini atau cukup bersedia untuk menggunakaninya.

Pada tahun 2014, CyberSAFE in Schools (program kesedaran bersama yang dikendalikan oleh DiGi Telecommunications, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia, Cybersecurity Malaysia dan Kementerian Pendidikan) telah menjalankan tinjauan kebangsaan tentang keselamatan siber dengan sampel mewakili 13,945 murid-murid daripada sekolah Malaysia berumur antara 7 dan 19 telah mengambil bahagian dalam bengkel¹⁴⁰ CyberSAFE in Schools. Dalam tinjauan ini, kanak-kanak menunjukkan keutamaan mereka untuk mendedahkan maklumat tentang pengalaman negatif dan buli siber kepada ibu bapa, rakan dan adik-beradik berbanding melalui cara lain seperti profesional penjagaan kanak-kanak atau talian bantuan awam. Hanya 3% daripada kanak-kanak menyatakan bahawa mereka akan mendapatkan sokongan daripada talian hotlines awam untuk isu berkaitan internet. Ini konsisten dengan dapatan tinjauan isi rumah *Disrupting Harm*, iaitu kanak-kanak yang mengalami OCSEA pada tahun sebelumnya, hanya seorang yang melaporkan kejadian itu kepada talian bantuan. Begitu juga, seperti yang dilihat dalam [bab 3.1.2](#), hanya satu daripada kes yang direkodkan oleh bahagian D11 Polis Negara Malaysia berpunca daripada panggilan talian bantuan.

Dalam laporan 2019, Majlis Hak Asasi Manusia PBB mengulas bahawa tidak jelas sejauh manakah talian hotlines di Malaysia boleh diakses oleh kanak-kanak dalam situasi paling memerlukan termasuk kanak-kanak migran tanpa dokumen dan mereka yang tinggal di kawasan luar bandar dan terpencil.¹⁴¹

134. CyberSecurity Malaysia. (n.d) [Corporate Overview](#).

135. Communications and Multimedia Content Forum of Malaysia. (n.d) [Fact sheet](#).

136. MyCert. (n.d). [Portal](#).

137. MyCert (2019). [Malaysia Threat Landscape 2018 – Based on Incidents Reported to CyberSecurity Malaysia](#).

138. MyCert (2017). [Incident Trend Analysis for 2016](#).

139. IWF. (n.d). [IWF Malaysia Reporting Portal](#).

140. CyberSAFE in Schools (2015). Safety Net: [Capacity building Among Malaysian schoolchildren on staying safe online: A national survey report 2014](#).

141. UN Human Rights Council (2019, January 17). [Visit to Malaysia - Report of the Special Rapporteur on the sale and sexual exploitation of children, including child prostitution, child pornography and other child sexual abuse](#).

3.2 MAKLUM BALAS PENGUATKUASAAN UNDANG-UNDANG

Bahagian ini memberi tumpuan kepada keupayaan agensi penguatkuasaan undang-undang di Malaysia untuk mencegah dan tindakan yang boleh diambil terhadap kes OCSEA. Ia adalah berdasarkan dengan temu bual yang dikendalikan oleh INTERPOL dengan unit penguatkuasaan undang-undang. Penemuan ini dilengkapi dengan data daripada temu bual dengan wakil kerajaan, pekerja sokongan sosial barisan hadapan dan profesional keadilan jenayah yang berkaitan.

3.2.1 Entiti dan kapasiti penguatkuasaan undang-undang/penyiasatan

Bahagian D11 Polis Diraja Malaysia

Di Malaysia, entiti penguatkuasaan undang-undang utama yang menyiasat semua bentuk eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian dan luar talian ialah Bahagian D11 Polis Diraja Malaysia (juga dikenali sebagai Bahagian Siasatan Seksual, Wanita dan Kanak-kanak). Berdasarkan kepada aktiviti-aktiviti penyelidikan INTERPOL, terdapat seramai 46 pegawai di Bahagian D11, 17 daripadanya berpangkalan di Ibu Pejabat Kebangsaan Bukit Aman. 17 pegawai ini dibahagikan kepada beberapa unit dalam Bahagian D11 dan diketuai oleh seorang pegawai kanan wanita berpangkat Penolong Pesuruhjaya Polis (ACP). Unit-unit tersebut adalah seperti berikut:

- Unit Siasatan Seksual;
- Unit Siasatan Kanak-Kanak;
- Unit Siasatan Keganasan Rumah Tangga;
- Unit Advokasi/Pengurusan;
- Pusat Jagaan Mangsa/Pusat Temu bual Kanak-kanak;
- Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC).

Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC) beroperasi di peringkat kebangsaan dan pakar dalam penyiasatan kes-kes yang berkaitan dengan OCSEA.

Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC)

Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC) diketuai oleh Penolong Penguasa Polis (ASP) dan termasuk empat pegawai yang berdedikasi untuk menangani OCSEA di ibu pejabat negara. Pegawai ini dilatih untuk menyiasat kes OCSEA. Unit ini juga menerima dan mencuba CyberTips daripada AS National Center for Missing and Exploited Children (NCMEC) untuk Malaysia. Pada masa ini tiada pegawai di peringkat negeri dan daerah.

Maklum balas temu bual jelas menunjukkan bahawa pegawai di Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC) telah dipilih berdasarkan kepada pengalaman dan kepakaran mereka, kemahiran komputer dan latar belakang dalam jenayah siber. Seorang wakil kerajaan menyatakan bahawa unit itu telah dibekalkan dengan teknologi terkini untuk menyelia semua media berkaitan internet yang digunakan oleh pesalah untuk memuat naik, berkongsi dan mempromosikan bahan penderaan seksual kanak-kanak. (RA1-MY-11-A) Bagaimanapun, unit itu pada masa ini tidak dilengkapi dengan keperluan yang sewajarnya untuk menjalankan siasatan rahsia dan pasukan pegawai yang kecil tidak dapat untuk meneruskan siasatan yang proaktif. Maklum balas temu bual dengan jelasnya menyatakan bahawa Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC) (dan Bahagian D11 secara amnya) tidak mencapai keperluan latihan yang sewajarnya dalam bidang penyiasatan rahsia, pengumpulan risikan sumber terbuka dan teknik pengawasan yang proaktif.

Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC) juga terkenal dalam menjalankan program pengukuhan kapasiti termasuk kursus yang dianjurkan untuk semua pegawai D11 di seluruh negara. Selain itu, Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC) juga bertanggungjawab untuk memantau dan menganalisis trend kesalahan-kesalahan. Sambungan internet yang selamat, stabil dan berdedikasi telah diwujudkan pada September 2021, yang sangat membolehkan unit ini berfungsi. Unit ini dikendalikan oleh pegawai yang memahami rangka kerja perundangan Malaysia dan yang mampu bekerjasama dengan agensi penguatkuasaan undang-undang asing.

3.2 MAKLUM BALAS PENGUATKUASAAN UNDANG-UNDANG

Entiti penyiasatan yang lain dalam Kerajaan

Malaysia

ebagai tambahan kepada Bahagian D11 dan Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC), wakil kerajaan dan profesional keadilan yang ditemu bual untuk *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) dan Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat mempunyai kapasiti untuk menyumbang kepada tindak balas penguatkuasaan undang-undang kepada CSEA dan OCSEA. Menurut temu bual dengan wakil Kerajaan, MCMC mempunyai 20 pegawai penyiasat dan pasukan forensik tambahan yang boleh digunakan untuk menyokong agensi penguatkuasaan undang-undang apabila bantuan teknikal diperlukan, termasuk dalam kes OCSEA. (RA1-MY-02-A&B) Jabatan forensik digital dari Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia terdiri daripada empat unit: jaminan kualiti, operasi (kes dalam talian kanak-kanak dikendalikan oleh unit ini), rangkaian dan responden pertama. Jabatan ini melapor kepada ketua pematuhan, yang kemudiannya melaporkan kepada pengurus Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia.

Pertimbangan kakitangan

Malaysia menunjukkan kemahuan politik dan kesediaan untuk menangani OCSEA. Walau bagaimanapun, sistem penguatkuasaan undang-undang perlu mengutamakan OCSEA supaya bilangan kakitangan terlatih yang mencukupi boleh ditugaskan kepada unit khusus yang berkaitan. Selain daripada bilangan kakitangan yang kurang, terdapat pertukaran pegawai yang kerap dan penugasan semula tugas dan tanggungjawab.

3.2.2 Meningkatkan maklum balas: latihan, sokongan dan pembangunan

Latihan

Pejabat Pesuruhjaya Kanak-Kanak; SUHAKAM, yang merupakan pejabat bebas yang bertanggungjawab untuk menjamin dan melindungi hak kanak-kanak seperti yang digariskan dalam UN Child Rights Convention; Timbalan Pendakwa Raya di bawah Jabatan Peguam Negara; Ketua Penolong Pengarah Bahagian D11 Polis Diraja Malaysia dan Pengarah Forensik Digital di Suruhanjaya Komunikasi Multimedia Malaysia bersetuju bahawa OCSEA adalah jenayah serius yang sedang berkembang dan adalah penting untuk menyediakan peluang untuk meningkatkan kemahiran bagi pegawai barisan hadapan. Aktiviti pengukuhan kapasiti yang kerap akan membolehkan mereka melaksanakan tugas mereka dengan cekap dan berkesan.

Bahagian Pencegahan Pemerdagangan Manusia dan Penyaludupan Migran (D3) telah menganjurkan seminar dan bengkel dengan jabatan yang berkaitan dari Polis Diraja Malaysia bagi meningkatkan pengetahuan dan kesiapsiagaan kakitangan mereka.

Selain daripada program-program yang dianjurkan oleh agensi/organisasi penguatkuasaan undang-undang asing, responden dari D11 menyatakan bahawa mereka menganjurkan, menjadi tuan rumah bersama dan menyertai seminar dan simposium sesama mereka dan dengan pihak berkepentingan yang berkaitan untuk berkongsi amalan baik, kisah kejayaan dan pengajaran daripada kes-kes terdahulu.

Namun begitu, wakil kerajaan dan profesional keadilan yang ditemu bual menganggap bahawa latihan untuk kakitangan penguatkuasaan undang-undang mengenai OCSEA pada masa ini tidak mencukupi. (RA1-MY-11-A; RA4-J-MY-06-A) Rujukan sering dibuat kepada keperluan untuk latihan yang akan membantu bagi meningkatkan penggunaan kaedah sensitif kanak-kanak. Seorang wakil Women's Aid Organisation mencadangkan bahawa beberapa latihan dalam program mereka sudah wujud untuk semua anggota komuniti keadilan jenayah termasuk agensi penguatkuasaan undang-undang, tetapi kemudian, khususnya, memerlukan latihan yang terus. (RA4-J-MY-05-A) Beberapa orang yang ditemu bual membangkitkan keimbangan mereka mengenai pertukaran pegawai yang terlatih dengan baik ke jabatan lain setelah tamat latihan khusus. (RA4-J-MY-05-A; RA4-J-MY-07-A; RA4-J-MY-07-B; RA4-J-MY-10-A)

Sokongan psiko-sosial untuk pegawai polis

Semua unit yang berkaitan mengakui mengenai keperluan untuk sokongan psikologi, khususnya Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC). Temu bual menunjukkan keperluan ini yang tidak dipenuhi dan terus menjadi satu cabaran yang penting dalam pengumpulan risikan dan pembinaan keterangan. Pegawai yang bertanggungjawab setelah menyemak CSAM dilaporkan mengalami post-traumatic stress disorder. Sokongan psikologi secara langsung akan meningkatkan kapasiti penyiasatan unit/pasukan khusus.

Strategi keselamatan siber

Strategi Keselamatan Siber Malaysia (MCSS) bagi 2020-2024 berjanji untuk meningkatkan kapasiti dan keupayaan agensi penguatkuasaan undang-undang untuk menangani jenayah siber secara umum, yang sepatutnya memberi kesan positif kepada kapasiti untuk menangani OCSEA. Di bawah strategi itu, Pelan Penguatkuasaan Jenayah Siber Kebangsaan akan diterima pakai, yang akan merangkumi usaha untuk meningkatkan pengetahuan dan kemahiran kedua-dua pegawai penguatkuasaan undang-undang dan anggota badan kehakiman dan profesion undang-undang dalam bidang jenayah siber yang semakin kompleks.¹⁴²

3.2.3 Peralatan

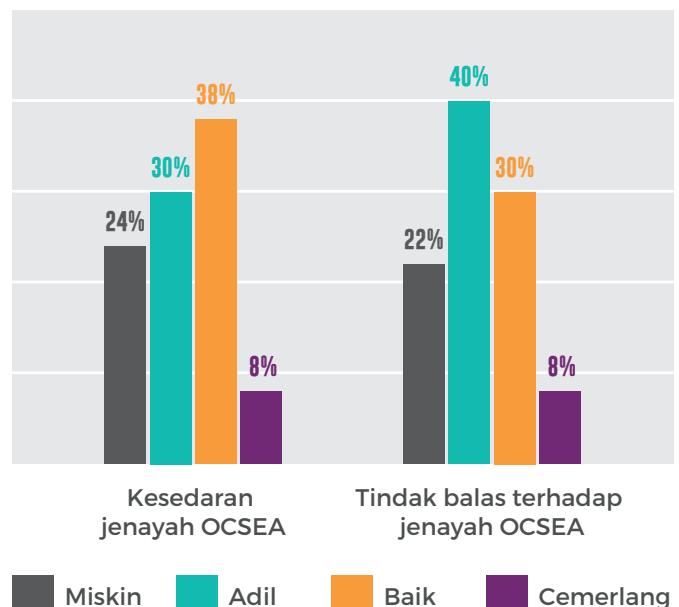
Semua responden dalam penilaian kapasiti penguatkuasaan undang-undang mempunyai peralatan pejabat yang asas. Walau bagaimanapun, mereka menganggap kelajuan jalur lebar internet yang rendah dan sambungan yang lemah sebagai satu cabaran yang menghalang siasatan segera kes. Menurut seorang wakil kerajaan: “[Kekurangan] infrastruktur teknologi komunikasi maklumat, peralatan khas dan komputer riba di semua peringkat merupakan satu lagi cabaran besar bagi D11.” (RA1-MY-11-A) Seperti yang dinyatakan sebelum ini, sambungan berkelajuan tinggi telah diwujudkan untuk unit pada akhir 2021.

3.2.4 Persepsi terhadap kesedaran dan tindak balas penguatkuasaan undang-undang

Apabila disoal tentang persepsi mereka tentang kesedaran dan tindak balas agensi penguatkuasaan undang-undang terhadap OCSEA, kebanyakan pekerja barisan hadapan yang ditinjau menyifatkan tahap kesedaran sebagai baik (38%) dan adil (40%) (lihat Rajah 36). Ini adalah hasil yang lebih positif sedikit daripada persepsi dalam kalangan pekerja barisan hadapan di negara sasaran Asia Tenggara yang lain. Walau bagaimanapun, ruang untuk penambahbaikan masih ada.

“Saya sendiri mempunyai pengalaman membuat laporan kepada polis mengenai jenayah OCSEA,” jelas seorang pekerja barisan hadapan. “Inspektor yang bertanggungjawab tidak mengetahui perbezaan media sosial yang digunakan, bahasa yang digunakan oleh kanak-kanak dan kekurangan pengetahuan penting yang perlu diketahui oleh seorang pemeriksa untuk melaksanakan siasatan yang berkesan.” (RA3-MY-42-A)

Rajah 36: Persepsi pekerja barisan hadapan terhadap kesedaran dan tindak balas penguatkuasaan undang-undang terhadap jenayah berkaitan OCSEA.

Asas: Pekerja kebajikan barisan hadapan. n = 50.

Para profesional keadilan yang ditemu bual berkongsi persepsi tentang jurang antara kesedaran agensi penguatkuasaan undang-undang terhadap OCSEA dan maklum balas mereka. Seorang profesional keadilan, yang bekerja untuk pertubuhan bukan kerajaan yang menyokong mangsa OCSEA mengulas: *“Selepas 17 kes dilaporkan oleh pelanggan kami, adalah mengecewakan untuk mengetahui bahawa tiada tindakan susulan untuk 16 kes. Satu kes yang disusuli oleh polis, dilakukan hanya selepas ibu bapa mangsa menghubungi mereka.”* (RA4-J-MY-07-B) Responden ini juga menyatakan bahawa laporan status kes boleh diminta di bawah Seksyen 107A Kanun Tatacara Jenayah.¹⁴³

142. National Cyber Security Agency. (2020). *Malaysia Cyber Security Strategy (MCSS) 2020-2024*. Government of Malaysia.

143. Government of Malaysia. (1935). *Laws of Malaysia - Act 593 - Criminal Procedure Code*, as amended in 2012, Section 107.

3.2 MAKLUM BALAS PENGUATKUASAAN UNDANG-UNDANG

3.2.5 Kerjasama dan penyelarasan antara agensi penguatkuasaan undang-undang dan entiti lain

Kerjasama antara kerajaan

Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC) telah dilaporkan bekerjasama rapat dengan bahagian penguatkuasaan undang-undang dan agensi kerajaan yang lain. Secara khusus:

- *Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia* dan Polis Diraja Malaysia dipercayai oleh seorang wakil kerajaan telah membentuk jawatankuasa dalaman bagi membincangkan perkara berkaitan penguatkuasaan termasuk penguatkuasaan terhadap kandungan. (RA1-MY-02-A&B)
- *Agensi Keselamatan Siber Kebangsaan* menyediakan perkhidmatan forensik digital kepada agensi penguatkuasaan seperti pemeliharaan keterangan di laman, analisis keterangan, latihan profesional dan saksi pakar dalam prosiding mahkamah di bawah Seksyen 399 Kanun Tatacara Jenayah. (RA1-MY-09-A, B & C) *"Apabila bercakap mengenai gambar, audio atau video, kami boleh melakukan forensik untuk memastikan ia adalah sahih dan menjadi sebahagian daripada keterangan. Sokongan teknikal dalam jabatan forensik digital telah diberi mandat dan diberi pengiktirafan sebagai saksi pakar di mahkamah di bawah Seksyen 399 Kanun Tatacara Jenayah."* (RA1-MY-09-A, B & C)

Pendaftaran pesalah kesalahan seksual terhadap kanak-kanak kebangsaan Malaysia berkuat kuasa pada April 2019. Pendaftaran itu membolehkan majikan menyemak sama ada pekerja (bakal) telah melakukan sebarang kesalahan seksual terhadap kanak-kanak.¹⁴⁴ Seorang profesional keadilan yang ditemu bual berpendapat bahawa "pendaftaran pesalah seks harus didedahkan kepada umum." (RA4-J-MY-01-A), manakala pegawai penguatkuasaan undang-undang ditemu bual untuk *Disrupting Harm* semua bersetuju bahawa satu sistem perlu disediakan untuk menyaring bakal pekerja secara mandatori dan konsisten termasuk sukarelawan serta pekerja bantuan bencana dan bantuan kemanusiaan, terhadap daftar pesalah kesalahan seksual terhadap kanak-kanak.

Interaksi dengan INTERPOL dan sambungan ke pangkalan data International Child Sexual Exploitation

Pada 2019, Malaysia telah disambungkan ke pangkalan data International Child Sexual Exploitation milik INTERPOL¹⁴⁵ dan Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC) yang telah dilatih untuk mengenal pasti mangsa. Pangkalan data yang membolehkan penyiasat dari 68 negara bertukar maklumat dan berkongsi data mengenai kes penderaan seksual kanak-kanak, merupakan alat yang tidak ternilai untuk penguatkuasaan undang-undang.¹⁴⁶ Seorang wakil kerajaan mengesahkan bahawa Bahagian D11 mempunyai *"akses kepada pangkalan data imej dan video International Child Sexual Exploitation melalui Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children."* (RA1-MY-11-A) Namun, akibat daripada pertukaran kakitangan, unit tidak menggunakan pangkalan data tersebut. INTERPOL sedang berusaha ke arah memperbaharui usaha perkongsian ini dan melatih semula pasukan dalam mengenal pasti mangsa dan penggunaan pangkalan data.

Kerjasama dengan agensi penguatkuasaan undang-undang asing

Unit Penyiasatan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC) bekerjasama secara rapat dengan agensi penguatkuasaan undang-undang asing seperti National Crime Agency di UK, Federal Bureau of Investigation, Homeland Security Investigations di Amerika Syarikat dan Australian Federal Police mengenai kes rujukan dan siasatan bersama untuk kes transnasional. Satu contoh melibatkan suspek yang diketahui pernah berada di Taiwan semasa mangsa berada di Malaysia. Saluran antara kedua-duanya mengakui selepas disoal siasat bahawa dia mempunyai hubungan dengan suspek di Taiwan. Ekoran itu, satu laporan dibuat terhadap suspek.

Seorang wakil kerajaan menegaskan bahawa agensi penguatkuasaan undang-undang mesti menggunakan hubungan antarabangsa ini sebaik mungkin untuk memerangi OCSEA kerana *"kesalahan seksual kanak-kanak telah semakin berkembang menjadi jenayah tanpa sempadan dan oleh itu memerlukan kerjasama antarabangsa."* (RA1-MY-02-A&B)

144. Asia Times Staff (2019). Malaysia launches child sex offender's registry, Asia Times.

145. ECPAT International. (2019). Briefing Paper: Sexual Exploitation of Children in Malaysia.

146. INTERPOL. (n.d.) International Child Sexual Exploitation database.

Kerjasama dengan sektor kewangan

Sifat komersil OCSEA yang baru muncul ini memerlukan penggunaan teknologi pembayaran yang baharu untuk penjualan dan pembelian bahan CSAM. Mata wang digital, sebagai contoh, sebahagian besarnya masih tidak dikawal. Kerjasama dengan sektor kewangan dan institusi fintech diperlukan dalam kes sedemikian. INTERPOL mendapati di Malaysia, terdapat sistem untuk mendapatkan semula data berkaitan daripada syarikat sektor swasta seperti bank dan institusi kewangan. Semasa menjalankan siasatan, unit penguatkuasaan undang-undang yang berkaitan dapat menghubungi sektor kewangan untuk meminta risikan khusus. Sektor kewangan sering berkongsi maklumat dengan polis (Bahagian D11), Pejabat Pesuruhjaya Kanak-kanak, SUHAKAM dan Timbalan Pendakwa Raya di Jabatan Peguam Negara.

3.2.6 Usaha-usaha pihak penguatkuasaan undang-undang untuk mewujudkan proses mesra kanak-kanak

Interaksi antara perkhidmatan sokongan dan penguatkuasaan undang-undang

Semua orang yang ditemu bual dari sektor penguatkuasaan undang-undang menyatakan komitmen mereka terhadap pendekatan berpaksikan mangsa termasuk wakil Pejabat Pesuruhjaya Hak Asasi Manusia dengan tanggungjawab khas untuk Hak Kanak-kanak, Bahagian Siasatan Seksual, Wanita dan Kanak-kanak Polis Diraja Malaysia (D11), Ketua Penolong Pengarah dan Pengarah Bahagian Pencegahan Pemerdagangan Manusia dan Pencegahan Penyeludupan Migran.

Bahagian D11 menyediakan perkhidmatan sokongan untuk kanak-kanak melalui pegawai penjagaan mangsa di Pusat Jagaan Mangsa. Pegawai penjagaan mangsa ini semuanya berdaftar sebagai kaunselor dan boleh membantu dalam menilai kanak-kanak sebelum penyiasatan bermula dan juga menyediakan beberapa sesi kaunseling.

(RA4-J-MY-09-A) Penasihat Mahkamah Kanak-Kanak di Kuala Lumpur menyatakan bahawa ini adalah perkhidmatan yang penting kerana “sebagai anggota polis, kami menghadapi kesukaran untuk mendapatkan keyakinan daripada mangsa kanak-kanak terlebih dahulu.” (RA4-J-MY-01-A)

Selain perkhidmatan kaunseling, Bahagian D11 juga dimaklumkan bahawa mereka berhubung dengan Jabatan Kebajikan Masyarakat untuk mendapatkan perkhidmatan sokongan kepada mangsa lain yang diperlukan termasuk perkhidmatan perlindungan dan penjagaan anak angkat. (RA4-J-MY-09-A)

Walaupun langkah yang bermesra kanak-kanak dilaksanakan oleh pegawai penguatkuasaan undang-undang, dan walaupun ia mungkin bukan perkara biasa, ia telah dicadangkan oleh seorang profesional keadilan jenayah (RA4-J-MY-05-A) bahawa tindakan untuk menyalahkan mangsa oleh pegawai penguatkuasaan undang-undang masih kadang-kadang berlaku semasa proses temu bual (lihat bab 2.4.1).

Pusat Temu bual Kanak-kanak

Pegawai penguatkuasaan undang-undang yang ditemu bual semuanya bersetuju tentang kepentingan prosiding mahkamah yang bermesra kanak-kanak, kemudahan untuk proses temuduga dan penggunaan keterangan yang telah direkodkan. Mereka menyatakan bahawa mereka telah menggunakan undang-undang seperti Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual terhadap Kanak-kanak 2017 untuk mendapatkan sumber dan kakitangan untuk penguatkuasaan undang-undang termasuk peralatan rakaman. Mereka juga menyebut bahawa pertubuhan bukan kerajaan memainkan peranan penting dalam memudahkan urusan temu bual dan menyediakan sokongan psiko-sosial dan pemulihan untuk mangsa.

Satu amalan yang amat memuaskan di Malaysia ialah penggunaan Pusat Temuduga Kanak-kanak. Profesional keadilan jenayah yang ditemu bual untuk *Disrupting Harm* menjelaskan bahawa terdapat Pusat Temuduga Kanak-kanak di setiap negeri di Malaysia dan pegawai yang bekerja dengan mangsa kanak-kanak selalunya “tidak akan memakai pakaian rasmi mereka”, bagi memastikan persekitaran yang bermesra kanak-kanak. (RA4-J-MY-09-A) Pegawai-pegawai di pusat ini dilatih khas untuk menangani mangsa kanak-kanak – sesuatu yang kurang di balai polis biasa, di mana temu bual mungkin menyerupai soal siasat. (RA4-J-MY-05-A)

Seorang profesional keadilan jenayah mencadangkan supaya pusat-pusat ini perlu diperkenalkan lebih meluas ke seluruh Malaysia. (RA4-J-MY-06-A) Wakil yang sama menyatakan pusat itu telah membawa kepada satu penambahbaikan yang besar dalam cara bagaimana seseorang mangsa kanak-kanak ditemu bual dan membantu mencegah trauma semula kepada kanak-kanak melalui sistem keadilan. (RA4-J-MY-06-A) Bagaimanapun, seorang lagi profesional keadilan jenayah berhujah bahawa pusat itu hanya akan berjaya jika mereka diberi pembiayaan yang sewajarnya dan dikendalikan oleh pegawai polis yang terlatih/mahir secukupnya. (RA4-J-MY-05-A)

3.2 MAKLUM BALAS PENGUATKUASAAN UNDANG-UNDANG

Cabaran mengenai temu bual kanak-kanak

Temu bual dengan profesional keadilan mendedahkan beberapa kebimbangan mengenai temu bual kanak-kanak. Seorang profesional keadilan menyatakan bahawa polis tidak selalu menggunakan Pusat Temuduga Kanak-kanak atau Bilik Khas. (RA4-J-MY-06-A) Responden yang sama melihat perkara ini sebagai satu masalah kerana keterangan rakaman video tentang temu bual dan kenyataan kanak-kanak adalah penting untuk mahkamah dan harus diperolehi dalam persekitaran yang terbaik untuk kanak-kanak. Dua lagi wakil daripada NGO bersetuju bahawa terdapat kekurangan keseragaman dalam proses temu duga dan meminta semua proses temu duga diseragamkan dan dijalankan secara konsisten di Pusat Temuduga Kanak-Kanak. (RA4-J-MY-05-A, RA4-J-MY-07-A)

Profesional keadilan menyatakan bahawa temu bual oleh pegawai yang tidak terlatih boleh membawa kepada kesusahan disebabkan oleh soalan yang sukar/tidak sesuai atau menyalahkan mangsa.

(RA4-J-MY-05-A; RA4-J-MY-09-A) Beberapa orang yang ditemu bual menyatakan kebimbangan mengenai kanak-kanak yang terpaksa menjalani beberapa temu duga: "Apabila mangsa kanak-kanak pergi untuk pemeriksaan kesihatan, mereka akan ditemu bual oleh Pasukan Suspek Penderaan dan Pengabaian Kanak-Kanak (SCAN) terlebih dahulu, kemudian oleh pegawai polis di Pusat Temuduga Kanak-Kanak, dan terakhir, di mahkamah oleh Timbalan Pendakwa Raya dan peguam bela" (RA4-J-MY-10-A), dan ini dipercayai oleh profesional keadilan akan mengakibatkan trauma dan penderitaan yang lebih besar bagi mangsa kanak-kanak. (RA4-J-MY-10-A, RA4-J-MY-06-A, RA4-J-MY-03-A)

3.2.7 Menyerahkan kes ke mahkamah

Wakil kerajaan yang ditemu bual untuk *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa dalam tempoh tiga tahun sejak penggubalan Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual terhadap Kanak-kanak pada 2017, beberapa kes OCSEA yang dilaporkan kepada polis telah tamat dengan pendakwaan.

Beberapa wakil kerajaan menamakan halangan tertentu termasuk penarikan balik aduan oleh kanak-kanak atau keluarga mereka, yang boleh berlaku sama ada di peringkat siasatan atau selepas pendakwaan telah dimulakan (RA4-MY-10-A-justice), dan penyelesaian di luar mahkamah di mana mangsa dan pesalah mencapai persetujuan di luar sistem mahkamah yang formal. Dalam hal ini, pesalah boleh memberikan pampasan kewangan kepada kanak-kanak itu atau pesalah boleh berkahwin dengan kanak-kanak itu untuk mengurangkan stigma masyarakat terhadap mangsa keganasan seksual. (RA4-MY-10-A- justice)

Satu lagi halangan yang disebut dalam temu bual adalah kekurangan keterangan digital yang mencukupi yang diperlukan untuk pendakwaan. (RA1-MY-01-A) Sebagai contoh, didapati Pejabat Pesuruhjaya Kanak-kanak telah menerima satu aduan yang menepati definisi bahan penderaan seksual kanak-kanak di bawah Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual terhadap Kanak-kanak 2001 dan melaporkannya kepada polis untuk siasatan. Bagaimanapun, polis tidak mengambil tindakan lanjut kerana mereka tidak mempunyai keterangan yang mencukupi untuk meneruskan.

Dalam kes yang telah disiasat oleh Bahagian D11 Polis Diraja Malaysia, jumlah tangkapan telah meningkat sejak beberapa tahun tetapi ini tidak dapat dipadankan dengan jumlah pendakwaan dan sabitan.

Rajah 37: Hasil kes-kes.

	2017	2018	2019
Tangkapan	5	8	13
Pendakwaan	4	4	4
Sabitan	0	2	1

Asas: D11, Bahagian Polis Diraja Malaysia.

Pesalah-pesalah dalam kes yang disiasat oleh Bahagian D11 telah didakwa di bawah Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017,¹⁴⁷ Akta Kanak-Kanak 2001,¹⁴⁸ Akta Penapisan Filem 2002¹⁴⁹ dan seksyen-seksyen 377A, 377B, 377C, 372(1)(a) dan 376(2)(d) Kanun Keseksaan.¹⁵⁰ Seksyen 377A dan 377B Kanun Keseksaan telah menjenayahkan perbuatan homoseksual. Kes-kes yang dibentangkan di bawah, walaupun jelas merupakan kesalahan berkaitan OCSEA, telah disiasat di bawah peruntukan yang menjenayahkan homoseksualiti/persetubuhan yang bertentangan dengan aturan tabii.

Kajian Kes 3 Jurulatih Sukan

Pada 2017, satu kes dilaporkan melibatkan jurulatih sukan sekolah berusia 54 tahun yang menunjukkan video lucah kepada dua kanak-kanak lelaki berusia 14 dan 15 tahun, kedua-duanya adalah pelajar di sebuah sekolah menengah. Jurulatih itu didakwa juga memberi dadah kepada kanak-kanak lelaki itu. Selepas melakukan serangan seksual terhadap kanak-kanak itu, pesalah membelikan mereka pakaian, kasut, seluar dan juga telefon mudah alih. Salah seorang kanak-kanak itu telah membuat aduan kepada polis. Kes telah disiasat mengikut seksyen 377A Kanun Keseksaan Malaysia. Suspek juga telah didakwa dengan 19 pertuduhan bagi persetubuhan yang bertentangan dengan aturan tabii dan melanggar kesopanan. Pesalah itu tidak didakwa di bawah Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual terhadap Kanak-kanak 2017.

Dalam kes yang telah disiasat oleh D11, jumlah tangkapan telah meningkat sejak beberapa tahun, walau bagaimanapun tidak dapat dipadankan dengan jumlah pendakwaan dan sabitan.

Kajian Kes 4 Guru Sekolah Menengah

Pada 2018, kes difaiklan terhadap seorang guru lelaki berusia 41 tahun. Suspek didakwa terlebih dahulu mengantuni pelajar dengan menayangkan video lucah. Dia kemudian melakukan serangan seksual terhadap pelajar berusia 14 dan 17 tahun di kawasan sekolah. Susulan penderaan itu, pesalah memberikan telefon mudah alih, pakaian dan kasut kepada mangsa. Kes telah dibuat kepada polis oleh salah seorang mangsa yang ditemani dua rakannya. Kes disiasat mengikut seksyen 377B Kanun Keseksaan dan bukannya menurut Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017. Suspek juga telah didakwa dengan 19 pertuduhan bagi persetubuhan yang bertentangan dengan aturan tabii dan melanggar kesopanan. Mangsa telah dirujuk ke Jabatan Kebajikan Masyarakat untuk tindakan susulan, kaunseling dan sokongan psikologi.

147. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia - Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#).

148. Government of Malaysia. (2001). [Laws of Malaysia - Act 611 - Child Act 2001](#).

149. Government of Malaysia. (2002). [Laws of Malaysia - Act 620 - Film Censorship Act](#).

150. Government of Malaysia. (1936). [Laws of Malaysia - Act 574 - Penal Code](#), as amended in 2017.

3.3 MENDAPATKAN KEADILAN DAN AKSES KEPADA REMEDI

3.3.1 Prosiding mahkamah

Kapasiti profesional keadilan jenayah

Semasa temu bual dengan wakil kerajaan dan profesional keadilan jenayah, tidak disebutkan sebarang latihan berstruktur dan berkala untuk hakim, timbalan pendakwa raya dan peguam yang berpaksikan kepada pendekatan mesra kanak-kanak atau tentang OCSEA. Orang yang ditemu bual telah menekankan keperluan untuk profesional keadilan jenayah untuk menerima latihan yang mencukupi tentang cara bekerja dengan mangsa dan saksi kanak-kanak di mahkamah.

Berkenaan sama ada kes OCSEA dikendalikan oleh profesional khusus, responden daripada agensi penguatkuasaan undang-undang menjelaskan bahawa terdapat tujuh pendakwa raya yang bertanggungjawab untuk mendakwa kesalahan-kesalahan dalam talian terhadap kanak-kanak di bawah Jabatan Peguam Negara. Bagaimanapun, mereka tidak menyatakan sama ada pendakwa raya ini telah menerima latihan yang khusus mengenai penggunaan pendekatan mesra kanak-kanak apabila berinteraksi dengan mangsa kanak-kanak dan saksi kanak-kanak.

Langkah-langkah yang bermesra kanak-kanak

Akta Keterangan Saksi Kanak-Kanak 2007 memperuntukkan pelbagai langkah khas untuk memudahkan keterangan kanak-kanak tetapi ia hanya terpakai kepada kanak-kanak di bawah 16 tahun.¹⁵¹ Akta itu membentarkan kenyataan rakaman video mengenai temu bual polis bagi kanak-kanak itu digunakan sebagai keterangan pemeriksaan utama.¹⁵² Di bawah Akta itu, seksyen 4 menyediakan cara berbeza untuk mengehadkan hubungan antara saksi kanak-kanak dan tertuduh dengan meletakkan penghadang di antara mereka atau melalui penggunaan video secara langsung atau rakaman.¹⁵³ Oleh kerana tiada mangsa OCSEA ditemu bual di bawah *Disrupting Harm*, kami tidak dapat memberikan perspektif kanak-kanak tentang cara langkah khas ini yang dilaksanakan dalam kes sebenar yang melibatkan saksi kanak-kanak.

Menurut wakil kerajaan, Malaysia menujuhkan mahkamah khas untuk mengendalikan jenayah seksual terhadap kanak-kanak pada tahun 2017, tetapi sehingga kini, hanya dua mahkamah khas telah ditubuhkan iaitu di Putrajaya dan Kuching. Inisiatif itu masih belum diperluaskan lagi ke negeri lain. Profesional keadilan jenayah yang ditemu bual untuk *Disrupting Harm* melaporkan bahawa mahkamah khas mempunyai kemudahan yang mesra kanak-kanak seperti pintu masuk dan keluar khas untuk mangsa kanak-kanak, bilik menunggu mesra kanak-kanak dan kemudahan pautan video. Hakim di mahkamah ini juga dikatakan menggunakan bahasa mesra kanak-kanak. Para profesional keadilan menyatakan bahawa kes-kes di mahkamah ini dilupuskan lebih cepat daripada di mahkamah biasa, kecuali dalam kes di mana pelbagai pertuduhan dibuat.

Menurut profesional keadilan, terdapat juga beberapa mahkamah biasa yang mengendalikan kes penderaan kanak-kanak secara sensitif. Seorang yang ditemu bual memberi Mahkamah Majistret Kuala Lumpur sebagai contoh mahkamah di mana mangsa kanak-kanak dikendalikan dengan berhati-hati dan sensitiviti dan kes melibatkan mangsa kanak-kanak diutamakan tanpa mengira bentuk penderaan yang terlibat. (RA4-MY-01-A- Justice)

Walau bagaimanapun, di mahkamah biasa, bilik menunggu yang mesra kanak-kanak dan kemudahan pautan video secara lazimnya tidak disediakan. Seorang responden mengulas: “*Mahkamah [biasa] yang berbeza mempunyai kemudahan yang berbeza juga. Sebagai contoh, apabila kami ke Mahkamah Melaka untuk kes, mereka mempunyai bilik kanak-kanak untuk pemandiri kanak-kanak dan keluarga mereka. Bagaimanapun, di Mahkamah Petaling Jaya atau Mahkamah lain di Lembah Klang, hanya bilik yang biasa disediakan untuk mangsa kanak-kanak.*” (RA4-MY-05-A-keadilan) Seorang responden kerajaan menyatakan bahawa kekangan bajet telah menghalang penyediaan kemudahan mesra kanak-kanak seperti yang diilhamkan dalam Akta Keterangan Akta Saksi Kanak-Kanak 2007. (RA1-MY-01-A) “*Peruntukan tidak disediakan untuk memperluaskannya Mahkamah Khas dan tiada bajet tambahan untuknya*” kata wakil kerajaan yang lain. (RA1-MY-03-A&B)

151. Government of Malaysia. (2007). *Laws of Malaysia - Act 676 - Evidence of Child Witness Act 2007*, Section 2.

152. Government of Malaysia. (2007). *Laws of Malaysia - Act 676 - Evidence of Child Witness Act 2007*, Section 6.

152. Government of Malaysia. (2007). *Laws of Malaysia - Act 676 - Evidence of Child Witness Act 2007*, Section 4, paragraph 1.

Selain Mahkamah Biasa dan Khas, Malaysia juga mempunyai Mahkamah bagi Kanak-Kanak, yang mengendalikan kes kanak-kanak yang memerlukan pemeliharaan dan pelindungan serta mempunyai kuasa untuk membuat perintah berhubung dengan pemeliharaan dan pelindungan kanak-kanak ini.¹⁵⁴ Kanak-kanak yang telah didera secara seksual oleh ibu bapa atau penjaga atau ahli keluarga mereka; atau kanak-kanak yang telah didera secara seksual oleh orang lain, dan ibu bapa atau penjaga, mengetahui penderaan tersebut, tidak melindungi kanak-kanak itu daripada penderaan sedemikian, dianggap sebagai kanak-kanak yang memerlukan pemeliharaan dan perlindungan.¹⁵⁵

Tempoh perbicaraan

Pekeliling Ketua Pendaftar Bilangan 2 Tahun 2017¹⁵⁶ menyatakan bahawa kes jenayah termasuk kes yang melibatkan kesalahan-kesalahan seksual terhadap kanak-kanak yang dibawa ke mahkamah rendah hendaklah diselesaikan dalam tempoh 12 bulan. (RA1-MY-01-A) Bagaimanapun, profesional keadilan jenayah menegaskan bahawa prosiding jenayah yang melibatkan mangsa kanak-kanak penderaan dan eksploitasi seksual masih boleh berlarutan. Seorang wakil Jabatan Peguam Negara mengulas: “Sesetengah kelewatan mengambil masa kira-kira dua tahun.” (RA4-MY-03-A-keadilan)

Sebab utama kelewatan sedemikian, dalam kata-kata seorang profesional keadilan jenayah, ialah “banyak kes dikendalikan oleh seorang Timbalan Pendakwa Raya [bermaksud setiap timbalan pendakwa raya perlu mengendalikan banyak kes].” (RA4-MY-05-A-keadilan) Seorang profesional keadilan yang lain bersetuju: “Pegawai penyiasat mempunyai begitu banyak kes.” (RA4-MY-01-A-keadilan) Seorang profesional keadilan jenayah telah mengaitkan kelewatan itu kepada proses dokumentasi yang terlibat: “Sebab utama kelewatan sedemikian adalah terutamanya kerana dokumentasi.. lanya mengambil masa kira-kira enam bulan untuk melengkapkan dokumentasi dan proses kertas kerja.” (RA4-MY-03-A-keadilan)

Menurut seorang profesional keadilan jenayah yang lain: “Mangsa kanak-kanak sering mengalami kesukaran untuk mengingati kejadian traumatis mereka [semasa memberi keterangan di mahkamah] kerana ianya telah berlaku dua atau tiga tahun lalu.” (RA4-MY-04-A-keadilan) Ini mungkin menunjukkan bahawa kualiti dan peluang pihak pendakwaan untuk berjaya akan berkurangan apabila semakin lama kes itu ditangguhkan.

154. Government of Malaysia. (2001). Laws of Malaysia - Act 611 - Child Act 2001, as amended in 2017, Part V.

155. Government of Malaysia. (2001). Laws of Malaysia - Act 611 - Child Act 2001, as amended in 2017, Section 17 (1) (a) and (b).

156. Pekeliling Ketua Pendaftar Bilangan 2 Tahun 2017.

157. Government of Malaysia. (1971). Laws of Malaysia - Act 26 - Legal Aid Act 1971, as amended in 2017.

158. Government of Malaysia. (1971). Laws of Malaysia - Act 26 - Legal Aid Act 1971, as amended in 2017, Section 29.

159. Government of Malaysia. (1971). Laws of Malaysia - Act 26 - Legal Aid Act 1971, as amended in 2017, Section 2A.

160. ¹⁰ Government of Malaysia. (1935). Laws of Malaysia - Act 593 - Criminal Procedure Code, as amended in 2012, Section 426 (4).

Bantuan guaman

Pada 2017, pindaan kepada Akta Bantuan Guaman 1971¹⁵⁷ telah memperkenalkan perkhidmatan pendamping guaman yang sah untuk mangsa kanak-kanak bagi serangan seksual. (RA4-MY-08-A-keadilan) Tujuan pendamping guaman adalah untuk memberikan nasihat undang-undang kepada penjaga atau pelindung bagi mangsa kanak-kanak, untuk mendapatkan maklumat undang-undang yang berkaitan dengan mana-mana prosiding jenayah yang mana mangsa adalah pihak, untuk menemani mangsa dalam mana-mana prosiding mahkamah, dan dengan kebenaran mahkamah untuk bercakap bagi pihak mangsa.¹⁵⁸ Permohonan, bagaimanapun, perlu dibuat oleh mangsa untuk mengakses perkhidmatan pendamping guaman ini.¹⁵⁹

Temu bual dengan profesional keadilan jenayah mendedahkan bahawa pengambilan perkhidmatan pendamping guaman adalah rendah. Seorang profesional keadilan jenayah yang mewakili Jabatan Peguam Negara menyatakan bahawa “*Saya sedar tentang perkhidmatan pendamping guaman. Walau bagaimanapun, dalam pengalamanku, saya tidak pernah menjumpai sebarang perkhidmatan pendamping guaman yang disediakan oleh Jabatan Bantuan Guaman.*” (RA4-MY-03-A-keadilan) Kekurangan pengambilan perkhidmatan pendamping guaman ini berpunca daripada promosi yang tidak mencukupi oleh Jabatan Bantuan Guaman di bawah Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang, Jabatan Perdana Menteri.

Selain daripada perkhidmatan pendamping guaman yang disediakan oleh Jabatan Bantuan Guaman, Majlis Peguam Malaysia juga dikatakan oleh seorang profesional keadilan jenayah dalam menyediakan perkhidmatan bantuan guaman. (RA4-MY-02-A-keadilan)

3.3.2 Pampasan

Di Malaysia, mangsa kanak-kanak OCSEA boleh mendapatkan pampasan dalam prosiding jenayah daripada pesalah yang disabitkan kesalahan. Subseksyen 426 (4) Kanun Tatacara Jenayah juga memberi mereka hak untuk mulakan saman sivil yang bebas bagi mendapatkan semula mana-mana harta atau mendapatkan semula ganti rugi melebihi jumlah pampasan yang dibayar di bawah perintah yang diberikan dalam prosiding jenayah.¹⁶⁰

3.3 MENDAPATKAN KEADILAN DAN AKSES KEPADA REMEDI

Cabaran mengenai pampasan

Menurut profesional keadilan jenayah yang ditemui bual, timbalan pendakwa raya bertanggungjawab untuk mengemukakan permohonan pampasan kepada mahkamah bagi pihak mangsa, tetapi mereka tidak selalu berbuat demikian. Menurut seorang profesional keadilan jenayah: "Jika Timbalan Pendakwa Raya tidak mengemukakan permohonan untuk pampasan, maka mahkamah tidak mempunyai kuasa untuk memberikan sebarang pampasan." (RA4-MY-10-A-keadilan)

Seorang profesional keadilan jenayah dari Jabatan Peguam Negara menunjukkan bahawa pada masa ini tiada garis panduan khusus untuk menentukan jumlah pampasan yang perlu dipohon dan menekankan bahawa terdapat keperluan untuk meminda Kanun Tatacara Jenayah "untuk memberikan butiran lanjut bagi menentukan kuantum pampasan dan memperkenalkan garis panduan untuk timbalan pendakwa raya yang mengendalikan kes penderaan kanak-kanak mengenai prosedur permohonan pampasan di mahkamah." (RA4-MY-03-A-keadilan)

Turut dilaporkan juga bahawa "ramai mangsa kanak-kanak dan keluarga mereka tidak mengetahui kewujudan peruntukan pampasan untuk mangsa kanak-kanak." (RA4-MY-05-A-keadilan) Alasan mengapa terdapat sedikit permohonan kerana mangsa tidak menyedari mengenai hak mereka dan oleh itu tidak memberi tekanan kepada timbalan pendakwa raya untuk mengemukakan permohonan pampasan.

Dua orang yang ditemui bual dari Jabatan Peguam Negara (RA4-MY-03-A-keadilan; RA4-MY-04-A-hakim) turut menyatakan keimbangan mengenai penguatkuasaan perintah pampasan yang diperintahkan oleh mahkamah. Berdasarkan pengalaman lepas mereka, mereka menyatakan bahawa ramai pesalah yang disabitkan kesalahan tidak mempunyai keupayaan kewangan untuk membayar pampasan. Apabila pesalah yang disabitkan gagal membayar pampasan diperintah oleh mahkamah, tempoh hukuman penjaranya ditambah.

3.3.3 Perkhidmatan sokongan sosial untuk kanak-kanak

Di mana perkhidmatan disediakan

Menurut temu bual dengan profesional keadilan jenayah, perkhidmatan sokongan yang tersedia untuk mangsa kanak-kanak penderaan termasuk OCSEA termasuk tempat perlindungan di mana ia diperlukan, perkhidmatan perubatan dan kaunseling/sokongan psiko-sosial.

Jabatan Kebajikan Masyarakat menyediakan tempat perlindungan kepada mangsa penderaan, pengabaian dan eksploitasi. (RA4-MY-04-A-keadilan) Walaupun kanak-kanak paling baik dilindungi dalam persekitaran rumah, perkhidmatan menyelamat atau tempat perlindungan sementara diperlukan jika keadaan di rumah tidak selamat atau penjagaan berasaskan keluarga alternatif tidak tersedia dengan segera. Jika tempat perlindungan digunakan, operasinya mesti mematuhi piawaian antarabangsa yang sesuai, seperti Garis Panduan PBB untuk Penjagaan Alternatif Kanak-kanak.¹⁶¹

Berkenaan dengan perkhidmatan kaunseling, responden dari Mahkamah Khas Jenayah Seksual Terhadap Kanak-Kanak menyatakan bahawa tiada kaunselor dari Jabatan Kebajikan Masyarakat hadir ke mahkamah dengan mangsa kanak-kanak. Responden menghubungkaitkan perkara ini berpunca daripada kekurangan kaunselor di Jabatan Kebajikan Masyarakat. (RA4-MY-10-A-keadilan)

Pusat Krisis Sehenti telah direka bentuk untuk menyediakan rawatan perubatan dan sokongan psikologi segera kepada mangsa dewasa (dan kadangkala kanak-kanak) yang terselamat daripada penderaan, keganasan rumah tangga, rogol dan penderaan seksual dengan kerjasama agensi lain. Perkhidmatan ini terdapat di semua hospital utama yang dimiliki oleh Kerajaan. Walau bagaimanapun, ia tidak selalunya merujuk kepada ruang fizikal sebenar seperti yang dirancang pada mulanya (menggabungkan bilik temu duga, bilik peperiksaan khusus, bilik keluarga, dsb.). Pusat Krisis Sehenti mempunyai struktur kakitangan yang agak formal, tetapi ia bukan satu unit hospital atau jabatan rasmi.¹⁶²

161. UN General Assembly. (2010). [Resolution adopted by the General Assembly \[on the report of the Third Committee \(A/64/434\)\] 64/142. Guidelines for the Alternative Care of Children](#).

162. Child Frontiers and the Malaysian Association of Social Workers (2022). Mapping and Assessment of the Social Service Workforce in Malaysia. UNICEF.

Pusat Krisis Sehenti menjalankan pemeriksaan perubatan awal dengan syarat keadaan kanak-kanak itu tidak kritis. Jika kanak-kanak berada dalam keadaan kritis atau separuh kritis, dia dirujuk ke unit kecemasan.¹⁶³ Seorang profesional keadilan jenayah yang ditemubual oleh *Disrupting Harm* menyatakan bahawa perkhidmatan perubatan bagi kes penderaan seksual kanak-kanak yang disediakan oleh Pusat Krisis Sehenti adalah sangat berkesan. (RA4-MY-05-A-keadilan) Tidak jelas daripada temu bual berapa ramai Pusat Krisis Sehenti telah ditubuhkan.

Pasukan Disyaki Penderaan dan Pengabaian Kanak-kanak (SCAN) ialah mekanisme yang diiktiraf dalam Pusat Krisis Sehenti dengan peranan untuk menguruskan kes kanak-kanak secara khusus. Ianya terletak di bawah seliaan pakar pediatrik kanan. Pasukan SCAN ialah kumpulan profesional pelbagai disiplin dari pelbagai bidang perubatan dan sosial, tetapi termasuk pakar pediatrik, pekerja sosial perubatan dan kaunselor, antara lain, yang telah dilatih untuk mengiktiraf dan menguruskan kes penderaan kanak-kanak dengan sewajarnya. Seorang wakil dari Jabatan Kebajikan Masyarakat diwakili dalam pasukan tersebut, dan mereka bekerjasama secara rapat dengan Polis Diraja Malaysia, wakil dari Kementerian Pendidikan, Jabatan Islam Negeri, Biro Bantuan Guaman Kerajaan, Pendaftaran Negara, Jabatan dan agensi lain yang berkaitan. Dalam praktisnya, komposisi pasukan SCAN bergantung pada sumber dan tidak seragam di seluruh hospital, walaupun keseluruhan pasukan biasanya ada di semua hospital kerajaan. Walau bagaimanapun, terdapat garis panduan yang ketat untuk merujuk ke hospital yang peringkat tinggi apabila menghadapi kes yang teruk dan perkhidmatan profesional perubatan tertentu tidak tersedia. Namun begitu, semua pasukan SCAN bekerja mengikut garis panduan yang sama.¹⁶⁴

Unit Pendakwaan Khas di bawah Bahagian Pendakwaan, Jabatan Peguam Negara mempunyai pakar psikologi untuk membantu mangsa kanak-kanak sebelum dan semasa perbicaraan.

Organisasi-organisasi Bukan kerajaan menawarkan perkhidmatan sokongan kepada mangsa yang komprehensif dengan kerjasama kerajaan, menurut temu bual dengan profesional keadilan jenayah (lihat bab 3.5.1 untuk maklumat lanjut).

Seperti yang diterangkan dalam bab 3.2.6, Bahagian polis D11 menyediakan perkhidmatan sokongan untuk kanak-kanak melalui pegawai penjagaan di Pusat Jagaan Mangsa.

Cabaran-cabaran mengenai perkhidmatan sokongan

Kekurangan laluan rujukan yang jelas ke Pusat Krisis Sehenti: Seorang pegawai Kementerian Kesihatan yang ditemu bual untuk *Disrupting Harm* melaporkan: "Tiada laluan rujukan yang jelas dari klinik daerah atau klinik komuniti ke hospital di mana Pusat Krisis Sehenti terletak." (RA1-MY-05-A) Pegawai itu menambah, bagaimanapun, Kementerian Kesihatan sedang merangka modul latihan untuk kakitangan kesihatan barisan hadapan di semua klinik kesihatan masyarakat berhubung prosedur yang perlu diikuti untuk pengesahan awal kes penderaan seksual dan bahawa modul merangkumi cara merujuk kes sedemikian ke Pusat Krisis Sehenti di hospital. Selain itu, Kementerian Kesihatan sedang merangka modul latihan untuk guru yang berfokuskan kepada cara pengesahan tanda penderaan di sekolah dan modul ini juga menerangkan laluan rujukan ke Pusat Krisis Sehenti di hospital. (RA1-MY-05-A)

Ketakkonsistenan dalam perkhidmatan perubatan yang disediakan: Seorang profesional keadilan jenayah menyatakan terdapat ketidakselaras dalam penyediaan perkhidmatan perubatan disebabkan perbezaan amalan pekerja barisan hadapan di hospital, terutamanya di kawasan luar bandar. (RA4-MY-07-B-keadilan) Seorang responden dari Kementerian Kesihatan menegaskan bahawa tiada prosedur operasi standard yang jelas. (RA1-MY-05-A)

Pengagihan perkhidmatan yang tidak adil:

Antara 50 pekerja barisan hadapan yang ditinjau, 42 bersetuju bahawa penumpuan perkhidmatan di kawasan bandar menjelaskan ketersediaan perkhidmatan sokongan untuk kanak-kanak yang pulih daripada OCSEA. Ini adalah halangan yang paling penting untuk mengakses perkhidmatan ini, menurut tinjauan itu.

163. Ministry of Health Malaysia. (2009, June 12). Guidelines for the hospital management of child abuse and neglect. MOH/P/PAK/130.07 (GU). Medical Development Division, Ministry of Health Malaysia, 16-18.

164. Child Frontiers and the Malaysian Association of Social Workers (2022). Mapping and Assessment of the Social Service Workforce in Malaysia. UNICEF.

3.4 DASAR DAN MAKLUM BALAS KERAJAAN TERHADAP EKSPLOITASI DAN PENDERAAAN SEKSUAL KANAK-KANAK DALAM TALIAN

3.4.1 Dasar dan tadbir urus

Agenzi-agensi yang bertanggungjawab

Agenzi kerajaan di Malaysia yang diberi mandat untuk menangani OCSEA adalah seperti berikut:

- Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat – Kementerian yang bertanggungjawab ke atas dasar perlindungan kanak-kanak di Malaysia dan mengendalikan Talian Kasih 15999.
- Jabatan Kebajik 7hbni Masyarakat Malaysia – Jabatan ini menyediakan perkhidmatan penjagaan dan pemulihan kepada kumpulan rentan termasuk kanak-kanak.¹⁶⁵ Agenzi ini juga mempunyai mandat untuk pengambilan kakitangan bagi menguruskan perkhidmatan kebajikan sosial bagi populasi yang paling rentan dan bertanggungjawab untuk memastikan penyampaian perkhidmatan yang berkualiti tinggi.
- Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia¹⁶⁶ – Suruhanjaya ini membantu Polis Diraja Malaysia dengan menyekat akses kepada laman web yang mengandungi bahan penderaan seksual kanak-kanak dan juga membantu untuk mengenal pasti identiti suspek dan analisis forensik digital.¹⁶⁷ Suruhanjaya itu juga melaksanakan Pusat Internet di seluruh negara dengan sokongan daripada syarikat Telekomunikasi.
- CyberSecurity Malaysia – Agenzi ini menangani kebimbangan mengenai keselamatan komputer dan memerangi serangan siber melalui MyCERT. Pasukan Computer Emergency Response mereka mengendalikan Pusat Bantuan Cyber999, yang membolehkan pengguna internet untuk melaporkan insiden dalam talian.
- Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi – Kementerian bertanggungjawab membangunkan inisiatif ICT dan menyediakan pembiayaan untuk pembangunan teknologi dan inovasi.
- Kementerian Pendidikan¹⁶⁸ – Kementerian menyumbang kepada Pelan Tindakan Perlindungan Kanak-Kanak Dalam Talian 2015-2020 dan menyumbang kepada pelaksanaan program CyberSAFE in Schools dengan CyberSecurity Malaysia.
- Polis Diraja Malaysia.
- Jabatan Peguam Negara.

- Agenzi Keselamatan Siber Kebangsaan – Agenzi itu telah melancarkan Strategi Keselamatan Siber Malaysia 2020-2024 dan, menurut wakil kerajaan (RA1-MY-09-A, B & C) yang ditemu bual, akan mengambil langkah-langkah untuk meningkatkan kapasiti dan keupayaan agensi penguatkuasaan undang-undang untuk menangani jenayah siber dengan membangunkan dan melaksanakan Pelan Penguatkuasaan Jenayah Siber Kebangsaan yang baharu. Di bawah pelan ini, usaha-usaha akan dibuat untuk meningkatkan pengetahuan dan kemahiran anggota kehakiman, pendakwa raya, pegawai penguatkuasaan undang-undang dan pengamal undang-undang berhubung menyediakan mereka untuk menghadapi selok-belok jenayah siber dalam era digital.

Sebagai tambahan kepada perkara di atas, kementerian berikut adalah penting: Kementerian Kesihatan, kerana sistem kesihatan memainkan peranan penting sebagai badan utama mengenalpasti mangsa dan sokongan untuk mangsa. Kementerian Kewangan sebagai badan kerajaan yang diberi mandat dalam menyediakan peruntukan kewangan bagi pelaksanaan program yang berkaitan OCSEA adalah perkara penting sebagai satu tindakan untuk menangani ancaman OCSEA.

Inisiatif-insiatif kerajaan untuk menangani OCSEA

Wakil-wakil daripada pelbagai institusi kerajaan telah menerangkan beberapa usaha yang dilakukan oleh agensi kerajaan dengan kerjasama entiti bukan kerajaan untuk mewujudkan kesedaran awam dan menyebarkan maklumat mengenai penderaan dan eksplorasi seksual kanak-kanak.

Program-Program kebangsaan: Inisiatif-insiatif kesedaran peringkat kebangsaan yang membincangkan keselamatan internet yang dilaksanakan oleh kerajaan dengan kerjasama rakan kongsi lain termasuk:

CyberSAFE¹⁶⁹

Dilancarkan pada tahun 2009, inisiatif Cyber Security Awareness for Everyone (CyberSAFE) diketuai oleh Cybersecurity Malaysia. Ia bertujuan untuk meningkatkan kesedaran dan pengetahuan orang ramai tentang keselamatan siber dan cara mengurangkan risiko dalam talian.¹⁷⁰ Ia menyediakan petua siber, permainan, kuiz, video, poster dan alatan untuk kanak-kanak, belia, ibu bapa, organisasi dan komuniti.

165. African Union Commission (11-12 December 2019). Speech by YB Ms. Hannah Yeoh, Minister of Women, Family and Community Development, Malaysia.

166. Malaysian Communications and Multimedia Commission.

167. Pemberitahuan Pertanyaan Lisan Dewan Negara Mesyuarat Ketiga 2019, Penggal Kedua Parlimen Keempat Belas.

168. Kementerian Pendidikan Malaysia.

169. [CyberSAFE Malaysia](#).

170. [CyberSAFE Malaysia](#).

Program CyberSAFE in Schools merupakan sebahagian daripada inisiatif CyberSAFE, yang telah dilaksanakan dengan kerjasama Cybersecurity Malaysia, DiGi, Childline Malaysia, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia dan Kementerian Pendidikan. Matlamatnya adalah untuk mendekati kanak-kanak di sekolah melalui program khidmat bantuan dan duta khas CyberSAFE serta menyediakan bengkel latihan guru. Sehingga tahun 2015, ia telah melibatkan dengan lebih 100,000 murid di lebih 1,400 sekolah di seluruh negara.¹⁷¹ Program ini menghasilkan buku dan video yang menunjukkan cara menangani buli siber, perbuatan menghendap melalui talian dan pengantunan. Melalui laman web, kanak-kanak boleh belajar tentang keselamatan siber melalui peraduan, permainan dan video. CyberSAFE telah menjalankan Tinjauan Nasional CyberSAFE in Schools untuk menilai skop risiko dalam talian dan bahaya kepada kanak-kanak.¹⁷²

Klik Dengan Bijak (KDB) (“Click Wisely”)

Pada tahun 2012, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia telah bekerjasama dengan pelbagai pihak berkepentingan untuk memperkenalkan Program Pendidikan Dan Kesedaran iaitu “Klik Dengan Bijak (KDB)/Click Wisely” tentang penggunaan internet yang selamat dan bertanggungjawab. Program ini terutamanya ditujukan kepada kanak-kanak dan belia tetapi juga menyasarkan ibu bapa dan penjaga lain. Ia bertujuan untuk “menjana pengguna celik teknologi dan kandungan media baharu, mendidik pengguna internet tentang kepentingan pengawalan kendiri, mewujudkan rasa tanggungjawab dalam kalangan pengguna internet dan persekitaran yang selamat untuk pengguna internet.”¹⁷³ Program ini disokong oleh Kementerian Pendidikan, Kementerian Sains, Inovasi dan Teknologi, Kementerian Belia dan Sukan, Polis Diraja Malaysia, Jabatan Latihan Khidmat Negara dan Forum Kandungan Komunikasi dan Multimedia Malaysia.

Modul Kesedaran Keselamatan Siber Kebangsaan

Modul Kesedaran Keselamatan Siber Kebangsaan, yang melibatkan CyberSecurity Malaysia, telah disifatkan oleh dua wakil kerajaan sebagai inisiatif pendidikan untuk seluruh negara yang menangani jenayah siber (termasuk OCSEA) di dalam bilik darjah. (RA1-MY-09-A, B &C)

Inisiatif-inisiatif lain:

Pembangunan alat pengurangan risiko/kawalan ibu bapa

Seorang wakil dari Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia melaporkan bahawa Suruhanjaya telah *“meminta pemberi perkhidmatan Internet untuk menyediakan alat kawalan ibu bapa untuk pelanggan mereka.”* Pemberi maklumat ini menambah bahawa, walaupun *“alat mengurangkan risiko”* tersedia, *“pengambilan adalah sangat sedikit”* kerana ibu bapa tidak menyadarinya. (RA1-MY-02-A &B)

Program sentuhan selamat dan tidak selamat

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat melancarkan lima video di YouTube dengan kerjasama Google Malaysia untuk menyebarkan mesej tentang Sentuhan Selamat dan Tidak Selamat sebagai sebahagian daripada pendidikan seksual untuk ibu bapa dan kanak-kanak.¹⁷⁴ Dua wakil kerajaan ditemubual oleh *Disrupting Harm* (RA1-MY-03-A&B) merujuk kepada program Sentuhan Selamat dan Tidak Selamat sebagai satu program kerjasama yang berjaya untuk meningkatkan kesedaran tentang CSEA.¹⁷⁵ Walau bagaimanapun, tidak jelas sama ada sebarang maklumat yang berkaitan secara langsung dengan OCSEA dimasukkan.

Keibubapaan digital dan forum perlindungan kanak-kanak dalam talian

Pada Jun 2019, Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara, dengan kerjasama UNICEF dan rakan kongsi kerajaan lain yang prihatin dengan kesejahteraan kanak-kanak, telah berkumpul di forum untuk membincangkan tentang keibubapaan digital untuk perlindungan dalam talian kanak-kanak yang lebih baik. Forum ini bertujuan untuk membimbing pembangunan modul latihan yang baharu mengenai Keibubapaan Digital dan Perlindungan Dalam Talian Kanak-kanak bagi Program Keibubapaan Semarak Kasih. Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara, dengan kerjasama Universiti Putra Malaysia, Maestral International dan UNICEF, menyemak dan mengukuhkan beberapa modul latihan untuk membimbing campur tangan sokongan keibubapaan.¹⁷⁶

171. DiGi Telecommunications. (2015). *The National Survey Report 2015. Growing Digital Resilience among Malaysian Schoolchildren on Staying Safe Online Presentation*.

172. UNICEF (2016). *Child protection in the digital age. National responses to online child sexual abuse and exploitation in ASEAN Member States*.

173. Malaysian Communication and Multimedia Commission. (2012 July 6). *“Klik Dengan Bijak” Campaign*.

174. African Union Commission (11-12 December 2019). Speech by YB Ms. Hannah Yeoh, Minister of Women, Family and Community Development, Malaysia.

175. Women, Family and Community Development Ministry of Malaysia. (2019, July 13). *Safe and Unsafe Touch [Video]*. YouTube.

176. UNICEF Malaysia. (2019 June 20). *Parents determine child’s early experience online: Better parenting means a safer internet for children* [press release].

3.4 DASAR DAN MAKLUM BALAS KERAJAAN TERHADAP EKSPLOITASI DAN PENDEREAAN SEKSUAL KANAK-KANAK DALAM TALIAN

Sebagai contoh, modul kesihatan seksual dan reproduktif di bawah Naungan Kasih merangkumi topik berikut: hak kanak-kanak seksual dan reproduktif, seksualiti, peranan ibu bapa dalam pendidikan seksualiti, akil baligh, sentuhan selamat dan tidak selamat, hubungan intim, persetujuan seksual, perkahwinan kanak-kanak dan pendedahan gangguan seksual.

Inisiatif-inisiatif untuk meningkatkan kesedaran lain mengenai perlindungan dalam talian kanak-kanak yang telah disebut oleh wakil kerajaan yang ditemui bual termasuk program-program PEKA dan PEKERTI serta Cybersafe Parenting-Towards Cyber Wellness. (RA1-MY-09-A, B&C; RA1-MY-09-A, B&C) Hakikat bahawa sebahagian daripada program dan bahan pendidikan ini disasarkan kepada penjaga dan bukan sahaja kepada kanak-kanak. Ini menunjukkan penekanan yang diinginkan oleh Malaysia untuk diletakkan pada penjaga apabila menangani keselamatan dalam talian kanak-kanak. Tidak jelas berapa banyak tumpuan diberikan yang berkaitan dengan OCSEA dalam program-program ini.

Keberkesanan usaha meningkatkan kesedaran
Temu bual dengan wakil kerajaan dan profesional keadilan mendedahkan bahawa usaha untuk meningkatkan kesedaran dilihat telah mengakibatkan peningkatan dalam pelaporan kesalahan CSEA. (RA1-MY-07-A; RA4-J-MY-09-A) Walau bagaimanapun, ia juga diperhatikan bahawa terdapat juga pemantauan dan penilaian yang tidak mencukupi terhadap usaha-usaha kesedaran awam semasa (RA1-MY-07-A; RA4-J-MY-01-A), terutamanya berkenaan dengan OCSEA. Oleh itu, ketika ini tidak dapat menentukan berapa banyak pengetahuan yang telah diperolehi oleh golongan sasar. Kesediaan orang ramai terhadap inisiatif sedemikian juga terbuka untuk dipersoalkan. Kedua-dua temu bual dengan pekerja barisan hadapan dan profesional keadilan telah mengesahkan mengenai persepsi bahawa ketidakselesaan budaya untuk membincangkan tentang seks dan seksualiti telah membantutkan usaha untuk meningkatkan kesedaran tentang OCSEA dalam kalangan orang ramai. (RA3-MY-13-A; RA3-MY-38-A; RA4-J-MY-02-A)

3.4.2 Cabaran-cabarank terhadap Maklum Balas kerajaan terhadap OCSEA

Kekangan kapasiti: Wakil kerajaan yang ditemui bual menyatakan mengenai kekurangan kakitangan di agensi kerajaan yang berpegang kepada mandat yang berkaitan OCSEA. Menurut seorang individu, unit untuk kanak-kanak di bawah Kementerian

Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat mempunyai bilangan kakitangan yang terhad khusus untuk isu kanak-kanak. (RA1-MY-03-A&B)

Seorang lagi yang ditemui bual telah melaporkan bahawa pelindung kanak-kanak yang bekerja untuk Jabatan Kebajikan Masyarakat perlu mengendalikan sekurang-kurangnya sebanyak 80 kes yang melibatkan kanak-kanak pada setiap masa. Responden ini menyatakan bahawa kekurangan pekerja sosial adalah isu yang telah lama berlarutan. (RA1-MY-07-A&B) Walaupun Jabatan Kebajikan Masyarakat melalui Institut Latihan Kebajikan meningkatkan kapasiti pekerja sosial yang berkelayakan untuk menyertai Jabatan Kebajikan Masyarakat dan menyediakan latihan dalam perkhidmatan mengenai perlindungan kanak-kanak untuk kakitangan Jabatan Kebajikan Masyarakat,¹⁷⁷ seorang wakil kerajaan menyatakan bahawa latihan yang disediakan oleh Jabatan Kebajikan Masyarakat untuk kedua-dua pelindung baharu dan sedia ada setiap tahun adalah tidak konsisten. (RA1-MY-07-A&B)

Belanjawan: Hampir semua peserta dalam penyelidikan mengesahkan bahawa tiada peruntukan kewangan yang khusus untuk OCSEA dan bahawa “lebih banyak sumber perlu diperuntukkan”. (RA1-MY-03-A&B) Dalam konteks ini, seorang wakil kerajaan telah mencadangkan keutamaan yang lebih wajar diberikan untuk pembangunan sosial seiring dengan tumpuan untuk menggalakkan pertumbuhan ekonomi. (RA1-MY-03-A&B) Dengan memberikan contoh program Sahabat BIJAK: Safe and Protect, seorang lagi responden telah menyatakan bahawa hanya 4% daripada 10,202 sekolah di Malaysia telah melaksanakan program tersebut berikutan pengurangan sumber kewangan yang diperuntukkan oleh pihak sekolah kerajaan. (RA1-MY-07-A)

Penyelarasan: Wakil kerajaan yang ditemui bual menunjukkan bahawa terdapat jurang dalam cara bagaimana agensi kerajaan yang diberi mandat untuk berkomunikasi dan berkongsi data antara satu sama lain: “*Agensi kerajaan tidak berkomunikasi antara agensi dengan baik dan tidak juga bekerjasama melalui perkongsian data yang penting dengan harapan ianya dapat membantu siasatan.*” (RA4-MY-01-A-keadilan) Walaupun Pasukan Petugas Perlindungan Dalam Talian Kanak-kanak telah ditubuhkan pada Ogos 2013 bagi tujuan merangka Pelan Tindakan Perlindungan Dalam Talian Kanak-kanak, yang luput pada tahun 2020, pada masa pengumpulan data, pasukan petugas tersebut kelihatan tidak lagi aktif.¹⁷⁸

177. Child Frontiers and the Malaysian Association of Social Workers (2022). Mapping and Assessment of the Social Service Workforce in Malaysia. UNICEF.

178. Internet Society. (2017). [Mapping Online Child Safety in Asia Pacific](#).

3.5 PENYELARASAN DAN KERJASAMA DENGAN ENTITI BUKAN KERAJAAN

3.5.1 Masyarakat sivil

Profesional keadilan jenayah yang telah ditemubual menyatakan bahawa organisasi dalam kerajaan, seperti Protect and Save the Children, Women's Aid Organisation dan Women's Centre for Change, menawarkan perkhidmatan sokongan kepada mangsa yang komprehensif dengan kerjasama kerajaan. Women's Aid Organisation dikatakan menawarkan "bantuan semasa siasatan dan membantu juga mangsa kanak-kanak dalam prosiding mahkamah termasuk penyediaan pernyataan impak mangsa kanak-kanak" (RA4-MY-05-A-keadilan), manakala pengurus-pengurus kes daripada Protect and Save the Children telah menyatakan "mengiringi mangsa kanak-kanak dan menghadiri prosiding mahkamah." (RA4-MY-07-A-keadilan) Selain daripada sokongan kepada mangsa, organisasi masyarakat sivil di Malaysia juga bekerjasama dengan kerajaan dalam inisiatif untuk meningkatkan kesedaran.

3.5.2 Pemberi perkhidmatan Internet dan pemberi perkhidmatan platform

Pemberi perkhidmatan Internet domestik

Industri komunikasi dan teknologi di Malaysia telah menunjukkan tahap penglibatan yang positif dalam memerangi OCSEA.

Pengumpulan keterangan: Malaysia belum lagi mewujudkan obligasi undang-undang untuk pemberi perkhidmatan Internet untuk melaporkan laman web yang menyediakan bahan penderaan seksual yang mewakili kanak-kanak. Walau bagaimanapun, Akta Komunikasi dan Multimedia, yang digubal pada tahun 1998 menyatakan bahawa pemberi perkhidmatan Internet bertanggungjawab secara jenayah jika mereka menyediakan kandungan yang sumbang, lucuh, mengancam atau jelik sifatnya dengan niat untuk mengacau, mendera, mengugut atau mengganggu mana-mana orang.¹⁷⁹ Menurut Kod Kandungan Komunikasi dan Multimedia Malaysia yang dikeluarkan pada 2004, pornografi kanak-kanak termasuk dalam kategori kandungan lucuh yang dilarang.¹⁸⁰

Akta Keterangan 1950 telah menetapkan anggapan bahawa pemunya, hos, pentadbir, editor atau subeditor dan pelanggan pemberi perkhidmatan rangkaian telah menerbitkan semua kandungan yang muncul di bawah nama mereka, menggunakan gambar atau nama samaran mereka.¹⁸¹ Akibatnya, hos laman web, pentadbir forum dan juga platform media sosial boleh dipertanggungjawabkan bagi penerbitan bahan yang menggambarkan penderaan seksual kanak-kanak. Peruntukan Akta ini dilihat sebagai alat yang berpotensi untuk mencegah dan memerangi peredaran CSAM. Walau bagaimanapun, ia juga telah menjadi subjek bantahan dalam talian kerana batasan kebebasan bersuara.¹⁸²

Temu bual dengan wakil kerajaan mendedahkan bahawa, walaupun pemberi perkhidmatan Internet tidak dikehendaki secara sah untuk melaporkan dan bekerjasama dengan pihak penguatkuasaan undang-undang, mereka sering mematuhi permohonan jika mereka telah menyimpan maklumat tersebut. Temu bual dengan pegawai penguatkuasaan undang-undang juga mendedahkan bahawa terdapat sistem untuk mendapatkan semula data daripada pemberi perkhidmatan Internet dan pemberi perkhidmatan media sosial. Walau bagaimanapun, tiada maklumat lanjut telah diberikan tentang cara sistem ini beroperasi, cara bagaimana untuk memastikan/menggalakkan pematuhan dan sama ada ianya termasuk garis masa untuk pematuhan. Seorang wakil DiGi Telecommunications yang juga pemberi perkhidmatan Internet, mengesahkan bahawa syarikat itu mendedahkan data kepada agensi penguatkuasaan undang-undang untuk siasatan OCSEA.

Walaupun pemberi perkhidmatan Internet bersedia untuk bekerjasama dengan agensi penguatkuasaan undang-undang, wakil Bahagian Siasatan Seksual, Wanita dan Kanak-kanak (D11) Polis Diraja Malaysia menyatakan: "Usaha untuk mengenal pasti pengguna-pengguna sering terbantut kerana kekurangan undang-undang mengenai pengekalan/pemeliharaan data secara mandatori di negara ini." (RA1-MY-11-A)

179. Government of Malaysia (1998). *Laws of Malaysia - Act 588 - Communications and Multimedia Act 1998*, Section 211.

¹⁸⁰ Communications and Multimedia Content Forum of Malaysia (CMCF). (2004). *The Malaysian Communications and Multimedia Content Code*, Part 2 (3).

180. Communications and Multimedia Content Forum of Malaysia (CMCF). (2004). *The Malaysian Communications and Multimedia Content Code*, Part 2 (3).

181. Government of Malaysia. (1950). *Laws of Malaysia - Act 56 - Evidence Act 1950*, as amended in 2017, Section 114A.

182. Centre for Independent Journalism. (n.d.). *Stop 114A, 14 August 2012 Internet Blackout page*.

3.5 PENYELARASAN DAN KERJASAMA DENGAN ENTITI BUKAN KERAJAAN

Seorang lagi wakil kerajaan mengesahkan perkara ini: "Apa yang kami amalkan sekarang ialah sebaik menerima maklumat daripada rakan sejawatannya, kami ingin mengenal pasti suspek atau pelanggan. Kadangkala, mereka [pemberi perkhidmatan internet] tidak mempunyai maklumat lanjut kerana tiada satu tempoh yang standard bagi menyimpan data tersebut. DiGi dan TM [Telekom Malaysia] mempunyai dasar dalaman bagi mengekalkan data pelanggan-pelanggan sekurang-kurangnya sebulan. Jadi, inilah yang kami hadapi apabila kami ingin meminta perkara-perkara tentang pelanggan berdasarkan jam berapa dia mengakses alamat IP ini. Inilah masalahnya kerana kami berurusan dengan mengenal pasti pelaku atau pesalah melalui alamat IP." (RA1-MY-02-A & B)

Menghapuskan/melaporkan CSAM: Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia bertanggungjawab melarang kandungan jelik dan membantu Polis Diraja Malaysia dengan menyekat akses kepada laman web yang mengandungi bahan penderaan seksual kanak-kanak dan dengan mengenalpasti suspek dan analisis forensik digital. Tiada kewajipan undang-undang untuk pemberi perkhidmatan Internet untuk menghapuskan atau menyekat akses kepada laman web yang terdapat bahan penderaan seksual yang mewakili kanak-kanak.¹⁸³ Walaupun kekurangan kewajipan undang-undang, wakil daripada DiGi memaklumkan *Disrupting Harm* bahawa syarikat itu telah menggunakan Worst of URL List daripada INTERPOL sejak 2013 untuk menyekat akses kepada URL CSAM yang diketahui sebagai sebahagian daripada inisiatif baik daripada pemegang sahamnya Telenor.

Peningkatan kesedaran: Pemberi perkhidmatan Internet domestik DiGi Telecommunications telah terlibat dalam meningkatkan kesedaran mengenai keselamatan internet di peringkat akar umbi, terutamanya melalui program di sekolah. Ini memfokuskan pada topik seperti laman web mencari jodoh, keganasan seksual dan cara pelaporan penderaan. Seperti yang dinyatakan dalam bab 3.4.1, DiGi telah terlibat dalam program Cybersafe in Schools yang dilaksanakan dengan kerjasama agensi kerajaan yang diberi mandat. Perkongsian antara kerajaan dan DiGi dalam program Cybersafe In Schools adalah contoh yang baik tentang bagaimana sektor awam dan swasta boleh bekerjasama untuk mempromosikan kepentingan bersama.¹⁸⁴

Platform global

Pengumpulan keterangan: Platform global tidak boleh dipaksa untuk mendedahkan maklumat melalui perintah mahkamah Malaysia atau pihak berkuasa Malaysia kerana ia ditadbir oleh undang-undang domestik di negara mereka sendiri. Dalam kes Amerika Syarikat, Stored Communications Act and Electronic Communication Privacy Act terpakai. Undang-Undang ini secara jelas telah melarang pendedahan kandungan komunikasi seperti mesej dan imej terus kepada pihak berkuasa penguatkuasaan undang-undang yang berpangkalan bukan Amerika Syarikat. Walau bagaimanapun, platform teknologi yang berpangkalan di AS mungkin secara sukarela mendedahkan data bukan kandungan kepada pihak berkuasa asing termasuk data pelanggan dan log IP yang diperlukan untuk menjalankan penyiasatan.

Seorang wakil daripada DiGi melaporkan bahawa, walaupun platform besar AS sangat bertanggungjawab dalam pendekatan mereka, kanak-kanak di Malaysia sering menggunakan aplikasi yang berpangkalan dari Korea, Cina atau Indonesia dan pihak berkuasa Malaysia mempunyai forum yang sangat terhad dengan syarikat-syarikat ini berkenaan dengan OCSEA.

Menghapuskan/melaporkan CSAM: Berkenaan dengan menghapuskan/melaporkan CSAM, jarang terdapat sebarang perjanjian yang rasmi antara agensi penguatkuasaan undang-undang negara dan platform global. Platform lebih suka melihat permintaan daripada rakan kongsi kerajaan sebagai notifikasi tentang kemungkinan pelanggaran syarat perkhidmatan mereka sendiri. Memandangkan CSAM itu bertentangan dengan syarat perkhidmatan platform dan undang-undang AS, adalah menjadi kepentingan syarikat untuk menghapuskan kandungan tersebut.

183. Internet Society (2017). *Mapping Online Child Safety in Asia Pacific*. Singapore: Internet Society APAC Bureau.

184. UNESCO Bangkok (2016). *A Policy Review: Building Digital Citizenship in Asia-Pacific through Safe, Effective and Responsible Use of ICT*.

Data Ketelusan¹⁸⁵

Pada 2017, 2018 dan 2019, laporan ketelusan platform media sosial yang utama menunjukkan bahawa pihak berkuasa di Malaysia telah membuat:

- 285 permintaan kepada Facebook bagi sekatan kandungan atas sebab termasuk fitnah, ucapan kebencian, pelanggaran privasi, penyebaran maklumat tidak benar, promosi barang terkawal, kes peribadi fitnah dan buli yang dilarang (empat perkara, H2 2018);
- 180 permintaan untuk mendapatkan data pengguna Facebook;
- 214 permintaan kepada Google untuk menghapuskan kandungan, yang mana 19 kandungan yang berkenaan dengan dewasa, 42 kandungan berkenaan buli/gangguan dan 11 kandungan lucah/bogel;
- 9 permintaan untuk mendapatkan data pengguna Google;
- 13 permintaan kepada Apple;
- 7 permintaan kepada Twitter untuk mendapatkan data pengguna dan 73 untuk penghapusan kandungan;
- 8 permintaan kepada Tumblr untuk penghapusan kandungan;
- 24 permintaan untuk menghapuskan kandungan dan 2 permintaan untuk mendapatkan data pengguna kepada Verizon Media.

Walaupun kesalahan-kesalahan yang berkaitan dengan majoriti permintaan ini tidak dapat dikenal pasti daripada data yang tersedia, kepelbagaiannya platform yang ditangani menunjukkan bahawa tahap penglibatan tertentu dengan syarikat teknologi AS.

185. Laporan ketelusan tahunan platform media sosial yang utama menyediakan statistik mengenai bilangan permintaan bagi data pengguna dan penghapusan kandungan daripada pihak berkuasa kerajaan untuk setiap negara. Platform dipilih berdasarkan jumlah laporan yang tinggi kepada NCMEC (10,000+), ketersediaan pelaporan yang telus dan populariti yang diketahui di negara-negara fokus *Disrupting Harm*. Selain syarikat yang berpangkalan di AS, laporan ketelusan untuk Line dan TikTok turut disemak. Data yang diperolehi daripada laman web korporat pada 13/08/2020, 18/08/2020 dan 04/12/2020. Syarikat menerbitkan laporan mereka dalam pelbagai format. Ini memerlukan sejumlah pembersihan dan semakan terhadap data tertentu secara manual. Segala usaha telah dibuat untuk menyemak ketepatan set data yang tertakluk kepada manipulasi secara manual.

4. KAE DAH BAGAIMANA DISRUPTING HARM DI MALAYSIA

Disrupting harm daripada eksplotasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian memerlukan tindakan yang menyeluruh dan berterusan daripada semua pihak berkepentingan – keluarga, komuniti, wakil kerajaan, agensi penguatkuasaan undang-undang, keadilan dan profesional perkhidmatan sokongan sosial serta industri teknologi dan komunikasi kebangsaan dan antarabangsa. Walaupun kanak-kanak adalah sebahagian daripada penyelesaian, bahaya yang disebabkan oleh OCSEA mewajibkan orang dewasa untuk mengambil tindakan untuk melindungi mereka; kita mesti berhati-hati untuk tidak meletakkan tanggungjawab kepada kanak-kanak untuk melindungi diri mereka daripada bahaya tanpa sokongan yang sewajarnya.

Cadangan terperinci seperti berikut untuk tindakan di Malaysia dikelompokkan di bawah enam penemuan utama daripada data *Disrupting Harm* dan ditandakan untuk kumpulan pihak berkepentingan yang berbeza. Walau bagaimanapun, semua tindakan yang dica dicadangkan ini saling berkait dan paling berkesan jika dilaksanakan dengan pelarasian yang baik.

4.1 ENAM PENEMUAN UTAMA DAN CADANGAN-CADANGAN UNTUK TINDAKAN

Disrupting Harm Penajaran dengan Model Tindak Balas Kebangsaan

Banyak negara, syarikat dan organisasi telah menyertai WePROTECT Global Alliance untuk mencegah dan bertindak balas terhadap eksloitasi dan penderaan seksual kanak-kanak dalam talian. Walaupun tidak menjadi ahli Global Alliance, Malaysia boleh menggunakan Model Tindak Balas Kebangsaan untuk Mencegah dan Menangani Eksplorasi dan Penderaan Seksual Kanak-kanak membantu menyusun responsnya kepada OCSEA. Model tersebut merupakan panduan yang berharga bagi kerajaan untuk meningkatkan tahap tindak balas mereka.

Majoriti cadangan dalam laporan ini adalah sejajar dengan 21 keupayaan yang dinyatakan dalam Model Respons Kebangsaan. Kebanyakan cadangan bagi penyelidikan *Disrupting Harm* adalah bagi menangani perundangan,¹⁸⁶ penguatkuasaan undang-undang,¹⁸⁷ kehakiman dan pendakwa raya¹⁸⁸ dan program pendidikan yang berdedikasi.¹⁸⁹

Walau bagaimanapun, *Disrupting Harm* mengenal pasti bidang keutamaan untuk intervensi berdasarkan data yang dikumpul di Malaysia secara khusus.

ASEAN baru-baru ini mengesahkan Pelan Tindakan Serantau ASEAN.¹⁹⁰ Pelan Tindakan ini termasuk komitmen untuk negara anggota untuk mengukuhkan perlindungan kanak-kanak dalam talian di rantau ini. Pelan itu mempunyai tujuh bidang tumpuan bermula peningkatan kesedaran dan pengukuhan pengumpulan data kepada pembaharuan perundangan. Tindakan yang dicadangkan oleh *Disrupting Harm* merupakan aktiviti-aktiviti yang berterusan, praktikal dan berdasarkan kepada keterangan yang boleh dilaksanakan di Malaysia sebagai sebahagian daripada komitmennya kepada Pelan Tindakan Serantau ASEAN.

PENEMUAN 1

Pada tahun lalu, sekurang-kurangnya 4% kanak-kanak yang menggunakan internet berumur 12 – 17 tahun di Malaysia tertakluk kepada contoh jelas eksplorasi dan penderaan seksual dalam talian termasuk diperas-ugut untuk terlibat dalam aktiviti seksual, orang lain berkongsi imej seksual mereka tanpa kebenaran atau dipaksa untuk melakukan aktiviti-aktiviti seksual melalui perjanjian pemberian wang atau hadiah. Berskala kepada populasi, ini mewakili anggaran 100,000 kanak-kanak yang mungkin telah mengalami mana-mana ancaman ini dalam satu tahun.

Kerajaan

1.1 Teruskan sesi libat urus dengan orang ramai - termasuk kanak-kanak, penjaga, guru dan lain-lain - dalam kesedaran tentang keganasan terhadap kanak-kanak termasuk OCSEA melalui program nasional sedia ada.¹⁹¹ Memastikan bahawa:

- Program kesedaran dan pendidikan adalah berdasarkan kepada keterangan. Mereka harus membangunkan dan menguji program tersebut melalui perundingan yang selamat dan beretika dengan kanak-kanak,¹⁹² penjaga dan guru untuk memastikan bahawa mereka menangani pengalaman hidup mereka tentang risiko dalam talian dan juga termasuk teknik yang digunakan oleh kanak-kanak untuk memastikan diri mereka selamat. Ini akan membantu untuk mencipta mesej kempen yang berkaitan dengan kanak-kanak dan oleh itu, lebih berkemungkinan bersesuaian dengan mereka.

186. Model National Response #3.

187. Model National Response #4.

188. Model National Response #5.

189. Model National Response #13.

190. ASEAN. (2019). Declaration on the Protection of Children from all Forms of Online Exploitation and Abuse in ASEAN.

191. Ini sejajar dengan Pelan Tindakan Serantau ASEAN Aktiviti 6.2.1 untuk menyokong kempen awam secara besar-besaran dan disasarkan mengenai keselamatan dalam talian. ASEAN. Pelan Tindakan Serantau untuk Perlindungan Kanak-Kanak daripada Segala Bentuk Eksplorasi dan Penderaan Dalam Talian di ASEAN: Tambahan kepada Pelan Tindakan Serantau ASEAN Mengenai Penghapusan Keganasan Terhadap Kanak-Kanak. (akan datang).

192. Di Malaysia, Majlis Perwakilan Kanak-Kanak (MPKK) di bawah Bahagian Kanak-Kanak dan Wanita, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga Dan Masyarakat boleh dilibatkan. Wakil tersebut terdiri daripada 30 remaja yang berumur 13-17 tahun dari seluruh negeri di Malaysia. MPKK ialah mekanisme perundingan yang rasmi untuk kanak-kanak dan dua wakil daripada MPKK adalah ahli ke Majlis Perundingan Kanak-Kanak Kebangsaan yang diberi mandat di bawah Akta Kanak-Kanak 2001 untuk menggalakkan penglibatan kanak-kanak dalam proses membuat keputusan.

4.1 ENAM PENEMUAN UTAMA DAN CADANGAN-CADANGAN UNTUK TINDAKAN

- Program berasaskan kepada keterangan sedia ada yang telah terbukti berkesan disesuaikan dan diselaraskan dalam konteks Malaysia dan diberi keutamaan dan dikekalkan.
- Kempen mempunyai jangkauan keseluruhan universal. Kanak-kanak yang berumur 12-13 dan kanak-kanak yang tinggal di kawasan luar bandar didapati paling kurang mendapat maklumat tentang cara bagaimana untuk kekal selamat dalam talian. Kanak-kanak luar sekolah juga mesti dihubungi.
- Program dan intervensi dipantau dan dinilai, dan penggunaan dibuat daripada alat yang inovatif seperti model penilaian program keselamatan dalam talian,¹⁹³ dimana ianya baru-baru ini telah dibangunkan oleh panel pakar global mengenai keselamatan dalam talian. Rangka kerja penunjuk ini direka bentuk untuk menangani cabaran khusus rantau di Asia Timur dan Pasifik.

Program kesedaran hendaklah:

- Pastikan kanak-kanak, penjaga dan guru sedar sepenuhnya tentang peranan teknologi yang mungkin dimainkan dalam eksplorasi seksual dan penderaan kanak-kanak.
- Lengkapkan orang dewasa dan kanak-kanak untuk mengenali tanda-tanda yang berpotensi untuk penderaan dan maklumkan kepada mereka tentang cara bagaimana dan tempat untuk mendapatkan bantuan untuk diri sendiri atau orang lain.
- Sasarkan kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan secara sama rata seperti di Malaysia, memandangkan secara lazimnya kedua-dua kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan terdedah kepada ancaman OCSEA.
- Lengkapkan penjaga dengan pengetahuan dan kemahiran untuk memupuk komunikasi yang selamat dan berterusan dengan kanak-kanak tentang kehidupan mereka – dalam talian dan luar talian – memanfaatkan, apabila boleh, program keibubapaan positif sedia ada di Malaysia.
- Sokong penjaga - terutamanya penjaga yang lebih tua yang jarang menggunakan internet - dalam berkomunikasi dengan kanak-kanak tentang kehidupan mereka dalam talian dan menjadi lebih biasa dengan platform yang digunakan oleh kanak-kanak. Amalan terbaik sudah wujud¹⁹⁴ dan boleh dibina dan ditetapkan dalam konteks setempat.

- Pupuk persekitaran di mana kanak-kanak lebih selesa berbual tentang seksualiti atau meminta nasihat orang dewasa termasuk guru. Perasaan tidak selesa, malu atau malu boleh menyebabkan kanak-kanak enggan membincangkan seksualiti dengan orang dewasa; malah, sehingga 22% daripada kanak-kanak yang ditinjau menyatakan mereka tidak mahu menerima pendidikan seks yang mungkin menunjukkan bahawa kanak-kanak menganggap membincangkan seksualiti sebagai stigma. Walaupun kanak-kanak tidak boleh dipaksa untuk terlibat dalam perbualan yang mereka tidak selesa, dalam konteks OCSEA, adalah berfaedah jika orang dewasa mewujudkan persekitaran di mana kanak-kanak berasa cukup selamat untuk melaporkan dan mendapatkan bantuan apabila mengalami eksplorasi atau penderaan seksual.
- Tegaskan bahawa penderaan dan eksplorasi kanak-kanak dalam apa jua bentuk, tidak boleh dibiarkan dan pengalaman penderaan atau eksplorasi bukanlah kesalahan kanak-kanak itu.

Mesej-mesej ini hendaklah disebarluaskan melalui saluran yang diutamakan oleh penerima-penerima:

- Data *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa guru sekolah adalah sumber utama dan sumber pilihan bagi pendidikan dan maklumat seksualiti yang komprehensif dan bersesuaian dengan umur kanak-kanak. Mereka juga merupakan salah satu tempat pendedahan yang mungkin bagi sebahagian kanak-kanak. Melibatkan guru dalam kempen adalah aspek yang penting, bukan sahaja untuk menyebarkan mesej utama, tetapi juga untuk membina kepercayaan dan rasa selamat untuk meningkatkan peluang untuk perbualan yang terbuka dan, jika perlu, bagi tujuan pendedahan.
- Bagi penjaga-penjaga, tinjauan *Disrupting Harm* telah mendedahkan bahawa keluarga atau rakan, media sosial, televisyen dan sekolah kanak-kanak sebagai saluran sebenar dan pilihan untuk menerima bimbingan mengenai penggunaan internet kanak-kanak dan cara bagaimana untuk memastikan mereka selamat. Aplikasi keibubapaan dalam talian juga boleh menjadi saluran yang berguna di Malaysia. Satu daripada lima penjaga yang ditinjau turut menerima maklumat daripada pemimpin agama. Dengan mengambil kira ciri dan keutamaan individu penjaga, saluran ini boleh dimanfaatkan untuk menyebarkan mesej atau program pendidikan untuk meningkatkan kesedaran tentang cara bagaimana penjaga boleh memperkasakan kanak-kanak dalam

193. UNICEF (forthcoming). Evaluating Online Safety: What Works to Keep Children Safe Online.

194. Lihat program oleh Australian eSafety Commissioner '[Start the Chat](#)' untuk menggalakkan penjaga bercakap dengan anak-anak mereka tentang kehidupan mereka dalam talian; dan program oleh eSafety Commissioner untuk warga emas menggunakan internet buat kali pertama '[Be Connected](#)'.

menggunakan internet dengan selamat dan berkesan.

Antara agensi kerajaan yang dicadangkan untuk menerajui dalam melaksanakan saranan ini ialah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, dengan sokongan Kementerian Kesihatan, Kementerian Pendidikan, Kementerian Belia dan Sukan serta Kementerian Komunikasi dan Multimedia.¹⁹⁵

1.2 Melabur dalam program literasi digital untuk kanak-kanak, penjaga dan guru

- Peruntukan literasi digital dan latihan keselamatan yang komprehensif untuk memastikan kanak-kanak dan orang dewasa yang dipercayai sedar risiko yang mungkin wujud dan tindakan yang boleh diambil untuk menangani perkara tersebut. Ini harus merangkumi maklumat tentang perkara yang boleh dilakukan oleh kanak-kanak jika mereka digangu dalam talian, jenis kandungan yang sesuai untuk dikongsi dalam talian dengan orang lain dan kemahiran asas seperti cara menukar tetapan privasi mereka dan menyekat orang daripada menghubungi mereka. Tiga puluh tujuh peratus daripada kanak-kanak yang ditinjau tidak pernah menerima maklumat tentang cara bagaimana untuk kekal selamat dalam talian.
- Mengintegrasikan pendidikan keselamatan siber ke dalam kurikulum sekolah kebangsaan dan memperkasakan guru untuk membimbing mengenai penggunaan internet kanak-kanak. Program sedia ada¹⁹⁶ di Malaysia harus dinilai semula dan diperluaskan.
- Pastikan program ini dimanfaat oleh kanak-kanak yang lebih muda dan kanak-kanak di kawasan luar bandar, yang mempunyai kadar kesedaran risiko dan kemahiran digital yang paling rendah, dan kanak-kanak yang tidak bersekolah.
- Program-program ini harus mempertimbangkan cabaran-cabarankhusus yang dihadapi oleh kumpulan kanak-kanak yang terpinggir dan

penjaga mereka dan keperluan kanak-kanak yang mempunyai tahap celik huruf yang rendah.

- Mengintegrasikan maklumat literasi digital ke dalam program-program keibubapaan yang positif.¹⁹⁷ Organisasi yang dipimpin atau dikhidmat oleh belia juga boleh terlibat untuk menyampaikan latihan digital.¹⁹⁸

1.3 Meningkatkan penyelarasan dan kerjasama merentas program yang tertumpu pada keganasan dalam talian dan luar talian dan, setakat yang ianya bersesuaian, dengan program-program yang memfokuskan kepada keganasan terhadap wanita dan kanak-kanak.

Penjaga, guru dan perkhidmatan sokongan sosial¹⁹⁹

1.4 Libatkan kanak-kanak untuk mengetahui tentang tabiat dan aktiviti dalam talian mereka dan mengajar mereka tentang potensi risiko yang wujud dalam talian, langkah-langkah perlindungan yang mungkin dan perkara yang perlu dilakukan jika mereka menghadapi bahaya dalam talian. Secara keseluruhan, penjaga di Malaysia berkemungkinan biasa dengan persekitaran digital dan mempunyai kemahiran digital yang kukuh. Mereka boleh menggunakan pengetahuan ini untuk mengikuti perkembangan pengalaman anak-anak mereka dalam talian. Penjaga yang lebih tua cenderung mempunyai tahap kemahiran digital yang lebih rendah dan berkemungkinan kecil untuk terlibat dalam aktiviti-aktiviti dalam talian. Oleh itu, mereka memerlukan program yang bersesuaian dan bertumpukan pada kemahiran keibubapaan seperti cara melibatkan diri dalam membolehkan pengantaraan yang bermakna dan merangkumi kemahiran asas keselamatan dalam talian termasuk sifat risiko dalam talian dan cara bagaimana ia boleh membawa kepada bahaya.

195. Cadangan-cadangan untuk organisasi dan badan terkemuka adalah berdasarkan kepadaperbincangan dengan lebih 98 peserta – daripada kerajaan, pihak penguatkuasaan undang-undang, organisasi masyarakat sivil dan badan-badan bukan kerajaan – semasa konsultasi kebangsaan untuk laporan *the Disrupting Harm di Malaysia*.

196. Contohnya termasuk Yellow Heart oleh DiGi dan DiGi CYBERSAFE (Kementerian Pendidikan, CyberSecurity Malaysia, Childline Malaysia, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia dan DiGi).

197. Inisiatif yang sedia ada di Malaysia boleh dimanfaatkan. UNICEF MY/Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN), ibu bapa dan rakan kongsi kerajaan yang lain telah berkumpul di forum untuk membincangkan mengenai keibubapaan digital (digital parenting) untuk perlindungan kanak-kanak dalam talian yang lebih baik. Di bawah bimbingan forum tersebut, modul Latihan yang baharu mengenai keibubapaan digital dan perlindungan dalam talian kanak-kanak telah dibangunkan untuk Program Semarak Kasih. Modul ini memberi tumpuan kepada cara untuk mewujudkan peraturan dan garis panduan bagi penggunaan peranti digital yang sesuai oleh remaja, mencipta pelan media keluarga tentang keselamatan, mewujudkan kawalan privasi, memantau penggunaan dalam talian, melibatkan remaja dalam perbincangan tentang privasi peribadi dan memberi maklum balas kepada kejadian OCSEA apabila ia timbul. Modul ini akan disampaikan bersama-sama dengan modul keibubapaan yang lain, sebagai sebahagian daripada campur tangan yang koheren.

198. Organisasi sedemikian termasuk Monsters Among Us: Youth Advocates, WOMEN-girls, KRYSS Network.

199. Kerajaan, agensi antara kerajaan dan organisasi masyarakat sivil perlu menterjemah dan menyampaikan mesej ini untuk sampai kepada penjaga, guru dan kakitangan sokongan sosial.

4.1 ENAM PENEMUAN UTAMA DAN CADANGAN-CADANGAN UNTUK TINDAKAN

PENEMUAN 2

Menurut tinjauan isi rumah, pesalah OCSEA boleh merupakan seseorang yang tidak dikenali oleh kanak-kanak itu. Dalam kes lain, pesalah adalah individu yang sudah diketahui oleh kanak-kanak - selalunya kenalan dewasa, rakan sebaya di bawah 18 tahun atau ahli keluarga.

Kerajaan

2.1 Melaksanakan program yang meliputi pendidikan seksualiti. Enam puluh peratus daripada kanak-kanak yang ditinjau di Malaysia tidak menerima pendidikan seks.

- Program harus meliputi isu-isu seperti persetujuan, had peribadi, perkara yang boleh dan tidak boleh dilakukan oleh orang dewasa atau orang lain di sekeliling kanak-kanak terhadap mereka, risiko dan tanggungjawab apabila mengambil, menghantar dan menerima imej seksual, dan cara bagaimana mengatakan tidak kepada orang lain. Pendidikan seksualiti yang komprehensif harus meliputi OCSEA dan bagaimana teknologi memainkan peranan dalam penderaan dan eksplorasi seksual kanak-kanak dan melengkapkan kanak-kanak tersebut untuk mengenali interaksi-interaksi yang tidak sesuai dalam talian dan luar talian. Program-program hendaklah bersesuaian dengan umur, sensitif jantina dan memberikan maklumat yang tepat. Program harus dipantau dan dinilai oleh pakar perlindungan kanak-kanak. Walaupun beberapa inisiatif sudah wujud di Malaysia,²⁰⁰ ianya mesti ditambahbaik supaya semua kanak-kanak mendapat manfaat yang sewajarnya. Bahagian Pembangunan Kurikulum (di bawah Kementerian Pendidikan) akan berada pada kedudukan yang baik dalam membangunkan sukatan pelajaran yang komprehensif dan bersepadan dengan kerjasama Kementerian Kesihatan, pakar perlindungan kanak-kanak dan profesional awal kanak-kanak dan dengan konsultasi bersama-sama dengan pihak berkepentingan lain yang berkaitan (cth, kumpulan agama, organisasi masyarakat sivil, dll.).

Sukatan pelajaran hendaklah dilaksanakan di kedua-dua sekolah awam dan swasta serta di institusi pendidikan lain. Kurikulum yang sedia ada harus dibiayai dan ditambahbaik dengan secukupnya di semua peringkat berdasarkan kepada panduan antarabangsa seperti panduan teknikal Antarabangsa UNESCO mengenai pendidikan seksualiti.²⁰¹

- Memandangkan guru sekolah adalah sumber pilihan bagi pendidikan seks, mereka harus menerima latihan tambahan tentang OCSEA dan sokongan untuk mengatasi cabaran-cabarannya dalam mengajar pendidikan seksualiti yang komprehensif di sekolah. Institusi Latihan Guru boleh memperkenalkan kurikulum pendidikan seksualiti yang komprehensif ke dalam sukatan pelajaran mereka bersama-sama dengan latihan asas mengenai kepekaan jantina dan kesihatan psikologi kanak-kanak. Di samping itu, latihan berkala mengenai pendidikan seksualiti boleh dimasukkan di bawah program Pembangunan Profesionalisme Berterusan di bawah Kementerian Pendidikan untuk menyokong pembelajaran berterusan dalam kalangan guru. Ini akan memastikan guru yang cukup berkelayakan untuk menyampaikan pendidikan seksualiti yang komprehensif kepada kanak-kanak di sekolah.

Badan kerajaan yang dicadangkan untuk menerajui dalam melaksanakan saranan ini ialah Kementerian Pendidikan dengan sokongan Kementerian Kesihatan dan Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat. Pertubuhan-pertubuhan bukan kerajaan boleh menyokong penyampaian program ini kepada kanak-kanak luar sekolah, kanak-kanak terpinggir dan kanak-kanak kurang upaya.

2.2 Pendidikan dan pendekatan peningkatan kesedaran OCSEA yang bersesuaian dengan umur perlu diberikan kepada semua kanak-kanak di Malaysia. Data *Disrupting Harm* tidak menunjukkan sebarang perbezaan mengikut umur atau jantina dari segi kemungkinan kanak-kanak yang mengalami ancaman OCSEA, jadi program-program harus menyasarkan kanak-kanak dari semua jantina dan umur. Penjagaan khusus juga perlu diambil bagi memastikan maklumat disampaikan kepada kanak-kanak yang situasinya boleh meningkatkan kerentanan mereka kepada OCSEA termasuk kanak-

200. Pendidikan seks melalui kurikulum Pendidikan Kesihatan Sosial dan Reproduktif (PEERS) telah diperkenalkan ke dalam sistem sekolah rendah dan menengah oleh Kementerian Pendidikan, tetapi pelaksanaannya terhad atas pelbagai sebab termasuk kekurangan guru yang cukup terlatih dan kekurangan sokongan daripada ibu bapa dan masyarakat umum. Tambahan pula, PEERS memberi penekanan yang kuat terhadap berpantang sebagai dasar terbaik. Pendekatan atau tindakan punitif ini tidak berhadapan dengan realiti seksualiti remaja. Contoh lain termasuk Persekutuan Persatuan-Persatuan Kesihatan Reproduktif, Malaysia (FRHAM) yang menyediakan bengkel secara ad hoc di sekolah mengenai pendidikan seksualiti yang komprehensif. Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN) di bawah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga Dan Masyarakat menyampaikan pendidikan seksualiti yang menyeluruh secara tidak formal melalui *Kafe at Teen* dan melalui laman web mereka.

201. UNESCO (2018). International technical guidance on sexuality education (revised edition).

kanak kurang upaya, kanak-kanak yang terjejas oleh migrasi, kanak-kanak yang tinggal di tepi jalan, kanak-kanak tidak bersekolah dan kanak-kanak yang mengalami keganasan dalam bentuk lain.²⁰² Pertubuhan-pertubuhan bukan kerajaan mungkin mempunyai kedudukan yang ideal untuk menyampaikan maklumat kepada golongan rentan ini. Ini bukan bertujuan untuk meletakkan beban kepada kanak-kanak untuk melindungi diri mereka, tetapi untuk membantu mereka menyedari risikonya.

Terdapat laporan-laporan²⁰³ dan inisiatif-inisiatif yang sedia ada lain yang²⁰⁴ telah dibangunkan di peringkat antarabangsa yang mungkin bertindak sebagai rujukan yang berguna dan contoh amalan baik dalam bahan sumber yang sesuai dengan umur.²⁰⁵

2.3 Sokong mereka yang mempunyai kewajipan untuk menjaga kanak-kanak - terutamanya penjaga, guru, profesional perubatan dan pekerja sosial - untuk mengatasi ketidaksesuaian semasa untuk membincangkan seks dan seksualiti dalam terma yang sesuai dengan umur. Ini boleh menggalakkan dialog terbuka mengenai penderaan dan eksplorasi seksual dalam talian atau secara fizikal. Data menunjukkan bahawa sebahagian daripada kanak-kanak - terutamanya kanak-kanak yang lebih muda berumur 12-13 - lebih memilih untuk menerima pendidikan seks daripada penjaga mereka. Bimbingan dan pembinaan kemahiran untuk penjaga boleh disediakan melalui intervensi-intervensi dan program-program kerajaan sedia ada yang menggalakkan keibubapaan positif.^{206,207}

Beberapa garis panduan wujud, termasuk garis panduan yang telah dibangunkan untuk membantu UNICEF dan rakan kongsinya dalam menyokong dan melaksanakan intervensi-intervensi keibubapaan

yang menghalang dan bertindak balas terhadap keganasan terhadap kanak-kanak.²⁰⁸

Penjaga, guru dan perkhidmatan sokongan sosial²⁰⁹

2.4 Ketahui tentang perkara yang dilakukan oleh kanak-kanak dalam talian dan luar talian dan berwaspada tentang orang yang berinteraksi dengan anak-anak mereka atau kanak-kanak dalam komuniti mereka. Pertimbangkan sama ada interaksi ini kelihatan sesuai untuk kanak-kanak. Oleh kerana OCSEA memberi kesan kepada kanak-kanak tanpa mengira umur dan jantina, penjaga dan pemegang tugas harus berwaspada tentang semua interaksi kanak-kanak tanpa mengira jantina atau identiti jantina mereka.

2.5 Maklumkan kepada kanak-kanak tentang hak mereka supaya ianya dapat dilindungi daripada semua bentuk penderaan dan eksplorasi emosi, fizikal dan seksual termasuk OCSEA. Libatkan kanak-kanak untuk membina pemahaman mereka tentang cara bagaimana untuk kekal selamat dengan menetapkan sempadan dan mengiktiraf tingkah laku yang sesuai dan tidak sesuai. Pendidikan dan usaha untuk meningkatkan kesedaran tidak seharusnya memberi tumpuan yang tidak seimbang kepada 'bahaya yang tidak dikenali'. Data menunjukkan bahawa dalam peratusan kes, pesalah adalah orang yang dikenali oleh kanak-kanak itu - kadangkala ahli keluarga. Kanak-kanak harus dimaklumkan bahawa semua bentuk eksplorasi dan penderaan seksual (dalam talian dan secara fizikal) adalah tidak boleh diterima, walaupun dilakukan atau difasilitasi oleh ahli keluarga atau orang dewasa yang dipercayai.

202. Ini sejajar dengan Aktiviti RPA ASEAN 1.3.3: untuk memastikan bahawa keperluan khusus kumpulan rentan disepadukan dengan sewajarnya ke dalam pembangunan dan pelaksanaan dasar serta program negara yang bertujuan untuk menangani OCSEA; dan Aktiviti 6.2.2: untuk memastikan bahawa intervensi peningkatan kesedaran dan literasi digital yang disasarkan untuk semua kanak-kanak yang rentan dan kumpulan berisiko tinggi.

203. United Nations Population Fund (UNFPA). (2021). [My Body is My Own](#).

204. United Nations Girls' Education Initiative. (2020). [Bodily autonomy and SRHR](#).

205. National Society for the Prevention of Cruelty to Children. (2017). [Talk PANTS with Pantosaurus and his PANTS song #TalkPANTS - YouTube](#).

206. Nur Azira Fideyah Binti Abdullah et al. (2020). Peranan ibu bapa dalam memberikan pendidikan seksualiti kepada anak. Makara J Health Res. 2020;24(3):157-163doi: 10.7454/msk.v24i3.1235.

207. Modul kesihatan seksual dan reproduktif program keibubapaan positif Naungan Kasih merangkumi topik berikut: Perbincangan mengenai hak kanak-kanak terhadap seksual dan reproduktif, seksualiti dan peranan ibu bapa dalam pendidikan seksualiti, aktiviti-aktiviti bercakap tentang akil baligh, sentuhan selamat/tidak selamat, hubungan intim, persetujuan seksual, perkahwinan kanak-kanak dan pendedahan penderaan seksual. Program keibubapaan di bawah LPPKN boleh merangkumi bimbingan untuk penjaga membincangkan seksualiti dengan anak-anak mereka dalam terma yang bersesuaian dan tepat dengan umur. Sekolah juga boleh digerakkan melalui PIBC (persatuan ibu bapa-guru) untuk melibatkan diri dengan ibu bapa melalui Kementerian Pendidikan.

Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional menjalankan program untuk dan bersama masyarakat miskin bandar dan boleh bertindak sebagai forum untuk mendidik ibu bapa dan masyarakat tentang bahaya OCSEA dan cara untuk terlibat dalam perbualan terbuka dengan anak-anak mereka. Semua universiti dan kolej yang menyediakan latihan kerja sosial harus memasukkan pendidikan seksualiti dalam kurikulum bagi membolehkan pekerja sosial memahami keperluan untuk menyedarkan kanak-kanak dan orang dewasa tentang mengetahui bahagian dan fungsi badan mereka dan menyediakan kemahiran untuk campur tangan dengan sewajarnya dan profesional dengan mangsa.

208. UNICEF. (2020). [Designing Parenting Programmes for Violence Prevention: A Guidance Note](#).

209. Kerajaan, agensi antara kerajaan dan organisasi masyarakat sivil perlu menterjemah dan menyampaikan mesej ini kepada penjaga, guru dan kakitangan sokongan sosial.

4.1 ENAM PENEMUAN UTAMA DAN CADANGAN-CADANGAN UNTUK TINDAKAN

2.6 Memudahkan akses kepada sumber maklumat dalam talian yang dipercayai untuk kanak-kanak sebagai pelengkap kepada pendidikan seksualiti yang komprehensif dan diterajui oleh orang dewasa.²¹⁰ Data menunjukkan bahawa kanak-kanak - terutamanya kanak-kanak yang lebih tua dan kanak-kanak yang tinggal di kawasan luar bandar - mungkin enggan untuk mendapatkan maklumat dan nasihat berkaitan seks daripada orang dewasa dan mungkin bergantung kepada rakan sebaya mereka (32% daripada kanak-kanak yang ditinjau merujuk kepada rakan mereka mengenai perkara yang berkaitan dengan seks) atau mungkin mencari jawapan dalam talian. Pekerja sosial, guru dan orang dewasa lain yang dipercayai harus mempromosikan sumber maklumat dalam talian yang boleh dipercayai – seperti laman web ACE²¹¹ atau ANA Chatbot²¹² – dalam kalangan kanak-kanak. Kandungan daripada sumber maklumat yang digalakkan hendaklah sentiasa dipantau dan dikemas kini.²¹³

PENEMUAN 3

Kanak-kanak terutamanya mengalami OCSEA melalui pemberi media sosial utama, biasanya melalui WhatsApp, Facebook/Facebook Messenger, WeChat atau Telegram.

Kerajaan

3.1 Berunding dengan pemberi perkhidmatan Internet, pihak penguatkuasaan undang-undang, pakar-pakar privasi dan syarikat teknologi untuk membangunkan peraturan mandatori yang realistik untuk menapis, menghapuskan dan menyekat CSAM, menangani pengantunan dan penderaan seksual melalui live-streaming dan mematuhi permintaan-permintaan yang

diluluskan secara sah untuk mendapatkan maklumat pengguna bagi OCSEA kes. Pantau pematuhan yang tepat pada masanya dan laksanakan sekatan jika gagal mematuhi. Pihak berkepentingan boleh merujuk kepada peraturan yang sedia ada dari negara lain sebagai contoh amalan baik apabila mempertimbangkan pindaan kepada perundangan.²¹⁴

3.2 Mewajibkan platform dalam talian mempunyai mekanisme yang jelas dan boleh diakses untuk kanak-kanak untuk melaporkan keimbangan. Platform harus memperincikan bagaimana rupa proses selepas kanak-kanak membuat satu laporan dalam terma mesra kanak-kanak. Media sosial dan platform pemesejan segera yang popular harus mempertimbangkan kerjasama yang lebih erat dengan mekanisme pelaporan khusus yang sedia ada di negara ini.²¹⁵

3.3 Menggalakkan kesedaran tentang OCSEA dalam kalangan entiti sektor swasta yang berkaitan termasuk pemberi perkhidmatan Internet dan pemberi perkhidmatan mudah alih untuk meningkatkan pemahaman tentang risiko kepada kanak-kanak dan tindakan-tindakan yang boleh diambil untuk memerangi OCSEA. Menggalakkan inisiatif pelbagai sektor bagi membangunkan atau mengukuhkan dasar perlindungan kanak-kanak dalam mengenai pihak yang terlibat dalam teknologi internet dan komunikasi, memastikan ini adalah sejarah dengan piawaian antarabangsa. Garis panduan yang sedia ada boleh menjadi titik permulaan yang berguna.^{216,217}

3.4 Berinteraksi dengan pemilik kafe internet dan kedai sewa komputer lain untuk memastikan perlindungan yang mencukupi disediakan. Data *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa 39% kanak-kanak yang menggunakan internet berada dalam talian dari kafe internet. Sokong pemilik-pemilik kafe internet ini dalam mengambil langkah-langkah untuk melindungi kanak-kanak daripada

210. United Nations Children's Fund. *The Opportunity for Digital Sexuality Education in East Asia and the Pacific*. UNICEF East Asia and Pacific, Bangkok, 2019.

211. Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN) juga menyediakan kurikulum SRHR melalui *ACE Reproductive and Social Education*, yang boleh didapat dalam talian (versi bahasa Inggeris dan Melayu) dan juga disampaikan melalui inisiatif Kafe@Teens yang tersedia di seluruh negara. LPPKN adalah sebuah agensi di bawah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat.

212. Persekutuan Persatuan-Persatuan Kesihatan Reproduktif, Malaysia (FRHAM) dan UNICEF Malaysia membangunkan bot sembang ANA pada tahun 2021. Ianya membolehkan golongan muda untuk mendapatkan maklumat kesihatan reproduktif seksual dan hak tanpa nama melalui *sembang web* atau WhatsApp. WhatsApp: +60 3-5633 7514.

213. Kerajaan (termasuk Kementerian Pendidikan, Kementerian Kesihatan, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat dan Kementerian Belia dan Sukan) dengan kerjasama organisasi masyarakat civil dan pakar-pakar boleh membentuk sebuah badan yang mengawasi sumber maklumat dalam talian yang dipercayai dan dipromosikan.

214. United Kingdom Online Safety Bill (Bab 2). *Australia Online Safety Act* rmemerlukan industri untuk membangunkan kod baharu bagi mengawal selia kandungan yang dilarang dan terhad. Ini merujuk kepada bahan yang paling berbahaya, seperti video yang menunjukkan penderaan seksual terhadap kanak-kanak.

Cadangan EU untuk Peraturan Parlimen Eropah dan Majlis menetapkan peraturan untuk mencegah dan memerangi penderaan seksual kanak-kanak dengan mewujudkan kewajipan bagi pemberi untuk mengesan, melaporkan, menyekat dan menghapuskan bahan penderaan seksual kanak-kanak daripada perkhidmatan mereka.

215. Sebagai contoh, di Malaysia, Monsters Among Us: Youth Advocates telah berjaya menyepadan Lapor Predator Chatbot dengan WhatsApp, bagi meningkatkan akses untuk kanak-kanak dan orang ramai.

216. ITU and UNICEF (2015). *Guidelines for Industry on Child Online Protection*.

217. Sumber dalam talian untuk sektor ICT boleh didapati di [sini](#).

kandungan atau interaksi yang berbahaya dalam talian dengan memasang penyekat pop timbul, mengehadkan akses kepada laman web yang tidak sesuai dengan umur kanak-kanak dan membuat rujukan kepada pihak berkuasa tentang kes yang disyaki penderaan atau eksplorasi seksual kanak-kanak, mengikut pelaporan mandatori di bawah Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017 dan Akta Kanak-Kanak 2001.

Pertimbangkan untuk membuat lesen bersyarat berdasarkan kepada perlindungan ini. Kafe internet juga boleh berfungsi sebagai saluran untuk menyebarkan maklumat dalam kalangan kanak-kanak tentang strategi keselamatan dalam talian, mekanisme mencari bantuan dan pelaporan dan tentang amalan yang menggalakkan penglibatan positif dengan teknologi digital.

Badan yang dicadangkan untuk mengetuai dalam melaksanakan tindakan-tindakan yang dicadangkan ini ialah Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) dengan sokongan pihak berkuasa tempatan (cth, ahli majlis tempatan).

Penguatkuasaan undang-undang

3.5 Berhubung lebih rapat dengan platform teknologi global dan membina mekanisme kerjasama sedia ada

untuk memastikan keterangan digital yang diperlukan dalam kes OCSEA dapat dikumpul dengan cepat dan cekap termasuk sebagai tindak balas kepada permintaan data dan CSAM dikeluarkan dengan segera. Pertimbangkan untuk melibatkan platform global melalui gabungan seperti WePROTECT, yang mana ramai sudah menjadi ahli.

Industri

3.6 Syarikat teknologi dan penyedia kewangan dalam talian harus mempertimbangkan secara proaktif untuk mengesan dan menghapuskan CSAM, dan mengenal pasti percubaan pengantunan dan penderaan seksual kanak-kanak yang dilakukan melalui live-streaming dengan menggunakan teknologi seperti PhotoDNA²¹⁸ dan API Arachnid.²¹⁹ Panduan untuk membantu syarikat bagi mewujudkan dasar dan amalan untuk menyokong penghapusan bahan penderaan seksual kanak-kanak yang wujud dengan segera dan berkesan.²²⁰ Entiti sektor swasta juga harus mempertimbangkan untuk melibatkan diri dengan rangkaian sedia ada untuk mendapatkan

sokongan seperti Asia-Pacific Financial Coalition Against Child Sexual Exploitation.²²¹

3.7 Wujudkan mekanisme pelaporan rasmi yang jelas dan boleh diakses oleh kanak-kanak melalui media sosial dan platform pemesejan segera dan memperincikannya dalam terma mesra kanak-kanak mengenai perkara yang akan berlaku selepas kanak-kanak membuat laporan tersebut.

Platform dan pemberi perkhidmatan Internet mesti bertindak balas dengan pantas kepada laporan yang telah dibuat oleh kanak-kanak dan menunjukkan ketelusan dan akauntabiliti.

3.8 Meningkatkan kerjasama antara pemberi perkhidmatan Internet dan agensi penguatkuasaan undang-undang dengan:

- Mencipta laluan untuk memproses permintaan dan kerjasama.
- Melatih kakitangan untuk bertindak balas terhadap permintaan untuk mendapatkan data bagi kes yang sedang berterusan dan untuk meminimumkan masa pemprosesan.
- Membekalkan pihak penguatkuasaan undang-undang dengan sebarang maklumat berkaitan yang mereka miliki yang mungkin membantu mengenal pasti pesalah dan mangsa tepat pada masanya.
- Mengesan dan menghapuskan kandungan berkaitan OCSEA pada pelayan mereka.

3.9 Utamakan untuk menjawab permintaan bagi mendapatkan data daripada mahkamah dalam kes yang melibatkan kanak-kanak untuk membantu mengurangkan tempoh perbicaraan. Ini boleh dilakukan dengan meminta pemberi perkhidmatan Internet melantik pegawai perhubungan penguatkuasaan undang-undang untuk bertanggungjawab mengendalikan sebarang permintaan untuk mendapatkan data daripada agensi penguatkuasaan undang-undang bagi mempercepatkan kes-kes penyiasatan dan pendakwaan melibatkan OCSEA.

3.10 Mengutamakan keperluan kanak-kanak dalam proses pembangunan produk. Reka bentuk sedemikian mesti dimaklumkan melalui keterangan mengenai amalan digital kanak-kanak dan pengalaman mereka terhadap OCSEA termasuk penyelidikan *Disrupting Harm*.²²²

218. Microsoft PhotoDNA membantu untuk mengesan penderaan kanak-kanak dan membantu dalam pengesanan, gangguan dalam peredaran dan pelaporan untuk siasatan lanjut oleh pihak penguatkuasaan undang-undang.

219. Canadian Center for Child Protection. (n.d.). Project Arachnid.

220. UNICEF and GSMA (2016). Notice and Takedown: Company policies and practices to remove online child sexual abuse material.

221. Asia-Pacific Financial Coalition Against Child Sexual Exploitation ialah platform untuk penguatkuasaan undang-undang, badan kawal selia, syarikat dan pertubuhan bersifat untuk untuk berkongsi, manfaatkan dan bekerjasama menentang eksplorasi kanak-kanak dalam talian. Ahli APFC termasuk bank, syarikat kad kredit, rangkaian pembayaran elektronik, sistem pembayaran pihak ketiga dalam talian, syarikat internet, syarikat teknologi, platform rangkaian sosial, persatuan industri, agensi penguatkuasaan undang-undang dan NGO.

222. Titik permulaan yang baik untuk penerokaan ialah alatan percuma yang disediakan oleh Australian eSafety Commissioner dan rangka kerja ini dibangunkan oleh UNICEF.

4.1 ENAM PENEMUAN UTAMA DAN CADANGAN-CADANGAN UNTUK TINDAKAN

PENEMUAN 4

Kanak-kanak yang mengalami kepada OCSEA cenderung untuk bercakap dengan orang dalam rangkaian interpersonal mereka, terutamanya rakan, adik beradik atau penjaga. Talian bantuan dan polis hampir tidak pernah menjadi jalan untuk mendapatkan bantuan.

Kerajaan

4.1 Memastikan mekanisme pelaporan tersedia dan boleh diakses oleh semua kanak-kanak, termasuk kanak-kanak yang tidak tinggal di rumah atau kanak-kanak yang tidak mempunyai orang dewasa yang dipercayai untuk menceritakannya. Data *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa majoriti laporan rasmi kepada pihak penguatkuasaan undang-undang dibuat oleh orang dewasa atau oleh kanak-kanak sendiri dengan sokongan orang dewasa. Pertimbangan selanjutnya adalah untuk menyelaraskan talian hotlines dan talian bantuan yang sedia ada dan mewujudkan satu portal/nombor pelaporan yang khusus bagi kanak-kanak, yang percuma, boleh diakses di seluruh negara 24/7, sulit dan mempunyai kakitangan terlatih yang boleh menawarkan kaunseling dalam talian. Talian bantuan kerajaan semasa iaitu talian bantuan Talian Kasih tidak dikhususkan untuk kanak-kanak tetapi terbuka kepada individu lain yang terdedah termasuk orang dewasa. Keterangan daripada *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa terdapat beberapa mekanisme pelaporan di Malaysia, namun tidak semua mempunyai sumber yang baik atau dimaklumi secukupnya kepada kanak-kanak. Ini boleh menimbulkan kekeliruan kepada kanak-kanak yang cuba untuk mendapatkan bantuan.

4.2 Meningkatkan kesedaran bahawa talian bantuan sedia ada²²³ boleh menjadi satu sumber maklumat mengenai cara bagaimana untuk menyokong golongan muda yang mengalami kepada OCSEA. Kanak-kanak mungkin lebih cenderung untuk bercakap dengan orang dewasa atau rakan yang mereka percaya daripada menghubungi talian bantuan. Walau bagaimanapun, data daripada *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa beberapa penjaga (19%) akan menghubungi talian bantuan sekiranya anak mereka mengalami gangguan seksual, penderaan atau eksplorasi.

Begitu juga, 56% daripada kanak-kanak yang ditinjau tidak akan tahu ke mana untuk membuat pelaporan, jika mereka atau rakan mereka diserang atau diganggu secara seksual. Usaha untuk meningkatkan kesedaran harus disampaikan bahawa rakan sebaya, adik beradik, penjaga dan guru boleh mencari maklumat, perkhidmatan sokongan dan bantuan melalui talian bantuan.

Prasyarat yang penting ialah talian bantuan mempunyai sumber dan pegawai terlatih yang mencukupi berkenaan OCSEA, supaya mereka boleh memberikan maklumat dan nasihat yang berkualiti melalui cara mesra kanak-kanak. Pekerja dan sukarelawan harus disaring untuk memastikan mereka sesuai untuk bekerja dengan kanak-kanak dan kerajaan harus mempertimbangkan penyediaan sokongan psiko-sosial kepada kakitangan talian bantuan yang sentiasa terdedah kepada kes-kes yang menyebabkan trauma.

Program untuk meningkatkan kesedaran mungkin termasuk pengiklanan talian bantuan dan perkhidmatan sokongan yang mereka tawarkan di perhentian bas dan di media sosial serta memasukkan mesej ke dalam mesej kesedaran perlindungan kanak-kanak daripada kementerian yang berkaitan dan rakan kongsi mereka. Mesej juga boleh disebarluaskan melalui sekolah dan tempat ibadat serta sukarelawan komuniti boleh dilatih untuk menyebarkan mesej ini di peringkat komuniti. Mesej harus disasarkan kepada semua komuniti termasuk yang paling terpinggir.

Agensi kerajaan yang harus terlibat dalam pelaksanaan saranan ini termasuk Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Kementerian Pendidikan, Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia, dan Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia serta CyberSecurity Malaysia di bawah Kementerian Komunikasi dan Multimedia.

4.3 Memandangkan kanak-kanak sangat bergantung pada rangkaian interpersonal mereka untuk mendapatkan sokongan terutamanya rakan-rakan, pertimbangkan untuk mengembangkan program-program seperti program SCARS²²⁴, Modul Kesihatan Reproduktif Reproduksi Remaja Persekutuan Persatuan-Persatuan Kesihatan Reproduktif, Malaysia (FRHAM) dan program Perjalanan Kehidupan,²²⁵ yang bergantung pada membuka dialog dalam kalangan golongan muda, dan menggalakkan rakan sebaya untuk mendapatkan bantuan untuk penderaan.

Inisiatif sedemikian boleh meningkatkan kesedaran

223. Talian bantuan sedia ada di Malaysia termasuk Talian Bantuan Talian Nur, Talian Kasih 15999, Talian Bantuan Nasional Talian Kanak-kanak Malaysia, Talian Hotlines oleh Protect and Save the Children (P.S. The Children) dan Portal Pelaporan Lapor Predator.

224. Childline Foundation. (n.d). [Programmes](#).

225. Persekutuan Persatuan-Persatuan Kesihatan Reproduktif, Malaysia (FRHAM) sangat menyokong CSE berdasarkan hak, fokus jantina dan pilihan termaklum. Modul seperti Modul Kesihatan Reproduktif Remaja (RHAM) dan Perjalanan Hidup dibangunkan untuk tujuan ini. FRHAM percaya kepada penyertaan belia yang bermakna dan menerima pakai perkhidmatan mesra belia dan projek yang diterajui oleh belia dalam program mereka.

kanak-kanak tentang OCSEA dan meningkatkan kadar pendedahan.

4.4 Dedikasikan sumber kepada talian bantuan kanak-kanak dan talian hotlines CSAM untuk meningkatkan penyimpanan rekod supaya mereka boleh merekodkan statistik kes OCSEA yang dilaporkan kepada mereka. Meningkatkan kapasiti organisasi ini untuk mengumpul dan menganalisis data sedemikian akan memberikan pemahaman yang lebih baik tentang pengalaman kanak-kanak terhadap OCSEA termasuk bagaimana ia berubah dari semasa ke semasa. Ianya boleh membantu untuk membangunkan program Pencegahan dan dasar yang diperlukan serta pindaan perundangan.

4.5 Melabur dalam meningkatkan kapasiti semua kakitangan yang bekerja dalam perkhidmatan sokongan sosial (termasuk profesional yang bekerja di institusi kesihatan, institusi pendidikan, institusi kebajikan sosial, pusat pemulihan dan pemulihan dan mereka yang menyediakan sokongan psiko-sosial) untuk mengenali risiko dan bahaya unik yang berkaitan dengan OCSEA, dan untuk mengenal pasti lebih baik kanak-kanak yang berada dalam risiko atau pernah mengalami OCSEA. Latihan kakitangan yang bekerja di peringkat daerah harus diutamakan kerana mereka merupakan tahap pertama hubungan dan sokongan untuk mangsa OCSEA dan keluarga mereka. Latihan juga perlu diberikan kepada sekretariat Majlis Malaysia bagi Antipemerdagangan Orang dan Antipenyeludupan Migran untuk mengenal pasti kes OCSEA dengan lebih baik. Akta Kanak-Kanak 2001²²⁶ mengenakan kewajipan mandatori ke atas profesional ini untuk melaporkan insiden penderaan seksual kanak-kanak termasuk OCSEA. Di samping itu, Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak²²⁷ mengenakan kewajipan pelaporan mandatori yang lebih umum yang memerlukan mana-mana orang (sama ada seorang profesional atau orang persendirian) untuk melaporkan sebarang kesalahan yang digariskan dalam akta tersebut (termasuk OCSEA).

Oleh itu, adalah penting bahawa profesional ini dilengkapi dengan pengetahuan yang diperlukan untuk mengenali OCSEA dan bentuk penyalahgunaan lain apabila ia berlaku. Agensi kerajaan yang harus terlibat dalam pelaksanaan saranan ini termasuk Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat dan Kementerian Kesihatan melalui pasukan Suspek Penderaan dan Pengabaian Kanak-kanak (SCAN) di bawah hospital kerajaan, yang boleh membina kapasiti pelbagai-pasukan disiplin di OCSEA.

Penjaga, guru dan perkhidmatan sokongan sosial²²⁸

4.6 Maklum balas terhadap pendedahan OCSEA hendaklah sentiasa menyampaikan bahawa penderaan itu tidak pernah salah kanak-kanak, apa jua pilihan yang telah mereka buat; ia sentiasa menjadi kesalahan pesalah atau pengeksploitasi kanak-kanak itu.

Data daripada tinjauan isi rumah menunjukkan bahawa 78% kanak-kanak dan 83% penjaga percaya bahawa ia adalah kesalahan mangsa apabila imej atau video yang dijana sendiri dikongsi lebih lanjut. Alasan yang biasa disebut oleh kanak-kanak untuk tidak mendedahkan kejadian OCSEA termasuk merasakan bahawa mereka telah melakukan sesuatu yang salah atau takut menghadapi masalah atau menimbulkan masalah kepada keluarga.

Semua tindak balas dan interaksi dengan kanak-kanak yang terjejas oleh OCSEA hendaklah tanpa penghakiman atau hukuman.²²⁹

4.7 Elakkan untuk mengehadkan akses internet bagi kanak-kanak sebagai tindak balas kepada potensi bahaya dan sebaliknya, ambil peranan aktif dalam penggunaan internet kanak-kanak dan berikan mereka sokongan dan maklumat tentang cara bagaimana untuk kekal selamat dalam talian.

Lebih satu pertiga daripada penjaga yang ditinjau di Malaysia menyatakan bahawa mereka akan menyekat akses internet anak mereka jika kecwa dengan sesuatu dalam talian. Ini boleh memberi kesan negatif kepada kemahiran digital kanak-kanak dan mungkin dianggap oleh kanak-kanak sebagai hukuman dan seterusnya mengurangkan kemungkinan mereka untuk mendedahkan perkara sedemikian pada masa hadapan.

4.8 Bantu kanak-kanak, penjaga, guru dan mereka yang bekerja dengan kanak-kanak untuk memahami tahap penuh risiko perkongsian kandungan seksual dalam talian termasuk kemungkinan kandungan itu dikongsi lebih lanjut dan peras ugut untuk seksual, dan cara melibatkan diri dalam pengurangan bahaya untuk mengehadkan kemungkinan kesan negatif. Hanya 1% kanak-kanak dalam tinjauan isi rumah mengatakan bahawa mereka telah berkongsi imej seksual diri mereka dalam talian, tetapi 17% tidak menganggap ini sebagai 'sangat berisiko'.

226. Government of Malaysia. (2001). [Laws of Malaysia - Act 611 - Child Act 2001](#), as amended in 2017, Sections 27, 28 and 29.

227. Government of Malaysia. (2017). [Laws of Malaysia – Act 792 - Sexual Offences against Children Act 2017](#), Section 20.

228. Kerajaan, agensi antara kerajaan dan organisasi masyarakat sivil perlu menterjemah dan menyampaikan mesej ini kepada penjaga, guru dan kakitangan sokongan sosial.

229. See for example [WHO Guidelines for the health sector response to child maltreatment](#).

PENEMUAN 5

Pelbagai inisiatif yang menjanjikan sedang dilaksanakan oleh kerajaan, organisasi masyarakat sivil dan industri di Malaysia, tetapi penyelarasan dan kerjasama antara agensi yang lemah dan terdapat pengehadan sumber kewangan.

Kerajaan

5.1 Pertimbangkan untuk meluaskan/termasuk peranan jawatankuasa pelbagai pihak berkepentingan (Jawatankuasa Tindakan Bersepadu Mengenai Pengurusan Isu Kanak-Kanak Dalam Talian) yang diterajui oleh Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat dalam kerja perlindungan dalam talian kanak-kanak am termasuk menyemak dan melaksanakan penemuan-penemuan daripada penyelidikan *Disrupting Harm*.

5.2 Menangani -cabaran yang dihadapi oleh mangsa OCSEA dan penjaga mereka dalam sistem keadilan jenayah yang membawa kepada mereka sama ada menarik balik aduan yang berdaftar atau menyelesaikan kes OCSEA dengan pesalah secara tidak rasmi di luar mahkamah. Mangsa jenayah seksual boleh memilih untuk tidak meneruskan pendakwaan atas pelbagai sebab seperti tempoh yang diperlukan untuk cabaran menyelesaikan kes jenayah terhadap pesalah atau rasa malu dan stigma yang sering dikaitkan dengan jenayah seksual. Menangani cabaran asas ini akan memastikan lebih banyak kes OCSEA yang dilaporkan kepada polis dan seterusnya boleh membawa kepada pendakwaan pesalah. Wakil kerajaan yang ditemu bual untuk *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa, sejak Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak digubal pada tahun 2017, beberapa kes OCSEA yang telah dilaporkan kepada polis tidak mencapai sehingga tahap pendakwaan pesalah disebabkan penarikan balik aduan yang berdaftar oleh mangsa kanak-kanak dan penyelesaian kes di luar sistem keadilan yang formal.

5.3 Memperuntukkan sumber kewangan untuk menyokong mahkamah biasa, termasuk mahkamah bagi kanak-kanak untuk mencapai tahap mesra kanak-kanak yang sama seperti mahkamah khas, yang ditubuhkan untuk mengendalikan jenayah seksual terhadap kanak-kanak. Data daripada

Disrupting Harm telah mendedahkan bahawa mahkamah khas menyediakan perkhidmatan yang lebih baik kepada mangsa kanak-kanak jenayah seksual berbanding mahkamah biasa kerana mereka mempunyai kemudahan mesra kanak-kanak seperti pintu masuk dan keluar khas untuk mangsa kanak-kanak, bilik menunggu mesra kanak-kanak dan kemudahan pautan video. Mahkamah biasa tidak selalunya mempunyai kemudahan mesra kanak-kanak ini. Pada masa ini, bagaimanapun, hanya terdapat dua mahkamah khas iaitu di Putrajaya dan Kuching, dan inisiatif itu masih belum lagi diperluaskan ke negeri lain.

5.4 Menyediakan lebih ramai hakim, pendakwa raya, pegawai penguatkuasaan undang-undang dan pekerja sosial termasuk mereka yang bekerja di mahkamah biasa dengan pengetahuan teknikal dan kemahiran yang diperlukan bagi mengendalikan kes-kes OCSEA serta untuk bekerja dengan mangsa dan saksi kanak-kanak dengan cara yang bermesra kanak-kanak dalam sistem keadilan. Pada masa yang, juga memastikan prosedur mesra kanak-kanak dilaksanakan pada bila-bila masa dan di mana-mana sahaja di mana kanak-kanak terlibat sebagai mangsa dalam sistem keadilan. Ini boleh dilakukan dengan:

1. Menginstitusikan inisiatif-insiatif pengukuhan kapasiti sebagai sebahagian daripada kalender latihan kerajaan. Ini akan memastikan sumber yang diperlukan terjamin dan peruntukan kewangan yang berkala dan berterusan diperuntukkan.
2. Membangunkan modul standard mengenai OCSEA dan langkah mesra kanak-kanak yang boleh digunakan oleh jurulatih. Ini juga boleh disepadukan dalam kurikulum latihan Institut Latihan Kehakiman dan Perundangan (ILKAP) dan Akademi Latihan Polis.
3. Kemudahan mesra kanak-kanak (sebagaimana yang dilaksanakan di mahkamah khas bagi Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak) harus disediakan untuk semua mahkamah yang melibatkan dengan kanak-kanak.²³⁰ Kaedah-kaedah mahkamah yang digunakan dalam Barnahus²³¹ model juga boleh diterokai untuk diterima pakai.

²³⁰ Lihat: Pusat mesra kanak-kanak untuk mangsa penderaan: [Barnahus](#).

Agensi kerajaan yang harus terlibat dalam pelaksanaan cadangan ini termasuklah badan kehakiman, Jabatan Peguam Negara, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Institut Latihan Kehakiman dan Perundangan, Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia, Polis Diraja Malaysia dan Kementerian Kesihatan.

5.5 Sokong semua mangsa kanak-kanak OCSEA dalam mengakses perkhidmatan sokongan termasuk perkhidmatan pendamping guaman dan perkhidmatan perubatan. Meningkatkan penggunaan perkhidmatan pendamping guaman dengan meningkatkan kesedaran perkhidmatan ini dalam kalangan profesional keadilan dan orang awam. Untuk perkhidmatan perubatan, laluan rujukan dari klinik daerah/komuniti ke Pusat Krisis Sehenti perlu diperkuuhkan dengan mengemas kini dan melatih semua kakitangan perubatan di klinik daerah dan komuniti menggunakan "Kementerian Kesihatan - Pusat Krisis Sehenti: Dasar dan Garis Panduan untuk Hospital".²³¹ Garis panduan ini menetapkan prosedur-prosedur operasi standard antara agensi untuk membimbing pekerja kesihatan apabila menyediakan perkhidmatan perubatan kepada mangsa kanak-kanak.

5.6 Mengguna pakai dan melaksanakan Strategi Keselamatan Siber Malaysia untuk 2020-

2024, yang merangkumi inisiatif-inisiatif untuk meningkatkan pengetahuan dan kemahiran pegawai penguatuasaan undang-undang dan profesional keadilan jenayah lain termasuk anggota badan kehakiman, berkenaan dengan jenayah siber.

Penjaga, guru dan perkhidmatan sokongan sosial²³²

5.7 Menyediakan semua kakitangan yang bekerja dalam perkhidmatan sokongan sosial (termasuk profesional yang bekerja di institusi kesihatan, institusi pendidikan, institusi kebajikan sosial dan pusat pemulihan) dengan amalan terbaik berasaskan keterangan untuk bertindak balas. Ini boleh dilakukan dengan memasukkan maklumat tentang OCSEA ke dalam latihan perkhidmatan sosial perlindungan kanak-kanak sedia ada. Apabila kanak-kanak berani untuk mendapatkan bantuan, mereka yang akan diminta bantuan oleh kanak-kanak itu mesti dilengkapi dengan perkara yang sewajarnya untuk menyokong mereka.

Penguatuasaan undang-undang

5.8 Meningkatkan keutamaan yang diberikan kepada OCSEA oleh pihak yang berkuasa politik dan jentera penguatuasaan undang-undang apabila melabur dalam bakat dan sumber. Usaha untuk menunjukkan ancaman OCSEA di Malaysia mungkin membolehkan Bahagian D11/Unit Penyiasatan Malaysia Internet Crimes Against Children (MICAC) untuk menarik peruntukan tambahan yang diperlukan untuk memerangi jenayah ini dengan lebih berkesan.

5.9 Memperkuuh Unit Penyiasatan Malaysia Internet Crimes Against Children (MICAC)

dengan kakitangan yang mencukupi dan kepakaran yang diperlukan untuk menangani OCSEA, dan menyambung semula ke pangkalan data International Child Sexual Exploitation yang dimiliki oleh INTERPOL. Bilangan kakitangan yang sedikit dalam unit penyiasatan ini memberi kesan negatif supaya kes-kes tidak dapat disegerakan dan pembinaan keterangan. Unit ini tidak mempunyai kakitangan yang optimum untuk mengendalikan jumlah CyberTips daripada NCMEC. Pasukan itu juga memerlukan pengukuhan dari segi kepakaran dan infrastruktur keselamatan siber. Wakil kerajaan dan profesional keadilan yang ditemui bual berpendapat bahawa latihan OCSEA bagi kakitangan penguatuasaan undang-undang pada masa ini tidak mencukupi.

5.10 Memastikan kerjasama menegak dan mendatar rentas seksyen

sebagai prasyarat kepada operasi yang berkesan dengan menggunakan prosedur operasi standard. Maklumat terhad tersedia pada unit sub-nasional tempatan. Walaupun Unit Siasatan Jenayah Internet Malaysia Terhadap Kanak-Kanak mempunyai kakitangan yang memberikan sokongan lapangan, INTERPOL tidak dapat menemu bual mereka.

5.11 Meningkatkan lagi kerjasama antarabangsa dalam kalangan agensi penguatuasaan undang-undang. Walaupun kerjasama dan penyelaras Malaysia dengan badan penguatuasaan undang-undang antarabangsa adalah terpuji dan ia telah bekerjasama dengan jayanya dengan agensi penguatuasaan undang-undang asing, terdapat skop untuk melanjutkan tahap kerjasama antarabangsa.

5.12 Sokongan psikologi untuk kakitangan Malaysian Internet Crime Against Children (MICAC) dan unit lain yang berkaitan juga akan membantu meningkatkan keberkesanan mereka menjalankan penyiasatan tekanan dan berkhidmat kepada masyarakat.

231. The Ministry of Health Malaysia. (2015). [One Stop Crisis Centre: Policy and Guidelines for Hospitals](#).

232. Kerajaan, agensi antara kerajaan dan organisasi masyarakat sivil perlu menterjemah dan menyampaikan mesej ini kepada penjaga, guru dan kakitangan sokongan sosial.

4.1 ENAM PENEMUAN UTAMA DAN CADANGAN-CADANGAN UNTUK TINDAKAN

5.13 Memastikan Unit Penyiasatan Malaysia Internet Crimes Against Children (MICAC) memainkan peranan yang bermakna dalam merangka, memuktamadkan dan melaksanakan dasar pencegahan termasuk Dasar dan Pelan Tindakan Perlindungan Kanak-kanak Kebangsaan yang akan datang untuk mendapat manfaat daripada kepentingan, penglibatan dan pelaburan kakitangannya dalam keselamatan digital kanak-kanak.

5.14 Seragamkan penggunaan Pusat

Temuduga Kanak-kanak oleh pegawai-pegawai penguatkuasaan undang-undang semasa menemu bual mangsa kanak-kanak OCSEA dan bentuk penderaan seksual yang lain. Walaupun profesional keadilan jenayah yang ditemu bual untuk *Disrupting Harm* menjelaskan bahawa terdapat Pusat Temuduga Kanak-kanak di setiap negeri di Malaysia, mereka juga menunjukkan bahawa pusat ini tidak selalu digunakan.

Profesional keadilan

5.15 Pastikan profesional keadilan jenayah mempunyai pakej maklumat standard untuk diberikan kepada semua mangsa kanak-kanak dan penjaga mereka yang berkaitan dengan eksplorasi dan penderaan seksual kanak-kanak (termasuk OCSEA). Pakej tersebut hendaklah memaklumkan mangsa kanak-kanak dengan jelas tentang hak mereka termasuk hak mereka untuk mendapatkan pampasan dan membiasakan mereka dengan prosedur yang akan mereka hadapi. Ini akan membolehkan mangsa kanak-kanak dan penjaga mereka membuat keputusan termaklum.

5.16 Mengelakkan trauma semula yang berlaku apabila mangsa berulang kali dipanggil untuk memberikan maklumat semasa penyiasatan dan akibat pendedahan kepada pesalah semasa perbicaraan diadakan. Rakaman semula keterangan penuh saksi kanak-kanak sebelum perbicaraan, dalam persekitaran sensitif kanak-kanak, harus dipertimbangkan supaya kanak-kanak itu tidak perlu menghadiri perbicaraan.

5.17 Timbalan-Timbalan pendakwa raya mesti menyokong mangsa untuk mendapatkan pampasan dengan memastikan mereka mengemukakan permohonan untuk mendapatkan pampasan di mahkamah. Menurut profesional keadilan jenayah yang ditemu bual untuk *Disrupting Harm*, timbalan pendakwa raya bertanggungjawab untuk mengemukakan permohonan pampasan kepada mahkamah bagi pihak mangsa, tetapi mereka tidak selalu berbuat demikian. Tanpa adanya permohonan ini, mahkamah tidak boleh memerintahkan pesalah untuk membayar pampasan kepada mangsa OCSEA.

PENEMUAN 6

Walaupun perundangan, dasar dan piawaian sedia ada di Malaysia termasuk peruntukan yang berkaitan dengan OCSEA, termasuk peruntukan kukuh berkenaan penyiasatan dan pendakwaan yang bermesra kanak-kanak, sokongan untuk melaksanakan piawaian tersebut di seluruh negara dan pembaharuan perundangan selanjutnya diperlukan untuk memastikan tindak balas yang menyeluruh terhadap OCSEA.

Kerajaan

6.1 Walaupun peruntukan mengenai bahan penderaan seksual kanak-kanak boleh digunakan dalam kes penderaan seksual kanak-kanak melalui live-streaming, undang-undang perlu dipinda untuk **menjenayahkan penderaan seksual kanak-kanak secara langsung sebagai satu kesalahan yang berasingan dan berbeza**.

6.2 Kembangkan peruntukan sedia ada yang menjenayahkan mana-mana orang yang ugut untuk menggunakan CSAM untuk merujuk secara khusus kepada tindakan menggunakan bahan tersebut untuk mengekstrak kandungan seksual atau faedah lain daripada kanak-kanak iaitu tindakan peras ugut untuk seksual kanak-kanak yang dilakukan/difasilitasi dalam persekitaran dalam talian.

6.3 Memperkuuh pelaksanaan Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak

2017 dengan memantau pelaksanaannya bagi mengenal pasti dan menangani sebarang halangan yang menghalang keberkesanannya. Penemuan-penemuan daripada *Disrupting Harm* menunjukkan bahawa kes-kes OCSEA kadangkala didakwa di bawah peruntukan yang menjenayahkan homoseksualiti (seksyen-seksyen 377A dan 377B Kanun Keseksuaan) dan bukannya di bawah peruntukan berkaitan Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017. Agensi Kerajaan yang sepatutnya mengetuai pelaksanaan cadangan ini ialah Jabatan Peguam Negara.

6.4 Meminda undang-undang untuk memastikan bahawa peruntukan yang menetapkan umur persetujuan seksual adalah konsisten merentas semua perundangan dan terpakai sama rata kepada kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan. Pengecualian bagi umur yang hampir perlu disediakan untuk hubungan seksual secara suka sama suka antara remaja.

6.5 Meminda undang-undang untuk memastikan kanak-kanak dikecualikan daripada liabiliti jenayah bagi penjanaan kandungan seksual secara sendiri.

6.6 Memasukkan peruntukan dalam undang-undang yang melarang pesalah seks daripada memegang jawatan yang melibatkan atau memudahkan hubungan dengan kanak-kanak dan memperkenalkan pemeriksaan wajib terhadap pendaftaran pesalah seks.

6.7 Pertimbangkan pindaan undang-undang untuk menyelaraskan dengan konvensyen antarabangsa yang menawarkan panduan yang sangat baik untuk menangani isu ini – seperti Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Abuse (Konvensyen Lanzarote) dan Convention on Cybercrime (Konvensyen Budapest) yang diterima pakai oleh Majlis Eropah. Walaupun konvensyen ini adalah komitmen serantau untuk negara anggota Majlis Eropah, panduan yang mereka berikan tentang OCSEA sangat relevan. Walaupun mungkin tidak diperlukan bagi negeri di luar wilayah ini untuk mematuhi konvensyen ini, ia adalah ukuran berguna bagi rangka kerja undang-undang negara yang berkaitan dengan OCSEA dan ia terbuka untuk penyertaan oleh negara yang bukan ahli Majlis Eropah.

6.8 Memastikan pewujudan pelan hala tuju ke arah pelaksanaan Dasar dan Pelan Tindakan Kanak-kanak Negara yang dikemas kini di bawah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat. Berikutnya semakan berterusan Pelan Tindakan Perlindungan Dalam Talian Kanak-kanak (2015-2020) dan perlindungan kanak-kanak dan dasar pembangunan kanak-kanak lain, seperti Dasar Perlindungan Kanak-Kanak Kebangsaan 2009 dan Dasar Kanak-Kanak Kebangsaan 2009, pelan tindakan/roadmap mengenai perlindungan kanak-kanak dalam talian harus merangkumi mekanisme penyelaras dengan pihak berkepentingan yang berkaitan dan rancangan pemantauan dan penilaian. Pelan tindakan yang dicadangkan tersebut boleh membina garis panduan serantau dan global sedia ada seperti Model WePROTECT Response Kebangsaan dan Pelan Tindakan Serantau ASEAN.

6.9 Menyokong pelaksanaan dasar sedia ada mengenai perlindungan kanak-kanak dan pembangunan kanak-kanak dengan memperuntukkan sumber kewangan dan manusia yang diperlukan untuk pelaksanaannya dan membina kapasiti agensi kerajaan yang berkaitan untuk peranan masing-masing dalam melaksanakan dasar ini. Wakil kerajaan yang ditemui bual menunjukkan bahawa cabaran utama yang dihadapi oleh agensi-agensi kerajaan dalam pelaksanaan dasar adalah sumber kewangan yang terhad dan kekurangan kakitangan terlatih untuk melaksanakan dasar dan rancangan dengan berkesan. Telah ditekankan bahawa, secara amnya, pelbagai dasar yang berkaitan dengan perlindungan kanak-kanak dan pembangunan kanak-kanak tidak dimasukkan secukupnya dalam keputusan kerajaan. Agensi kerajaan yang sepatutnya terlibat dalam pelaksanaan saranan ini termasuklah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Kementerian Kewangan, Kementerian Pendidikan, Kementerian Kesihatan dan Jabatan Peguam Negara.

6.10 Sertai WePROTECT Global Alliance dan gunakan Model Tindak Balas Kebangsaan untuk Mencegah dan Menangani Eksplotasi dan Penderaan Seksual Kanak-kanak untuk membantu mengatur maklum balas kebangsaan terhadap OCSEA. Model adalah sumber yang berharga untuk kerajaan dalam meningkatkan tahap tindak balas mereka.

Agensi kerajaan yang harus terlibat dalam pelaksanaan saranan ini termasuk Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat serta Cybersecurity Malaysia.

UCAPAN TERIMA KASIH

INTERPOL, ECPAT International dan UNICEF Office of Research - Innocenti telah menghargai peluang unik untuk bekerja bahu-membahu menilai OCSEA di Malaysia. Laporan komprehensif ini adalah hasil usaha kolaboratif selama dua tahun untuk mereka bentuk penyelidikan, mengumpul data dan menghasilkan keterangan yang luar biasa. Usaha ini tidak akan berjaya tanpa penglibatan ramai orang dan rakan kongsi di Malaysia. Pertama sekali, ucapan terima kasih yang tidak terhingga kami tujukan kepada kanak-kanak yang menyumbang - terutamanya golongan muda yang mengalami OCSEA dan dengan berani bercakap mengenainya dengan pasukan penyelidik. Pengalaman kanak-kanak adalah kunci untuk memahami dan membimbing kita ke hadapan. Rakan kongsi penyelidikan juga ingin merakamkan penghargaan mereka kepada Kumpulan Kerja Teknikal *Disrupting Harm*, yang dipengerusikan oleh Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia dan kepada semua orang yang terlibat dengan *Disrupting Harm* oleh:

Mengontekstualkan Penemuan-Penemuan:

Persatuan Pemberi Penjagaan Kanak-Kanak Berdaftar Malaysia; Jabatan Peguam Negara (AGC) Malaysia; Be My Protector; Childline Foundation; Yayasan CRIB; Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia; The End CSEC Network Malaysia; Persekutuan Orang Pekak Malaysia; The Fourth; Global Shepherds Berhad; Hospital Selayang; Hospital Tunku Azizah; the International Justice Mission (IJM) Center to End Online Sexual Exploitation of Children; Maestral International; Majlis AIDS Malaysia; Persatuan Pekerja Sosial Malaysia; Majlis Kebajikan Kanak-Kanak Malaysia; Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia; Malaysian Crime Watch - MyWatch; Kementerian Komunikasi dan Multimedia (K-KOMM); Kementerian Pendidikan; Kementerian Kesihatan; Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan; Kementerian Kemajuan Luar Bandar (KPLB); Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat; Kementerian Wanita, Pembangunan Kanak-Kanak dan Kesejahteraan Masyarakat, Sarawak; Monsters Among Us: Youth Advocates; Majlis Kebangsaan Kebajikan dan Pembangunan Sosial Malaysia; Agensi Keselamatan Siber Kebangsaan; Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN); Pejabat Pesuruhjaya Kanak-Kanak (OCC) - SUHAKAM; Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia (SUHAKAM); Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Tetap Bebas (IPHRC)

Pertubuhan Kerjasama Islam; Persatuan Cakna Anak Malaysia; Majlis Kanak-Kanak Petaling Jaya; Protect and Save the Children; Persatuan Kesihatan Reproduktif Kelantan (ReHAK); Polis Diraja Malaysia (PDRM; UNHCR Malaysia; UNICEF Malaysia; UNICEF East Asia and Pacific Regional Office; Women's Aid Organisation; Vanguards for Change; Women's Centre for Change (WCC) - Penang.

Menyokong pengumpulan data: IPSOS Malaysia; Ipsos MORI; Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia; Jabatan Perangkaan Malaysia; Kementerian Kesihatan Malaysia; Pejabat Wilayah Asia Timur dan Pasifik UNICEF; UNICEF Malaysia, Dr. Raj Abdul Karim (Pengerusi End CSEC Malaysia network).

Berkongsi kepakaran dan pengalaman

melalui temu bual dan tinjauan: Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat; Bahagian Hal Ehwal Undang-undang, Jabatan Perdana Menteri; Bahagian Hal Ehwal Undang-undang, CyberSecurity Malaysia; Kementerian Pendidikan; Kementerian Kesihatan; Jabatan Kebajikan Masyarakat; Jabatan Peguam Negara Malaysia; Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia; Bahagian Siasatan Seksual, Wanita dan Kanak-Kanak (D11), Polis Diraja Malaysia; Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia (SUHAKAM); Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara; Kementerian Dalam Negeri; Jabatan Kebajikan Am Sabah (Kerajaan Negeri); Mahkamah Jenayah Seksual Terhadap Kanak-Kanak; Jabatan Bantuan Guaman; Pejabat Perdana Menteri; Voices of the Children; Protect And Save The Children; Jabatan Kebajikan Masyarakat, Selangor; Jabatan Kebajikan Masyarakat, Kuala Lumpur; Women's Centre for Change (WCC); Mahkamah Kanak-Kanak di Kuala Lumpur; Global Shepherds Berhad; Women's Aid Organisation; Psikiatri Pediatrik WCH, Kuala Lumpur; pasukan Suspected Child Abuse and Neglect (SCAN), Hospital Kuala Lumpur (HKL); Yayasan Chow Kit (YCK); Rohingya Women Development Network; Malaysian Social Research Institute (MSRI).

Mengkaji cadangan utama:

Dr. Raj Abdul Karim (Pengerusi End CSEC Malaysia network), Amy Bala (Persatuan Pekerja Sosial Malaysia), Amanda Bissex (UNICEF Malaysia), Saskia Blume (UNICEF Malaysia), Shelley Casey (UNICEF Malaysia), Dr Farah Nini Dusuki (Universiti Malaya), Lyn-Ni Lee (UNICEF Malaysia), Adam Ling, (UNICEF Malaysia), Tiffany Mervin (UNICEF Malaysia), Thulasi Munisami (Protect and Save the Children), Indra Kumari Nadchatram (UNICEF Malaysia), Dr Rahes Rajeswary (Persekutuan Persatuan-Persatuan Kesihatan Reproduktif, Malaysia (FRHAM)), Firzana Redzuan (Monsters Among Us), Dato Yasmeen Shariff (Pengerusi Bersama Jawatankuasa Hak Kanak-Kanak Majlis Peguam), Sivaselvi Supramaniam (UNICEF Malaysia), Marc Vergara (UNICEF Malaysia).

Tanpa usaha kerjasama semua kakitangan, perunding, penterjemah dan pelatih yang terlibat dalam laporan, penyelidikan yang luar biasa ini tidak akan dapat disatukan. Secara khususnya, kami ingin mengucapkan terima kasih kepada:

ECPAT International: Dr Victoria Baines, Alice Beaven, Will Beaven, Rebecca Boudreaux, Willy Buloso, Yermi Brenner, Dr Mark P. Capaldi, Narciso Cumbe, Dr Dorothea Czarnecki, Jarrett Davis, Rangsima Deesawade, Julia Durska, Sonia Espallargas Val, Anneka Farrington, Liam Foley, Beatrice Gacengo, Thiyagu Ganesan, Dr. Susanna Greijer, Zipporah Goetze, Josefina Hagstrom, Alastair Hilton, Maria Ibañez Beltran, Worrawan Jirathanapiwat, Supriya Kasaju, Dr Mark Kavenagh, Bernard Kennedy, Dorine van der Keur, Susan Kreton, Guillaume Landry, Marie Laure Lemineur, Raphaelle Lecler, Katrina Mariswamy, John McGill, Mark McKillop, Stella Motsi, Florence Mueni, Thomas Müller, Manida Naebklang, Cathrine Napier, Rumbidzai Ngindi, Freddie Nickolds, Megan Northey, Esther Obdam, Dr Nativity Petallar, Dr Kirsten Pontalti, Marie Joy Pring, Dr Ethel Quayle, Marita Rademeyer, Kieran Rumsby, Jennifer Schatz, Guncha Sharma, Nong Socheat, Chitrapon Vanaspang, Andrea Varrella, Kirsten Walkom, Timothy Williams.

UNICEF Office of Research - Innocenti:

David Anthony, Dr Daniel Kardefelt-Winther, Marie Nodzenski, Marium Saeed, Rogers Twesigye.

Unit Jenayah Kanak-Kanak INTERPOL.

Rakan kongsi juga mengiktiraf bimbingan Panel Penasihat dan pelaburan kewangan yang luar biasa dalam projek ini daripada Global Partnership to End Violence against Children melalui inisiatif its Safe Online. Rakan kongsi *Disrupting Harm* berterima kasih kepada pasukan Dalam Talian Selamat atas konsep *Disrupting Harm*, sumbangan teknikalnya dan sokongan yang tidak berbelah bahagi.

